

Onsdag den 3. juni 2020 (D)

1

121. møde

Onsdag den 3. juni 2020 kl. 10.00

Dagsorden

1) Forespørgsel nr. F 58:

Forespørgsel til miljøministeren om håndtering af generationsforureninger og øvrige jordforureninger.

Af Jacob Jensen (V) og Signe Munk (SF).

(Anmeldelse 30.04.2020. Fremme 05.05.2020).

2) Besvarelse af oversendte spørgsmål til ministrene (spørgetid).

1) Til finansministeren af:

Ellen Trane Nørby (V)

Vil ministeren oplyse, om det med økonomiaftalen sikres, at kommunerne efterfølgende kan dække de private dagtilbuds (selvejende daginstitutioner, privatinstitutioner m.v.) egentlige meromkostninger i forbindelse med genåbningen, idet ministeren til Jyllands-Posten den 26. marts 2020 har udtalt, at »den del af regningen tager vi på os. Det er ikke noget, kommuner og regioner bagefter skal have hængende over skulderen«?

(Spm. nr. S 1310 (omtrykt). Medspørger: Jens Henrik Thulesen Dahl (DF)).

2) Til finansministeren af:

Ellen Trane Nørby (V)

Kan ministeren oplyse, om de private dagtilbud (selvejende daginstitutioner, privatinstitutioner m.v.) kan forvente, at der med økonomiaftalen sikres en øremærket bevilling til dækning af coronarelaterede merudgifter i forbindelse med genåbningen?

(Spm. nr. S 1312 (omtrykt). Medspørger: Stén Knuth (V)).

3) Til finansministeren af:

Peter Skaarup (DF)

Hvad er ministerens holdning til, at danskernes velfærd skal indskrænkes for at finansiere Danmarks bidrag til EU's nye coronafond?

(Spm. nr. S 1320).

4) Til justitsministeren af:

Ulla Tørnæs (V)

Mener ministeren, at regeringen har informeret Folketinget godt nok om, hvilken strategi og hvilke forudsætninger der ligger til grund for regeringens planer for en genåbning af grænsen?

(Spm. nr. S 1287. Medspørger: Eva Kjer Hansen (V)).

5) Til justitsministeren af:

Fatma Øktem (V)

Hvad er ministerens holdning til, at voldtægts ofre ifølge en ny undersøgelse fra Rigspolitiet er dem, der er mest utilfredse med politiets arbejde?

(Spm. nr. S 1291).

6) Til justitsministeren af:

Eva Kjer Hansen (V)

Får tyske turister lov til at komme til Danmark i sommerferien i år?

(Spm. nr. S 1298. Medspørger: Ulla Tørnæs (V)).

7) Til social- og indenrigsministeren af:

Nils Sjøberg (RV)

Mener ministeren, at det er rimeligt at lade tilbuddet om handicapydelse afhænge af alder, hvilket er tilfældet med handicaprelaterede merydelser såsom støtte til at køre i en kassebil og til særlig medicin og hjælp til at skifte en pære, som man mister retten til, når man fylder 65 år?

(Spm. nr. S 1289 (omtrykt)).

8) Til social- og indenrigsministeren af:

Morten Messerschmidt (DF)

Hvad er generelt efter ministerens opfattelse den rimelige grænse for som byrådsmedlem at opholde sig i udlandet og derfra blot varetage sine forpligtelser via videolink i stedet for at bede om orlov fra byrådsarbejdet og indkalde en stedfortræder, og hvad er konkret ministerens holdning til, at byrådsmedlem i Albertslund Hediye Temiz (R) siden marts måned har opholdt sig i Tyrkiet og passet sit hverv i byrådet derfra via videolink?

(Spm. nr. S 1309).

9) Til sundheds- og ældreministeren af:

Martin Geertsen (V)

Hvorfor mener regeringen, at patienterne ikke skal have patientretighederne tilbage før den 1. januar 2021?

(Spm. nr. S 1292. Medspørger: Sophie Løhde (V)).

10) Til sundheds- og ældreministeren af:

Martin Geertsen (V)

Mener ministeren, at det er udtryk for åbenhed, når regeringen forud for statsministerens pressemøde den 23. marts 2020 bremsede offentliggørelse af positive coronatal?

(Spm. nr. S 1293. Medspørger: Sophie Løhde (V)).

11) Til sundheds- og ældreministeren af:

Kim Valentin (V)

Hvad er ministerens holdning til en hurtigere genindførelse af de almindelige udrednings- og behandlingsrettigheder i lyset af den aktuelle situation med covid-19?

(Spm. nr. S 1296).

12) Til sundheds- og ældreministeren af:

Eva Kjer Hansen (V)

Hvornår mener ministeren at det skal være muligt at være på restaurant eller værtshus til senere end kl. 24?

(Spm. nr. S 1299. Medspørger: Ulla Tørnæs (V)).

13) Til sundheds- og ældreministeren af:

Peter Skaarup (DF)

Er ministeren enig i, at det er vigtigt med en høj grad af åbenhed om grundlaget for nedlukningen af Danmark den 11. marts, og kan ministeren i den forbindelse oplyse, hvilke myndigheder der anbefalede regeringen at lukke ned?

(Spm. nr. S 1318).

14) Til transportministeren af:

Kristian Pihl Lorentzen (V)

Hvad er ministerens holdning til, at landstrafikken for jernbanen i Danmark er faldet markant i perioden fra 2009 til 2019, i lyset af at der i samme periode blev bevilget 132 mia. kr. til drift og anlæg af jernbanen, samt i lyset af at der i samme periode var pæn fremgang i landstrafikken i lande som Sverige, Norge, Tyskland og Storbritannien?

(Spm. nr. S 1295).

15) Til transportministeren af:

Kristian Pihl Lorentzen (V)

Hvad er ministerens holdning til, at den danske jernbane ifølge regeringens serviceeftersyn af jernbanen (maj 2020) fremstår nedslidt, umoderne, udfordret og teknologisk tilbagestående, i lyset af at der i perioden fra 2009 til 2019 blev bevilget 132 mia. kr. på anlæg og drift af jernbanen?

(Spm. nr. S 1297).

16) Til ministeren for udviklingssamarbejde af:

Alex Vanopslagh (LA)

Hvad mener ministeren om, at en stor dansk støttemodtager, Oxfam Ibis, kører kampagne mod Lagkagehuset?

(Spm. nr. S 1307).

17) Til børne- og undervisningsministeren af:

Jens Henrik Thulesen Dahl (DF)

Hvordan kan det efter ministerens opfattelse sikres, at unge på stu og fgu, som på grund af coronakrisen har mistet fremdrift i deres uddannelsesforløb, kan få ekstra tid lagt i forlængelse af forløbet?

(Spm. nr. S 1316).

18) Til børne- og undervisningsministeren af:

Jens Henrik Thulesen Dahl (DF)

Synes ministeren, at det er udtryk for en bevidst skævvridning mellem de kommunale og de private dagtilbud og dagtilbudslovens grundlæggende lighedsprincip, når der via den politiske aftale fra den 22. april 2020 er aftalt ligestilling af tilbuddene i forhold til økonomisk kompensation, når virkeligheden i stedet er, at de kommunale dagtilbud er blevet kompenseret for merudgifter i forbindelse med genåbning, mens de private tilbud endnu ikke er blevet kompenseret for de merudgifter til f.eks. rengøring og tilbagebetaling af forældrebetalingen som følge af coronanedlukningen?

(Spm. nr. S 1322 (omtrykt). Medspørger: Ellen Trane Nørby (V)).

19) Til uddannelses- og forskningsministeren af:

Marie Bjerre (V)

Mener ministeren, at man i forbindelse med de igangværende erhvervsklyngekonsolideringer som følge af den nye erhvervsfremme-reform bør sikre en ligelig geografisk fordeling af de 12 hovedkvarter, som afspejler regionale styrkepositioner?

(Spm. nr. S 1283 (omtrykt). Medspørger: Torsten Schack Pedersen (V)).

20) Til uddannelses- og forskningsministeren af:

Per Larsen (KF)

Vil ministeren tage højde for regionale styrkepositioner i forbindelse med den igangværende klyngekonsolidering på erhvervsfremmeområdet?

(Spm. nr. S 1284 (omtrykt)).

21) Til uddannelses- og forskningsministeren af:

Lise Bech (DF)

Mener ministeren, at man i forbindelse med klyngekonsolideringerne på erhvervsfremmeområdet bør placere hovedkvarteret for Maritime Erhverv og Logistik i Region Nordjylland, eftersom denne region har gode forhold for arbejdet med sektorens strategiske indsatsområder?

(Spm. nr. S 1285 (omtrykt)).

22) Til erhvervsministeren af:

René Christensen (DF)

Finder ministeren det ikke uhensigtsmæssigt, at der ikke er mulighed for at tilbagebetale udbetalinger fra lønkompensationsordningen, hvis en virksomhed ikke har brug for de udbetalte midler?

(Spm. nr. S 1304).

23) Til udlændinge- og integrationsministeren af:

Marie Krarup (DF)

Hvad er ministerens holdning til, at sikkerhedssituationen i dele af Syrien siden december 2019 har været så god, at der i flere tilfælde ikke længere gives flygtningestatus til asylansøgere derfra, og at flere syrere tilsyneladende allerede frivilligt rejser tilbage, og vil ministeren i kølvandet på genoplukningen af verdenssamfundet efter coronakrisen have særlig fokus på hjemsendelse af herboende syriske flygtninge, der med deres tilbagevenden til Syrien kan bidrage yderligere til en stabilisering og genopbygning af det syriske samfund?

(Spm. nr. S 1315).

24) Til beskæftigelsesministeren af:

Ulla Tørnæs (V)

Hvad er ministerens holdning til, at en virksomhed har måttet afskedige 200 medarbejdere på grund af ministerens ulovlige forvaltning af lønkompensationsordningen?

(Spm. nr. S 1288. Medspørger: Troels Lund Poulsen (V)).

25) Til beskæftigelsesministeren af:

Troels Lund Poulsen (V)

Hvad er ministerens holdning til de vildledende oplysninger, som ministeren gav til Folketinget i »Notat – lønkompensation og konflikt« af 23. marts 2020?

(Spm. nr. S 1290. Medspørger: Ulla Tørnæs (V)).

26) Til miljøministeren af:

Nils Sjøberg (RV)

I lyset af, at en rapport fra Aarhus Universitet sidste år konkluderede, at der i august og september i 2018 og 2019 var det værste iltsvind i 15 år i det sydlige Lillebælt, Det Sydfynske Øhav og i de sydjyske fjorde, hvad har ministeren så tænkt sig at gøre for at sikre, at vi får formindsket omfanget af iltsvind i disse områder?

(Spm. nr. S 1286).

27) Til miljøministeren af:

Kim Valentin (V)

Hvilke overvejelser gør ministeren sig om, at der i Københavns Kommune er blevet udledt over 35 milliarder liter urensset spildevand i Øresund i perioden fra 2014 til 2018, og hvilke initiativer vil

ministeren tage, for at der ikke fremover bliver udledt spildevand til skade for miljø og biodiversitet?
(Spm. nr. S 1294).

Kl. 10:00

28) Til kulturministeren af:

Charlotte Broman Mølbæk (SF)

Vil ministeren på kulturinstitutionernes vegne igangsætte en publikumsundersøgelse, der kan give svar på, hvordan borgerne vil forholde sig til igen at benytte sig af kulturtilbud, når genåbningen af disse kan iværksættes fuldt ud, og samtidig vise, hvilke forholdsregler og skridt de kan tage for at gøre borgerne endnu mere trygge ved igen at benytte kulturtilbud?

(Spm. nr. S 1273).

29) Til kulturministeren af:

Morten Messerschmidt (DF)

Vil ministeren sikre, at Danmarks Radio også bringer morgensang på tv, efter at coronakrisen er slut?

(Spm. nr. S 1314).

Kl. 10:00

Meddelelser fra formanden

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Mødet er åbnet.

I dag er der følgende anmeldelser:

Boligministeren (Kaare Dybvad Bek):

Lovforslag nr. L 200 (Forslag til lov om ændring af lov om almene boliger m.v. (Forhøjelse af Landsbyggefondens renoveringsramme i 2020 og digitalisering af det almene byggeri)).

Titlen på den anmeldte sag vil fremgå af www.folketingstidende.dk (jf. ovenfor).

Det første punkt på dagsordenen er:

1) Forespørgsel nr. F 58:

Forespørgsel til miljøministeren:

Vil regeringen på baggrund af Danske Regioners fremlagte prioriteringsplan for oprydning af generationsforureninger fremlægge regeringens initiativer for håndtering af generationsforureninger og øvrige jordforureninger i Danmark?

Af Jacob Jensen (V) og Signe Munk (SF).

(Anmeldelse 30.04.2020. Fremme 05.05.2020).

Kl. 10:00

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Jeg gør opmærksom på, at afstemning om eventuelle forslag til vedtagelse udsættes til torsdag den 4. juni 2020.

For begrundelse af forespørgslen er det først ordføreren for forespørgslerne, hr. Jacob Jensen, Venstre. Værsgo.

Begrundelse

(Ordfører for forespørgslerne)

Jacob Jensen (V):

Tak for det, formand, og tak for, at vi kan have denne forespørgselsdebat, hvor vi sammen med SF har indkaldt miljøministeren til at snakke om og diskutere generationsforurening og de øvrige jordforureninger, som vi desværre har alt for mange af rundtomkring i landet. Det er også et område, som jeg tror ligger os alle sammen på sinde, i hvert fald vores to partier, og derfor vil jeg også starte med at rose SF og sige tak til dem med fru Signe Munk i spidsen i den her sag for samarbejdet om at fremme sagen.

Vi mener, at vi skylder fremtidige generationer at få sat mere gang i oprydningen af ikke mindst de 10 såkaldte generationsforureninger, men sådan set også de andre omkring 37.000 potentielle jordforureninger rundtomkring i hele Danmark. Det er eller kan i hvert fald være en tikkende bombe under vores gode, rene danske grundvand og til potentiel sundhedsfare for de mange mennesker, der bor lokalt og tæt på forureningerne. Det er en opgave, som regionerne i udgangspunktet har ansvaret for, men opgavens omfang taget i betragtning kræver det også en national medvirken, hvis det skal lykkes at løse den opgave. Derfor skal vi selvfølgelig også have regeringen på banen i den sag.

Det lader i hvert fald til at være et vigtigt område for regeringen, og det er vi glade for. Generationsforureningerne er i hvert fald nævnt i det såkaldte forståelsespapir som en prioritet, men nu er det sådan, at ord jo ikke gør det alene, der skal noget handling til. Men efter flere samråd her i det seneste halve års tid og et antal forskellige udvalsspørgsmål er der ikke reelt blevet handlet fra regeringens side – endnu i hvert fald.

Der har ellers været muligheder for det: Der har været indgået to økonomiaftaler med regionerne her senest i sidste uge; der har været indgået en finanslovsaftale, men hvor der altså ikke har været afsat ekstra midler til formålet. Det er udelukkende en videreførelse af de penge, som den tidligere regering fandt til opgaven.

Så meget for løfter og forståelsespapir, men det kan miljøet selvfølgelig ikke mærke noget til, og derfor har vi netop indkaldt til den her forespørgsel, altså for også at få regeringens mere konkrete bud på, hvad der skal til, for at vi kan komme mere i gang med at få løst den store opgave, der ligger foran os. Nu kan vi ikke skubbe den foran os længere med henvisning til manglende planer og manglende politisk opbakning, for begge dele er der. Danske Regioner leverede en sådan plan tidligere på foråret, og den politiske opbakning er i hvert fald også til stede – noget, som enhver regering vel må hilse velkommen.

Så ikke flere undskyldninger; nu vil vi gerne se noget handling, så vi kan få lavet en samlet prioriteret indsats for oprydning efter generationsforureningerne samt de andre mindre jordforureninger, men som også har et meget, meget vigtigt miljømæssigt sigte. Jeg ser meget frem til debatten her i dag.

Kl. 10:03

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for begrundelsen. Så går vi over til besvarelsen, og det er miljøministeren. Værsgo.

Besvarelse

Miljøministeren (Lea Wermelin):

Tak for det. Vi har i dag 10 generationsforureninger. Det er store jordforureninger, som desværre er opstået i en tid med en langt mere lempelig miljøregulering end den, vi har i dag. Med jordforureningsloven, som blev indført for nu 20 år siden, kom der et ubetinget ansvar for forurenere, sådan at jordforurening, som er sket efter 2001, håndteres efter forurenere betaler-princippet. Men da jordforureningsloven blev vedtaget tilbage i 1999, stod vi allerede med mange tusinde forureninger, som skulle håndteres af det offentlige, og det var klart, at det ville kræve en både stor og langvarig indsats.

Danmarks fem regioner har ansvaret for indsatsen over for jordforurening. De skal kortlægge, undersøge og oprense, hvor det er nødvendigt, og de skal prioritere oprensning af de værste forureninger først. Generationsforureningerne er kendetegnet ved at være omkostningskrævende, og ved at oprensningen typisk tager mange år. Der findes ikke en nem eller enkel måde at håndtere forureningerne på.

Regionerne bruger næsten en halv milliard kroner om året på jordforureningsområdet. Nogle af midlerne går til generationsforureningerne, men en stor del går også til de mange andre forureninger, som også skal håndteres. Men selv med så stor en bevilling følger også en nødvendig prioritering fra de fem regioners side. Det handler hele tiden om at udvælge de jordforureninger, der skal håndteres først, fordi de udgør den største trussel mod vores grundvand, søer, åer og kystvande, naturen eller menneskers sundhed.

Danske Regioner definerer generationsforureninger som de jordforureninger, der vurderes at koste mere end 50 mio. kr. at håndtere. Danske Regioner anslår, at udgifterne til oprensning til alle generationsforureningerne vil koste cirka 2,7 mia. kr. Det kan forhåbentlig gøres billigere, efterhånden som der udvikles ny teknologi, men det vil under alle omstændigheder koste rigtig mange penge at oprense alle 10 generationsforureninger. Men det er også penge, som skal strække sig over en lang periode, for nogle af forureningernes vedkommende mange år frem i tiden, da det simpelt hen ikke er teknisk muligt at rense forureningen op på kort tid.

Siden jeg tiltrådte som minister, har jeg besøgt to generationsforureninger, nemlig Grindsted og Himmerland Strand, og jeg har også mødt med Bjarne Hansen fra aktionsgruppen Høfde 42, så jeg har altså mødt nogle af de mennesker, som lever tæt op ad forureningerne, og som har fortalt mig om deres bekymringer for forureningernes potentielle konsekvens for deres lokale miljø, natur og sundhed.

Generationsforureninger er meget forskellige i forhold til forureningens sammensætning, udbredelse, og hvor akut truslen er. Der er også stor forskel på, hvor langt man er nået med indsatser på de enkelte generationsforureninger. For nogle af forureningerne er der etableret afværgeopsætninger, mens andre overvåges, fordi der ikke er en akut trussel, og så er der dem, hvor forureningen siver ud i et vandløb eller i grundvandet. Det er på den ene side dybt bekymrende at se og høre om generationsforureningerne, og på den anden side er det selvfølgelig også godt, at kommuner og selvfølgelig især regioner gør og igennem mange år har gjort en stor og prisværdig indsats for at undersøge, risikovurdere og iværksætte tiltag imod truslerne fra de store forureninger. Jeg har også tillid til, at regionerne kan løfte den her store opgave på fornuftig vis.

Men når det er sagt, har det også stået klart, at der ikke har været en samlet prioriteret plan på tværs af regionerne for netop generationsforureningerne, og derfor har jeg tidligere om samme emne sagt, at regionerne skal lave sådan en plan. Det skal være en plan, som indeholder faglige prioriteringer af generationsforureningerne

Kl. 10:04

imellem og prioritering af generationsforureningerne op imod de øvrige mindre jordforureninger, som kan udgøre større trusler mod miljøet, så vi sikrer mest miljø for pengene – og det er regionernes ekspertise.

Målet var og er at få skabt grundlag for en transparent prioritering og en fremtidig planlægning af indsatsen. Jeg har selv mødtes med Danske Regioner og drøftet behovet for, at regionerne lægger en samlet plan for deres prioritering og håndtering af netop generationsforureningerne. Som jeg ser Danske Regioners plan, opsummeres den viden, vi har om de 10 generationsforureninger i dag, og det er et udgangspunkt for, at vi kan tage de videre drøftelser af, hvad der er de nødvendige indsatser over for generationsforureningerne, så vi får mest miljø for pengene, og så vi passer bedst muligt på vores sundhed, miljø og grundvand.

Regeringen har fastholdt regionernes stabile bevilling til jordforureningsopgaven, som er oppe på næsten en halv milliard kroner om året. Med finansloven for 2020 videreførtes den indsats, som en bred kreds af Folketingets partier besluttede i maj sidste år. Den indsats handlede i første omgang om at tilføre 60 mio. kr. til forureningerne ved Grindsted og Cheminova i 2019, og med tildelingen af de aftalte yderligere 40 mio. kr. i de to forureninger i år sikrer partierne bag finansloven, at de igangsatte initiativer kan følges til dørs.

Kl. 10:09

Derudover har regeringen givet MUDP-programmet et stort løft, så der afsættes 134 mio. kr. i 2020 til bl.a. projekter inden for jordrensningsteknologier. To afsluttede MUDP-projekter ved Høfde 42 er gode eksempler på, at man ved hjælp af nye teknikker kan rense jorden nemmere og billigere end tidligere.

Men vi skal også have fokus på andre vigtige ting. Rester af sprøjtemidler i vores drikkevand er en anden udfordring, vi står over for. Sådanne pesticidpunktkilder er en af årsagerne, og dem har regionerne også ansvaret for. Regionerne er nået langt i deres kortlægning af de steder, hvor der historisk har været brugt flest sprøjtemidler, f.eks. ved maskinstationer og gartnerier. I supplement hertil har jeg igangsat en kortlægning af udfordringerne for vores grundvand med henblik på en samlet plan for en bedre beskyttelse. Og så har regeringen netop indgået en aftale med Danske Regioner om en styrket og fortsat systematisk indsats mod jordforureninger, som truer overfladevand. Det er en aftale på i alt 65 mio. kr. ekstra til regionerne i 2021 og 2022, bl.a. som led i opfyldelsen af vandrammedirektivet, for at vi alle sammen kan bade og fiske i vand, der ikke indeholder giftige stoffer.

Oprensning af generationsforureningerne er en vigtig problemstilling og en så stor opgave, at den ikke kan håndteres inden for de nuværende bevillinger. Regeringen har som nævnt taget hul på arbejdet med at prioritere håndteringen af generationsforureningerne, og det arbejde fortsætter, herunder også med at finde den nødvendige finansiering. Det arbejde vil selvsagt ske med udgangspunkt i regionernes faglige prioriteringer. Tak for ordet.

Kl. 10:11

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Foreløbig tak til ministeren. Det er sådan, at nu har hver af hovedordførerne mulighed for at stille ét spørgsmål, og først er det fru Mai Villadsen, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 10:11

Mai Villadsen (EL):

Tak for det. Statsministeren, Mette Frederiksen, sagde jo i sin åbningstale her på talerstolen noget om generationskontrakten, altså at vi skal efterlade naturen i bedre stand, end vi har fået den, til den næste generation. Derfor vil jeg jo gerne høre ministeren, om ministeren er enig med statsministeren i, at vi ikke skal lade næste generation arve de her forureninger – at vi faktisk skal sætte ind og

handle, og at vi skal finde de nødvendige midler til at prioritere og oprense de her generationsforureninger.

Kl. 10:11

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ministeren.

Kl. 10:11

Miljøministeren (Lea Wermelin):

Jeg synes, vi har en ualmindelig klog statsminister, og jeg er meget enig i det, som statsministeren sagde i sin åbningstale, nemlig at vi har behov for, selvfølgelig, at passe godt på vores natur. Og det gælder jo også i forhold til hele den opgave, som vi taler om i dag, nemlig de jordforureninger, som vi har arvet, og hvor vi desværre havde en miljølovgivning, som ikke sikrede, at det var forurenere, der betalte, og som jo gør, at vi nu for offentlige kroner skal oprense de her forureninger. Det er også derfor, vi jo har skrevet det ind i det forståelsespapir, der er mellem regeringen og de støttepartier, vi har, bl.a. jo Enhedslisten, at det er en prioritet, at vi får håndteret og oprenset de store generationsforureninger.

Kl. 10:12

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Jeg kan se, at Mai Villadsen har bedt om ordet igen, men det er sådan, at i den her første runde er der kun ét spørgsmål pr. ordfører. Nu er det fru Signe Munk. Værsgo.

Kl. 10:12

Signe Munk (SF):

Tak til miljøministeren, og også tak for en tale, hvor jeg oplever, at regeringen flytter sig. Jeg bider særlig mærke i noget, som er fuldstændig afgørende i den her debat, nemlig en anerkendelse og en erkendelse af, at opgaven med de ti store generationsforureninger ikke kan løftes inden for den nuværende bevilling til jordforureningsområdet; der er brug for ekstra midler. Det er fuldstændig afgørende, fordi når dagen er omme, når vi har snakket og snakket, handler det her om kroner og øre, for det koster penge at rense op.

Men alligevel er der noget, miljøministeren siger, som skurrer i mine ører, og det er, at miljøministeren bliver ved med at holde fast i den her tilgang, hvor man skal se de ti store generationsforureninger sammen med 37.000 andre forureninger i hele Danmark. Hvis man spørger SF, er det netop det, vi skal have skilt ad, for vi har en særskilt prioritet i forhold til at få renset de ti store generationsforureninger op, og ved siden af har vi så nogle vigtige opgaver i forhold til de tusindvis af mindre jordforureninger. Så jeg vil bare høre ministeren: Hvorfor mener ministeren, at det er meningsfuldt at holde fast i den sammenblanding?

Kl. 10:14

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ministeren, værsgo.

Kl. 10:14

Miljøministeren (Lea Wermelin):

Jeg anerkender også fuldt ud, at det er SF's position, og vi har netop skrevet ind, at det er vigtigt for os alle sammen, at vi får håndteret og oprenset de store generationsforureninger. Når jeg alligevel siger, at det selvfølgelig er vigtigt, at vi dels tager udgangspunkt i regionernes faglige prioritering, dels jo også i den opgave, de har i dag, hvor det er deres ekspertise at kigge på de jordforureninger, vi har, og se på, hvor der er risiko for menneskers sundhed, for vores miljø og for vores grundvand, så gælder det selvfølgelig, uanset hvor stor den forurening er, at det er et meget vigtigt pejlemærke for regionerne, fordi vi jo også skal sikre, at vi får mest miljø for pengene. Så det er derfor, jeg har sagt, som jeg gjorde, men jeg anerkender også, at det

er et punkt, vi måske ser lidt forskelligt på. Samtidig, som ordføreren var inde på, så anerkender vi jo også, at det er klart, at hvis man skal oprense de generationsforureninger, som vi har, og som er enormt store, så vil det kræve ekstraordinær finansiering, og det er jo det, som vi også har talt om tidligere.

Kl. 10:15

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Så er det hr. Jacob Jensen. Værsgo.

Kl. 10:15

Jacob Jensen (V):

Tak for det. Når det nu er en prioritet, kunne ministeren måske fortælle, hvad det betyder, at det er en prioritet. For som jeg forstår det, var det her jo også et punkt, der var med under finanslovforhandlingerne sidste år om den nuværende finanslov for 2020. Det er jo i hvert fald ikke sådan, at regeringen kan sige: Der var ikke politisk opbakning til vores politik; vi kunne simpelt hen ikke få det igennem; der var ikke flertal for det. Med andre ord må det jo have været regeringen, der har sagt nej til at øge indsatsen ud over det, som den tidligere VLAK-regering havde afsat penge til for 2020. Så kan ministeren forklare mig, hvorfor man fra regeringens side ikke valgte at sætte yderligere midler af til det her punkt på finansloven for i år, når det nu er en prioritet, som jeg må forstå det er, og som det ikke mindst også fremgår af forståelsespapiret, som også SF har været med til at forhandle og dermed også været med til at præge i den retning, som det nu ligger?

Kl. 10:16

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ministeren.

Kl. 10:16

Miljøministeren (Lea Wermelin):

Det vil jeg gerne prøve at sige noget mere om. Det er klart, at vi, som jeg også selv har været inde på, har skrevet i vores forståelsespapir, at det er en prioritet at få håndteret og oprenset de store generationsforureninger. Jeg har jo også taget hul på det her arbejde og har netop mødtes med Danske Regioner og bedt dem om at udarbejde en plan. For jeg må også sige det, som det er: Da jeg overtog posten som miljøminister, lå der ikke en færdig plan i skuffen i forhold til generationsforureningerne. Der var ikke afsat finansiering til, at generationsforureningerne kunne opremses. Derfor er det jo meget naturligt, at man starter op på det arbejde, og det har vi så gjort. Og så har vi på årets finanslov afsat 40 mio. kr. til netop generationsforureningerne ved Grindstedværket og ved Cheminova.

Derudover har vi sådan set også afsat og givet MUDP-midlerne et løft – og det var også det, jeg var inde på. Og det er jo noget af det, vi nu ser rent faktisk gøre en forskel i forhold til eksempelvis teknologier omkring Høfde 42.

Kl. 10:17

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Tak. Så er det hr. René Christensen. Værsgo.

Kl. 10:17

René Christensen (DF):

Tak for det. Nu skal ministeren jo huske, at når ministeren står på talerstolen, skal ministeren tale sandt. Det er simpelt hen usandt at sige, at den tidligere regering ikke havde sat penge af. Det var faktisk sådan, at den tidligere regering og Dansk Folkeparti havde sat op mod 600 mio. kr. af i den aftale, man havde lavet om regionerne. Så det er jo ikke rigtigt.

Det er så rigtigt, at den nuværende regering ikke var enig, og derfor sløjfede man det hele. Men den tidligere regering og Dansk

Folkeparti havde sat penge af, så jeg synes lige, at ministeren skal undskyldte fra Folketingets talerstol, at ministeren sagde, at der ikke var sat penge af, for det var der.

Så vil jeg gerne spørge ministeren om noget helt andet. Det her drejer sig om 2,7 mia. kr. over en 10-12 årig periode. Det er ca. 270 mio. kr. om året. Det her er forureninger, der er tilbage fra 1950'erne og 1960'erne. Hvis man sidder på et meget, meget stærkt grønt mandat, var det så ikke bare med at få sat de 270 mio. kr. af over de næste 10 år, således at man kunne få ryddet op efter fortidens synder?

Det er fuldstændig rigtigt, at det er de ti største foreninger, og så er der også andre foreninger, der skal håndteres. Men de her foreninger er forureninger, som vi ved der lækker, og derfor havde den tidligere regering og Dansk Folkeparti også sat penge af, og det har den nuværende regering ikke.

Kl. 10:18

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ministeren, værsgo.

Kl. 10:18

Miljøministeren (Lea Wermelin):

Jeg er helt med på, at man selvfølgelig skal tale sandt fra talerstolen, og det gør jeg da også. Men det, som Dansk Folkepartis ordfører hentyder til, er jo, at man ville nedlægge regionerne, man ville centralisere i Danmark, og det mente man så at der kunne komme et beløb ud af. Men der lå da ikke nogen plan for en oprensning af generationsforureningerne i Danmark. Det papir har jeg i hvert fald ikke set. Så hvis ordføreren har det, må han meget gerne sende det til mig.

Så jeg er da nysgerrig på, hvis ordføreren mener, at det er en nem opgave, hvordan man fra Dansk Folkepartis side gerne vil finansiere det her. Vi siger åbent og ærligt: Det er en stor opgave, og det vil kræve mange midler, fordi der ikke er nogen hurtig løsning. Men vi står sådan set også ved det, vi har skrevet i forståelsespapiret, nemlig at det er en prioritet, og derfor har vi jo sat gang i det arbejde. Og der er også sat penge af på det her års finanslov.

Kl. 10:19

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det, og vi siger foreløbig tak til ministeren. Nu går vi over til selve forhandlingerne, og den første, der får ordet, er ordføreren for forespørgerne, hr. Jacob Jensen, Venstre. Vi når det hele – med den rigtige tale.

Kl. 10:20

Forhandling

(Ordfører for forespørgerne)

Jacob Jensen (V):

Tak – undskyld, det var lige den rigtige tale, jeg skulle have med. For det er jo vigtigt at få de rigtige budskaber frem.

Jeg er som sagt rigtig glad for, at vi kan have den her debat, også tak til ministeren for besvarelsen her, som jeg opfatter som en, hvad skal man sige, i hvert fald anerkendelse af, at der er en stor opgave, som vi skal være fælles om at løfte.

Det er ikke noget, man bare kan skubbe ud på regioner eller kommuner. Det er noget, som vi her i Folketinget også skal være en del af. For det første har vi jo de ti store generationsforureninger, som er en evig kilde til utryghed blandt de lokale beboere, for hvad betyder det egentlig? Er der udslip? Er der helbredsmæssige risici? Hvordan i forhold til vores vandmiljø? Hvad betyder det for vores drikkevand det osv.? Der er mange spørgsmål.

Et af de kendte eksempler er Grindstedværket, og der er jo så udkommet en rapport om folkesundheden i Grindsted, hvor man var bange for, at risikoen for at få en lang række sygdomme var højere i Grindsted end i resten af landet. Ifølge rapporten er det heldigvis ikke tilfældet i det område, så gudskelov for det.

Men det betyder jo ikke, at vi ikke skal gøre noget. Vi kan ikke være tjent med at lade lokalbefolkningerne gå utrygge rundt i flere årtier og spekulere på, om de nu bliver syge af drikkevandet. Det er ikke i orden. Og derfor er det jo ikke kun at nævne de ti generationsforureninger, som jo er de største og dermed også de vigtige: Der er altså i omegnen af 37.000 andre grunde, der er identificeret ud over hele landet, hvor der også potentielt kan være forureninger af større eller mindre grad. Og det er desværre et tal, som ser ud til kun at stige, i takt med at man undersøger flere grunde. Det er derfor, at fokus netop også skal være på at få både afsat midler, men også gjort indsatser i forhold til både generationsforureninger og de øvrige jordforureninger, så vi får en samlet national indsats for oprydningen efter disse forskellige jordforureninger.

Regionerne har ansvaret, men de har ikke ressourcerne til at gøre det alene. I regeringens forståelsespapir står der så også, at oprydningen efter generationsforureninger er en prioritet, ligesom den tidligere regerings indsats på området. Der fik man jo også typisk skældud fra det nuværende regeringsparti, og der har da heller ikke manglet muligheder for den tidligere regering til at leve op til løftet.

Som jeg nævnte i min indledning, har der været to økonomiaftaler, senest i sidste uge – der blev ikke afsat midler til det. Og man har lavet en finanslov, hvor der heller ikke blev afsat midler ud over de midler, der stammede fra den tidligere regering. Og derfor mener vi, at der skal gøres noget mere og noget hurtigere, og for hver dag, der går, risikerer vi, at stadig mere gift løber ud i vores natur. Og derfor er den her forespørgsel også blevet stillet, for at vi netop kan få regeringens bud og regeringens svar på, hvad vi så kan gøre. Og en indsats ville jo flugte godt med den politik, som vi i hvert fald har stået for. Som bekendt afsatte vi 60 mio. kr. og 40 mio. kr. i henholdsvis 2019 og 2020. Og vi indgik, hvad også René Christensen var inde på, før valget en aftale med Dansk Folkeparti om at tilføre yderligere 6 mio. kr. over 10 år.

Ville det så have været nok til at løse opgaven? Nej, det ville det ikke, men det ville have været et vigtigt skridt i den rigtige retning. Og nu har vi så, må man forstå, den grønne regering i mands minde – altså hvis man spørger regeringen selv. Og på det her område har det så resulteret i foreløbig – ingenting. Det er ikke godt nok, og det også er derfor, vi har forespørgslen i dag: for at komme et skridt videre.

For hvis hele det parlamentariske grundlag ikke synes, der bliver gjort nok, så er det jo regeringen, der skal prioritere anderledes, i forhold til at man også sætter handling bagved sine ord. Og når regeringen ikke vil gøre det, så må vi andre jo prøve at tage initiativet, og det er så også derfor, at forespørgslen i dag lægger op til den mulighed.

Jeg håber derfor, at der vil være et flertal i Folketinget – det er jeg ret overbevist om der vil være – som vil fastholde det pres, som der skal være, sådan at vi kan komme hurtigt videre af hensyn til miljøet og naturen og ikke mindst også af hensyn til de mennesker, som lever i områderne tæt på og ved siden af de mange jordforureninger, store som små, og som dermed også må leve med konsekvenserne af usikkerheden og utrygheden omkring, hvad det er for en påvirkning, som de her forureninger potentielt kan have.

Jeg ser frem til den fortsatte debat.

Kl. 10:24

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Der er et par korte bemærkninger. Først er det fru Mai Villadsen. Værsgo.

Kl. 10:24

Kl. 10:27

Mai Villadsen (EL):

Tak for det, og tak til ordføreren for talen, som jeg jo langt hen ad vejen eller faktisk nærmest fuldstændig er enig i. Jeg er også helt enig med ordføreren, når han siger, at ord ikke gør det alene; der skal handling til. Det håber jeg jo vil lykkes os. Det er også derfor, at vi har fået skrevet ind i forståelsespapiret og det grundlag, der er for regeringen, at der skal ske noget, og jeg er sådan set glad for, at et stort flertal i Folketinget ønsker at lægge det pres.

Men grunden til, at jeg så tegner mig ind, er, at den tidligere regering, hvor ordførerens parti jo stod i spidsen, formåede at finde nogle penge: henholdsvis 60 mio. kr. og 40 mio. kr. Det giver 100 mio. kr. tilsammen. Der er jo immer væk langt fra 100 mio. kr. til de 2,7 mia. kr., som regionerne anslår at det her vil koste at oprense. Der er rigtig langt. Så min bekymring er, hvis magten skifter og vi faktisk får afsat de midler, der skal til, om Venstre så vil fortsætte den opgave, eller om man vil gå tilbage til måske at afsætte 100 mio. kr. og slet ikke det, der er nok, eller om der igen kommer et forslag om, at regionerne skal lukkes, for at man kan finde pengene. Hvad siger ordføreren?

Kl. 10:26

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Så er det ordføreren, der får lov at svare. Værsgo.

Kl. 10:26

Jacob Jensen (V):

Man kan selvfølgelig mene – og det var også det, jeg prøvede selv at være en lille smule ydmyg omkring – at de midler, som vi afsatte rent fysisk på finansloven, ikke var nok. Det sagde jeg så også selv ikke var nok til at løse opgaven, og det er der heller ikke nogen der har påstået, heller ikke fru Mai Villadsen. Men det betyder ikke, at man så ikke skal gøre mere, og at man ikke skal fortsætte den indsats. Det var ligesom de spor, vi forsøgte at lægge ud både med finansloven og i de aftaler, som der blev indgået, som så ikke kunne fortsætte efter folketingsvalget.

Så ja, det vil vi absolut fortsætte med, og det er også derfor – nu ved jeg ikke, om jeg røber en statshemmelighed – at der kommer et forslag til vedtagelse lidt senere, som vi også er med i, hvor vi netop lægger op til, at vi får bundet både os selv som parti, men også alle andre, der er med i det forslag til vedtagelse, til, at vi står bag, at der forsat skal ske noget af de grunde, som jeg nævnte: usikkerheden i de lokalområder, miljøpåvirkning, sygdomsrisici osv. Så ja er svaret til det spørgsmål.

Kl. 10:27

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Fru Mai Villadsen, værsgo.

Kl. 10:27

Mai Villadsen (EL):

Jamen det vil jeg sådan set bare gerne kvittere for, og jeg vil i øvrigt også sige, at ydmyghed klæder den her sal en gang imellem. Men jeg vil da tage det som en garanti for, at Venstre vil videreføre det forhåbentlig ambitiøse program, vi får lagt for oprensningen af de her generationsforureninger med det flertal, der er. Så jeg har da en klar forventning om, at hvis magten skifter, vil Venstre også løfte den her opgave lige så ambitiøst.

Kl. 10:27

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Jacob Jensen (V):

Jeg er jo ikke formand for mit parti, og derfor kan jeg jo heller ikke diktere præcis, hvad Venstres position skal være, men jeg kan i hvert fald garantere, at jeg vil gøre alt for det. Jeg er næsten også sikker på, at jeg kan sige på vegne af Venstres formand, fordi han jo selv har siddet med det her område og faktisk var den, der fik initieret de her ting, herunder de millioner af kroner, der blev sat af på den nuværende finanslov, at det er Venstres position.

Så kan man selvfølgelig diskutere, hvor hurtigt og i hvilket tempo det skal ske, og hvor man skal starte og sådan noget, men vi ved, at der er steder, hvor man simpelt hen kan gå i gang. Så det her med, at man siger, at nu skal man have en plan mere og den skal prioriteres lidt anderledes, synes jeg er en dårlig undskyldning. Der er steder, hvor man kan gå i gang. Så det er bare om at gøre det.

Kl. 10:28

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Troels Ravn, værsgo.

Kl. 10:28

Troels Ravn (S):

Tak for det, og tak til ordføreren. Nu tænker jeg, at vi kan være enige om, at man ikke sådan skal pynte sig med lånte fjer eller oversælge sine budskaber, og derfor vil jeg gerne spørge ordføreren ind til den her finansiering, der lå hos VLA-REGERINGEN i forhold til oprensning af generationsforureningerne. Var der tale om reelle penge, eller var der tale om et estimat, et skøn på 600 mio. kr. over 10 år, som faktisk skulle bero på, at man nedlagde regionerne, altså de her selv samme regioner, som i dag er en meget aktiv medspiller omkring de her forureningssager, og hvor politikerne er folkevalgt helt tæt på befolkningen og står til ansvar for befolkningen?

Var det reelle penge, eller var det et estimat? Og var det i virkeligheden ikke et udtryk for, at man ville centralisere, altså flytte ansvaret væk fra regionerne og til nogle bestyrelser langt væk fra befolkningen?

Kl. 10:29

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 10:29

Jacob Jensen (V):

Altså, jeg kan bare henvise til den aftale, som der blev indgået før valget. Der kan man så mene, at hvis man laver en vurdering af, hvad det vil have af konsekvenser for finansieringen, så er det et estimat, og så er det ikke reelle penge. Altså, vi laver jo hver eneste dag herinde aftaler, hvor vi estimerer og siger, at det her har den og den økonomiske konsekvens. Det er jo nogle af landets bedste økonomer, der i Finansministeriet og andre steder vurderer det. Så det er jo det, jeg kan henvise til.

Det er selvfølgelig det, som der lå før valget, men det anerkender vi jo så fuldt ud at der ikke er flertal for; men det ændrer ikke på, at opgaven stadig væk ligger der, og så må vi jo finde andre veje. Det er derfor, vi siger: Prøv at høre, vi har prøvet at sætte de her penge af. Vi har også sat reelle penge af på finansloven for 2020. Det er de eneste penge på finansloven, der rent faktisk er ude at arbejde i øjeblikket. Men det vil vi gerne arbejde videre med. Og så håber vi også, at regeringen og i øvrigt et flertal i Folketinget vil være med på det – og det tror jeg sådan set godt kan lade sig gøre.

Kl. 10:30

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Troels Ravn.

Troels Ravn (S):

Tak for svaret, og tak for ærligheden. Altså, der var ikke tale om reelle penge. Nogle har kaldt dem for matadorpenge; det udtryk skal jeg ikke bruge. Kan vi derimod ikke være enige om, at de 40 mio. kr. på finansloven for 2020 jo er reelle penge, som den nuværende regering også har bragt videre, altså, at det er penge, som vi reelt har lagt ind i finansieringen? Og er det ikke også rigtigt, at de 55 mio. kr., den nuværende regering har afsat for 2020, 2021 og 2022 til regionerne vedrørende overfladevand, er reelle penge? Og er det ikke også rigtigt, at de 134 mio. kr., som vi giver til et løft af MUDP, er reelle penge?

Kl. 10:30

Som jeg også sagde i mit svar til hr. Troels Ravn, kan vi sagtens – det kan vi givetvis også udeomkring i medierne – slås om, hvem der har gjort mest og sådan noget, og der har jeg helt ren samvittighed, fordi jeg sådan set føler, at jeg godt kan stå på mål for det, vi gjorde. Men som jeg også sagde før, og det var til også til fru Mai Villadsen, er jeg også ydmyg, i forhold til at vi jo ikke gjorde nok. Jeg tror ikke, der er nogen, der har prøvet at bilde nogen andre ind, at vi gjorde nok, men vi gjorde dog noget, og vi gjorde dog mere end det, der foregår nu, og det er derfor, vi har den her forespørgsel, altså simpelt hen for ligesom at holde tempoet og – kan man sige – holde presset på den til enhver tid siddende regering. Nu er det så den socialdemokratiske regering, og det er også derfor, det er dem, der har ansvaret for at drive den her proces videre, og hvis ikke man vil det, må man jo ty til andre midler, om man så må sige. Det er jo det, vi prøver på med den her forespørgsel, nemlig at skaffe et flertal, der ligesom kan skubbe på i den gode retning.

Kl. 10:30

Kl. 10:33

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Ordføreren, værsgo.

Kl. 10:30

Jacob Jensen (V):

Jamen altså, jeg tror, at miljøet har gavn af, at der sker noget aktivt. Så kan man selvfølgelig mene, at vi sætter 40 mio. kr. af, som vi fandt i en finansiering, som den nuværende regering så viderefører. Dem smykker man sig så med, som hr. Troels Ravn siger. Det ved jeg ikke, for det er da penge, der er der. Og det er da mere, end den nuværende regering har sat af på finansloven. Altså, der er ikke kommet nogen nye penge på finansloven ud over de penge, der var der fra den tidligere regering.

Men jeg er egentlig ikke kommet her i dag – undskyld, jeg siger det lidt firkantet – for at diskutere, hvor de penge kommer fra, og hvem der har ejerskab til dem. Det er der sikkert andre der har meget større interesse i. Miljøet har ikke nogen interesse i det overhovedet. De mennesker, der lever ude omkring med de her forureninger, har ingen interesse i det overhovedet. De har kun én interesse og den alene, og det er, at der kommer til at ske noget – og det er det, jeg også står her for at sikre at der kommer til at gøre.

Kl. 10:31

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Hr. René Christensen.

Kl. 10:33

René Christensen (DF):

Ja, og situationen er også en anden nu. For nu står vi jo med planen fra regionerne, og nu har man fået styr på de ti generationsforureninger. Det er ikke alle, man er hundrede procent klar til at gå i gang med, men med en del af dem er man dog, også med de tekniske løsninger, som skal til. Derfor vil jeg egentlig bare gerne spørge Venstres ordfører, ligesom der også blev spurgt om tidligere, når det her nu er så vigtigt, og når vi ved, hvor forureningerne er, og når vi ved, hvad det er for nogle værktøjer, der skal til, om jeg også hører, at Venstre, hvis Venstre en dag skulle få magten, er klar til at gennemføre de her oprensninger. Og jeg vil gerne sige, at det er Dansk Folkeparti.

Kl. 10:33

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 10:33

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Så er det hr. René Christensen. Værsgo.

Kl. 10:31

René Christensen (DF):

Tak for en rigtig god ordførertale. For at blive lidt i det, som den socialdemokratiske ordfører spørger om, er det jo sådan, at vi har regnet med dynamiske effekter, siden der var en socialdemokratisk ledet regering med Bjarne Corydon som finansminister: Når man foretager nogle ting, som frigiver nogle beløb, så kan man finansiere med det. Det gjorde man ikke førhen. Det var dengang, vi havde en finansminister, der var fra Venstre, hvor det var: Hvor kommer pengene fra? Det skal finansieres krone til krone.

Kan ordføreren ikke bekræfte, at der kom 0,5 mia. kr. fra en nedlæggelse af regionerne, og at der var 100 mio. kr., som var fuldstændig rene penge, som var taget fra kassen, og at man derved nåede frem til 600 mio. kr., og at det er et langt højere beløb, end den nuværende grønne regering har sat af til at oprense de her forureninger?

Kl. 10:32

Jacob Jensen (V):

Det er vi, og jeg synes også, det er væsentligt nok at have en prioritering – det er jo også derfor, Danske Regioner har lavet den plan, og der kan sikkert være flere prioriteringer – og finde ud af, hvorhenne man så kan gøre det. Men jeg synes bare ikke, at man skal bruge det som en stadig undskyldning for at sige, at så gør vi ingenting. Vi skal selvfølgelig, som miljøministeren siger – der stjal hun nærmest mit slogan – have mest miljø for pengene, men pointen er bare, at det jo ikke er sådan, at man så ingenting kan gøre, før vi ved fuldstændig ned til sidste spadestik, hvor vi skal starte, og hvor vi skal slutte. Der er steder, hvor man sådan set bare kan gå i gang, og det er det, vi prøver at opfordre til, altså om ikke vi skulle fortsætte den indsats, der allerede er lagt ud.

Kl. 10:34

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Fru Zenia Stampe.

Kl. 10:34

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 10:32

Zenia Stampe (RV):

Jeg vil gerne sige tak til ordføreren for at rejse den her debat og ikke mindst for at gå sammen i et tværpolitisk samarbejde om at rejse debatten. Det viser jo, at det er et område, som der er bred opbakning til i Folketinget, i hvert fald blandt os miljøordførere.

Jacob Jensen (V):

Jo, det kan jeg fuldt ud bekræfte, fuldstændig, og det kommer måske ikke som nogen stor overraskelse, for det jo var det, der var tilfældet.

Derfor er mit spørgsmål – og helt ærligt, så er det jo i virkeligheden det, der er det afgørende spørgsmål for os alle sammen; uanset hvilket parti vi kommer fra, kan vi miljøordførere jo godt blive enige om, at det her er vigtigt – om vi er sikre på, at vores finansordførere sætter de penge af på vores finanslovsforslag om et par måneder. Det vil jeg gerne spørge hr. Jacob Jensen om. Kan vi regne med, at den her indsats står på Venstres finanslovsforslag, når I fremlægger det om et par måneder?

Kl. 10:35

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 10:35

Jacob Jensen (V):

Altså, det ville da være underligt, hvis vi går med i et forslag til vedtagelse, hvor der indgår en finansiering og en indsats på et område, og at vi så 3 måneder senere siger, at vi i øvrigt ikke mener det. Nu kan man jo spørge hr. René Christensen om, hvordan det er i Dansk Folkeparti, altså om miljøordføreren er enig med finansordføreren. Det tror jeg at man er, eftersom det er den samme person – det er selvfølgelig sagt lidt med et glimt i øjet.

Men, ja, fru Zenia Stampe har jo ret i, at det her er et miljøspørgsmål, og at det også er noget, der skal adresseres inde ved det store bord – det er det. Og det skal vi selvfølgelig hver især lægge os i selen for, men jeg går da ud fra, at vi, når vi laver forhandlinger her i salen for åbent tæppe og åbent kamera og vedtager officielle aftaler, så også står ved det, når vi sidder ved forhandlingsbordet.

Jeg ved så ikke, om vi bliver inviteret ret meget til finanslovsforhandlinger, så jeg tænker, at det nok mere er fru Zenia Stampe, fru Signe Munk og fru Mai Villadsens bord, så det er nok de tre partier, der skal presse på. Men vi står absolut hjertens gerne til rådighed for også at mase på, hvad det her angår.

Kl. 10:36

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Zenia Stampe.

Kl. 10:36

Zenia Stampe (RV):

Ja, men ethvert parti med respekt for sig selv fremlægger jo også et sammenhængende finanslovsudspil, også selv om man ikke sidder på de afgørende mandater. Jeg synes bare, det er så vigtigt, at vi, når vi sidder som miljøordførere – og nogle er heldige at have begge kasketter – ligesom også er ærlige om, hvad det her handler om. Det handler jo også om prioritering på tværs, og der skal vi jo så netop bare også kunne være sikre på, at det, vi kan blive enige om i den her kreds, også er det, vi kan blive enige om, når vi sender vores partiledere ind ved det store runde bord og den tværgående prioritering skal foretages.

Derfor er det sidste spørgsmål: Hvor meget kan vi regne med der bliver sat af på Venstres finanslovsforslag til det her område?

Kl. 10:36

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren, værsgo.

Kl. 10:36

Jacob Jensen (V):

Det vil jeg så ikke begive mig ud i at sige noget om, for så tror jeg, at jeg får ørerne i maskinen, men jeg vil i hvert fald sige, at Venstre jo allerede på det finanslovsforslag, vi fremlagde i efteråret gældende for 2020, afsatte midler til den grønne omstilling og i øvrigt den grønne indsats på miljøområdet. Så kan man selvfølgelig diskutere, hvor meget der så skal gå til det ene og det andet, og det

er jo netop, som fru Zenia Stampe siger, en prioritering af mange forskellige indsatser. Det anerkender jeg fuldt ud.

Jeg er også selv tidligere finansordfører og har siddet med ved adskillige finanslovsforhandlinger, og jeg kender godt den regnema-skine, der bliver brugt derovre. Men jeg tror bare, at de fleste i befolkningen har en opfattelse af, at det her er en prioritet for regeringen og for støttepartierne, og når det er det, er der også en forventning om, at der kommer til at ske noget på det her område.

Kl. 10:37

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak til ordføreren. Der er ikke flere korte bemærkninger, og derfor kan vi gå videre til hr. Troels Ravn fra Socialdemokratiet.

Kl. 10:37

(Ordfører)

Troels Ravn (S):

Tak til SF og tak til Venstre for at have taget initiativ til denne forespørgelsesdebat. Det er en vigtig debat, vi har. Den omhandler et emne, der betyder noget særligt for vores natur og miljø og for mange mennesker, også for mig. Når jeg går på Folketingets talerstol, er det altid med en følelse af ydmyghed og spænding, og sådan er det ikke mindst i dag. For generationsforureningerne, fortidens synder, et levn, en miljømæssig katastrofe fra en tid, hvor man måske ikke vidste bedre, er et emne, der har optaget mig i mange år som samfundsborger og som politiker.

Så der er noget særligt på spil, ikke mindst fordi vi i dag har muligheden for politisk at tage et vigtigt skridt, rette op og som afslutning på debatten vedtage en aftaletekst i forhold til de største forureningssager i Danmark, således at vores børn og børnebørn ikke kommer til at stå med en endnu større regning end den, der ligger foran os i dag. Vi kan ikke forsvare at lade disse forureninger gå i arv til de kommende generationer, som de er gået i arv til os. Generationsforureningerne, de forureninger, som er de allerstørste og allerdyreste at rense i Danmark, er jordforureninger, som er ekstraordinære – ikke alene i omfang, men også ved de krav, de stiller til håndteringen. Det er forureninger, som selvsagt fylder meget i den lokale bevidsthed rundtomkring i landet, og som med mellemrum er genstand for stor offentlig debat. Alle steder er disse forureninger en skamplet på miljøet, og lokalbefolkningen må leve med at have dem liggende lige uden for døren.

Jeg kommer selv fra et område, hvor der er en generationsforurening, ja, faktisk er der hele to af slagsen: Kærgård Klitplantage og fabriksgrunden efter Grindstedværket. I Grindsted er sagen den, at der ligger tonsvis af giftige kemikalier lige under et stort bysamfund. Beboerne i flere kvarterer har lige fået et brev fra kommunen, hvor der står, at brug af haveboringer ikke er tilladt på grund af forurening af grundvandet. Der står: Du kan ikke vande dine grønsager med vand fra egen boring, og børnene kan ikke tage en vandkamp, fordi der er risiko for, at grundvandet er i kontakt med forurening fra den fane, der løber i grundvandet under Grindsted by, fra fabriksgrunden, det tidligere Grindstedværk, og til Grindsted Å, og hvis du pumper havevand op, risikerer du ikke blot at sprede forureningen, men du kan også medvirke til, at forureningen under Grindsted by trækkes nærmere op til de øvre jordlag under dit og naboens hus. Sådan står der. I Grindsted frarådes det også af sundhedshensyn at bade i sø og å, ligesom det ikke er tilrådeligt at spise de fisk, du som lystfisker kan hive op af vandet.

Det her er miljømæssigt og etisk meget problematisk – ja, det er ikke mindre end en skandale, at der anno 2020 kan gives sådan et billede af Danmark fra Grindsted, en halvstor by i provinsen, hvor der i øvrigt ellers er dejligt at være, hvor jeg selv gik på det lokale gymnasium i sin tid, og hvor folk er glade for, at en nyligt afsluttet patientundersøgelse i regi af Region Syddanmark heldigvis dokumenterer, at befolkningen i Grindsted ikke har større hyppighed

af alvorlige sygdomme end folk andre steder i landet. Men det er også et sted, hvor folk, godt hjulpet på vej af en meget aktiv og dygtig borgergruppe og en Region Syddanmark med politikere og et miljøpersonale, som virkelig gør en tydelig og god indsats inden for de økonomiske rammer, der er udstukket, i den grad utålmodigt venter på, at der skal sættes gang i nogle konkrete projekter, der kan rense op efter den store jordforurening.

Heldigvis er der også lys i mørket og grund til at tro på, at vi kan gøre noget og få bugt med generationsforureningerne. For mig at se har der de senere år været flere vigtige begivenheder og handlinger, der peger i den rigtige retning. Og undskyld mig, at jeg igen bruger Grindsted som eksempel, men det har været afgørende, at Danmark Tekniske Universitet i februar 2018 kunne offentliggøre det sted ved Grindsted Å, hvor vinylklorid og andre giftige stoffer fra jordforureningen siver ud i åen. Og umiddelbart efter startede Region Syddanmark planlægningen af et pilotprojekt, som med afværgeforanstaltninger og barrierer betyder, at den egentlige oprensning af vandet forhåbentlig kan starte op i 2022.

I sammenhæng med forureningerne i Grindsted og ved Cheminova på Harboøre Tange har det også haft stor betydning, at et bredt flertal i Folketinget og den tidligere regering i 2019 vedtog at afsætte i alt 100 mio. kr. til oprensning. Det var vigtigt at erkende, at ud over de 430 mio. kr., som regionerne hvert år får til bekæmpelse af jordforureningssagerne, skal der sikres en ekstra og adskilt bevilling fremover til regionerne til oprensning af generationsforureninger.

Sidst, men ikke mindst, mener jeg, at det er et gennembrud i forhold til at få bugt med generationsforureningerne, at den socialdemokratiske regering ved sin tiltrædelse sammen med sine støttepartier udarbejdede et forståelsespapir, hvor der står skrevet: Endvidere er det en prioritet at håndtere og rense de store generationsforureninger. Mig bekendt er der ikke tidligere nogen regering, der har udtrykt noget tilsvarende og påtaget sig et tilsvarende ansvar. Men ... (Formanden (Henrik Dam Kristensen): Tak). Ja, tak for ordet.

Kl. 10:43

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Jeg tror, det hele kom med. Tusind tak. Der er et par korte bemærkninger. Først er det fru Ellen Trane Nørby. Værsgo.

Kl. 10:43

Ellen Trane Nørby (V):

Tak for det. Ordføreren bor jo selv tæt på Grindstedforureningen, som ordføreren også siger. Desto mere kan man undre sig over det store skifte, der er sket i Socialdemokraternes holdning, fra man sad i opposition og mente, at det her var et stort problem – jeg har også set ordføreren besøge Grindstedforureningen adskillige gange – til man nu er kommet i regering. Så taler man godt nok om, at det er et problem, men man handler jo ikke på området.

Derfor vil jeg egentlig gerne spørge ordføreren helt konkret, om ordføreren ikke synes, det er temmelig pinligt, at vi nu har en regering, der har lavet ikke bare en, men to økonomiaftaler, hvor der er afsat nul kroner til det her område, og man har lavet en finanslov, hvor der også er afsat nul kroner til det her område. Man har altså haft tre store forhandlingskomplekser omkring økonomien, hvor man kunne afsætte målrettede penge til at rydde op efter generationsforureningerne, og man har ikke afsat noget som helst. De eneste penge, man står og låner sig op ad, er de 100 mio. kr., hvoraf der ligger 40 mio. kr. i indværende år, som miljøministeren ligesom kan sige at der er, og som den tidligere regering har afsat. Så hvorfor handler man ikke på området, hr. ordfører?

Kl. 10:44

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren, værsgo.

Kl. 10:44

Troels Ravn (S):

Først og fremmest er der de 40 mio. kr. på finansloven for 2020, og det er reelle penge, som den her regering altså også finder, og derudover er der de 65 mio. kr. til regionerne til arbejde med overfladevand og de 134 mio. kr. til løftet af MUDP. Forståelsespapiret, som jeg sagde i min ordførertale, forpligter jo. Jeg har ikke tidligere hørt en regering tage sådan et ansvar ved at skrive, at man vil prioritere, håndtere, tage ansvar, finde finansieringen til oprensningen af generationsforureninger.

Når jeg sammenligner direkte med den tidligere regering og med den finansiering, den tidligere regering tæt på sin afgang fandt frem, så var det jo et estimat, som skulle bero på, at man nedlagde nogle regioner og centraliserede og flyttede ansvaret fra folkevalgte politikere, så foretrækker jeg klart vores model.

Kl. 10:45

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ellen Trane Nørby, værsgo.

Kl. 10:45

Ellen Trane Nørby (V):

Jamen jeg forstår godt, at ordføreren ikke svarer på spørgsmålet og bare taler udenom, for det jo er en rigtig pinlig sag, som ordføreren har. Ordføreren har jo stået med borgerne i Grindsted før valget og sagt, at når der kom en ny regering, ville man rydde op, og nu er der afsat nul kroner i økonomiaftalen sidste år, nul kroner i økonomiaftalen i år, nul kroner i den første finanslov, som regeringen lavede. Det er pinligt.

I den tidligere regering talte vi ikke bare om det her. Vi afsatte sammen med Dansk Folkeparti op mod 600 mio. kr., heraf de 100 mio. kr., der også ligger på finansloven, henholdsvis sidste år og i år, til oprydning. Og jeg vil egentlig bare gerne spørge ordføreren: Hvornår begynder den her regering at handle på det her og ikke bare tale og skrive om problemet, men tager hånd om generationsforureningerne.

Kl. 10:46

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren, værsgo.

Kl. 10:46

Troels Ravn (S):

Om et par dage fejrer den her regering 1-årsfødselsdag, og regeringen har faktisk nået rigtig, rigtig meget, også på miljøområdet – langt mere end nogen tidligere regering – og ved at tage det her ansvar i forhold til generationsforureningerne. Der er ikke nogen andre regeringer, der har skrevet, at man vil håndtere og man vil prioritere og man vil tage ansvar og man vil finde finansiering.

Vi har også i dag en debat, hvor vi om lidt skal blive enige om en aftaletekst, hvor vi også klart giver udtryk for, at vi er med på, at der skal findes en ekstra bevilling i forhold til de her generationsforureninger. Det er et langt større skridt, end man tidligere har set.

Kl. 10:46

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Så er det hr. Jacob Jensen. Værsgo.

Kl. 10:46

Jacob Jensen (V):

Hvordan kan det egentlig være, at der skal en forespørgselsdebat til, hvor et bredt flertal – jeg tror nærmest et enigt Folketing – skal udtrykke ønsket og kravet om, at der skal en ekstra finansiering til det her område, førend regeringen handler på det? Det kunne jeg

godt tænke mig at få svar på. For det er fuldstændig rigtigt, som fru Ellen Trane Nørby nævner, at det jo er det, der er tilfældet.

Så ved jeg godt, at hr. Troels Ravn nævner, at det er meget vigtigt, at det står i forståelsespapiret, og at det er sådan noget, man har forpligtet sig på. Arh, jeg husker godt, sidste gang Socialdemokratiet var i regering, hvor der var noget med 12 minutter og en betalingsring og masser af andre ting, man også havde forpligtet sig på, men det blev vist heller ikke til noget. Så det er jo derfor, vi står her i dag med et forhåbentlig enigt Folketing, der presser regeringen ud i handling.

Så er hr. Troels Ravn ikke enig med mig i, at ord i et forståelsespapir altså ikke gør det – at det er handling ude i de lokale områder, der gør forskellen for de mennesker og for det miljø, som er påvirket af de forureninger, vi her taler om?

Kl. 10:47

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 10:47

Troels Ravn (S):

Nu er det jo ikke mange minutter siden, at Venstres ordfører selv stod heroppe og svarede på et spørgsmål fra salen om, om Venstre ville bringe det her ind i de kommende finanslovsforhandlinger, og hvor mange penge Venstre kunne bringe ind – noget i den stil i al fald. Det samme spørgsmål kan jeg jo stille. Og det svar, ordføreren gav, var noget nølende. Det kunne ordføreren ikke sådan sige, for det måtte vi jo tage op, og tempoet og prioriteringerne måtte man diskutere osv.

I den sammenligning og i sammenligning med den tidligere regering har vi absolut ikke noget i den nuværende regering at skamme os over. Jeg har også offentligt udtrykt, som det ganske rigtigt blev sagt af fru Ellen Trane Nørby, at det er et gennembrud, at den nuværende regering skriver i sit forståelsespapir, at man vil håndtere, man vil prioritere, og man vil rense op efter generationsforureningerne.

Om 2 dage fejrer vi 1-årsfødselsdag. Vi har nået rigtig meget. Det her forpligter.

Kl. 10:48

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Jacob Jensen.

Kl. 10:48

Jacob Jensen (V):

Jamen hvad er der egentlig sket? Altså, man har skrevet det i et forståelsespapir – nuvel. Men kan folk i Grindsted og omegn mærke det – kan de det? Er der sket noget? Kan man mærke det ved de ni andre generationsforureninger? Jeg spørger bare. Altså, hvad er det, man kan mærke, efter at den her regering nu har siddet i næsten et år, og at man har skrevet det i et forståelsespapir? Man har ikke afsat midler ud over dem, som den tidligere regering havde afsat.

Så hvad er det helt konkret for nogle initiativer, man har taget, som gør en forskel for borgerne i Grindsted, hvis vi bare tager det som et eksempel?

Kl. 10:49

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 10:49

Troels Ravn (S):

Vi var jo med til at finde de 100 mio. kr., hvor vi så altså her fra 2020 også har fundet de 40 mio. kr. af de 100 mio. kr. Det har bl.a. betydet, at man har kunnet gå i gang med et pilotprojekt i Grindsted omkring oprensning af udsivning ved åen. Som afslutning på den

her debat i dag vil jeg sige, også uden at vi sådan skal foregribe begivenhedernes gang, at vi har gjort det helt klart, at der er brug for en ekstra og særskilt bevilling til finansiering af oprensningen efter generationsforureninger ud over den finansiering på 430 mio. kr., regionerne allerede har.

Kl. 10:50

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Hr. René Christensen, værsgo.

Kl. 10:50

René Christensen (DF):

Tak for det. Det er bare sådan lidt, ja, foruroligende, for det her er jo ikke en ny diskussion. Jeg var lige inde at finde et samråd, vi havde i Miljø- og Fødevarerudvalget den 31. oktober 2019. Der var Troels Ravn bl.a. til stede, og det var Bjarne Lausten også, og bølgerne gik jo højt på det samråd. Og jeg kunne se, at Troels Ravn udfordrede den daværende miljøminister noget: Nu skal der afsættes penge til eksempelvis Grindsted, for det er *nu*, vi skal i gang. Og så står ordføreren i dag og siger, at de har skrevet det flotteste papir i den nuværende regering, aldrig har man skrevet så flotte ord, det har vi aldrig set før på et stykke papir. Hvad er der sket i Grindsted de sidste 12 måneder?

Kl. 10:50

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 10:50

Troels Ravn (S):

Jamen det *er* nu, vi skal i gang, og det er nu, vi har muligheden for at komme i gang. Jeg havde desværre lige undervurderet den tid, jeg havde til rådighed i min ordførertale, men ellers ville jeg have afsluttet med at sige, at vi i dag kan tage et vigtigt skridt. Samtidig skal vi heller ikke stikke blå i øjnene på folk, for der kommer til at gå rigtig mange år, inden vi en dag forhåbentlig har fået renset op. For der skal stadig væk knivskarpe prioriteringer til og ikke mindst også forhandlinger omkring finanslovene – hvor DF og ordføreren jo også skal ind og lægge på bordet, præcis hvor mange penge Dansk Folkeparti vil være med til at afsætte.

Men i dag har vi muligheden for at forpligte hinanden. Og stadig væk: Den nuværende regering har skrevet i sit forståelsespapir, at det her håndterer vi og det her tager vi ansvar for.

Kl. 10:51

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Hr. René Christensen.

Kl. 10:51

René Christensen (DF):

Vi havde sat 600 mio. kr. af i vores forståelsespapir. Det var ikke kun tekst, det var sådan set rigtige penge. Jeg kan bare sige, at hvis man skal rydde op ved Grindstedværket, koster det 450 mio. kr. Så det her med at lave et pilotprojekt til 40 mio. kr. og fordele det ud over flere forskellige projekter, er jo ikke det, der løser det.

Så jeg er sådan set enig med ordføreren i det, ordføreren sagde den 31. oktober 2019, men jeg er knap så enig i det, ordføreren siger i dag, hvor ordføreren faktisk har magten til at gennemføre det. Og det er jo det, der er så ærgerligt. Vi står faktisk med nogle udfordringer, som vi har kendt siden 1980'erne. Det er sådan set allerede blevet forurennet igennem 1970'erne. Er det ikke nu, der skal ske noget?

Kl. 10:52

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren, værsgo.

Kl. 10:52

Kl. 10:55

Troels Ravn (S):

De 40 mio. kr. til afværgeprojektet ved åen i Grindsted er vigtige, fordi folk konkret kan se, at der sker noget. Når ordføreren selv bruger ordet foruroligende, er det foruroligende at høre et historisk tilbageblik på 600 mio. kr., som var matadorpenge, og som var et estimat, som skulle bero på en nedlæggelse af nogle regioner, en centralisering, som heldigvis ikke er sket.

Så er spørgsmålet jo nu, helt aktuelt, til Dansk Folkeparti og ordføreren: Hvor mange penge vil I bringe ind til forhandlingerne, når vi skal til at diskutere finanslov? Det bliver rigtig interessant.

Kl. 10:52

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det fru Mai Villadsen. Værsgo.

Kl. 10:52

Mai Villadsen (EL):

Tak for det. For 5 dage siden skete der jo noget vigtigt i dansk politik, som jeg tror ikke så mange opdagede. Der blev lavet en økonomiaftale med regionerne. Det er kun 5 dage siden. Jeg tænkte: Nå, så håber jeg, at der kommer noget på forureningsområdet, på generationsforureningsområdet; lad os se, hvad regeringen er gået med til, hvad regeringen har givet af indrømmelser til regionerne. Regionerne står jo for de her oprensninger af både generationsforureningerne og af de 37.000 andre forurenede grunde, der er. Og jeg læste pressemeddelelsen, hvor der står en masse om sundhed, sygeplejersker og velfærd, men ikke noget om forureningsområdet. Der er simpelt hen ikke kommet flere penge.

Det mener jeg er utilstrækkeligt, både fordi vi står med de her generationsforureninger, vi diskuterer i dag, men også fordi der derudover er 37.000 forurenede grunde, som truer naturen, drikkevandet og sundheden. Så derfor vil jeg egentlig bare høre, om ikke ordføreren er enig i, at det er meget, meget skuffende og ærgerligt, og at det gør det sværere for os at komme videre i arbejdet, at der ikke er sat flere penge af til det her område.

Kl. 10:53

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 10:53

Troels Ravn (S):

Det er helt afgørende at gøre sig klart, at de 430 mio. kr., der afsættes til regionerne hvert år til de her jordforureningssager, ikke er nok, når vi taler om generationsforureninger. Det, vi siger – også som afslutning på debatten i dag – er, at der skal en ekstra, særskilt pulje til. Det er nogle penge, som man så skal finde ved en forhandling, hvor alle partierne skal udvise økonomisk ansvarlighed. Det er det, det her handler om.

Hvad angår den økonomiaftale, der er indgået mellem staten og regionerne, har jeg ikke været med ved bordet, men jeg har også læst, at man er blevet enige om en pulje på 430 mio. kr. Det er jo sådan, at parterne hver især kommer med nogle ting og lægger dem på bordet. Jeg havde også gerne set, at det kunne være blevet et tema, men ikke desto mindre er jeg glad for, at vi sidder her i dag, og at jeg står her i dag og argumenterer for, at nu har vi muligheden for at tage et vigtigt skridt og forpligte hinanden bredt i hele salen, ikke kun i forhold til den her regering, men også kommende regeringer.

Kl. 10:55

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det Mai Villadsen. Værsgo.

Mai Villadsen (EL):

Tak for det. Der står jo faktisk én ny ting i aftalen for regionerne. Der står:

»Regeringen har noteret sig, at Danske Regioner har udarbejdet en plan for oprensningen af generationsforureninger.«

Det undrer mig egentlig lidt, når man fra regeringens side står på talerstolen og siger, at der ikke er en plan, for jeg tror, at vi alle sammen har set den. Der er jo en plan med røde, gule og grønne farver, så selv os, der ikke er miljøteknologer, kan forstå, hvad man kan gå i gang med, og hvad man ikke kan gå i gang med. Jeg vil bare høre, om ordføreren ikke mener, at der lidt er en diskrepans mellem det, der bliver sagt fra regeringens side, og det, som regeringen selv skriver i sin aftale med regionerne.

Kl. 10:55

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren, værsgo.

Kl. 10:55

Troels Ravn (S):

Jeg er sikker på, at ordføreren også har erfaret, at heller ikke i politik er alting sort-hvidt; der er rigtig mange nuancer. Det er jo fuldstændig rigtigt, som miljøministeren også har sagt tidligere i dag, at det er regionerne, der står med ansvaret og skal stå med ansvaret og skal prioritere de her opgaver. Man har lavet en redegørelse, hvor man deler det op i faser osv., men man kan sagtens gå ind og diskutere, om prioriteringen er skarp nok.

Jeg siger jo også i min ordførertale, at det kommer vi også til at diskutere i fremtiden. Samtidig kommer vi også afslutningsvis i dag til at sige, at vi påskønner, værdsætter og anerkender den indsats, som regionerne gør, for at levere en samlet plan for oprydning. Så sådan er der altså nogle nuancer, og det er i virkeligheden også et ret præcist billede af den virkelige verden.

Kl. 10:56

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Så er det hr. Erling Bonnesen.

Kl. 10:56

Erling Bonnesen (V):

Tak for det. Er den socialdemokratiske ordfører tilfreds med den økonomiaftale, som regeringen lige har lavet med regionerne nu her for få dage siden?

Kl. 10:56

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 10:56

Troels Ravn (S):

Det kan jeg ikke tillade mig andet end at være tilfreds med, men i den virkelige verden er det jo altid sådan, at man godt kunne ønske sig noget mere. Som politiker og som samfundsborger kunne jeg da i forhold til de her jordforureningssager og de store jordforurenings-sager, hvor jeg særlig har kendskab til to af dem, godt have ønsket mig en helt anden verden. Men det er jo ikke det, der er tilfældet. Så har vi to jo sammen med vores kolleger en forpligtelse til at tage udgangspunkt i den virkelige verden og så sørge for at tage nogle rigtige skridt i den rigtige retning, og det er eksempelvis ikke at have et estimat på 600 mio. kr. i matadorpenge, men prøve at se ud i, hvordan vi kan forpligte hinanden på i fremtiden at sikre en ekstraordinær bevilling til det her arbejde.

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Erling Bonnesen.

Erling Bonnesen (V):

Den socialdemokratiske miljøordfører sidder med en etpartiregering og erklærer sig tilfreds med den økonomiaftale, som etpartiregeringen lige har lavet med regionerne, hvor der er afsat 0 kr. til det her område. Så blegner det jo fuldstændig – som i fuldstændig – i forhold til det, der har været svaret på. Når jeg lige tænker kort tid tilbage til valgkampen for nu et års tid siden, så var det jo ikke kun de store generationsforeninger, så var det jo overalt i landet, også på Fyn, hvor jeg er valgt og kommer fra, hvor man fra ordførerens kollegers side i den grad kørte på, at nu skulle der ske noget, at nu skulle der afsættes penge, og nu er der bare et magtskifte. Jeg kan huske, at der var noget i en tidligere valgkamp, hvor man løb fra alt muligt, og det her smager af det.

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren, værsgo.

Troels Ravn (S):

Jeg ved ikke, hvad det er, der driver spørgerens tænkning, men der står i et forståelsespapir, at regeringen vil tage ansvar på det her område. Man vil prioritere det her område, og man vil finde en finansiering. Der er ikke nogen tidligere regering, der har løftet sådan et ansvar, mig bekendt i al fald, og derfor er det jo også i fortsættelsen af det forståelsespapir i dag med den her glimrende forespørgselsdebat, at vi allesammen har muligheden for at forpligte hinanden, og det bliver jo så også ved de kommende finanslovsforhandlinger over årene, at vi skal vise vores værd og vores ansvarlighed.

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak til ordføreren. Der er ikke flere korte bemærkninger. Derfor går vi nu videre til Dansk Folkepartis ordfører, hr. René Christensen. Værsgo.

(Ordfører)

René Christensen (DF):

Tak for det, formand. Først tak til partierne, som har indkaldt til forespørgselsdebatten i dag. Det giver absolut mening at diskutere det her vigtige område. Det, der så kan være lidt foruroligende, er jo, at skiftende regeringer har diskuteret det her meget, og vi kan så også forstå, at Socialdemokratiet er den mest ambitiøse regering, vi nogen sinde har haft i forhold til generationsforeninger. De har hvert fald skrevet de skrappeste ord og lovet, at man ville bruge flest penge. Det, som vi så har kunnet se i virkeligheden, er, at retorikken er skarp, og at pennen er spids, men at viljen er lille.

Der er lige blevet indgået en aftale med regionerne, hvor vi kan se – det sorte er bogstaverne, og det hvide er papiret – at der står 0 kr. Med det store grønne mandat, man har fået, med de store ambitioner, man har, har den mest grønne regering, som vi nogensinde har set, afsat 0 kr. til en forening, som vi har kendt til de sidste 50 år. Det er pinligt at være vidne til og se, hvordan man kan føre en hel befolkning – undskyld, jeg siger det – bag lyset, og se en ordfører, som selv har siddet i et samråd den 31. oktober og tordnet mod den tidligere miljøminister, stå heroppe i dag og sige, at det her er ambitiøst. Det er enormt uambitiøst. Jeg synes, at man skulle sige, at det her skulle være en del af genopretningspakken af dansk økonomi. Vi

Kl. 10:57 har igennem årene oplevet flere, som har været inde at sige, at vi kan løse det her effektivt, at vi kan gøre det omkostningseffektivt, og det er desværre sådan, at vi i den vestlige verden har rigtig mange af de her generationsforeninger. Det er jo ikke kun i Danmark, at det her foregår. Derfor er det en oplagt chance for Danmark netop nu at tage fat i at gå i gang med de her generationsforeninger.

Kl. 10:57

Danske Regioner skal have ros for det arbejde, de har gjort, og jeg vil gerne sige, at vi altid har rost regionerne. Nu har vi haft en diskussion om at nedlægge regionerne, og det var bestemt ikke et udtryk for, at regionerne ikke har gjort det godt, og det var en helt anden debat. Når man kigger her, kan man se, at regionerne har redegjort meget fint for, hvad det er for nogle projekter, man kan gå i gang med med det samme. Det er bl.a. Høfde 42, og samme sted er det Cheminovas gamle fabriksgrund. Det er jo faktisk sådan, at man både ved Høfde 42, hvor udledningen skete, og der, hvor fabrikken har ligget, har de samme foreninger, og man mener også, at prisen vil blive den samme. Der er også Kærgård Klitplantage, som har fyldt rigtig meget. Og så må man jo sige, at der er noget at gå i gang med. Så er det rigtigt, som ministeren sagde, at der også er andre områder, hvor vi stadig væk mangler noget viden. Ja, det er korrekt, og derfor kan man ikke gå i gang med det samme. Men det er nødvendigt at sætte penge af, og derfor var jeg rigtig glad for, både som daværende og nuværende finansordfører, men også som nuværende miljøordfører, at den tidligere regering og Dansk Folkeparti havde sat penge af. Vi havde sat 600 mio. kr. af til at igangsætte det her arbejde. Var det så penge nok? Nej, det var det ikke, for man estimerer, at det kommer til at koste 2,7 mia. kr. Så det var ikke penge nok, men det var i hvert fald penge til at komme i gang i den store skala og komme i gang med at lave nogle reelle oprydninger derude, og vi har altså tre områder, som ligger klar. Høfde 42 koster 250 mio. kr., den gamle fabriksgrund koster 250 mio. kr., og det er sådan, når man kigger på Kærgård Klitplantage, at det koster 82 mio. kr. Så vi kender priserne, men det her er et spørgsmål om vilje, og den vilje har regeringen ikke.

Kl. 10:58

Kl. 10:58

Derfor synes jeg, at vi skal glæde os over i dag, at der er partier i Folketinget, som godt tør sige, at vi nu skal have sat de her penge af, således at vi kan komme i gang med det her, og jeg tror faktisk også på, at det kan blive en god businesscase for Danmark. Hvis vi lykkes med at udvikle de teknologier, som gør, at vi kan rense op, få gjort de her grunde attraktive igen og få gjort dem til naturområder igen, hvor man kan færdes – der vil selvfølgelig altid være sår i landskabet, når man har haft så massive foreninger – så tror jeg faktisk også, vi har noget, som vi kan eksportere til andre lande. For det er desværre noget, som vi har set mange steder.

Så jeg glæder mig meget over, at SF og Venstre har taget det her op i dag, så vi har kunnet få den her debat i salen, og så er jeg så skuffet over, at vi har en etpartiregering, som går og siger et og gør noget andet. Det er helt fint, at man kan være politisk uenige, men at slå sig op på at være den mest grønne regering, der nogen sinde har været, samtidig med at man sætter 0 kr. af og man så står heroppe og håner de partier og de tidligere regeringer, som reelt har sat penge af til at rydde op fra fortidens synder, er lidt sørgeligt. Men det er dog glædeligt, at rigtig mange partier ønsker at få ryddet op i de her generationsforeninger. Tak for ordet.

Kl. 11:04

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Der er en kort bemærkning fra Signe Munk. Værsgo.

Kl. 11:04

Signe Munk (SF):

Tak til ordføreren for Dansk Folkeparti. I forhold til hvor mange penge der så reelt var fra den tidligere regering, og hvor meget der var fugle på taget, tror jeg bare, at vi skal blive enige om at lægge os på den flade og sige: Der lå 100 mio. kr., det var rigtige penge,

dem fik de afsat. Men når ordføreren står og siger, at der er 600 mio. kr., er det jo, fordi ordføreren putter 500 millioner fugle på taget oven i regnestykket. Og når jeg mener det, er det egentlig, fordi det var under forudsætning af, at regionerne blev nedlagt, og at man har effektiviseret på jordforureningsopgaven. Det vil i bund og grund sige – og det var jo den store kritik fra fagfolk – at man så at sige ville fodre hunden med sin egen hale og ikke lave en særskilt bevilling, som vi egentlig diskuterer i dag, hvor vi siger, at det faktisk er vigtigt at have fokus på, at der både skal være penge til jordforureningsområdet, de mindre jordforureninger, og en særskilt pulje til generationsforureningerne. Så jeg vil bare høre, om ordføreren forestiller sig, at det er samme finansieringsvej, som Dansk Folkeparti vil gå, altså med nedlæggelse af regionerne og ved faktisk at finansiere generationsforureningerne med den eksisterende jordforureningsindsats, eller ej.

Kl. 11:05

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 11:05

René Christensen (DF):

Jeg vil sige to ting. For det første var det helt reelle penge. Det er sådan, man har gjort, siden Bjarne Corydon var finansminister – der har man kunnet bruge dynamiske effekter. Det var Socialdemokratiet, der indførte den ordning, og den bruger man jo stadig væk. Så det bliver svært at lave en finanslov, hvis man går væk fra det, men det kunne være dejligt at gå væk fra det, for så var der nogle ting, der blev lidt sværere, men også mere reelle.

I forhold til det andet vil jeg sige: Nej. Jeg mener faktisk, at man skal bruge det her som en løftestang, også i forhold til den genopretningspakke, man skal lave. Og det er jo faktisk sådan, at når man kigger på den strukturelle saldo, kan man jo se – det er også det, vi hører – at hvis man optager lån, betyder det ikke noget. Vi har så lav en statsgæld, og så længe vi holder os under 60 pct. af bnp – det er EU, der har sagt det – betyder det faktisk ikke ret meget. Og det, vi snakker om her, er 2,7 mia. kr. over en 10-15-årig periode; selvfølgelig kan det lade sig gøre. Og vi tror faktisk også på i Dansk Folkeparti, at det her er en investering, både i natur og miljø, men det er faktisk også en investering i arbejdspladser og knowhow og viden, som vi kan eksportere. Så det kunne jo også godt være, at de 2,7 mia. kr. ad åre kunne forrente sig ganske udmærket.

Kl. 11:06

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Signe Munk.

Kl. 11:06

Signe Munk (SF):

Tak for et klart svar fra ordføreren for Dansk Folkeparti. Så tror jeg, at vi kan lægge fugle på taget i graven og sige, at lige præcis det, vi kigger på nu, er fremadrettet finansiering. Jeg er helt enig med ordføreren i, at det er en indsats, der faktisk kan skabe vækst og beskæftigelse nu og sætte gang i en oprensning af de generationsforureninger, hvor teknologien er klar. Det har SF også sagt klart og tydeligt at vi synes kunne være en del af en genopretningspakke. Så det er interessant at høre, og jeg er glad for, at vi flytter os i den her debat og ser fremad. Tak for det.

Kl. 11:06

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordfører.

Kl. 11:06

René Christensen (DF):

Jamen jeg kan jo kun kvittere og sige, at vi står i en situation nu, hvor vi skal finde løsninger; vi skal finde nye veje. Den forbrugsfest, som der var før corona, tror jeg desværre vi kommer til at se kommer til at aftage, og derfor skal vi også i Danmark blive klogere og gå andre veje. Og der er ingen tvivl om, at den her dagsorden er en dagsorden, som også foregår i andre lande. Det er ikke kun i Danmark, at man har de her generationsforureninger – de findes overalt i den vestlige verden – og derfor kunne det være interessant, hvis Danmark kunne gå foran.

Kl. 11:07

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det hr. Jacob Jensen.

Kl. 11:07

Jacob Jensen (V):

Jeg synes, det er fuldstændig rigtigt set, når hr. René Christensen siger, at det her kan være en del af en genopretningspakke, for det vil jo også omfatte både sådan de aktuelle aktiviteter og jobs, men det vil også, som hr. René Christensen rigtigt siger, gælde mere fremadrettet. Men det er jo også sådan, at vi ikke behøver at vente på, at vi får udviklet den nye teknologi for at kunne komme i gang på rigtig mange af de områder. Altså, fru Mai Villadsen nævnte netop den plan, som Danske Regioner har lagt frem, hvor der er steder, man faktisk kan starte.

Det, jeg egentlig bare vil spørge hr. René Christensen om – for han er jo også finansordfører og kender derfor til, hvordan sådan noget foregår – er: Hvorfor tror hr. René Christensen egentlig, at regeringen ikke kom igennem eller ikke ville komme igennem med en bevilling på finansloven for i år? For nogle gange er det, kan man sige, fordi man ikke kunne få sit parlamentariske grundlag til at makke ret, og så må man jo give sig, men det er vel ikke det, der er tilfældet her. Sådan opfatter jeg det i hvert fald ikke. Når jeg hører partiernes parlamentariske grundlag, er de jo helt vilde for at arbejde videre med det her og af god grund, så hvorfor tror hr. René Christensen at regeringen simpelt hen siger: Det er godt nok vores politik, og det er ovenikøbet også noget, vi prioriterer – det har vi i hvert fald skrevet – men alligevel vælger vi ikke at prioritere det i en finanslov, til trods for at der er politisk opbakning til det?

Kl. 11:08

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak. Ordføreren, værsgo.

Kl. 11:08

René Christensen (DF):

Det er jo desværre svært for mig at sige, og desværre har jeg ikke siddet i forhandlingslokalet, men det underer jo også os i Dansk Folkeparti. Altså, vi har en enevældig regering, en etpartiregering, som selv bestemmer det hele, og som tilsidesætter flertal i Folketinget i forhandlinger omkring corona og andet, fordi man bare gør det, man vil. Og her skriver man nogle flotte ord, men man handler ikke, og det er vel, fordi man ikke vil det. Jeg kan ikke tolke det anderledes.

Kl. 11:08

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ønsker hr. Jacob Jensen ordet igen? Nej, så er det hr. Troels Ravn.

Kl. 11:08

Troels Ravn (S):

DF og ordføreren bliver ved med at postulere, at der var rigtige penge sat af, altså at der var sat 600 mio. kr. af. Men er det ikke rigtigt, at det så skulle bero på, at regionerne skulle nedlægges, og

at man skulle centralisere? De politikere og de regioner, der i dag er meget, meget centrale samarbejdspartnere – også i forhold til de her generationsforureninger – gør en kæmpe indsats, og de skulle elimineres, altså nedlægges? Så kunne man måske finde 600 mio. kr. – måske kunne man det. Var det i virkeligheden ikke sådan, det var?

Hvorimod man må sige, at det jo helt anderledes peger fremad, at der på den her finanslov er fundet 40 mio. kr., der er fundet 134 mio. kr. til et løft til MUDP og så altså 65 mio. kr. ekstra til regionerne i forhold til overfladevand.

Kl. 11:09

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 11:09

René Christensen (DF):

Det er jo en lidt mærkelig debat, men ordføreren siger det meget fint, nemlig at det, man kæmpede for i Socialdemokratiet, var, at man skulle holde de politiske poster i regionerne. Det, vi kæmpede for, var jo, at man skulle beholde den faglighed, der var i regionerne. Det var jo ikke sådan, at de medarbejdere, som har lavet de her rapporter, skulle fyres ude i regionerne. Det var egentlig for at fjerne et led, så man havde to led i Danmark – man havde staten, og så havde man kommunerne; og så skulle vi ikke sidde her og kaste aben videre i forhold til sådan nogle projekter her og sige: Det er også regionerne osv. Og ministeren kunne så sige: Den her rapport fra regionerne er ikke god nok. Nej, så havde det sådan set været vores udfordring herinde i Folketinget at finde finansieringen til at oprense det her. Det havde været vores ansvar. Man kunne ikke kaste aben videre. Man skulle selvfølgelig stadig væk have haft de her dygtige medarbejdere til at udføre det.

Det er rigtigt, at det var der, vi fandt pengene, og det var en dynamisk effekt; fordi man rationaliserede, fik man nogle penge fri, og dem ville man gerne bruge på miljø, og det var Dansk Folkeparti enige i. Vi kan så forstå, at den nuværende regering, etpartiregeringen, som har nærmest uindskrænket magt, ikke har valgt at sætte de penge af, som den tidligere regering gjorde, og det er selvfølgelig sørgeligt.

Kl. 11:10

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Troels Ravn.

Kl. 11:10

Troels Ravn (S):

Jeg må bare sige, at jeg mener, det var rigtig godt, at det ikke lykkedes for Dansk Folkeparti og Venstre-regeringen at centralisere yderligere og nedlægge de regioner, som også på det her område gør en kæmpe indsats. Hvis vi så kigger fremad, vil ordføreren så ikke anerkende, at det netop peger fremad, at vi nu har en regering, der i sit forståelsespapir skriver, at man vil håndtere, tage ansvar for og finde finansiering til generationsforureninger, og at vi formentlig afslutter dagen med at blive enige om, at der skal en særskilt pulje til?

Kl. 11:11

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren, værsgo.

Kl. 11:11

René Christensen (DF):

Jeg synes faktisk, det er ærgerligt, at vi alle har troet, at vi har en regering, der ville gøre noget ved generationsforureninger og faktisk også har nedskrevet det på et stykke papir, men som indtil videre ikke har vist det i praksis. Jeg synes, det er ærgerligt, at vi skal

herved i Folketingssalen med en forespørgselsdebat, som er stillet af Venstre og SF, for at få en etpartiregering til at gøre det, som man har skrevet under på man gerne vil. Det synes jeg er sørgeligt. Men det er jo det, vi kan med de parlamentariske værktøjer, som vi har, nemlig tage det herved i Folketingssalen, og så kan vi presse en regering til at gøre det, som regeringen har skrevet den vil, men som den ikke har gjort i praksis. Så det er da en god dag.

Kl. 11:12

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak til ordføreren. Der er ikke flere korte bemærkninger, og derfor kan vi gå videre til fru Zenia Stampe, Radikale Venstre.

Kl. 11:12

(Ordfører)

Zenia Stampe (RV):

Tak for det. Lad mig starte med det positive først – og så kan jeg alligevel ikke lade være med at sige, at jeg bliver en lillebitte smule træt af den her debat. Men det positive er jo, at der er en bred politisk anerkendelse af, at det her er et stort problem, og at det er et problem, regionerne ikke kan løse inden for deres nuværende budget.

Men den debat, vi har nu, bliver jo sådan en debat, der handler om at sende skylden videre til nogle andre. Vi kan i stedet for bare snakke om, hvordan de her ting fungerer herinde. Altså, som jeg sagde før, møder ethvert parti med respekt for sig selv op til finanslovforhandlingerne med et sammenhængende finanslovudspil, hvor man har formuleret en masse indtægter og udgifter, og der kan man jo finansiere alt muligt. Man kan i øvrigt også gøre det med andre udspil, ligesom den tidligere regering gjorde i sin aftale med Dansk Folkeparti. Der havde man den her idé om at nedlægge regionerne, og de 500 mio. kr., der kom ud af at effektivisere eller rationalisere den her struktur, ville man så lade gå til det her område. Det blev jo så ikke til noget, så det er penge, der ikke er der, og på samme måde kommer vi jo også indimellem med et finanslovudspil, hvor vi foreslår alle mulige grønne afgifter eller ting, vi kan nedlægge, eller andre indtægtskilder, som vi ikke kan få opbakning til. Og det vil jo sige, at alle de ting, vi havde prioriteret i vores finanslovudspil, alle de ting, vi havde fundet penge til, er der pludselig ikke så mange penge til, og vi sidder sammen med andre partier og har pludselig ikke lige så mange penge, som vi havde, da vi selv legede finanslov med vores eget udspil. Pludselig har vi ikke så mange penge at lege med, og vi sidder i et rum, hvor der er andre partier med andre interesser og andre ideer.

Det er jo bare den proces, der er, og det er jo det, der gør, at det her ikke er blevet til noget. Det er jo ikke en stor politisk uenighed – sådan hører jeg det i hvert fald ikke. Men problemet er jo netop ikke at blive enige om blandt os miljøordførere eller blandt jer, der er valgt i et område, der har store generationsforureninger, at det er vigtigt. Vi ved godt, at det er vigtigt, men øvelsen er jo først at få det ind i sit eget partis politiske udspil, og så, når man sidder i forhandlingerne, når man sidder i den proces og har de afgørende mandater – det var der nogle der havde før valget, og nu er vi nogle, der har det efter valget – også at få det igennem det nåleøj, og det er jo ikke altid nemt. Det var ikke nemt for den tidligere regering, og det har ikke været nemt for os, for der var mange ting, vi gerne ville bruge penge på.

Vi ville gerne have flere penge til urørt skov, vi ville gerne have flere penge til jordudtagning, vi ville gerne have flere penge til pædagoger, vi ville gerne have flere penge til lærere osv. osv. Og ja, mange af os har sådan nogle finanslovudspil, hvor vi drømmer om at skaffe alle mulige indtægter, og så kan vi godt sige, at vi har finansieret det. Regeringen og Dansk Folkeparti havde finansieret det ved at nedlægge regionerne, men det blev ikke til noget, så de penge var der ikke. Vi kunne også have finansieret det ved hjælp af

et eller andet, som ikke blev til noget, og så kunne det ikke blive til noget. Det er jo den proces, vi står i, og derfor bliver jeg træt af den her debat, fordi det handler om at skyde skylden på hinanden og sige, hvem der nu er mest grøn.

Det, jeg synes vi skal gøre, er – og det synes jeg egentlig at det forslag til vedtagelse, der blev lagt op til i dag, er en første anerkendelse af – at trække i arbejdstøjet og droppe det der med skyldplacering og så rent faktisk prøve at lægge en plan og finde de penge over en årrække. Og det, der selvfølgelig bliver svært, er dels den tværgående prioritering, for betyder det så, at vi kan tage mindre jord ud og plante mindre skov, fordi vi skal prioritere de her generationsforureninger? Det er den ene prioritering. Den anden prioritering er, hvor hurtigt det skal gå. Skal der gå 10 år, eller skal vi sige, at det godt kan vare 20 år, fordi der er nogle af de her generationsforureninger, der godt kan vente lidt længere, fordi vi så vil have den teknologi, der gør, at det bliver muligt eller lidt billigere, end det ville blive i dag? På den måde er der jo også en masse både afvejninger og overvejelser, vi skal gøre os, når vi først kommer til den konkrete planlægning. Og det er den, jeg håber at vi kommer til nu.

Jeg håber virkelig også, når vi har den plan med hjælp fra regeringen og fra regionerne, at jeg også kan gå til min folketingsgruppe – det tror jeg også at jeg kan, men jeg har jo ikke mandat til at forhandle finanslov her – og sige, at jeg altså skal have 200 mio. kr. om året til generationsforureninger. Og så skal vi jo være så mange partier – især også partier, der har de afgørende mandater – der, når vi sidder i finanslovsforhandlingerne, prioriterer det, også vel vidende at der så vil være færre penge til at plante træer og til at tage jord ud. Det er jo en prioritering. Men sådan, som jeg hører de indlæg, der har været i dag, så vil vi gerne gøre det her sammen, og derfor synes jeg, at det næste vigtige skridt er at få den plan, så det hele bliver en lillebitte smule operationaliserbart, så vi også kan diskutere, hvad tidsperspektivet er – altså om det er 10 år, 15 år eller 20 år – og hvad det betyder for økonomien. Tak.

Kl. 11:17

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Der er først en kort bemærkning fra hr. René Christensen.

Kl. 11:17

René Christensen (DF):

Tak for det. Og tak for ordførertalen. Det er jo rigtigt nok, at det altid handler om prioritering. Men når man nu har skrevet det ind i et aftalepapir, er prioriteringen vel ikke så svær – så er det vel det, man gerne vil.

Jeg kan jo bare sige, at jeg har haft nogle sjove oplevelser med det aftalepapir. Vi havde det jo også i forhold til klimaforhandlinger – der var jo skrevet ind i aftalepapiret, at det ikke måtte gå ud over vækst og beskæftigelse. Det kom heldigvis også med til sidst, men det kostede da lidt.

Altså, vil Det Radikale Venstre kæmpe imod, hvis regeringen nu kommer med et finanslovsoplæg, når der nu her skal forhandles finanslov, hvor man har afsat eksempelvis 250 mio. kr. om året i de kommende 10 år til generationsforurening for at leve op til det aftalepapir, man har skrevet sammen med Det Radikale Venstre? Ville det så være en kæmpestor kamplads – eller ville det ikke være den nemmeste måde at gøre det på for regeringen? Så var det jo ligesom handlet af, inden man skulle i gang med de andre forhandlinger om finansloven. Var det ikke en måde at aflaste det miljø på, som ordføreren så fint skriver der kan være i en finanslovsforhandling?

Kl. 11:18

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 11:18

Zenia Stampe (RV):

Jo, det er også det, jeg siger. Jeg vil gerne arbejde hen imod, at vi får en plan, sådan at vi kan lave en aftale i forbindelse med en finanslov. Det kan jo også være i forbindelse med nogle andre forhandlinger. Nogle gange finder vi jo også penge på andre måder.

Men jeg synes også – bare for at være helt ærlig – at det nogle gange er for nemt, når man er både oppositionsparti, men sådan set også støtteparti. Det er nogle gange for nemt bare at pege på regeringen og sige: Stik os lige 2,7 mia. kr. – kom med dem.

Altså, det er vel også politik at snakke om, hvor pengene så skal komme fra. Hvad nu, hvis regeringen siger: Okay, så laver vi en ny pesticidagift, for så får vi pengene ind sådan, og så må landmændene lige betale den her regning? Det ville jo ikke være rimeligt. Eller hvad nu, hvis de så sagde: Ved I hvad, kære venner, så bruger vi dem på generationsforurening, men så kan vi altså ikke tage mere jord ud og plante flere træer for at redde klimaet? Det er det, der er det svære.

Jeg vil virkelig gerne, at vi løser den her opgave sammen, men jeg er selv personligt lidt i tvivl om, om det er et 10-årigt sigte, om det er et 15-årigt sigte. Hvordan er regningen, når vi ikke bare siger de ti generationsforureninger, men også lægger de 37.000 jordforureninger til? Jeg vil rigtig gerne ind i det maskinrum, så vi kan lave en realistisk plan for det, og så vil jeg også gerne kæmpe for, at vi er med til at sætte de penge af på finansloven.

Kl. 11:19

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Hr. René Christensen ønsker ordet. Værsgo.

Kl. 11:19

René Christensen (DF):

Tak for det. Der vil jeg så sige, at jeg er dybt uenig med De Radikales ordfører. Der er ingen grund til at tale mere nu. Der er ikke grund til at skrive flere ting på papir. Vi kender de ti generationsforureninger. Vi ved, at man er klar til at komme i gang med de tre af dem. Nu må man også vise handling. Altså, det bliver også sådan lidt blablabla, og jeg tror, at der er nogen, der står og kigger på os nu og så siger: Er det en genudsendelse, eller hvad er det, der sker inde i Folketingssalen lige nu? Vi synes, vi har hørt det mange gange før. Der tror jeg altså, at den radikale ordfører må sige: Nu er vi kommet så langt, vores vidensniveau er så højt, og vi kender de her steder – nu må vi også handle.

Kl. 11:20

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren, værsgo.

Kl. 11:20

Zenia Stampe (RV):

Men det er jo for nemt også som opposition bare at sige: Nu må der ske noget, nu må I komme med nogle penge. Men hvor skal pengene komme fra?

Det er jo en realitet, at de penge, som den daværende regering med sit støtteparti, Dansk Folkeparti, fandt, ikke er der længere. Det vil sige, at det er nogle andre penge, vi skal ud at finde. Hvor skal vi finde dem? Eller hvad er det så, vi ikke kan prioritere? Det er jo bare det, der vanskeliggør det. Det er altid så nemt at tage én sag og sige, at det er det vigtigste.

Er I klar over, hvor mange flertal der er i Folketinget for at bruge penge på ting, som, hvis man lagde dem alle sammen, ville give en kage, som er meget større end det, man har penge til? Det er jo sådan, realiteten er. Men ja, jeg synes vi skal arbejde videre og finde den plan. Jeg synes bare ikke, at det skal være det her med at placere

skyld og konkurrere om, hvem der er mest grønne. Nu synes jeg bare vi skal få arbejdstøjet på og lave den plan og finde de penge.

Kl. 11:21

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det hr. Jacob Jensen. Værsgo.

Kl. 11:21

Jacob Jensen (V):

Jeg er fuldstændig enig med fru Zenia Stampe i, at al politik selvfølgelig er en prioritering, men det her er jo blevet prioriteret. Det står jo i det forståelsespapir, som også De Radikale – går jeg ud fra – har haft indflydelse på, og hvis jeg kender De Radikale ret, endda stor indflydelse på. Så når det er prioriteret, er det vel heller ikke for meget at forlange, at vi i Folketinget siger til regeringen: Hvad gør I så for at leve op til det, som I selv har garanteret vil blive prioriteret? Det synes jeg egentlig ikke er helt urimeligt. Det er derfor, vi har stillet den her forespørgselsdebat.

Derfor vil jeg så bare spørge De Radikale: Hvad er De Radikales ambitionsniveau? Jeg ved godt, at man kan spørge, om det er 10 eller 15 år, men har De Radikale f.eks. kæmpet for det her under finanslovsforhandlingerne sidste år, hvor man jo sad med de afgørende mandater, eller var der noget andet, som det var vigtigere for De Radikale at få med i finansloven?

Kl. 11:21

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 11:21

Zenia Stampe (RV):

Jeg kan ærlig talt ikke huske, om vi havde det med i vores finanslovsudspil. For at være fuldstændig ærlig var det, der var meget afgørende for os – og nu kigger jeg lige rundt her – jordudtagning, fordi klimadagsordenen er så presserende for os, og fordi der er nogle kæmpe udgifter dér, både løbende udgifter, men også nogle anlægsudgifter, hvis man kan tillade sig at kalde dem det. Det var det, der havde højeste prioritet for os.

Men vi anerkender jo, at de her generationsforureninger også trænger sig på. Nogle trænger sig på, fordi det begynder at sive ud, og så kan vi jo ikke udskyde det længere. Men vi er jo i en tid, hvor der skal foretages meget vigtige prioriteringer, fordi vi også står med det her pres i forhold til klimaet. Det er en opgave, der skal løses på 10 år.

Derfor er jeg selvfølgelig også som miljøordfører og som medlem af et parti, der går op i klimaet og alt muligt andet, også interesseret i at finde ud af, hvad der er den fornuftige gang i det her. Er der noget, vi skal sætte i gang nu – det er der givetvis – og som vi gerne vil have løst inden for få år? Men er der også noget, som vi kan vente 10 år med for til gengæld at bruge de penge på at plante skov? Der vil jeg bare være ærlig og sige, at på den måde skal tingene ses i sammenhæng. Og det er derfor, at jeg godt kunne tænke mig at forhandle ud fra en konkret plan.

Kl. 11:23

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Jacob Jensen, værsgo.

Kl. 11:23

Jacob Jensen (V):

Det er helt ærlig snak at sige, at De Radikale ikke har prioriteret det højt nok – kan man så sige – og at der var noget andet, der var vigtigere. Det synes jeg er helt fair. Det er i øvrigt også godt, at vi så får det frem her. Men må jeg så spørge, om en debat som den her og de ting, som Danske Regioner har bragt frem i den analyse

og plan, som de har lagt frem, har gjort, at De Radikale rykker sig; at det altså rykker på De Radikales prioriteringsliste, når man skal til at forhandle finansloven. Det bliver jo afgørende, hvad også De Radikale siger, når de sidder med som støtteparti, og lige så vel som de tre andre støttepartier har nogle af de afgørende mandater. Er det noget, som man så vil prioritere højere ved næste års finanslovsforhandlinger, end man gjorde sidste år?

Kl. 11:23

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren, værsgo.

Kl. 11:23

Zenia Stampe (RV):

Hvis ordføreren helt konkret spørger os Radikale, er vores dilemma jo rigtig tit, at der er rigtig mange ting, vi gerne vil, og vi kan også finde rigtig mange penge. Vi er ikke bange for at indføre en grøn afgift eller få nogle mennesker, der kan overskue det, til at arbejde mere. Det tror jeg er helt bredt anerkendt, at vi godt tør hente penge, også selv om det nogle gange gør os temmelig upopulære. Det betyder jo så også, når vi møder op med vores finanslovsforslag, at der er ret mange ting, vi kan prioritere, hvis vi havde magt, som vi har agt, fordi vi kan finde mange penge. Derfor har det også været en del af vores prioritering. Vi har haft mange prioriteringer. Men det er jo rigtigt, at når det så strammer til og vi møder en regering eller et flertal, der ikke kan finde lige så mange penge, så står vi jo der og skal vælge, om det så er 200 mio. kr. om året til jordforurening eller 200 mio. kr. til jordudtagning.

Kl. 11:24

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det fru Signe Munk. Værsgo.

Kl. 11:24

Signe Munk (SF):

Tak til den radikale ordfører. Jeg har lige brug for at få nogle ting klarlagt, for ordføreren taler rigtig meget om det her med prioriteringer: Mener Radikale Venstre virkelig, at det, man skal prioritere imellem, er at rejse mere skov, som vi jo så gør via den nye skovfond, hvor der kan komme private penge ind i finansieringen, og så at oprense generationsforureninger? Er det det valg, man står med? Jeg håber, at jeg hørte forkert, for det synes jeg da ville være et besynderligt valg. Derudover og i forlængelse af det vil jeg bare gerne høre ordføreren, om man så forestiller sig, at der kunne være andre finansieringskilder til f.eks. at oprense de her generationsforureninger, så man lige præcis gør kagen større og ikke laver en hovedløs prioritering imellem klimainsatsen og miljøindsatsen?

Kl. 11:25

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 11:25

Zenia Stampe (RV):

Jeg fik ikke fat i det sidste spørgsmål, det må jeg lige tage bagefter. Men fru Signe Munk spørger mig: Er det virkelig et valg mellem skovplantning og jordudtagning? Jamen nogle gange er det jo en prioritering imellem nogle områder, fordi pengene ikke rækker længere. Jeg bliver nødt til at sige, at jeg ved, at det her er meget vigtigt for SF, men at der var noget andet, der var vigtigere i sidste finanslov, nemlig pædagoger. For hvis det her havde været det vigtigste, var det jo kommet igennem. For os var det vigtigste jordudtagning, og det fik vi. Vi fik 200 mio. kr. om året, så vidt jeg husker, for det var et kardinalpunkt for os. For SF var kardinalpunktet pædagoger, og

det har jeg forståelse for. Det kan være, at det i næste finanslov, hvis kardinalpunktet er jordforurening, så er det, SF får igennem.

Men sådan er det jo bare hver gang med den kage, vi forhandler om. Den er mindre end summen af alle de ønsker, vi har. Men vi vil rigtig gerne indgå i et samarbejde om det her. Jeg bliver bare nødt til at være lidt mere ærlig og realistisk i forhold til den her prioritering, for det er jo derfor, det ikke er sket endnu. Der vil ikke være nogen, der er imod at gøre noget ved det her. Hvorfor skulle man have noget imod det? Det er jo, fordi der er en kage, vi alle sammen har interesse i at få et stykke af, og så er der nogle, der hellere vil bygge motorvej eller noget helt tredje.

Kl. 11:26

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Tak! Så er det fru Signe Munk. Værsgo.

Kl. 11:26

Signe Munk (SF):

Prøv at høre her, fru Zenia Stampe. Det her er underligt. Ordføreren indleder med at sige, at nu skal vi ikke skyde på hinanden, og så er det præcis det, ordføreren lægger op til. Jeg spørger åbent, om Radikale Venstre mener, at prioriteringen i en finanslov ligger imellem skovrejsning og det at rense generationsforureninger op. Jeg synes, det ligger på den flade at sige, at det selvfølgelig ikke er sådan.

Så vil jeg bare afslutte med at spørge ordføreren: Kunne man f.eks. forestille sig, at vi kunne finansiere noget af den her indsats gennem en kemikalieafgift, som SF også tog med til bordet ved den sidste finanslovforhandling?

Kl. 11:27

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 11:27

Zenia Stampe (RV):

Det kunne man helt bestemt. Nu er jeg jo så desværre ikke skatteordfører, men nu taler ordføreren mit sprog. Det vil vi rigtig gerne. Det er jo i virkeligheden sådan, vi helst vil arbejde, nemlig ved at løse så mange af de her opgaver som muligt, fordi der er så mange vanvittigt vigtige opgaver nu. Det tror jeg også at netop fru Signe Munk ved, fordi fru Signe Munk er klimaordfører. Så jo flere penge vi i virkeligheden kan gå ud og hente på den type ting og ved at lægge afgifter på noget, som medfører en masse problemer, desto bedre er det. Så det vil være et rigtig godt konkret indspil, som vi rigtig gerne vil gå i dialog om, men det er så måske også dér, hvor der bliver en konflikt ovre i den borgerlige lejr, men sådan er det. Men det vil vi meget gerne tage imod.

Kl. 11:27

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Så er det hr. Erling Bonnesen. Værsgo.

Kl. 11:27

Erling Bonnesen (V):

Tak for det. Nu er Radikale jo det, vi kalder et afgørende støtteparti, og så sidder jeg og tænker lidt på, at der i debatten bliver talt meget om, om det nu er børnepasning eller andre ting, det skal holdes op imod. Men jeg kommer så til at tænke på, om det nu er helt sikkert, at den her udgift er en ganske almindelig driftsudgift. Det tænker jeg at vi skulle prøve at undersøge, så jeg vil spørge den radikale ordfører, om det ikke var et godt spørgsmål at tage med til den radikale finansordfører, og jeg vil da også selv prøve at få tjekket, om den her udgift nu nødvendigvis er en hundrede procent sædvanlig, normal driftsudgift, eller om det lige så godt kan være en anlægsudgift. For hvis vi nu lavede det hele i ét stort hug på et år –

jeg er godt klar over, at det er i den teoretiske verden – så ville det jo være en anlægsudgift, og så var det overstået, men så stod det et andet sted i bogføringen, og så var det et andet sted, pengene skulle tages fra, og der er jo plads, og så kunne det klares. Var det noget, den radikale ordfører ville prøve at tage med og få tjekket op på som forberedelse til den kommende finanslovforhandling?

Kl. 11:28

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren, værsgo.

Kl. 11:28

Zenia Stampe (RV):

Jeg er ret overbevist om, at det er en anlægsudgift, og det sagde jeg sådan set også, da jeg kom med opremsningen over alle de ønsker, vi havde til finansloven. Det var jo bare for at skildre et finanslovsforløb og alle de ønsker, man kommer med.

Jeg er overbevist om, at det er en anlægsudgift, og derfor er den også mere overskuelig, end hvis jeg kom og bad om 200 mio. kr. mere om året til kulturen. Som kulturordfører ved jeg, at det ville være så godt som umuligt, men derfor drømmer jeg alligevel om det. Men derfor er det også mere realistisk – det tror jeg på. Men der har vi jo så alligevel en kamp, når det gælder ønsker om andre anlæg. Jeg drømmer ikke om mange flere motorveje, men der tror jeg da måske, at der ville være en konkurrence inden for ordførerens parti om, om det så var det her eller motorveje rundt om i Danmark, der skulle sættes på. Det er jo så den type projekter, man skal prioritere imellem, og der ville vores prioritering være ret klar. Men det er også derfor, jeg nævner anlægsprojekter inden for klima og også klimatilpasninger osv.

Vi vil rigtig gerne det her i Radikale Venstre. Vi vil rigtig gerne have en plan, men vi vil netop også gerne se på, om der er noget af det, vi kan udskyde lidt, hvis det betyder, at vi så hurtigere kan plante noget mere skov, hvis det er den prioritering, vi er tvunget til at stå over for, fordi midlerne er begrænsede.

Kl. 11:30

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Erling Bonnesen, værsgo.

Kl. 11:30

Erling Bonnesen (V):

Jamen så har vi samme fornemmelse, nemlig at det her sandsynligvis ikke er en ganske almindelig driftsudgift. Så lad os komme videre derfra, for så er det jo sådan set oplagt at prøve at spørge den radikale ordfører med den afgørende indflydelse, som Radikale Venstre har lige nu, om man så at sige vil gå til den i de kommende finanslovsforhandlinger og så få sat penge af til det her. Selvfølgelig bliver der så en prioritering, formentlig ovre på anlægssiden, men så handler det her jo ikke om de sædvanlige, normale og daglige serviceudgifter til børnepasning, ældrepleje osv. Så er det en prioritering i anlægsdelen. Vil Radikale det?

Kl. 11:30

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Tak. Så er det ordføreren. Værsgo.

Kl. 11:30

Zenia Stampe (RV):

Jeg står her og er temmelig forbeholden, men jeg har også sagt, at jeg også tror, at det kan jeg godt forhandle ind i vores finanslovsudspil. Og når der så kommer andre støttepartier, der også prioriterer det, så tror jeg, det er realistisk. Jeg bryder mig bare ikke om at stå og love alt muligt, som jeg ikke har mandat til at gennemføre, fordi jeg nu engang er miljøordfører og ikke finansordfører, og fordi vi

først skal lave et finanslovsudspil. Men jeg tror i øvrigt, at muligheden for at få det igennem er større, når vi har den der plan. Men vi vil meget gerne ind i det konkrete spor.

Jeg prøver bare at være realistisk, men det er ikke, fordi vi på nogen måde er imod at gøre noget på det område. Det vil vi hjertens gerne, men der er en grund til, at det ikke er sket endnu, og jeg tror, det er, fordi alle partier står med den problemstilling, at det ikke bare er en miljøordfører eller en, der er valgt tæt på en generationsforurening, der skal ville det. Det skal hele partiet, og det skal også prioritere det over andre ting.

Kl. 11:31

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Så er det fru Mai Villadsen, Enhedslisten.

Kl. 11:31

Mai Villadsen (EL):

Tak for det. Til en start vil jeg da sige, at jeg er fuldstændig enig med ordføreren i, at det her også er et spørgsmål om prioriteringer. Men jeg følte mig alligevel kaldet til at sige noget, fordi jeg faktisk er bekymret for, hvis vi som politikere bliver ved med at tale modsætningen mellem klima og miljø, klima og natur eller klima og drikkevand op og i øvrigt også grøn omstilling og velfærd. Det synes jeg faktisk er farligt. For ordføreren siger det jo også selv: Det her handler om, om man er villig til at finde pengene. Jeg har sådan set set finanslovsudspil fra De Radikale, men også fra SF og Enhedslisten, som finder markant flere penge end det, som regeringen lagde op til. Så handler det jo bare om, om vi kan blive enige i de finansieringsforslag, og for vores vedkommende – og jeg tror også, jeg taler på SF's vegne – handler det jo om beskatning af kapital og aktieindkomst, balanceskat på banker og meget andet, og der tror jeg ikke, vi er enige med Radikale, og så bliver det jo også svært at finde pengene.

Derfor synes jeg faktisk, at det kunne være håbefuldt, hvis man kunne kopiere modellen fra klimaområdet, hvor vi sammen foreslår, at der skal være en art CO₂-afgift, og så laver en kemikaliafgift eller en anden afgift på de virksomheder, som jo i hvert fald i nogen grad stadig udleder og forurener, så man kan finde nogle penge til det her. For jeg vil virkelig advare mod, at det her bliver en kamp mellem klima og miljø, også fordi der faktisk er en sammenhæng.

Kl. 11:32

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Værsgo, fru Zenia Stampe.

Kl. 11:32

Zenia Stampe (RV):

Jeg synes faktisk, at den her snak er virkelig interessant, fordi den jo bevæger sig ned under, hvad der egentlig er problemstillingerne her. For Enhedslisten og Radikale Venstre har jo det tilfælles, at vi tit møder op til finanslovforhandlinger med ret mange penge eller ideer til, hvor vi kan finde penge, og nogle gange er vi enige. Jeg tror f.eks. godt, vi kunne finde hinanden i forhold til sådan nogle afgifter på kemikalier eller pesticider, eller hvad det kunne være af ting, som har en skadelig effekt. Der tror jeg godt, at vi kunne finde hinanden. Men så er det jo også nogle gange, at vandene skilles, og at Enhedslisten vil finde pengene ét sted, og at vi vil finde dem et andet sted, og vi så ender med ikke at finde så mange tilsammen.

Men det, vi måske i virkeligheden skulle arbejde for, hvis vi kan hjælpe regeringen med at indfri mere, sådan at det netop ikke bliver et valg mellem generationsforurening og skovrejsning, er så også at finde hinanden i, hvor vi gerne vil finde pengene henne. For hvis vi kan stå sammen om det og ikke bliver spillet ud mod hinanden af regeringen, så har vi måske en større chance for det. Det var sådan lidt et blik ind i maskinrummet, men det er jo sådan, det er, så hvis

vi kan hjælpe hinanden der, kan vi måske også løfte den her opgave sammen.

Kl. 11:34

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Fru Mai Villadsen.

Kl. 11:34

Mai Villadsen (EL):

Tak for det. Det er da en invitation, jeg rigtig gerne vil tage imod fra De Radikale. Jeg synes sådan set, det er helt rigtigt og en god strategi at lægge inden nogle forhandlinger, hvor vi forhåbentlig er enige om målet. Jeg vil jo så sige, at der er to ting, som er ret positive i den her sag om generationsforureninger. Den ene er, at det ikke er varige midler. Når du har oprenset en grund, er den oprenset. Så det er ikke noget, der for tid og evighed skal koste noget på en finanslov. Derfor er det billigere at finansiere det her end meget andet.

Den anden er, at der er en beskæftigelseseffekt. Nu er vi ikke dem, der synes, det er det bedste i verden at regne med en masse dynamiske effekter, men det er da ikke desto mindre bedre at have folk gående ude og oprense grunde og have et arbejde end at være i arbejdsløshed, som mange er nu. Så derfor er der nogle fordele ved at gøre det her og gøre det nu som en grøn genstart.

Kl. 11:34

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Værsgo.

Kl. 11:34

Zenia Stampe (RV):

Det er jeg fuldstændig enig i. Netop fordi det er anlæg, er det også nemmere, end hvis vi skulle ud at finde 200 mio. kr. om året til pædagoger, og det er meget sværere at få igennem. Så jeg tror også på, at det er muligt, hvis vi går sammen.

Så vil jeg også bare sige til oppositionen, der spørger, hvorfor der ikke skete noget ved sidste finanslov, at når man kommer til som ny regering og nyt parlamentarisk grundlag, har man jo mange opsparede ønsker efter mange år i opposition. Jeg synes, vi nåede ret langt ved sidste finanslov, og det her kan jo så forhåbentlig være det, vi når til den næste finanslov eller den næste igen, men da forhåbentlig den næste, og det synes jeg vi skal hjælpe hinanden med.

Kl. 11:35

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Der er ikke flere kommentarer eller spørgsmål. Fru Signe Munk, Socialistisk Folkeparti.

Kl. 11:35

(Ordfører)

Signe Munk (SF):

Tak for det. Nogle politiske kampe er lange, de kan være slidsomme, og de kan være svære. Men der er en vigtig regel, og den er, at hvis sagen er vigtig nok, skal man altid fortsætte. Sådan er det for SF, når det gælder kampen for at få oprenset de historiske generationsforureninger, de store generationsforureninger, rundtomkring i Danmark. Ligesom de her forureninger desværre er gået i arv og i arv, så er kampen for at få dem rensat op også gået i arv fra generation til generation i SF. Den her kamp for SF startede ved Margrete Auken, den blev båret videre af Steen Gade og Pia Olsen Dyhr, og nu er depechen kommet videre til mig. Vi kæmper selvsagt stadig væk, fordi problemet ikke er løst. Det tror jeg samtlige ordførere i den her sag har gjort klart.

De ti store generationsforureninger, der ligger rundtomkring i Danmark i dag, truer på hver sin måde miljøet, men i sidste ende også vores sundhed, for kemikalier holder sig jo ikke pænt væk fra mennesker, uanset om det i første omgang udledes til havet, til åløb eller til grundvandet. Omsorgen for vores havmiljø, sundhed eller bare sådan god, ordentlig respekt for den klode, vi er en del af, har fået mange borgere til at arbejde aktivt for at sikre, at der kommer en oprensning af generationsforureningerne. Det er, hvad enten man ser til nordvest og Thyborøn ved Høfde 42, eller om man ser mod Sydjylland til Grindsted, eller om man ser mod øst til hovedstaden. Alle de steder er der borgere, der kæmper en vedholdende kamp for at bede os politikere om at tage et ansvar i den her sag, og at vi handler politisk.

Nu står vi der, hvor der flere steder er teknologi til at gå i gang med at få rensset op og til at afværge generationsforureningerne i at sprede sig mere. For nylig kom det frem, at de to firmaer Krüger og Fortum bl.a. ved giftdepotet ved Høfde 42 nu endelig færdiggjorde deres forsøg med en rensningsteknologi. Så spørger borgerne os: Hvad venter I på? Det er jo et åbenbart og logisk spørgsmål, hvis man spørger SF. Og til det spørgsmål er der efterhånden kun ét svar, nemlig at vi hurtigst muligt skal finde penge til at sætte det her arbejde i gang. Danske Regioner har givet os en samlet plan med faser for, hvordan vi over tid kan håndtere generationsforureningerne. Teknologierne udvikler sig, og det er på tide, at vi tager sagen til det politiske bord.

Det kræver selvfølgelig finansiering, og det er SF klar til. Men det er også derfor, jeg er enormt stolt over og enormt glad for, at vi som samlet Folketing i dag står sammen fra højre i salen til venstre side i salen om, at vi skriver sort på hvidt, at regeringen nu skal arbejde for hurtigst muligt at finde finansiering til oprydning af generationsforureningerne, og at vi skal have en særskilt bevilling.

På baggrund af det vil jeg på vegne af Signe Munk (SF), Jacob Jensen (V), Troels Ravn (S), René Christensen (DF), Zenia Stampe (RV), Mai Villadsen (EL), Katarina Ammitzbøll (KF), Peter Seier Christensen (NB), Henrik Dahl (LA), Torsten Gejl (ALT), Simon Emil Ammitzbøll-Bille (UFG), Uffe Elbæk (UFG), Sikandar Siddique (UFG) og Susanne Zimmer (UFG) oplæse følgende:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget anerkender og påskønner regionernes indsats for at levere en samlet plan for oprydning efter generationsforureningerne. Der er tale om omkostningstunge forureninger, som regionerne ikke kan håndtere inden for de nuværende bevillinger. Folketinget pålægger regeringen at arbejde for hurtigst muligt at finde nødvendig finansiering til oprydning af generationsforureninger med udgangspunkt i regionernes faglige prioritering. Det er afgørende, at der sikres en ekstra og adskilt bevilling, sådan at den nuværende finansiering af jordforureningsområdet målrettes indsatsen til beskyttelse af grundvand, natur og sundheden fra de mange mindre jordforureninger, som også kræver en hurtig indsats.«
(Forslag til vedtagelse nr. V 84).

Kl. 11:40

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Det her forslag indgår i de videre forhandlinger. Der er nogle kommentarer. Først er det fru Mai Villadsen, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 11:40

Mai Villadsen (EL):

Tak for det. Jeg vil simpelt hen bare bruge anledningen i dag til at sige tak til Signe Munk og til SF for at lægge et fortsat pres på, at der skal ske noget med de her generationsforureninger. Jeg ved, at det er noget, som SF også har bragt ind i finanslovsforhandlingerne. Jeg

ved, det er noget, som fru Signe Munk og SF tager meget alvorligt, og jeg er rigtig glad for at have jer som en allieret i kampen for det her. Så tak for det.

Kl. 11:41

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 11:41

Signe Munk (SF):

Der er vist ikke andet at gøre end at kvittere for Enhedslistens flotte ord og også sende bolden tilbage og sige tak for samarbejdet. For der er jo intet parti her, der har 90 mandater, og derfor kan man ikke klare den her sag alene.

Kl. 11:41

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Hr. Jacob Jensen, Venstre. Værsgo.

Kl. 11:41

Jacob Jensen (V):

Også fra min side skal der lyde en tak for samarbejdet. Vi har jo stillet den her forespørgsel sammen, Venstre og SF, og det siger måske noget om, at det her også er en sag, som fylder rigtig meget, og hvor vi også mener der er brug for den indsats. Jeg synes i øvrigt også, at det er flot, at det er et samlet Folketing, der står bag det forslag til vedtagelse. Derfor vil jeg gerne spørge fru Signe Munk, hvad hun tænker om, at der skal et samlet Folketing til at vedtage et forslag til vedtagelse, for vi ligesom kan komme yderligere i gang med mere end det, der allerede er sat i gang fra tidligere tider. Er det tilfredsstillende, som SF ser det? Er SF tilfreds med miljøministerens indsats på det her felt, eller er der brug for mere?

Kl. 11:42

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 11:42

Signe Munk (SF):

Jamen som Enhedslisten også fremhævede, tog vi jo et forslag om at afsætte penge til generationsforureningerne med til finansloven. Det var jo selvsagt en skuffelse for os, at det ikke lykkedes. Derfor har vi set os nødsaget til at følge op. Det var relevant for os at få den her forespørgselsdebat i Folketingssalen, også med muligheden for lige præcis at kunne få samlet Folketinget omkring en fremadrettet handling. Det er jo det, vi gør, med det forslag til vedtagelse, vi står med i dag. Så selvfølgelig er den her forespørgselsdebat et resultat af, at vi ikke har været tilfredse, for vi vil gerne stå bag vores ord om, at vi selvfølgelig vil have handling, og at vi jo hellere havde set, at man var gået i gang med at oprense generationsforureninger i går frem for i morgen. Så det her er et resultat af, at vi er utilfredse med, at der ikke er sket mere på det område og derfor er skredet til handling. Man jeg vil også sige, at når vi står med det forslag til vedtagelse, der er, synes jeg også, vi tydeligt ser, at nu peger det fremad. Regeringen giver faktisk nogle klare indrømmelser og flytter sig, og det vil jeg til gengæld kvittere for. Det er jeg rigtig, rigtig glad for.

Kl. 11:43

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Jacob Jensen.

Kl. 11:43

Jacob Jensen (V):

Jeg synes, det er rigtig fint, at det peger fremad. Man kan sige, at næste gang, der er mulighed for at forhandle de her ting – det er

der jo selvfølgelig altid – må være i forbindelse med finansloven, der skal laves til efteråret. Jeg ved godt, at fru Signe Munk ikke er finansordfører for SF, men alligevel har en vis indflydelse på tingene. Kan fru Signe Munk forestille sig, at SF kan stemme for en finanslov, hvor der ikke er ekstra bevillinger til at oprense generations- og jordforureninger, som vi taler om her i dag?

Kl. 11:43

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 11:43

Signe Munk (SF):

Vi kommer til at tage et forslag om, at der skal sættes i gang, hvad angår den første fase af den plan, regionerne har lagt frem, til finanslovsforhandlingerne. Den anledning bruger vi selvsagt til at få afsat de her penge for lige præcis at følge op på det forslag til vedtagelse, der siger, at der hurtigst muligt skal findes finansiering til generationsforureningerne. Der bruger vi selvfølgelig finanslovsforhandlingerne som den første anledning.

Kl. 11:44

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Tak for det. Hr. René Christensen, Dansk Folkeparti.

Kl. 11:44

René Christensen (DF):

Tak for ordførelsen, også tak for at være med til at rejse forespørgselsdebatten i dag. Jeg vil gerne blive lidt ved pengene, men først en lille smule historie. Hvis man nu tager Høfde 42, som alle kender, også dem, der ikke bor i området, er det jo sådan, at det var virksomheden Cheminova, der i en lang periode brugte det til at dumpe pesticider, men staten har også i en periode anvendt depotet til deponering af kemikalieaffald. Ministeren er jo rejsende i et motto, der hedder, at forureneren skal betale, altså ligger den på vores bord. Det er sådan, at fra 1970'erne og frem til nu har vi på bare Høfde 42 brugt over 100 mio. kr. på at forsøge at afværge, at det kommer ud i miljøet, og i dag har man jo fået indrammet det med jern og andet.

Derfor vil jeg egentlig bare sige til ordføreren og også lidt til regeringen: Det er 2,7 mia. kr., vi snakker om. Det er mange penge, men det er jo en engangsinvestering. Den radikale ordfører blandede det her sammen med, at det her var en del af, om man skulle have flere børnehavepædagogerne og andet, men det er jo en drift. Er ordføreren ikke enig i, at regeringen burde sætte de 2,7 mia. kr. af som en engangsudgift over en periode på 10-12 år, sådan som det ligger her? For så har man grundlaget for at arbejde videre, både med de tre områder, hvor man kan rense op, men selvfølgelig også med de syv områder, hvor man mangler viden. Ligger den ikke sådan – undskyld, jeg siger det – en lille smule til højrebænet?

Kl. 11:45

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Tak. Og værsgo.

Kl. 11:45

Signe Munk (SF):

Nu har jeg spillet fodbold i mange år, og det, der ligger til højrebænet, skal jo sparkes i mål, så det er det, vi skal til nu. I SF anerkender vi fuldt ud, at regionerne faktisk har lavet den her samlede plan, hvor der jo, måske i modsætning til det, der bliver sagt af andre ordførere i debatten, er en faseplan, hvor de også sætter beløb på. Jeg er jo enig i det, ordføreren netop sagde, nemlig at det er en engangsudgift. Man afsætter pengene til, at man kan sende opgaven i udbud, og at der kan blive oprenset. Jeg vil dog også sige, at det tal, vi står med nu, selvfølgelig i udgangspunktet er de 2,7 mia. kr. over 10 år, men

vi kan jo godt komme til at stå i den situation, at det faktisk bliver billigere, fordi der er flere teknologier, der kan bruges til det her. Regionerne siger jo faktisk også i deres plan, at det er et tal, der er behæftet med usikkerhed.

Kl. 11:46

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Hr. René Christensen.

Kl. 11:46

René Christensen (DF):

Tak for det. Det er fuldstændig rigtigt. Men vi har så meget viden nu. Det, der bare skuffer os en lille smule i Dansk Folkeparti, er, at der hele tiden kommer det svar tilbage fra regeringen, at der ikke er nok viden, og hvad med de 37.000 andre steder, hvor der er punktfureninger og andet? Men her har vi jo viden. Nu har jeg været formand for Miljøudvalget i mange år, og vi har jo haft utallige samråd, hvor vi har diskuteret det her. Vi har viden, og nu er der tre områder, hvor regionerne siger: Vi er klar til opgaven, vil I sende pengene? Det er den opgave, vi har i Folketinget, og den skal vi selvfølgelig have løst. Og det er et engangsbetrag, og derfor mener jeg også, som jeg også sagde i min ordførelse, at set i lyset af den genopretningsplan, vi skal have efter corona, er det her et oplagt emne at tage fat i, fordi vi også udvikler ny viden, som vi efterfølgende kan eksportere.

Kl. 11:47

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Tak. Og værsgo.

Kl. 11:47

Signe Munk (SF):

Jeg er ikke uenig i noget af det, ordføreren har sagt. Vi har også sagt, og det har vi også sagt klart i pressen, at skal man lave sådan en genopretningspakke, er det oplagt at tage fat på de generationsforureninger, hvor, som ordføreren også siger, teknologien er klar. Det er jo bl.a. giftdepotet ved Høfde 42. Så det er helt klart noget, der kan give beskæftigelseffekter, og som vi kan sætte i gang dér, hvor det er klar til det. Det skal jo ikke være sådan, at fordi der er nogle generationsforureninger, hvor vi stadig væk har brug for at få udviklet teknologien og få afklaret forureningen, hvilket regionerne også fremhæver i deres plan, sætter man en stopklods for de andre. Det er jo præcis derfor, der er en god logik i, at man har en faseplan og kommer i gang. Jeg vil ikke sige mere, for jeg kan se, at formanden har rejst sig op.

Kl. 11:48

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Fru Ellen Trane Nørby, Venstre.

Kl. 11:48

Ellen Trane Nørby (V):

Tak. Også herfra en tak til SF's ordfører for det gode samarbejde, der har været, om at presse regeringen i den her sag og også få et fælles forslag til vedtagelse på plads, som det nu er lykkedes os at få en tilslutning til, for det er en sag, hvor det er vigtigt, at man ikke bare taler om den, men at man handler på området.

Jeg er selv vokset op relativt tæt på Høfde 42, og nu bor jeg i en kommune, hvor vi lige har fået den tiende generationsforurening, nemlig på Himmarn Strand, og hvad enten vi taler Grindstedværket, Høfde 42 eller Himmarn Strand, hvor der jo er lavet de foreløbige undersøgelser – og Krüger står med en banebrydende teknologi, der måske også kan være et eksporteventyr, hvis vi kigger på Høfde 42 – så ser vi, at regeringen, den regering, der ellers havde meget travlt med at sige, at de ville handle, da de bare var Socialdemokraterne

før valget, nu har lavet to økonomiaftaler, uden det indgår, og en finanslovsaftale, uden det indgår.

Jeg kan forstå på Socialdemokraternes ordfører og delvis også på ministerens indledning, at Socialdemokraterne stadig væk fastholder, at det er superambitiøst. Så vil jeg bare, uden at det her skal blive til sådan en karaktergivning, høre SF's ordfører, om SF deler opfattelsen af, at det, når det står så klart i forståelsespapiret, så er ambitiøst og acceptabelt, at man har lavet to økonomiaftaler med 0 kr. i hver af dem og en finanslovsaftale med 0 kr. på det her område, når vi ved, hvor nødvendigt det er, at vi nu får ryddet op.

Kl. 11:49

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Værsgo.

Kl. 11:49

Signe Munk (SF):

Jeg tror, jeg også vil afholde mig fra karaktergivningen for ligesom at holde fast i det fremadrettede spor. Men jeg tror alligevel, at en del af svaret ligger i at se, hvordan SF går til den sag her. For første skridt for os var jo selvsagt forståelsespapiret, og der står, at det er en prioritet at håndtere det, men der står jo ikke hvornår og »hurtigst muligt« osv. Det er derfor – når det nu ikke lykkedes os at afsætte ekstra penge ved finanslovsforhandlingerne – det er et naturligt næste skridt for os at sige, at så har vi jo lige præcis arbejdet for at få det sort på hvidt, at regeringen hurtigst muligt skal arbejde på at finde finansiering. Og det er meget vigtigt, at det her altså er en særskilt ekstra bevilling, så vi kommer ud af den der, mener jeg, lidt irriterende diskussion, hvor tingene bliver blandet sammen. Når vi tager det næste skridt, er det jo åbenlyst, fordi vi ikke har været tilfredse med tempoet i det her, fordi vi gerne vil til at levere.

Kl. 11:50

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo, fru Ellen Trane Nørby.

Kl. 11:50

Ellen Trane Nørby (V):

Tak. Derfor er det jo også dejligt, at vi i samarbejde har fået lavet et forslag til vedtagelse og rejst en forespørgselsdebat, der nu presser regeringen til at handle på det her område. Ikke desto mindre er der jo den risiko, at fordi regeringen nu ikke har taget det op i økonomiforhandlingerne og afsat penge, er der stadig væk et uafklaret spørgsmål fra og med næste år, hvor der ikke er afsat nogen penge til det her. For de penge, som den tidligere regering, som jeg selv var en del af, afsatte både sidste år og i indeværende år, hvor vi jo kører på 40-millionerkronersbevillingen i år, løber jo ud ved årsskiftet. Er ordføreren ikke bange for, at der kommer sådan et slip? Nu er der budgetteret frem til årsskiftet, og hvis der først aftales noget helt hen mod slutningen af året, risikerer vi egentlig, at både noget af den viden, der er, men også nogle af de medarbejdere, der sidder og arbejder på det, ender i sådan en uafklaret situation frem mod årsskiftet, fordi der ikke har været villighed til at forlænge bevillingerne ind i næste år.

Kl. 11:51

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Og værsgo.

Kl. 11:51

Signe Munk (SF):

Fordi der er brug for nye bevillinger fra næste år, bliver regeringen selvfølgelig også mødt med et finanslovkrav fra SF om, at der skal

afsættes penge til generationsforureningerne. Det må jo være en naturlig konsekvens af, at vi er klar til at finde pengene.

Kl. 11:51

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Så er der ikke flere kommentarer. Fru Mai Villadsen, Enhedslisten.

Kl. 11:51

(Ordfører)

Mai Villadsen (EL):

Skal vi lade den næste generation arve de enorme problemer, der er forbundet med de ti kæmpe forureninger, generationsforureningerne, som fortidens industri har efterladt rundtomkring i Danmark? Selvfølgelig skal vi ikke det. Skal vi lade næste generation arve problemerne med de 100 t kemikalier, hvoraf 7 t er kviksølv, på Høfde 42 ved Thyborøn, eller problemerne med Cheminovas gamle fabriksgrund på Harboøre Tange, hvor der ligger 15 t sprøjtegift og 6 t kviksølv? Skal vi lade næste generation arve problemerne ved Kærgård Klitplantage, hvor enorme mængder kviksølv, cyanid, benzen og klorerede opløsningsmidler truer naturen, eller problemerne fra Grindstedværket, hvor der hvert år siver 235 kg vinylklorid ud i åen, som jo betyder, at man som borger ikke må spise de fisk, man fanger, eller bade i åen, fordi det er potentielt kræftfremkaldende? Det er bare for at nævne nogle af de problemer, som de ti generationsforureninger, vi har i Danmark, skaber, og det er altså forureninger med ekstremt giftige stoffer, der som regel måles i ton, og hvor løsningerne er forbundet med store økonomiske konsekvenser. Og manglende handling risikerer at give endnu større konsekvenser for sundhed og natur.

I Enhedslisten mener vi, at det selvfølgelig er en bunden opgave, at vi kommer i gang med at løse de her enormt store forurenings-sager, så vores børn ikke skal arve gamle kemidepoter eller søer og strande, som er fyldt med tungmetaller og kræftfremkaldende giftstoffer. Det vil have uoverskuelige konsekvenser. Derfor var vi også enormt glade, da det lykkedes at få generationsforureningerne med i forståelsespapiret som et grundlag for den her regering. Det er rigtig, rigtig vigtigt for os, og derfor er det jo også med ærgrelse, at vi ikke er kommet ordentligt i gang med arbejdet, og at man med den aftale, der blev lavet med regionerne for blot 5 dage siden, ikke afsætter flere midler. Jeg ser umiddelbart regionernes udspil som et meget fint oplæg, som man kan bruge som en art køreplan. Det er klart, at der ikke er prioriteret imellem de forskellige forureninger, men er det også regionernes opgave? Det er det ikke i min optik, fordi alle de her forureninger selvfølgelig skal renses op. Regionerne præsenterer jo faktisk en plan for, hvor man kan gå i gang med fem af de her oprensninger med det samme og følge mange af dem helt til dørs. Resten skal kortlægges yderligere, og det er jo selvfølgelig også en vigtig opgave, men det afholder os simpelt hen ikke fra at gå i gang med de nuværende. Står det til os, er det simpelt hen bare at komme i gang. De her forureninger ligger og lurer som en trussel mod natur og sundhed, og derfor kan vi ikke bare stikke hovedet i busken, men vi skal simpelt hen gå i gang i et samarbejde med regionerne med at oprense de her grunde. Man kunne gøre det ved at lave en statslig fond, hvor der afsættes midler, som regionerne så skal prioritere. Der kan også ske medfinansiering fra private virksomheder og andre fonde, og det hører vi faktisk at der er en vis interesse for. I Enhedslisten foreslår vi også, at man kunne etablere en fælles regionalt ejet virksomhed, som sammen med universiteterne kan forske og udvikle i teknologi, som arbejder på en ny oprensning, hvilket kunne give eksport og afkast, og de midler kunne man så bruge til igen at oprense yderligere grunde. Vi synes også, at der er et enormt vigtigt potentiale i at oprense grunde nu i en tid, hvor arbejdsløsheden er meget stor. Det kunne være et vigtigt led i en grøn genstart af Danmark.

Jeg vil også sige noget andet, som ligger mig meget på sinde, og som er vigtigt, og det er, at der er 37.000 andre forureninger derude, som selvfølgelig også skal håndteres. Dette må ikke blive et enten-eller, det skal være et både-og. Det er jo bl.a. sagen fra Nyborg med Lynfrost, hvor der er en forurenet grund, hvor vi risikerer, at forureningen siver ud til vandmiljøet i Storebælt, og andre steder truer den forurening, der er, drikkevandet. Det er simpelt hen ikke acceptabelt.

Derfor vil jeg gerne slutte af med at sige, at vi selvfølgelig skal handle på det, og jeg vil takke i særdeleshed SF for at bringe dette på banen og lægge et yderligere pres på, at Folketinget, regeringen og flertallet skal finde nogle midler. Tak.

Kl. 11:57

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Hr. Jacob Jensen, Venstre.

Kl. 11:57

Jacob Jensen (V):

Tak til fru Mai Villadsen for en fin ordførertale. Jeg synes, det er rigtigt, at der er en opgave her, som har været, man kan sige sat på hold et stykke tid, og som fru Mai Villadsen siger, kan vi nu ikke længere stikke hovedet i busken, nu skal der ske noget. Med al respekt for de ord, der står i forståelsespapiret, som jo i sig selv ikke gør en forskel, så gør de vel alligevel den forskel, at støttepartierne, herunder Enhedslisten, føler sig forpligtet af at arbejde for det. Så det er vel også det, der er udtryk for det, vi kan konstatere her i dag. Derfor vil jeg bare spørge, om Enhedslistens ordfører er tilfreds med miljøministerens indsats på det her område, for jeg synes i hvert fald, der mangler en klar markering fra regeringens side. Vi står her i dag med et enigt Folketing, som vedtager et forslag til vedtagelse, og det er åbenbart det, der skal til, før regeringen gør mere ved det. Er Enhedslisten tilfreds med miljøministeren på det her felt?

Kl. 11:58

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 11:58

Mai Villadsen (EL):

Jeg er selvsagt ærgerlig over, at der ikke er sket mere på det her område. Det er jo ikke udelukkende miljøministerens ansvar, det er jo også finansministeren, som har siddet og lavet en aftale med regionerne for 5 dage siden, hvor der ikke er yderligere midler til oprensning af forurenede grunde. Det synes jeg er ærgerligt, og derfor synes vi selvfølgelig også, at det må være en prioritet fremadrettet at finde de penge. Heldigvis, kan man sige, er det ikke varige midler, det er engangsudgifter til de her oprensninger, så det bør kunne findes. Jeg var sådan set heller ikke så tilfreds med den tidligere regerings håndtering af området for at være helt ærlig. Selvfølgelig har vi et ansvar, synes jeg, for at lægge et stort pres på den nuværende regering, og det er jeg sådan set glad for at vi kan gøre i samarbejde med Venstre og SF og mange andre gode kræfter her i Folketinget, som ved, at det her er et problem.

Kl. 11:59

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Hr. Jacob Jensen.

Kl. 11:59

Jacob Jensen (V):

Jeg er helt med på, at Enhedslisten ikke var tilfreds med den tidligere regering, og derfor var man jo heller ikke støtteparti. Men nu er man støtteparti, og man har det her som en prioritet i forståelsespapiret. Og om det så er miljøministeren eller finansministeren, er, om

man så må sige, ét fedt, det er jo regeringen som et samlet hele. Derfor vil jeg bare spørge, om Enhedslistens ordfører kan forestille sig, at Enhedslisten stemmer for næste års finanslov, uden at der er sat ekstra midler af til jordforureningsoprensning, herunder generationsforureningerne. Kunne Enhedslisten forestille sig alligevel at stemme for en finanslov, hvis der stadig væk, som der var i det sidste finanslovskompleks, er afsat nul kroner ekstra til formålet?

Kl. 11:59

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 11:59

Mai Villadsen (EL):

Vi står jo i den gode situation nu, at der er et forslag til vedtagelse, som faktisk presser regeringen til hurtigst muligt at finde de midler, og dem vil vi gerne være med til at finde i Enhedslisten, så derfor har jeg da en klar forestilling om, at vi finder nogle midler på den næste finanslov eller på en anden måde meget hurtigt, netop til oprensning af generationsforureninger.

Kl. 12:00

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Tak. Hr. René Christensen, Dansk Folkeparti.

Kl. 12:00

René Christensen (DF):

Tak for det, og tak til ordføreren for ordførertalen. Ordføreren sagde her til sidst, at når man kigger på forslaget til vedtagelse, som jo bliver vedtaget af alle Folketingets partier inklusive regeringspartiet, så står der, at »Folketinget pålægger regeringen at arbejde for hurtigst muligt at finde nødvendig finansiering til oprydning af generationsforureninger«. Der er det jo altså ret vigtigt, at det her er et engangsbeløb – og SF og Enhedslisten svarede også ja til det. Når man har ryddet op, har man ryddet op. Det kan godt være, at der måske stadig bliver en lille smule drift tilbage, men der er jo også en ret stor drift i dag. Jeg nævnte selv, at bare på hofde 42 har man nu driften for langt over 100 mio. kr., og når man kigger på det nu, ligger det på over 7 mio. kr. om året bare på hofde 42. Så det her vil jo faktisk også give nogle besparelser på den lange bane i forhold til de driftudfordringer, som man har i dag.

Så mit spørgsmål til ordføreren er bare: Vil ordføreren ikke holde fast i, at det er et anlægsprojekt, hvad angår de ti generationsforureninger, og at det derfor ikke vil påvirke den strukturelle saldo, og at det derfor bør være langt nemmere at få gennemført i et finanslovsforslag?

Kl. 12:01

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 12:01

Mai Villadsen (EL):

Det vil jeg da give både miljø- og finansordføreren for Dansk Folkeparti fuldstændig ret i. Det er jo derfor, at det både er lettere at løse i en finanslovsforhandling og netop ikke vil gå ud over minimumsnormeringer, velfærd eller andre områder, der er prioriteret, og det synes jeg er ret væsentligt at holde fast i. Så håber og tror jeg sådan set også, at ordføreren har ret i, at det kan give besparelser på lang sigt, men det kræver, at vi investerer nu. For der står virksomheder klar med noget teknologi i hvert fald i dele af Danmark, og de kan jo tænkes at flytte deres virksomhed eller opgaver et andet sted hen, hvis der ikke bliver lavet en prioritering nu. Så jeg tror, det er helt rigtigt, som ordføreren siger, at vi bør gå i gang.

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Der er ikke flere kommentarer. Så er det fru Mette Abildgaard, Konservative. Værsgo.

Kl. 12:01

tidspunkt vurderet regningen til at lyde på ca. 2,7 mia. kr., men de er også åbne over for, at det beløb godt kan ændre sig, i takt med at man bliver klogere.

Kl. 12:02

Principielt er det jo regionerne, der har ansvaret for jordoprensning, men man må nok bare sige, at med det omfang, opgaverne her har, og det budget, man ellers har at prioritere inden for på det her område, er staten nødt til at løfte en del af ansvaret og løfte en del af regningen. I den tidligere borgerlige regering lavede vi en rigtig god aftale med Dansk Folkeparti, hvor vi gik ind og prioriterede midler til det her. Vi satte penge af til det i årene frem mod 2030 – 600 mio. kr. Det ved vi ikke er nok, men det er dog en god start til at komme i gang, og det er, hvis man skal være lidt fræk, også 600 mio. kr. mere, end hvad vores efterfølger har kunnet finde. På trods af at der er blevet lavet en enkelt finanslov, og på trods af at der er blevet lavet flere aftaler om økonomien med regionerne, så er det ikke noget, der er blevet prioriteret dér.

Men vi håber meget, at debatten i dag kan være med til at lægge et pres på regeringen, og jeg vil også gerne takke de partier, heriblandt SF og Venstre, der har lagt et stort stykke arbejde i at få det pres etableret. Tak.

Kl. 12:07

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Der er ikke nogen kommentarer, så vi går videre. Hr. Peter Seier Christensen, Nye Borgerlige.

Kl. 12:07

(Ordfører)

Mette Abildgaard (KF):

Tak for det, og tak til partierne for at have rejst den her forespørgselsdebat. Jeg havde egentlig indstillet mig på, at min kollega Katariina Ammitzbøll tog den i salen i dag, men jeg nåede heldigvis selv frem, og jeg har kunnet følge debatten lidt via Folketingets tv.

Som Konservative er vi optaget af det, som vores konservative forfædre eller i hvert fald en af dem, nemlig Edmund Burke, formulerede som generationskontrakten. Generationskontrakten, som jeg jo tit taler om her i salen, er det her bånd af ansvar, der binder generationer sammen, fra vores forfædre, der ikke er her længere, til os, der er her i dag, og videre til vores ufødte børn. Normalt når vi taler om generationskontrakten, taler vi om det som noget positivt, nemlig at vi har et ansvar for at opretholde det samfund og de værdier, som vores forfædre har skabt og givet videre til os. Men når vi i den her sag taler om generationskontrakt og ansvar, handler det jo om, at vi som generation har et ansvar for at afhjælpe det svigt, som generationer før os desværre bærer et ansvar for. Men det vil være et desto større svigt, hvis ikke vi får håndteret situationen i dag, men blot sender problemet og regningen videre til næste generation.

Derfor er vi meget optaget af, at der bliver fundet en løsning på de her generationsforureninger. Vi kan ikke acceptere, at de her forureninger bliver ved med at udgøre et så stort potentielt miljø-mæssigt problem, men vi kan heller ikke være bekendt, at tusindvis af danskere lever med den utryghed, som det naturligvis giver at have sådan et giftdepot her liggende i baghaven eller i det område, hvor ens børn vokser op. Det tror jeg ikke der er nogen af os der ville bryde os om.

Desværre har vi de her ti generationsforureninger i Danmark. Det er en kendsgerning. De er jo bl.a. defineret ved, at de eller de afledte konsekvenser af dem koster mere end 50 mio. kr. at håndtere, og at de får konsekvenser for kommende generationer, hvis vi ikke handler. Derfor er det nu, der skal udvises rettidig omhu.

Som flere andre også har været inde på i salen i dag, kom Danske Regioner jo tilbage i marts med deres udspil i form af en samlet plan for, hvordan man bedst griber opgaven an og får prioriteret de her ti forureninger. Jeg synes, det er et rigtig godt stykke arbejde, de har gjort, og det er med til at sikre, at vi forhåbentlig ikke ender med en regional skyttegravskrig, hvor der skal være lobbykampagner for, hvem der først får andel i midlerne til jordoprensning, men at det bliver gjort på et sagligt og fagligt grundlag.

Planen fra Danske Regioner tager netop udgangspunkt i, at de her forureninger befinder sig på forskellige stadier. Løsningerne er fundet for nogle af dem, hvor man sådan set er klar til at gå i gang. Det gælder bl.a. hofde 42, Cheminovas gamle fabriksgrund, Himmark Strand, Kærgård Klitplantage osv., hvor man i den grad har fået belyst, hvad det er, der skal til, og man har opnået en høj grad af viden om den fremtidige proces. Så er der også andre af forureningerne, hvor man må sige, at der stadig væk er behov for at få afklaret, hvad det er for en teknologi, der er det rigtige valg her, og også få et bedre overblik over, hvad der bliver de økonomiske konsekvenser, før vi kan gå i gang.

Så på den måde er vi nødt til at prioritere, alt efter hvad der kan starte nu, og hvad der kræver yderligere afklaring. Planen er ifølge Danske Regioner, at man i løbet af 30 år, altså cirka en generation, skal være færdig med at håndtere de her forureninger, og at de første skal være fuldstændig afsluttet efter 10 år. Det kræver hjælp fra staten, hvis det skal kunne lade sig gøre. De har på nuværende

(Ordfører)

Peter Seier Christensen (NB):

Tak for ordet. Vi har i dag en udfordring med generationsforureninger, og det er en beklagelig regning, vi står med. Forureningerne er desværre opstået i en tid med langt lempeligere miljøregulering end den, vi har i dag. Generationsforureningerne er kendetegnet ved at være omkostningskrævende, og oprensningen tager typisk mange år. Der findes altså ikke et quickfix til at håndtere forureningerne. Nye Borgerlige mener, det er god borgerlig miljøpolitik, at vi får taget hånd om dette. Det er en del af generationskontrakten, at vi løser dette i stedet for blot at sende det videre til de kommende generationer. Nogle af disse forureninger ligger tilbage, fra før jeg blev født. Det er på tide, at vi får en plan for at få dem rensat op.

Opgaven med jordforurening skal også ses i en sammenhæng, uanset om der er tale om generationsforurening eller mindre jordforurening. Det sikrer, at de værste jordforureninger bliver håndteret først, og at vi får mest miljø for pengene. Nye Borgerlige er enige i, at det er afgørende, at der sikres en ekstra og adskilt bevilling. Således kan finansieringen af jordforureningsområdet målrette indsatsen til beskyttelsen af grundvandet, naturen og sundheden. Så vel de mindre jordforureninger som generationsforureningerne kræver en hurtig indsats fra regionerne og kommunerne. Tak for ordet.

Kl. 12:08

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Hr. Henrik Dahl, Liberal Alliance.

Kl. 12:08

(Ordfører)

Henrik Dahl (LA):

Tak for ordet. Jeg har haft lidt svært ved at finde på, hvad jeg skulle sige i forbindelse med forespørgslen her, for der er jo ikke nogen, der synes, at det er en fantastisk god idé at have generationsforureninger liggende i lige præcis generationer. Ledige standpunkter er altså typisk ledige med god grund, og det betyder, at de fleste jo bliver nødt til at holde en variant over den samme tale.

Generationsforureninger er det, man kunne kalde for herreløse problemer. De er opstået som følge af beslutninger, som for hoved-

partens vedkommende var lovlige på det tidspunkt, hvor de blev taget, og bortset fra det ligger beslutningstagerne i dag på kirkegården, og om de døde skal man tale pænt. De kan jo under ingen omstændigheder tage til genmæle.

Hvordan kan det så være, at der ikke er én af de mange regeringer, der har siddet, siden generationsforureningerne blev erkendt, som har påtaget sig at gøre noget ved problemerne? Jeg tror, det skyldes, at generationsforureningerne hører til en klasse af problemer, som der ikke er prestige i at løse. Hvad er det så for nogle problemer? Det er kroniske problemer, som generer mange mennesker i et afgrænset omfang. Underdimensioneret vandafledning generer mange mennesker i et afgrænset omfang. Underdimensioneret kloakering generer mange mennesker i et afgrænset omfang. Nedslidte jernbaner generer mange mennesker i et afgrænset omfang, og det gør generationsforureninger også. Man kunne også bare forenkle det og sige, at den klasse af problemer, vi har at gøre med, er usexede problemer.

Jeg synes, at Folketinget i fremtiden skulle få sig en uge, ligesom uge 10, hvor der er sådan et fast ritual for, hvad alle mennesker laver, og den faste uge, som jo så ikke skulle ligge i uge 10, kunne så være en uge, hvor alle havde bevidstheden rettet imod kroniske problemer, som generer mange mennesker i et afgrænset omfang, og hvor vi ikke lavede andet end at holde debatter om usexede problemer og lægge finansierede planer for at få dem løst. For i virkeligheden er kroniske problemer, som generer mange mennesker i et afgrænset omfang, rigtig store problemer.

Men vi er rigtig glade for den her debat. Jeg er glad for at kunne tilslutte mig en løsning på et problem, der er blevet rejst af min gode ven Steen Gade, som jeg desværre aldrig kom til at sidde i Folketinget med. Vi støtter, at der bliver sat en proces i gang med finansiering til at afhjælpe problemerne, og vi støtter selvfølgelig det forslag til vedtagelse, der allerede er blevet læst op. Tak for ordet.

Kl. 12:12

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Der er ikke nogen korte bemærkninger. Så er det miljøministeren, værsgo.

Kl. 12:12

Miljøministeren (Lea Wermelin):

Tak for det, og også tak til alle partierne for en god debat og også for at stå samlet om et forslag til vedtagelse her i Folketinget i dag. For som jeg også kan lytte mig til, er der jo enighed om, at vi står med de her ti generationsforureninger, som er nogle store forureninger, som vi har arvet fra fortiden, og som er opstået i en tid, hvor lovgivningen ikke var på plads – nu har vi nogle andre regler – men det betyder jo, at vi i det offentlige står med den her opgave med at tage hånd om det. Og det ligger så hos regionerne, at de skal kortlægge, undersøge og oprense, hvor det er nødvendigt, og det er vigtigt for både mig og regeringen, som vi også har været inde på, at vi får prioriteret en håndtering og oprensning af de her generationsforureninger, sådan som det også er skrevet i forståelsespapiret.

Som flere af ordførerne også har været inde på, er det en stor opgave; det er også en omkostningskrævende opgave, og det er også en langvarig opgave. Men det, som regionerne selv har skrevet i deres papirer, er jo, at det kan tage endog mange årtier. Det er jo sådan i dag, at regionerne bruger næsten 0,5 mia. kr. om året på det her område, men selv med så stor en bevilling går de ind og prioriterer i forhold til både vores grundvand, vores miljø og menneskers sundhed. Og vi har også været inde på, at generationsforureningerne er forskellige – der er stor forskel på, hvor langt man er nået. For nogle er der blevet etableret afværgeløsninger, for andre er der overvågning, fordi der ikke er en akut trussel, og igen er der andre, hvor forureningen siver ud i et vandløb eller i grundvandet. Og det er også derfor, jeg har bedt regionerne om at lave en samlet

plan, hvor man netop får kigget på, hvordan man rent faktisk kan komme videre med den her opgave, som nu har ligget til gene for mange lokalt, som bor tæt på de her forureninger. Og målet med at bede regionerne om at lave den plan var at få skabt et grundlag for både en transparent prioritering og også en fremtidig planlægning af indsatsen.

Nu har vi så et papir fra regionerne med den viden, vi har om generationsforureningerne i dag, som er et udgangspunkt for de videre drøftelser. Og jeg deler til fulde de bekymringer, som også er blevet udtrykt her i salen i dag i forhold til generationsforureningerne, og det er også derfor, vi er i gang med arbejdet. Vi har fastholdt regionernes bevilling til jordforureningsopgaven, som altså er cirka 0,5 mia. kr. om året, men vi siger jo også meget åbent og ærligt, at det vil kræve en yderligere prioritering, hvis det er sådan, at man skal oprense den forurening. Men jeg har også lyst til at sige, at der også er nogle ting, der er blevet sagt her i salen, som jeg selvsagt ikke er enig i, fordi der er afsat 40 mio. kr. på det her års finanslov, og der er fundet 65 mio. kr. i den regionsaftale, der lige er blevet indgået i forhold til overfladevand. Så vi har igangsat arbejdet. Vi har også fundet ekstra penge til MUDP, som jo er en del af løsningen. Som flere af jer også har været inde på, skal der ny teknologi til, hvis vi rent faktisk skal løse den her opgave. Vi har set, at nogle af de penge, der er blevet givet til MUDP-projekter, rent faktisk er med til at sikre, at man nu også kan komme videre, og det mener jeg er ret vigtigt at få slået fast i dag.

Så oprensningen af generationsforureningerne er en vigtig problemstilling og også en meget stor opgave, som jeg så kan notere mig at vi bredt her i Folketinget er enige om at man nu skal videre med. Det arbejde vil selvsagt ske med udgangspunkt i regionernes faglige prioriteringer – det er også det, jeg har sagt hele vejen igennem. Men altså, nu tager vi fat på det videre arbejde, herunder også arbejdet med at finde den nødvendige finansiering. Tak for ordet.

Kl. 12:16

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Hr. Jacob Jensen, Venstre.

Kl. 12:16

Jacob Jensen (V):

Tak for besvarelsen. Nu har vi så fremsat et forslag til vedtagelse fra et enkelt Folketing, hvoraf det bl.a. fremgår, at Folketinget pålægger regeringen at arbejde for hurtigst muligt at finde den nødvendige finansiering til oprydning af generationsforureninger. Hvordan opfatter ministeren det, når vi fra Folketingets side pålægger regeringen at arbejde hurtigst muligt for at finde finansieringen? Er det på finansloven for det kommende år? Eller kan ministeren forestille sig, at man godt kan sige, at *hurtigst muligt* først er efter finansloven, altså at man så igen laver en finanslovsaftale, uden at der vil være noget ekstra til det her formål? Eller hvordan opfatter ministeren det forslag til vedtagelse, som et enkelt Folketing i dag fremsætter?

Kl. 12:17

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 12:17

Miljøministeren (Lea Wermelin):

Jeg glæder mig for det første over, at det er et bredt Folketing, som er enig om, at det her er en vigtig opgave. Og Socialdemokratiet er jo også en del af det forslag til vedtagelse. Altså er det alle Folketingets partier, som sådan set skriver under på det, og der står det jo sort på hvidt, altså det, som ordføreren spørger til, nemlig at vi hurtigst muligt skal finde den nødvendige finansiering til oprydning med udgangspunkt i regionernes faglige prioritering. Og det er så

det, vi er i fuld gang med, kan man sige, og det er jo det, der står sort på hvidt i forslaget til vedtagelse. Tak.

Kl. 12:17

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo, hr. Jacob Jensen.

Kl. 12:17

Jacob Jensen (V):

Så lad mig spørge lidt mere konkret: Kan ministeren så garantere, at der på det udspil, som regeringen kommer med til finanslov for 2021, vil være afsat ekstra midler til oprydning efter generationsforureningerne?

Kl. 12:18

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 12:18

Miljøministeren (Lea Wermelin):

Selv om jeg godt kan forstå Venstres store ønske om, at regeringen skulle lægge sit finanslovsforslag frem i dag, så er det jo ikke tilfældet. Og derfor tror jeg også, at vi må holde fast i, at vi sådan set er enige i, at det her er en stor opgave; at det vil kræve en særskilt bevilling. Og det har vi sådan set også som parti i Socialdemokratiet skrevet under på, kan man sige, i det forslag til vedtagelse, der ligger. Vi har det også med i vores forståelsespapir. Vi har taget fat på opgaven, og det arbejde fortsætter så.

Kl. 12:18

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Fru Anni Matthiesen, Venstre.

Kl. 12:18

Anni Matthiesen (V):

Tak, og tak til ministeren for besvarelsen. Vi er jo nogle, som har kæmpet den her kamp i årevis. Altså, vi er nogle, der er vokset op i Grindstedområdet og stadig væk jo næsten har lugten i næsen af, hvordan det kan lugte, og der er en kæmpe borgergruppe, som har kæmpet den her kamp i årevis.

Jeg kunne godt tænke mig at prøve på at få det gjort lidt mere konkret i forhold til det, som ministeren siger, for der er jo mange, der venter på, at vi rigtig får taget et ordentligt skridt, så vi kommer fremad. Så når ministeren siger, at ministeren lover, at man vil finde den nødvendige finansiering, hvad mener ministeren så er den nødvendige finansiering?

Kl. 12:19

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 12:19

Miljøministeren (Lea Wermelin):

Tak for det. Først og fremmest vil jeg sige, at jeg har fuld respekt for alle de borgergrupper, som er meget engagerede i det her. Jeg har selv haft lejlighed til at mødes med et par af dem, og vi kan også se, at nogle følger debatten her i dag. Så det har jeg fuld forståelse for, og også for alle de folketingsmedlemmer, som bor og som fru Anni Matthiesen er vokset op tæt på sådan en forurening. Det er klart, at det gør, at det har rigtig stor betydning også at tage de bekymringer med herind i salen, så det har jeg fuld respekt for. Derfor har jeg også en klar fornemmelse af oven på den her forespørgselsdebat, at det er noget, som Folketinget bredt er optaget af, og derfor har vi jo også dels i forståelsespapiret, dels i forslaget til vedtagelse i dag skrevet ind, at opgaven netop er hurtigst muligt at finde finansiering

til oprydningen med udgangspunkt i regionernes faglige prioritering, og det er jo så det arbejde, vi er i fuld gang med.

Men som det også har været nævnt på talerstolen i dag, er opgaven selvfølgelig også, hvor man finder den finansiering, og jeg lytter meget gerne, hvis det er sådan, at Venstre har nogle gode ideer.

Kl. 12:20

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Fru Anni Matthiesen.

Kl. 12:20

Anni Matthiesen (V):

Man kan sige, at under debatten her i dag er der jo kommet nogle gode ting frem, som jeg også håber ministeren tager med videre, for i den sidste ende tror jeg faktisk, at det her er en investering, som kommer godt igen, måske endda på flere måder. Og så langt, man er rundtomkring, i forhold til at finde metoder til at lave oprensningerne, hvem ved så, om det kan være, vi i den sidste ende faktisk kan nyde stor gavn af det i forhold til gode eksportmuligheder på det her område.

Så lidt mere konkret, kære minister – der er mange fine ord, mange pæne ord, både i forståelsespapiret og andre steder, men det redder jo ikke noget, hvis man ikke får det ført ud i livet. Hvor mange penge mener ministeren er den nødvendige finansiering, når ministeren siger det?

Kl. 12:21

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 12:21

Miljøministeren (Lea Wermelin):

Først og fremmest er jeg helt enig. Jeg tror sådan set, at noget af den teknologiuudvikling, som vi kan se er blevet til bl.a. på baggrund af MUDP-støtte, da også er noget af det, man kan eksportere til udlandet, hvor man står med tilsvarende forureninger, og hvor man måske endda heller ikke har fået lavet det sådan, at forurenere betaler, men altså kan se, at der er meget store forureninger. Så det er jeg sådan set helt enig i.

I forhold til den anden del, altså finansieringsdelen, er hele øvelsen med den plan, som jeg også bad Danske Regioner om, jo at finde ud af, hvordan vi egentlig kan sikre en transparens omkring prioritering, hvordan vi kan komme videre, og hvordan regionerne med den ekspertise, de har, i forhold til at kigge på sundhed, grundvand og natur, kan være med til at prioritere de penge. Og det er jo nogle af de spørgsmål, jeg har stillet, til det papir, vi har fået fra Danske Regioner, men jeg mener som sagt, det er et godt udgangspunkt, også for det videre arbejde, som vi nu skal i gang med.

Kl. 12:22

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Fru Ellen Trane Nørby, Venstre.

Kl. 12:22

Ellen Trane Nørby (V):

Med al respekt, fru minister, der bliver jo ikke ryddet op, ved at ministeren taler og ikke handler. Vi har behov for handling, og med forespørgselsdebatten i dag er det lykkedes for et flertal uden om regeringen at pålægge regeringen det. Jeg kan så forstå, at regeringen har tilsluttet sig forslaget til vedtagelse, og det er dejligt, for så kan vi håbe på, at der snart begynder at ske noget. Så sent som i dag har Region Syddanmark og Sønderborg Kommune i forhold til den tiende generationsforurening på Himmak Strand på Nordals helt konkret foreslået Miljøstyrelsen, at man graver hele forureningen væk. Det er både set i lyset af den forundersøgelse, der ligger fra

Rambøll, og også set i lyset af, at man en gang for alle laver den investering, der skal til, for at få renset op, og så man også kan gå i gang med det store arbejdspladsskabende projekt omkring det feriecenter, der jo er planlagt lige i nærheden af, hvor der nu er badeforbud på grund af generationsforureningen.

Jeg tror, at der sidder rigtig mange derude, som gerne vil vide helt konkret – og ikke bare sådan i løs elastikform – hvornår ministeren vil afsætte de penge, der skal til, for at rydde op. Er det på den kommende finanslov? Eller skal vi stå her om et år og stadig væk høre på snak? Jeg vil egentlig bare gerne spørge ministeren helt konkret: Kan folk på Himmark Strand og ved de øvrige ni generationsforureninger forvente, at ministeren sætter penge af på årets finanslov?

Kl. 12:23

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 12:23

Miljøministeren (Lea Wermelin):

Der er to ting. For det første tror jeg ikke helt, at spørgeren er opdateret i forhold til forslaget til vedtagelse. Det er i hvert fald mig bekendt noget, som Socialdemokratiet blev enig med SF om, og så er Venstre sådan set enig i det. Det er sådan set fint nok, og fred være med det. For det andet til det der med at sige, at nu er regeringen blevet presset til noget: Vi har sådan set skrevet det ind i vores forståelsespapir, at vi er enige om, at det er en prioritet at få håndteret og oprenset de her forureninger. Så i stedet for at grave yderligere grøfter synes jeg sådan set, at man skulle glæde os over, at vi i fællesskab er enige om her i Folketinget, at det er en vigtig prioritet.

Men det, som også følger med at ville det, er jo netop finansieringen. Og det, at man siger nogle ting flere gange her i Folketingssalen, betyder jo ikke, at det er rigtigt, bl.a. det om, at der ikke er afsat penge, for der er afsat penge på det her års finanslov. Men jeg har noteret mig, at spørgeren flere gange nævner, at det er der ikke, men det er der altså.

Så er det rigtigt, at der fortsat ligger en stor opgave foran os, men det er jo det, som vi som regering også tilslutter os i det forslag til vedtagelse, der ligger i dag, nemlig at vi hurtigst muligt skal finde den nødvendige finansiering.

Kl. 12:24

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Fru Ellen Trane Nørby.

Kl. 12:24

Ellen Trane Nørby (V):

Man kan sikkert lave meget sjov omkring, hvordan teksten i forslaget til vedtagelse har udviklet sig. Det kan ministeren så grave i på et andet tidspunkt. Jeg vil egentlig bare bede ministeren om at svare på det, der var mit spørgsmål. Det er jo velkendt for alle, at de 40 mio. kr., der ligger på nuværende års finanslov, og som ministeren rigtig gerne vil tage æren for, er penge, som den tidligere regering, VLAK-regeringen, afsatte sammen med Dansk Folkeparti. Vi afsatte faktisk op til 600 mio. kr. til at rydde op efter generationsforureningerne. Jeg spurgte helt konkret ministeren: Kan de folk, der er på Himmark Strand, og som ønsker en oprydning der, og de folk, der er ved Græsted, hofde 42 og ved de øvrige generationsforureninger, forvente, at ministeren til august måned på det finanslovsforslag, der bliver lagt frem af regeringen, vil have afsat penge til oprydning? Det er et konkret spørgsmål. Jeg håber, at ministeren vil svare i den her runde. Tak.

Kl. 12:25

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 12:25

Miljøministeren (Lea Wermelin):

Nu har jeg også selv været nede og se forureningen ved Himmark Strand, og jeg er glad for, at man er kommet videre også i den afdækning. Det har også været en del af hele den øvelse – regionerne har i forvejen lagt et stort arbejde der – at få skabt gennemsigtigheden om, hvad der skal til. Og jeg har jo sådan set svaret, men spørgeren er ikke tilfreds med svaret. Det er jo så en anden måde at sige det på. Men som jeg lige har sagt, lægger regeringen jo ikke sit finanslovsforslag frem i salen i dag. Ændrer det på, at det her er en stor opgave, som vi har taget fat på, og som vi vil arbejde videre med? Nej, det gør det ikke.

Kl. 12:26

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Så er det hr. René Christensen, Dansk Folkeparti.

Kl. 12:26

René Christensen (DF):

Ministeren må da kunne svare. Ministeren står og siger, at den her tekst er en, regeringen har lavet, og som resten af Folketinget har tilsluttet sig. Okay, så anerkender vi så det. Men så må ministeren da kunne forklare, hvad hurtigst muligt betyder. Der er spurgt, om det er finansloven for 2021, altså til næste år, men så siger ministeren, at det kan ministeren ikke svare på. Er det så først i 2022, 2023, 2024, 2025 – hvad er hurtigst muligt? Hurtigst muligt må da være kommende finanslov! Kan ministeren bekræfte eller afkræfte, at regeringen mener, at hurtigst muligt er i 2021, altså de kommende finanslovsforhandlinger?

Kl. 12:26

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 12:26

Miljøministeren (Lea Wermelin):

Jeg kan godt høre, at der er en vis utålmodighed, og det er sådan set fair nok. Vi har også debatteret her i dag, hvor vigtig den her opgave er, vi har sagt, at det er noget, vi er i gang med, og regionerne har leveret en del af arbejdet, og vi er i gang med fortsat at kigge på det, fordi det er, som ordføreren også selv har været inde på, også en omkostningstung opgave – en opgave, som også strækker sig over mange år. Så er det helt fair, at man fra Dansk Folkepartis side siger, at nu skal der altså ske noget.

Men jeg har heller ikke hørt Dansk Folkeparti i dag selv komme med et bud på, dels hvor mange penge der skal afsættes, dels hvor de penge skal komme fra. Men vi har sådan set sammen skrevet en vedtagelsestekst i dag om, at vi hurtigst muligt skal finde den nødvendige finansiering, men det betyder jo ikke, at vi lægger et finanslovsforslag frem i dag.

Kl. 12:27

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Værsgo til hr. René Christensen.

Kl. 12:27

René Christensen (DF):

Ministeren kan ikke stå og påstå, at det er regeringen, der har fundet på det her. Virkeligheden er jo nok, at regeringen er blevet presset til det, som der står i den her vedtagelse. Men hvis vi nu holder fast i, at regeringen selv har fundet på at skrive hurtigst muligt,

så må regeringen da også kunne svare på, hvad hurtigst muligt er, når ministeren står og tager æren for, at det er regeringen, der har foreslået den her formulering. Hvad er hurtigst muligt? Er det 2021, 2022, 2023, 2024 eller 2025?

Så vil jeg gerne sige, at Dansk Folkeparti klart har givet til kende, at vi kender prisen, og at den er 2,7 mia. kr. Vi står sådan set her med planen for, hvordan vi kan udføre det, og vi ved, at tre af projekterne kan vi igangsætte nu. Vi er klar. Regeringen med det grønne mandat – er den klar? Det lyder ikke sådan.

Kl. 12:28

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 12:28

Miljøministeren (Lea Wermelin):

Når man citerer nogen, skal man gøre det rigtigt, tror jeg, og jeg sagde ikke, at regeringen havde fundet på det. Men det, der blev lagt i munden på os, var, at vi lige pludselig skulle sige, at det sådan set var Venstre og SF, der havde lavet den tekst, og det havde vi så tilsluttet os. Og der er det bare, jeg siger, at der nok er et par mellemregninger der. Men fred nu være med det.

Det, jeg spurgte Dansk Folkeparti om, var sådan set, hvordan man ville finansiere det. For det er jeg sådan set meget lydhør over for, altså hvis det er sådan, at man har gode ideer til det, for som vi har været inde på, også i debatten her, er det jo selvfølgelig det, der er svært. Men vi anerkender til fulde, at det her er en vigtig opgave. Vi er i gang med planen, vi har afsat penge på det her års finanslov, både til generationsforureningsdelen, til MUDP og nu senest også i aftalen med regionerne, altså 65 mio. kr. til overfladevand.

Kl. 12:29

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Tak. Fru Mette Abildgaard.

Kl. 12:29

Mette Abildgaard (KF):

Jeg synes, det er helt fair, at vi kan være uenige politisk, og jeg synes også, det er rigtig godt, at vi kan nå hinanden i kompromiser. Men jeg synes også, der må være sådan et grundlæggende princip som kollega om, at man må ære dem, der æres bør, og derfor må jeg indrømme, at det provokerer mig ret meget, at ministeren har så travlt med at tage æren for det her forslag til vedtagelse. For jeg blev kontaktet af Socialdemokratiet omkring et forslag til vedtagelse, der så væsentlig anderledes ud end det, vi er endt på i dag. Der stod ikke, at man ville pålægge regeringen at gøre noget hurtigst muligt, men der stod, at man ville opfordre regeringen til det. Der ved vi alle sammen, at der i politikersprog er en væsentlig forskel på, om man opfordrer til noget, eller om man pålægger noget. Det var det første udkast, der kom fra Socialdemokratiet, som jeg takkede pænt nej til, og som mange andre også takkede pænt nej til, og derfor kunne Socialdemokratiet og regeringen jo blive nødt til at gå derhen, hvor flertallet var. Vil ministeren ikke godt ære dem, der æres bør? Og i den her sag er det jo så Venstre og SF.

Kl. 12:30

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 12:30

Miljøministeren (Lea Wermelin):

Det vil jeg meget gerne, og jeg forsøger ikke at tage æren for noget. Jeg siger bare, at hvis ordføreren lægger nogle ekstra mellemregninger til, synes jeg måske ikke, det hører sig til. Men jeg er rigtig glad for, at både SF, som jo har kæmpet for den her sag længe – det er

jo også det, vi har hørt fra SF's ordfører – men også Venstre har taget initiativ til den her debat, og jeg synes, det har været en god debat. Jeg fornemmer jo også, at vi bredt i Folketinget er enige om, at det her er et vigtigt område, og at der, som der så også står i det forslag til vedtagelse, der er flertal for i dag, netop er et behov for en ekstraordinær finansiering, hvis det er sådan, at man skal oprense de store forureninger.

Kl. 12:31

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Der er ikke flere kommentarer. Hr. Jacob Jensen, Venstre, afslutter. Værsgo.

Kl. 12:31

(Ordfører for forespørgerne)

Jacob Jensen (V):

Tak for ordet, og tak for debatten, ikke mindst tak til SF – nu er SF's formand ovenikøbet også til stede – og ikke mindst tak til fru Signe Munk for et rigtig fint samarbejde hele vejen igennem, fra vi tog initiativ til den her forespørgsel, og selvfølgelig også under de, kan man sige, fortrolige forhandlinger, som jeg i hvert fald ikke skal røbe noget fra her fra talerstolen, hvordan de forskellige tekster er kørt frem og tilbage, men at vi i det hele taget har kunnet få den her debat og den, synes jeg faktisk også, rigtig, rigtig fine diskussion og også det, som det så lander med, nemlig at et enigt Folketing nu kan pålægge regeringen at arbejde for hurtigst muligt at finde den nødvendige finansiering til en oprydning af generationsforureninger med udgangspunkt i regionernes faglige prioritering, synes jeg faktisk er stærkt gået. Det er ikke, fordi jeg skal rose mig selv, men jeg sender også bare rosen videre til de gode kollegaer, ikke mindst fru Signe Munk.

Opgaven er, som flere har været inde på, enorm, og den er jo ikke ny, og desværre bliver den stadig større, hvis ikke vi gør noget. Derfor har vi jo som bekendt også selv afsat nogle midler, da vi havde regeringsmagten, altså ikke nok, men dog noget. Der har så været to muligheder for økonomiaftaler under den nuværende regering til at gøre noget i forhold til de aftaler, som man laver med regionerne, som jo er dem, der har ansvaret, og der kom der ikke noget frem. Der var en finanslov sidste år, som gælder for i år, som heller ikke gav noget resultat, og der skulle altså en forespørgselsdebat til med et samlet Folketing for at få presset regeringen ud på banen, sådan at vi nu endelig kan få sat arbejdet ikke i gang, for det er jo i gang, men videre i gang og fortsætte det arbejde og gerne intensivere arbejdet. Så er det selvfølgelig lidt ærgerligt – og det er måske det, som jeg står tilbage med ud over roserne – at ministeren, på trods af at et samlet Folketing vil pålægge regeringen at arbejde hurtigst muligt for at finde den nødvendige finansiering, så alligevel ikke vil garantere, at det kommer til at ske i den førstkommende finanslov. Det synes jeg immer væk er noget paradoksalt, altså hvis ikke »hurtigst muligt« skulle betyde, at det er den førstgivne reelle lejlighed, som jo er finansloven for 2021. Der kan ministeren så, på baggrund af at Folketinget nu pålægger regeringen og ministeren at gøre det hurtigst muligt, alligevel ikke garantere, at det bliver på den førstgivne finanslov.

Derfor sætter jeg selvfølgelig også min lid til, for jeg har ikke nogen fornemmelse af og forventning om, at Venstre bliver en central del af finanslovsforhandlingerne, og det ærgrer mig selvfølgelig, men ikke desto mindre er det nok realistisk at kigge ned i retning af fru Mai Villadsen og fru Signe Munk, og nu er fru Zenia Stampe her så ikke, men så De Radikale, at det er støttepartierne, der skal bruge det her som et brækjern, om man vil, til at få hul igennem, sådan at vi rent faktisk kan gøre det, som vi jo ønsker her, nemlig at der kommer en nødvendig finansiering til en oprydning af generationsforureningerne med udgangspunkt i det, som regionerne fagligt har prioriteret. Det er den konklusion, som jeg har. Én ting er, med al

respekt for det, der står i forståelsespapiret – og der kan der stå rigtig mange fine ting, og vi har som sagt også set ved tidligere lejligheder, at man har forpligtet sig på en hel masse i et regeringsgrundlag for så alligevel at løbe fra det efterfølgende – men jeg tror ikke, at de ved de ti områder, vi nu taler om med generationsforureningerne, og de i tusindvis af andre steder rundtomkring i hele Danmark, hvor de lever med og ved siden af jordforureninger af forskellig størrelse, kan bruge nogle ord i et forståelsespapir til ret meget, for nu at sige det, som det er. Det tror jeg ikke. Jeg tror, at det, som de kan bruge til noget, er, at der er nogen, der rent faktisk sætter handling bag ved de ord, og der håber jeg faktisk, at det forslag til vedtagelse, som vi her har fået fremsat, og som vi så beslutter, netop er med til at skabe den fremdrift af hensyn til de mennesker, der bor derude, og som lever med den usikkerhed og den utryghed, men selvfølgelig også af hensyn til det miljø, det vandmiljø og den natur, som vi jo også alle sammen med hvert vores næb arbejder for at beskytte og gøre noget godt for.

Så det skal være min konklusion på baggrund af en, synes jeg, fin debat, hvor tingene, diskussionerne, selvfølgelig er gået højt, men sådan er det jo heldigvis, og heldigvis kan vi også finde sammen. Det har vi så gjort her, og vi har ikke bare fundet sammen i sådan et flertal, men faktisk med et samlet Folketing, der nu – for nu at gentage det for måske femte gang – pålægger regeringen at arbejde for hurtigst muligt at finde den nødvendige finansiering til en oprydning af generationsforureningerne med udgangspunkt i regionernes faglige prioriteringer. Tak for debatten.

Kl. 12:36

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Der er lige en kort bemærkning fra hr. Troels Ravn, Socialdemokratiet. Værsgo.

Kl. 12:36

Troels Ravn (S):

Tak, og jeg vil også gerne takke Venstre og ordføreren for en god debat og for initiativet til at indkalde til den her forespørgselsdebat. Jeg synes, det er vigtigt, at vi kigger fremad. Ordføreren er jo selv ret polemisk på talerstolen og omtaler finansiering, og at den tidligere regering modsat den nuværende havde fremlagt en finansiering.

Men vil ordføreren så ikke en gang for alle over for mig redegøre for, om de her omtalte 600 mio. kr. skulle bero på, at regionerne skulle nedlægges, og at der skulle foregå en centralisering? Er det ikke rigtigt?

Kl. 12:36

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 12:36

Jacob Jensen (V):

Som jeg sagde i mit første svar, da hr. Troels Ravn spurgte mig om præcis det samme, så kan jeg jo henvise til den aftale, som den daværende VLAK-regering lavede sammen med Dansk Folkeparti, og det var der flertal for inden folketingsvalget. Der var så ikke flertal for at gennemføre det efter folketingsvalget, og det er jo demokratiets spilleregler. Men ikke desto mindre var det jo der, hvor man bl.a. pegede på den finansiering, der var mulig inden for de dynamiske regler, som jo i øvrigt var det, som den socialdemokratiske regering, da den havde magten sidst, indførte som det, der var comme il faut, i forhold til hvordan man vurderer og dermed også sætter midler af til andre formål, når man finder dem på anden vis. Så det er jo det, jeg kan henvise til.

Kl. 12:37

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Hr. Troels Ravn.

Kl. 12:37

Troels Ravn (S):

Men det er dog 600 mio. kr., som må betragtes som værende, ja, fugle på taget; matadorpenge er der også nogle der kalder det. Men når vi nu kigger fremad, vil ordføreren så ikke medgive, at det har været et gennembrud, at vi har en regering, der i sit forståelsespapir sammen med sine støttepartier skriver, at man vil håndtere generationsforureningerne, at man vil finde en finansiering, at man vil tage et ansvar, og at man vil rense op? Er det ikke et historisk nybrud sammen med debatten i dag, hvor vi har en aftaletekst, der forpligter hele Folketinget til at medvirke ved en finansiering og ved finanslove? Er det ikke et nybrud og et skridt i den rigtige retning?

Så kunne jeg jo så afslutningsvis spørge ordføreren, hvad partiet Venstre har tænkt sig at tage med ind til forhandlingsbordet ved finanslovsforhandlingerne. Hvor mange penge kan partiet Venstre finde, og hvor skal de tages fra?

Kl. 12:38

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 12:38

Jacob Jensen (V):

Der var vist tre-fire spørgsmål i det, og nu skal jeg gøre det kort på 30 sekunder. Nej, det er absolut ikke noget nybrud eller nogen afgørende vending i den her debat, at man har skrevet det ned i et forståelsespapir, med al respekt. Jeg har set et forståelsespapir, også fra den tidligere S-regering, hvor man skrev alt mellem himmel og jord, 12 minutters arbejde, betalingsringe, og vi kan huske det alt sammen, og intet af det blev til noget. Så det giver jeg altså ikke ret meget for; undskyld, hr. Troels Ravn, det gør jeg ikke.

Det, som jeg giver noget for, er det, at Folketinget i dag i enighed vedtager en tekst, der pålægger regeringen at gøre en forskel. Det giver jeg noget for, og det sætter jeg min lid til at man så også lever op til. Der har jeg i hvert fald tænkt mig at arbejde alt, hvad jeg kan, fra den position, jeg nu har, på, at det, der står skrevet her, bliver gennemført.

Kl. 12:39

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det.

Der er ikke flere, der har bedt om ordet. Forhandlingen er sluttet.

Afstemningen om det fremsatte forslag til vedtagelse vil som nævnt først finde sted torsdag den 4. juni 2020.

Mødet er afbrudt. Vi begynder igen kl. 13.00.

Mødet er udsat. (Kl. 12:39).

Kl. 13:00

Meddelelser fra formanden

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Mødet er genoptaget.

Jeg skal meddele, at der er kommet medspørger, Morten Messerschmidt (DF), på spørgsmål nr. 3 (S 1320) til finansministeren.

Jeg skal ligeledes meddele, at der er kommet medspørger, Jens Henrik Thulesen Dahl (DF), på spørgsmål nr. 8 (S 1309) til social- og indenrigsministeren.

Jeg skal meddele, at medspørger på spørgsmål nr. 9 og 10 (S 1292 og S 1293) til sundheds- og ældreministeren, Sophie Løhde, udgår efter ønske fra medspørgeren selv.

Jeg skal meddele, at der er kommet medspørger, Ellen Trane Nørby (V), på spørgsmål nr. 17 (S 1316) til børne- og undervisningsministeren.

Jeg skal slutteligt meddele, at det af Per Larsen under nr. 20 opførte spørgsmål (S 1284) til uddannelses- og forskningsministeren udgår efter ønske fra spørgeren. Spørgsmålet overgår til besvarelse onsdag den 10. juni 2020.

Så går vi i gang med besvarelse af spørgsmål oversendt til ministrene.

Det sidste punkt på dagsordenen er:

2) Besvarelse af oversendte spørgsmål til ministrene (spørgetid).

Kl. 13:00

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Det første spørgsmål er af fru Ellen Trane Nørby, og medspørger er hr. Jens Henrik Thulesen Dahl.

Kl. 13:01

Spm. nr. S 1310 (omtrykt)

1) Til finansministeren af:

Ellen Trane Nørby (V) (medspørger: **Jens Henrik Thulesen Dahl** (DF)):

Vil ministeren oplyse, om det med økonomiaftalen sikres, at kommunerne efterfølgende kan dække de private dagtilbuds (selvejende daginstitutioner, privatinstitutioner m.v.) egentlige meromkostninger i forbindelse med genåbningen, idet ministeren til Jyllands-Posten den 26. marts 2020 har udtalt, at »den del af regningen tager vi på os. Det er ikke noget, kommuner og regioner bagefter skal have hængende over skulderen«?

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Værsgo, fru Ellen Trane Nørby, for oplæsning af spørgsmålet.

Kl. 13:01

Ellen Trane Nørby (V):

Tak for det, hr. formand.

Vil ministeren oplyse, om det med økonomiaftalen sikres, at kommunerne efterfølgende kan dække de private dagtilbuds – selvejende daginstitutioner, privatinstitutioner m.v. – egentlige meromkostninger i forbindelse med genåbningen, idet ministeren til Jyllands-Posten den 26. marts 2020 har udtalt, at »den del af regningen tager vi på os. Det er ikke noget, kommuner og regioner bagefter skal have hængende over skulderen«?

Kl. 13:01

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ministeren, værsgo.

Kl. 13:01

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Tak for det. Regeringen og Kommunernes Landsforening har for få dage siden aftalt, at kommunerne kompenseres for i alt 2,6 mia. kr. i 2020 til håndtering af mer- og mindreudgifter relateret til covid-19, og det er på baggrund af de foreløbige tal. Heraf har regeringen tilkendegivet, at kommunerne kompenseres med ca. 0,4 mia. kr. i 2020 for merudgifter til rengøring i kommunale og private velfærds-

tilbud, differentieret forældrebetaling i dagtilbud i forbindelse med genåbningen samt udgifter til isolationsfaciliteter. Kompensationens størrelse er aftalt med Kommunernes Landsforening, og det er derfor også regeringens forventning, at den aftalte kompensation vil være tilstrækkelig til at dække de kommunale mer- og mindreudgifter relateret til covid-19, herunder de private dagtilbuds meromkostninger i forbindelse med genåbningen.

Kl. 13:02

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Fru Ellen Trane Nørby, værsgo.

Kl. 13:02

Ellen Trane Nørby (V):

Tak for det svar. Så håber jeg på, at ministeren også kan sige, hvordan og hvornår de private og selvejende institutioner så også modtager nogle penge, som rigtig mange af de kommunale institutioner har gjort. Det har vi jo kunnet læse om, både i medierne, men sådan set også kunnet se på dagsordenerne for de forskellige kommunalbestyrelser, som allerede er blevet kompenseret – altså hvor man har stillet værnemidler til rådighed, hvor man har betalt for ekstra rengøring, og hvor man har købt vikartimer ind, sådan at man havde ekstra pædagogisk personale til stede i forhold til også at leve op til de sundhedsfaglige retningslinjer, der er.

Til gengæld er det sådan, at i mere eller mindre samtlige kommuner har de selvejende og de private institutioner indtil videre selv skullet lægge ud for den her regning. De har modtaget nul hjælp og nul kompensation.

Så et helt konkret spørgsmål til finansministeren er: Hvordan vil finansministeren og regeringen nu følge op på, at der også reelt sker en økonomisk kompensation af de private og selvejende institutioner, sådan som vi jo har aftalt i den politiske aftale, vi indgik den 22. april, og som der skulle følges op på i økonomiaftalen?

Kl. 13:03

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ministeren, værsgo.

Kl. 13:03

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Vi har som sagt lavet en aftale med Kommunernes Landsforening for få dage siden, der fuldt ud leverer på det, regeringen har stillet i udsigt, nemlig at de ekstraordinære udgifter, der er i forbindelse med covid-19, ikke er noget, der skal betyde, at man skal ud at spare andre steder i kommunerne.

Helt konkret kan man sige, at bloktilskudsaktstykket forventes vedtaget den 25. juni, hvorefter kommunerne vil kunne disponere over midlerne fra den 1. september. Så fra da af har kommunerne mulighed for at bruge de penge, vi har aftalt.

Kl. 13:04

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Fru Ellen Trane Nørby.

Kl. 13:04

Ellen Trane Nørby (V):

Jo, det er også rigtig fint, men der står jo en lang række institutioner derude, der har taget banklån og lige nu har udgifterne uden at have fået en eneste krone i kompensation, mens de kan kigge over på deres kommunale kollegaer og se, at de allerede har modtaget kompensation fra kommunen. Der har kommunekassen ligesom været bank. Derfor er der jo behov for, som både børne- og undervisningsministeren og finansministeren selv også har udtrykt, at der er en hastighed i det her, sådan at kommunerne også får vedtaget de tillægsbudgetter, der gør, at man også får kompenseret for ren-

gøringsregningen hos de private aktører, og jeg vil egentlig gerne spørge finansministeren, hvordan finansministeren konkret følger op på det.

Kl. 13:04

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ministeren.

Kl. 13:04

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Nu er der jo kommunalt selvstyre i det her land, og det betyder, at det er kommunernes ansvar og opgave at sørge for, at de penge, man nu har fået i den aftale, man har lavet med staten, hurtigst muligt kommer ud til institutionerne. Jeg kan ikke forestille mig andet, end at når pengene går ind på kontoen, vil man også meget hurtigt sørge for, at de bliver bragt ud til de steder, der har et behov og også har en forventning om at få dækket nogle udgifter på baggrund af de aftaler, man måtte have lavet. Så pengene er klar pr. 1. september, og så er det jo op til kommunerne at få dem sat i værk.

Kl. 13:05

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det medspørgeren, hr. Jens Henrik Thulesen Dahl. 1 minut, værsgo.

Kl. 13:05

Jens Henrik Thulesen Dahl (DF):

Tak for det. Altså, det er jo meget godt med gode hensigter og også en tillid til, at kommunerne gør, hvad de burde gøre, men jeg synes, at vi herinde – det har ministeren også givet udtryk for – påtager os et ansvar for, at de bliver kompenseret. Og lige nu er institutionerne derude uden nogen sikkerhed for, at kommunerne rent faktisk gør det, og uden nogen sikkerhed for, hvor mange penge der kommer ud til den enkelte institution. I det hele taget kan de jo gå rundt og bare håbe og vente på, at kommunerne tager sig sammen til det her.

Hvad har ministeren tænkt sig at gøre i forhold til at sikre sig, at kommunerne rent faktisk løfter den opgave, de jo meget rigtigt er forpligtet til at løfte?

Kl. 13:06

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ministeren.

Kl. 13:06

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Jeg har gjort det ret konkrete at sørge for, at de har fået pengene; det er det, jeg har aftalt med kommunerne. Nu er det så op til Folketinget at tage sig af den næste del, nemlig at godkende det aktstykke, der skal gøre, at checken kan sendes. Det falder forhåbentlig på plads i løbet af få dage, og så vil pengene stå til rådighed for kommunerne pr. 1. september. Og det er jo en del af den aftale, vi har lavet med kommunerne, at de skal bruges til at dække de ekstraordinære udgifter, man har, på grund af covid-19 – og det gælder jo både de udgifter, man har i forhold til sine egne tilbud, og udgifterne til de øvrige tilbud, man benytter.

Kl. 13:06

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Jens Henrik Thulesen Dahl, værsgo.

Kl. 13:06

Jens Henrik Thulesen Dahl (DF):

Jeg er ikke i tvivl om, at vi herinde nok skal godkende, at pengene skal sendes ud – det tror jeg da at der vil være bred enighed om, når vi kommer dertil – men det hjælper jo bare ikke de private institutioner, hvis pengene ikke kommer videre. Så hvad skal de

private institutioner, der nu står derude og mangler pengene, fordi de har lagt dem ud, fordi de har brugt dem, gøre? Hvor skal de gå hen? Og hvordan skal de være sikre på, at de rent faktisk får nogle af de her penge? For der er jo ikke i aftalen med kommunerne skrevet noget om, hvor mange af de her penge der skal ud til de enkelte institutioner; det er sådan et samlet beløb. Så hvor mange penge er der regnet med skal ud til de her institutioner, og hvordan får de dem derud? Og hvad skal de selv gøre for at sikre sig, at de får de penge?

Kl. 13:07

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ministeren.

Kl. 13:07

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Altså, vi har jo lavet en aftale med kommunerne, hvor de har sagt, hvad de har haft af ekstraordinære udgifter, og det gælder jo deres samlede portefølje, og det gælder både i forhold til de tilbud, kommunerne selv står for, og i forhold til private tilbud. Det beløb har de fået krone til krone, og så er det herefter kommunernes ansvar at sørge for, at de penge bliver brugt, som vi har aftalt. Og helt konkret kan man sige, at regeringen har tilkendegivet, at kommunerne kompenseres med 0,4 mia. kr. i 2020 for merudgifter til rengøring, kommunale og private velfærdstilbud, differentieret forældrebetaling i dagtilbud i forbindelse med genåbningen samt udgifter til isolationsfaciliteter. Så pengene er der, og nu er det op til kommunerne at sørge for, at de bliver brugt.

Kl. 13:08

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Og så er det fru Ellen Trane Nørby for det sidste spørgsmål.

Kl. 13:08

Ellen Trane Nørby (V):

Tak for det. Altså, når man er en selvejende daginstitution, der allerede står med en lang række merudgifter, så er det jo fint nok, at man både har kunnet læse den politiske aftale, vi indgik den 22. april, hvor det her også indgik som et element, og nu kan læse en økonomiaftale, hvor det også indgår som et element, men ligegyldigt hvor mange aftaler vi har lavet herinde, har de stadig væk ikke set nogen som helst penge eller nogen som helst hjælp derude.

Derfor er der jo behov for, at finansministeren også helt konkret her i salen giver et svar på, hvordan regeringen vil følge op på, at der i samtlige 98 kommuner sker en udbetaling til de private og selvejende institutioner.

Kl. 13:08

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ministeren.

Kl. 13:08

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Vi har ikke bare i ord, men også i handling sørget for, at man kan gøre lige præcis det. Det er jo derfor, at vi har lavet en aftale med Kommunernes Landsforening, hvor vi sætter pengene af til det. Retfærdigvis blev den aftale lavet lige før pinse. Nu skal den så i Folketingets Finansudvalg, hvor den skal godkendes, og når det er sket, kommer pengene ud til kommunerne pr. 1. september, og så kan man jo også begynde at betale de omkostninger, der måtte have været. Det er sådan set ikke mere vanskeligt end det. Det her er en regering, der har leveret fuldstændig på det, den har lovet, og sådan skal det selvfølgelig også være.

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Spørgsmålet er slut.

Vi fortsætter med et spørgsmål til finansministeren, som også er stillet af fru Ellen Trane Nørby. Men nu er medspørgeren hr. Stén Knuth.

Spm. nr. S 1312 (omtrykt)

2) Til finansministeren af:

Ellen Trane Nørby (V) (medspørger: **Stén Knuth (V)**):

Kan ministeren oplyse, om de private dagtilbud (selvejende daginstitutioner, privatinstitutioner m.v.) kan forvente, at der med økonomiaftalen sikres en øremærket bevilling til dækning af coronarelaterede merudgifter i forbindelse med genåbningen?

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Fru Ellen Trane Nørby, værsgo for oplæsning.

Ellen Trane Nørby (V):

Kan ministeren oplyse, om de private dagtilbud – selvejende daginstitutioner, privatinstitutioner m.v. – kan forvente, at der med økonomiaftalen sikres en øremærket bevilling til dækning af coronarelaterede merudgifter i forbindelse med genåbningen?

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ministeren.

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Det er jo kommunerne, der finansierer de kommunale og private dagtilbud, og derfor har regeringen også besluttet, at de kommunale og private dagtilbud kompenseres for deres merudgifter under genåbningen i forbindelse med økonomiaftalen. Vi har sammenlagt stillet 2,6 mia. kr. til rådighed for kommunerne til håndtering af mer- og mindreudgifter relateret til covid-19, og som jeg var inde på i mit tidligere svar, er det både i forhold til kommunernes egne tilbud og også i forhold til private tilbud. Kommunerne har meldt ind, hvad de har haft af ekstraordinære udgifter, og vi har stillet pengene til rådighed, og nu er det op til kommunerne at sørge for, at de kommer ud til de relevante institutioner.

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Fru Ellen Trane Nørby, værsgo.

Ellen Trane Nørby (V):

Tak for svaret. Det er fint nok, at man fra politisk hold og fra regeringens side siger, at nu er det kommunerne, der skal sørge for, at det kommer ud til de relevante institutioner, men vi har jo indgået en politisk aftale, hvor det indgår, og finansministeren har også selv udtalt til Jyllands-Posten, at der ikke skulle stå institutioner tilbage derude med en merregning, som ikke blev dækket, for den tog vi os af, forstået som fællesskabet. Men alligevel er der ingen garanti til de institutioner, der lige nu har store udgifter til sprit, til ekstra rengøring og til ekstra pædagogisk personale i forbindelse med de retningslinjer, der har været på daginstitutionsområdet, og derfor har jeg sådan set behov for at høre ministeren om noget.

Vi ved jo godt, at den socialdemokratiske regering ideologisk har været modstander af vores selvejende og vores private daginstitutioner, men vi havde også en politisk aftale før og oven i alt det her coronanedlukning, nemlig at det ikke skulle være ideologi, der

Kl. 13:09 prægede, hvem det var, der fik betalt deres merudgifter. Det er jo derfor, vi bliver ved med at bore i det her. For lige nu er der nogle institutioner, der ikke har fået dækket en krone af deres regning, og derfor vil jeg egentlig gerne spørge, om ministeren, når ministeren nu oversender aktstykket til Folketinget, så også vil sørge for, at der i aktstykket er en betingelse, der går ud på, at for at kommunerne kan få deres andel af de 400 mio. kr., der så ligger til merudgifterne i 2020, kompenserer man så også forholdsmæssigt de private og selvejende institutioner i den pågældende kommune. For ellers er vi jo lige vidt, og så er vi i den situation, at de politiske intentioner er fine, men når det så handler om udmøntningen til de konkrete institutioner, kan man som privat og selvejende institution ude i en kommune opleve, at man alligevel står tilbage med en ekstraregning.

Det håber jeg på ministeren kan svare klart og tydeligt på her i dag.

Kl. 13:12

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ministeren.

Kl. 13:12

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Vi har lavet en aftale med Kommunernes Landsforening, der krone til krone dækker de samlede udgifter, de 98 kommuner har haft i forbindelse med covid-19. Det var, hvad regeringen stillede i udsigt, og det har vi leveret på.

Jeg er nødt til at sige, at jeg på ingen måde kan genkende det billede af, at den her regering skulle have en ideologisk modstand mod private eller selvejende institutioner, for de udfører en fin og god indsats som supplement til det øvrige tilbud, vi har. Og når det gælder covid-19, tror jeg, at uanset om det er en privat, selvejende eller offentlig institution, er vi alle sammen i samme båd.

Kl. 13:13

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ellen Trane Nørby, værsgo.

Kl. 13:13

Ellen Trane Nørby (V):

Det vil jeg så vælge at tage ned positivt i den forstand, at så håber jeg også på, at ministeren også vil sørge for, at der sker en opfyldelse af det, der var den politiske aftale, nemlig at der ikke skulle stå private og selvejende institutioner såvel som kommunale institutioner tilbage med regningen til f.eks. ekstra rengøring, ekstra pædagogisk personale osv. Derfor vil jeg godt spørge konkret igen, om finansministeren i det aktstykke, der så skal behandles i Folketinget, vil overveje også at gøre det til en betingelse, at man selvfølgelig ligeværdigt godtgør de private og selvejende institutioner på samme måde, som man godtgør de kommunale institutioner, i tråd med den aftale, vi har lavet.

Kl. 13:13

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ministeren.

Kl. 13:13

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Jeg har ikke nogen grund til at tro, at kommunerne ikke på seriøs og ordentlig vis vil lave en ligestilling af både offentlige, private og selvejende institutioner, og det beløb, der er blevet sat af, er til at dække den samlede regning for kommunerne. Det er jo givet over bloktilskuddet, dvs. til kommunerne under et, og så er det op til hver enkelt kommune at udføre det i praksis. Det er sådan, aftalen er lavet, og den aftale, der er lavet med kommunerne, er selvfølgelig også den, der vil blive sendt over som aktstykke til Folketinget.

Kl. 13:14

Kl. 13:16

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det medspørgeren, hr. Stén Knuth. Værsgo, 1 minut.

Kl. 13:14

Stén Knuth (V):

Tak for det. Jeg skal ikke underholde ministeren med, at jeg faktisk har været borgmester på et tidspunkt og stadig væk sidder i byrådet i Slagelse. Vi har oplevet rigtig stor forvirring, i forhold til hvordan vi skulle kompensere specielt de private. Jeg vil godt lige forfølge det, Ellen Trane Nørby har fat i. Kan ministeren bekræfte, og det er en bekymring, jeg har, at man i Folketinget kan lave en aftale om, at de private skal kompenseres, men at kommunerne rent faktisk bare kan sige: Jamen det har vi sådan set ikke lyst til at følge, for vi har også det kommunale selvstyre? Er det sådan, at den aftale, jeg har været med til at indgå her, ikke nødvendigvis skal følges af en kommune, fordi kommunens politikere så siger: Det har vi sådan set ikke lyst til at give de private institutioner?

Kl. 13:15

Kl. 13:17

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ministeren.

Kl. 13:15

Kl. 13:17

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Det fremgår jo også af det, jeg tidligere har svaret, at vi har givet penge til at dække de regninger, der er både for offentlige institutioner, men også for private og selvejende institutioner. Det er det, der giver den samlede regning, som vi fra statens side i forbindelse med kommuneforhandlingerne har sagt til Kommunernes Landsforening at vi dækker.

Så er det jo også sådan, at en tidligere borgmester, og det er jo en fin titel at have i mange sammenhænge, er klar over, at vi giver et bloktilskud til kommunerne under et, og så er det derefter op til den enkelte kommune at håndtere anlæggene i de 98 lokale virkeligheder, som der er derude.

Kl. 13:15

Kl. 13:17

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Stén Knuth, værsgo.

Kl. 13:15

Stén Knuth (V):

Så blot lige en gang til: Kan ministeren bekræfte, at den aftale, jeg har været med til at indgå her i Folketinget, faktisk ikke *skal* følges ude i kommunerne?

Kl. 13:16

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ministeren.

Kl. 13:16

Finansministeren (Nicolai Wammen):

De aftaler, vi laver med hinanden i Folketinget, står vi selvfølgelig på mål for. Det er samtidig også sådan, at vi har lavet en aftale med Kommunernes Landsforening om kommunernes samlede økonomi, hvori indgår, at der er nogle ekstraordinære udgifter til covid-19. Det gælder for de offentlige institutioner, det gælder for de private institutioner, og det gælder for de selvejende institutioner. Den samlede regning, der er dér, er den, vi har sat penge af til, og derfor har kommunerne mulighed for at betale både de offentlige, de private og de selvejende.

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det fru Ellen Trane Nørby for sidste spørgsmål. Værsgo.

Kl. 13:16

Ellen Trane Nørby (V):

Tak. Jeg startede nu egentlig med at blive positiv og glad for ministerens svar. Nu sidder jeg bare tilbage med en opfattelse af, at den aftale, vi har lavet med regeringen, ikke er noget værd. Vi har lavet en aftale om, at også de private og selvejende skulle kompenseres. Det, som finansministeren står og siger nu, er, at hvis der sidder en socialdemokratisk borgmester derude, der har et horn i siden på de private og selvejende institutioner, så er det helt okay, at den pågældende kommune ikke betaler coronarengøringsregningen for de private og selvejende institutioner i den kommune. Det er ikke godt nok, og det er ikke acceptabelt, og det kommer vi til at forfølge yderligere. Jeg håber, at finansministeren her i sit sidste svar kan sige, at det ikke er sådan, vi skal forstå finansministerens svar.

Kl. 13:17

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak. Så er det finansministeren. Værsgo.

Kl. 13:17

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Jeg kan på ingen måde genkende den udlægning af, hvad jeg har sagt. Det, jeg har sagt, er, at vi har talt med kommunerne om, hvad den samlede regning er, og det gælder både i forhold til offentlige institutioner, private institutioner og selvejende institutioner. Der er vi nået frem til beløbet. Det er det, man har fået. Derfor har jeg da også en fuldstændig klar forventning om, at kommunerne fuldstændig loyalt over for det vil betale både til offentlige, private og selvejende institutioner, og jeg kan ikke forstå, at man prøver at piske en stemning op, som jeg ikke synes der er noget som helst belæg for.

Kl. 13:17

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Spørgsmålet er slut. Vi fortsætter med spørgsmål til finansministeren. Nu er det fra hr. Peter Skaarup, og medspørger er hr. Morten Messerschmidt.

Kl. 13:18

Spm. nr. S 1320

3) Til finansministeren af:

Peter Skaarup (DF):

Hvad er ministerens holdning til, at danskernes velfærd skal indskrænkes for at finansiere Danmarks bidrag til EU's nye coronafond?

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Værsgo for oplæsning af spørgsmålet.

Kl. 13:18

Peter Skaarup (DF):

Tak for det. Spørgsmålet lyder sådan her: Hvad er ministerens holdning til, at danskernes velfærd skal indskrænkes for at finansiere Danmarks bidrag til EU's nye coronafond?

Kl. 13:18

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ministeren, værsgo.

Kl. 13:18

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Tak for det. Lad mig starte med at slå fast, at regeringen er indstillet på at udvise solidaritet med de øvrige europæiske lande. Det er også grunden til, at vi har støttet vidtgående og store tiltag, og vi er også klar til yderligere. Handel med udlandet er afgørende for dansk velstand, og det gælder i særdeleshed eksport til det indre marked, som udgør over halvdelen af den samlede danske eksport. Det har tidligere været anslået, at mere end 300.000 danske job er knyttet til eksport til det indre marked. Derfor har vi både en interesse i at hjælpe, fordi det er venner, men vi har også en interesse i at hjælpe, fordi det er kunder i forhold til danske virksomheder og danske produkter. Man kan jo så hjælpe på forskellig vis. Den måde, vi synes er den bedste måde at hjælpe på, når det gælder f.eks. lån, er, at EU kan være med til at skaffe nogle bedre lånebetingelser, også for de lande, der har det svært, men at det til gengæld er et sundt princip, at de lande, der tager lånene, også er dem, der betaler dem tilbage.

Kl. 13:19

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Peter Skaarup.

Kl. 13:19

Peter Skaarup (DF):

Tak for det. Jeg kan udmærket sætte mig ind i finansministerens og regeringens tankegang, i forhold til at hvis det endelig skal være, er lån bedre end gaver til de sydeuropæiske lande, jo ikke mindst fordi det har vist sig, at de sydeuropæiske lande har haft meget lidt styr på deres økonomi. Det er jo så også det, der rammer dem dobbelt, kan man sige, nu, hvor vi har haft coronaen, der rammer alle landenes økonomier, men jo ikke mindst er det kritisk, at de sydeuropæiske lande står så svagt, som de gør, i billedet. Så kan man diskutere frem og tilbage, hvem der skal betale for den regning. For Dansk Folkeparti er det klart, at det jo ikke kan være rigtigt, at når vi siger til mange danskere, at de må holde for, at de må leve med forskellige indskrænkninger på forskellig vis – ældre, der ikke altid får den pleje og omsorg, som vi gerne vil give dem – skal vi forære Sydeuropa meget store midler, fordi de ikke har haft styr på deres egen økonomi.

I går så vi jo et udkast til et EU-budget, som alene vil medføre, hvis man gennemfører det, at Danmark kommer til at betale op mod 7 mia. kr. ekstra årligt til EU for først og fremmest at finansiere dårligdomme i Sydeuropa. Der er mit spørgsmål til finansministeren – vi prøvede sådan set også i sidste uge, men det kom der ikke meget svar ud af: Vil Danmark stå fast på, at det altså *ikke* bliver et budget, hvor Danmark kommer til at betale 7 mia. kr. ekstra årligt, og vil Danmark stå fast på en måde, hvor det står fuldstændig tydeligt for de andre lande, at det vil vi ikke være med til, i yderste konsekvens ved at nedlægge veto mod et budget, der ser så vanvittigt ud, som det, der ligger på bordet nu? Så, finansminister, vil Danmark nedlægge veto – kunne vi godt få et svar på det?

Kl. 13:21

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ministeren.

Kl. 13:21

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Jeg er meget enig med hr. Peter Skaarup i, at de budgetter, der skal laves i EU, skal være fornuftige. Det, der er blevet lagt frem, synes vi er et budget, der bruger alt for mange penge. Det er også derfor, at vi fra dansk side sammen med andre lande, bl.a. Sverige, Østrig og Holland, står på det, man kalder den budgetrestriktive side. Det

vil sige, at vi er nogle af dem, der siger hov, hov og står på bremsen. Det kan jeg love spørgeren for at vi bliver ved med. Det kæmper vi benhårdt for.

Kl. 13:22

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Peter Skaarup, værsgo.

Kl. 13:22

Peter Skaarup (DF):

Det var så ikke det, jeg spurgte om. Det var lidt det samme svar, vi fik i sidste uge, og det synes jeg ikke er tilfredsstillende. Jeg synes, at regeringen i det mindste må kunne fortælle Folketinget og dermed også borgerne, at man vil stå så fast på, at det her ikke er en gavebod, at vi nedlægger veto mod et budget, der betyder, at danskerne skal punge ud med ekstra næsten 7 mia. kr. årligt. Vil regeringen stå fast på at nedlægge et veto over for et budget, der er så vanvittigt?

Kl. 13:22

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ministeren.

Kl. 13:22

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Regeringen står fuldstændig fast på, at vi får et mere fornuftigt EU-budget, hvor vi for det første ikke bruger lige så mange penge, som nogle gerne vil, og for det andet bruger de penge, der er i budgettet, klogere, bl.a. på grøn omstilling og i forhold til migrationsudfordringer og andet, som Europa står med. Det kæmper vi dagligt for og i tæt koordination med andre lande. Men vores udgangspunkt er i sagens natur, at vi finder en forhandlingsløsning med de andre, og der håber vi da, at de vil lytte til vores, synes vi, fornuftige synspunkter. Det er det, vi bruger vores kræfter på.

Kl. 13:23

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det medspørgeren. Hr. Morten Messerschmidt, 1 minut, værsgo.

Kl. 13:23

Morten Messerschmidt (DF):

Altså, det er jo en fornøjelse at være i debat med finansministeren. Jeg er sikker på, at hvis man kunne afvikle OL, ville han modtage guldmedalje i både back crawl og udenomssnak. Så lad mig derfor prøve at spørge om noget, som måske er vanskeligere ikke at svare på, nemlig det, at en del af det udspil, som hr. Peter Skaarup jo nævner fra Kommissionen, bygger på, at EU nu skal til at opkræve skatter direkte. Det er sådan noget, der, tror jeg, kan holde rigtig mange mennesker vågne om natten. En ting er, at man har et meget venstreorienteret flertal på Christiansborg, som kan stramme skatteskruen, men at EU skal begynde at stikke snablen direkte ned i borgernes og virksomhedernes lommer og kunne opkræve skat helt uden et folketingsflertal, er godt nok skræmmende. Og derfor vil jeg så bare gerne høre, når nu ministeren ikke vil sige noget om det der med veto, og hvor meget man vil leve med: Kan vi være fuldstændig sikre på, at den danske finansminister ikke tilslutter sig, at EU skal kunne opkræve skatter i Danmark?

Kl. 13:24

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ministeren.

Kl. 13:24

Kl. 13:27

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Allerførst vil jeg da gerne kvittere for de olympiske medaljer fra min kollegas side. Jeg vil så sige, at jeg tror, at også en guldmedalje ville være på sin plads i forhold til oratoriske flammeter, men det er kun godt, at der kommer lidt liv i kludene, også i folketingsdebatterne.

Altså, når det gælder skatteinddrivelse og andet, synes regeringen jo grundlæggende, at det er noget, der hører til i medlemslandene – at de skal stå for det. Så er der en diskussion om det, man kalder egne indtægter i EU, og der er nogle egenindtægter, og der er forslag om andre, men vi er på den meget tilbageholdende side i forhold til mange af de for nogens vedkommende også højstemte ideer, der kommer i denne tid.

Kl. 13:25

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Morten Messerschmidt.

Kl. 13:25

Morten Messerschmidt (DF):

Men at være tilbageholden er jo ikke nødvendigvis nok. Altså, jeg går ud fra, at finansministeren selvfølgelig er opmærksom på, at Danmark og herunder jo finansministeren er under et gevaldigt pres. Det er jo kun 4 ud af 27 lande, som har kunnet finde sammen i det, som finansministeren kalder fornuft. Og hvis vi skal blive i sportsmetaforerne, er det altså 4 mod 23. Det er sjældent, at det ender godt i sådan en kamp, har jeg indtryk af; jeg tror ikke, det ender med en guldmedalje. Derfor har vi brug for at vide fuldstændig klart: Nedlægger regeringen veto imod nye EU-skatter?

Kl. 13:25

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ministeren.

Kl. 13:25

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Men jeg synes, det er lidt ærgerligt, at hr. Morten Messerschmidt er så pessimistisk, i forhold til at fire lande faktisk kan gøre indtryk på andre lande. Jeg erkender blankt, at der er et flertal af lande, der vil noget andet, end det, Danmark vil. Men jeg synes, vi har nogle stærke argumenter, og vi har også nogle gode allierede i Holland og i Sverige og i Østrig, og jeg tror faktisk også, at andre lande har nogle af de samme bekymringer. Så vi vil klart arbejde for i budgetrestriktive tilgange, at pengene bliver brugt fornuftigt og man ikke bare laver nye indtægter på den ene og den anden måde for at pumpe et EU-budget op.

Kl. 13:26

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Så er det hr. Peter Skaarup for det sidste spørgsmål.

Kl. 13:26

Peter Skaarup (DF):

Jeg vil lige supplere vores gode bemærkninger her fra hr. Morten Messerschmidt med at prøve at anskueliggøre lidt for finansministeren, hvad man er oppe imod. Jeg tror måske godt, finansministeren ved det, men sagen er jo, at vi i Europa har et stort økonomisk lokomotiv i Tyskland, som har stået ved en korsvej og skullet beslutte, om man skulle det ene eller det andet, og nu har man altså besluttet sig for, at man godt vil dele penge ud til Sydeuropa, fordi man åbenbart mener, at det er positivt. Man har lavet et kompagniskab med Frankrig. Og så har vi fire små lande – det kan man godt sige i den her forbindelse – der vil noget andet. Hvorfor tror finansministeren, at de skulle kunne overbevise de to store lokomotiver om at ændre holdning?

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Tak. Så er det ministeren. Værsgo.

Kl. 13:27

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Jeg tror, enhver kan se, at det bliver meget svære forhandlinger, der kommer, omkring det kommende EU-budget. Det var det før den fransk-tyske melding; det er det efter den fransk-tyske melding. Men det ændrer ikke på, hvad vi fra dansk side synes er fornuftigt, nemlig at vi har et EU-budget, der ikke er større end nødvendigt, at vi bruger de penge, vi sætter af, klogere bl.a. på det grønne, på moderne teknologier og på at beskytte vores ydre grænser, og det bliver ikke ændret af, at der kommer udspil fra andre lande. Det synes vi fortsat er fornuftigt, og det vil vi kæmpe for.

Kl. 13:27

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Tak til spørgerne. Tak til ministeren.

Vi går videre. Nu er det et spørgsmål til justitsministeren af fru Ulla Tørnæs, og medspørger er fru Eva Kjer Hansen.

Kl. 13:27

Spm. nr. S 1287

4) Til justitsministeren af:

Ulla Tørnæs (V) (medspørger: **Eva Kjer Hansen** (V)):

Mener ministeren, at regeringen har informeret Folketinget godt nok om, hvilken strategi og hvilke forudsætninger der ligger til grund for regeringens planer for en genåbning af grænsen?

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Fru Ulla Tørnæs for oplæsning af spørgsmålet. Værsgo.

Kl. 13:28

Ulla Tørnæs (V):

Tak. Mener ministeren, at regeringen har informeret Folketinget godt nok om, hvilken strategi og hvilke forudsætninger der ligger til grund for regeringens planer for en genåbning af grænsen?

Kl. 13:28

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ministeren.

Kl. 13:28

Justitsministeren (Nick Hækkerup):

Tak for spørgsmålet, som jeg kan svare på ganske kort: Ja, det mener jeg. Jeg synes faktisk, at regeringen har gjort rigtig meget for at holde Folketinget tæt informeret og inddraget under hele håndteringen af coronakrisen. Sådan skal det selvfølgelig også være i en situation som den her, og sådan mener jeg bestemt også at det har været.

For mit eget vedkommende har jeg siden den 23. marts holdt ugentlige møder med retsordførerne netop for at holde Folketingets partier tæt informeret i den her helt ekstraordinære situation. Det er foregået på den måde, at alle retsordførerne har været med til møderne, selvfølgelig ikke fysisk, men virtuelt, og så har vi haft alle de forskellige styrelsesdirektører inde, så vi område for område har gennemgået, hvad der sker, og hvad vi foretager os i forbindelse med håndteringen af coronakrisen på domstolsområdet, politiområdet, kriminalforsorgens område og anklagemyndighedens område.

I den forbindelse har bl.a. Rigspolitiet givet orienteringer, som også har omfattet grænsespørgsmålet, ligesom der har været mulighed for ordførerne for at stille spørgsmål om grænsespørgsmålet, hvilket de også har gjort, på de her møder. Derudover har jeg jo også her i salen hver onsdag besvaret en efterhånden ganske betragtelig mængde § 20-spørgsmål om grænserne. Så ved jeg også, at

statsministeren har holdt partilederne tæt informeret om regeringens beslutninger.

Kl. 13:32

Jeg ved godt, at spørgeren meget gerne ville have, at vi kunne sige, at der bare skulle opfyldes det eller de håndfaste betingelser, og så kunne grænserne åbnes, at man altså kunne lave sådan en drejebog, hvor man siger, at hvis det og det er opfyldt, kan vi gøre sådan og sådan, men så simpelt er det ikke. Der findes ikke nogen eksakt formel på, hvordan man genåbner grænser efter en global pandemi – og der er jo heldigvis heller ikke fortilfælde i nyere tid. Spørgsmålet om genåbningen af vores grænser kan jo heller ikke ses isoleret fra spørgsmålet om den samlede genåbning af Danmark.

Kl. 13:30

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Fru Ulla Tørnæs, værsgo.

Kl. 13:30

Ulla Tørnæs (V):

Tak. Jeg må tilstå, at det faktisk ikke kommer bag på mig, at ministeren er tilfreds med sin egen indsats. Det ville have overrasket mig ganske meget, hvis ministeren havde stået her og med bedrøvet stemme havde sagt: Nej, det skulle vi bestemt have gjort anderledes; vi skulle have lyttet til det flertal i Folketinget, der ønskede noget andet. Det er præcis derfor, vi står her femte onsdag i træk, og ja, jeg har sammen med kollegaer stillet en række spørgsmål til ministeren, som jeg ikke synes vi har fået særlig gode svar på, desværre. Jeg minder bare lige om, at i al den tid, vi har stået her, har turismebranchen mistet omsætning svarende til 200 mio. kr. om dagen. Jeg syntes faktisk, vi skylder den branche at tage de ting, som vi arbejder med her, alvorligt.

Derfor bliver jeg bare nødt til også i dag at bede ministeren om at forklare, så man har mulighed for at forstå det, hvad ministeren og regeringen regner med skal ændre sig fra nu af og frem til den 15. juni. Hvorfor åbnede man ikke med det samme? Hvorfor har man holdt det hen, selv om man ganske vist ændrede det fra den 1. juni til den 29. maj? Ministeren havde oven i købet været så kæk i Europaudvalget at love mig en rigtig god løsning. Jeg må sige, at heller ikke det synes jeg fuldt ud ministeren leverede på. Jovist, der er sker en åbning, men en god løsning er det ikke fuldt ud. Så jeg synes, at ministeren mangler at sige til mig og Folketinget og offentligheden, hvad det er, man regner med ændrer sig fra nu af og frem til den 15. juni.

Kl. 13:32

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ministeren.

Kl. 13:32

Justitsministeren (Nick Hækkerup):

Jeg tror sådan set ikke, og jeg håber ikke, at der er meget, der ændrer sig frem til den 15. juni, i den forstand at vi jo i øjeblikket har godt styr på coronasituationen. Det er også derfor, at vi har kunnet tage de her skridt med genåbningen af vores samfund. Men som spørgeren også udmærket ved fra hendes mange tidligere fortjenstfulde indsatser i folkestyrets tjeneste, kræver det noget tid at få implementeret sådan nogle beslutninger. Der er en række ting, som vi skal forholde os til, f.eks. et spørgsmål, som jeg ved ligger spørgeren på sinde, nemlig grænseområdet, og hvordan vi helt præcis håndterer det osv.

Kl. 13:32

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Fru Ulla Tørnæs, værsgo.

Ulla Tørnæs (V):

Jeg må tilstå, at jeg ikke bliver meget klogere af at lytte til ministerens svar her. Jeg bliver også forundret, når jeg så i medierne kan konstatere, at Socialdemokratiets politiske ordfører, hr. Jesper Petersen, taler om en normalisering i grænselandet, og at man nu sidder og arbejder på en normalisering af forholdene i grænselandet, som ville kunne betyde, at tyskere kan tage til f.eks. gågaden i Tønder – helt konkret nævnes det som et eksempel. Der bliver jeg bare nødt til at spørge ministeren: Kommer det til at ske efter den 15. juni?

Kl. 13:33

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ministeren.

Kl. 13:33

Justitsministeren (Nick Hækkerup):

Det er præcis noget af det, vi arbejder med nu, altså at finde ud af, hvordan vi kan åbne op i grænselandet, så det sker på en fornuftig måde. Vi har ikke en færdig model, men en ordning kunne jo f.eks. være, at der ikke stilles krav om et anerkendelsesværdigt formål, hvis man har bopæl i grænselandet, altså at man, alene fordi man har bopæl i grænselandet, kan færdes frit mellem Danmark og Tyskland, og at der ikke på samme måde skulle være krav om seks overnatninger og lignende. Sådan kunne forholdet blive, ja, normaliseret.

Kl. 13:34

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det medspørgeren. Fru Eva Kjer Hansen i 1 minut. Værsgo.

Kl. 13:34

Eva Kjer Hansen (V):

Jeg vil gerne spørge ministeren, om den danske regering har drøftet de udmeldinger, som den tyske udenrigsminister nu er kommet med, med den tyske regering, altså om at Tyskland åbner grænserne for indrejsende fra de øvrige EU-lande. Så er det blevet drøftet mellem de to regeringer, og hvad har den danske regerings svar til den tyske regering været?

Kl. 13:34

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ministeren.

Kl. 13:34

Justitsministeren (Nick Hækkerup):

Jeg tror faktisk, det var på selv samme europaudvalgsmøde sidste fredag, at jeg havde lejlighed til at fortælle udvalget, at jeg selv samme morgen havde haft lejlighed til at tale med min tyske kollega om den her åbning, og det kvitterede han for og tog vel imod. Ved den lejlighed fortalte han også, hvad der var de tyske positioner, herunder at Tyskland ligesom os jo ser på det her på den måde, at man, hvis der måtte komme tilbagefald, forbeholder sig retten til at lukke igen.

Kl. 13:35

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Fru Eva Kjer Hansen.

Kl. 13:35

Eva Kjer Hansen (V):

Nu har vi jo et utal af gange spurgt til betingelserne for at åbne for f.eks. indrejse fra Tyskland. Skal jeg forstå ministerens svar derhen, at ministeren nu hen over sommeren vil holde fast i, at man minimum skal have de her fem eller seks overnatninger, og at der fortsat vil blive opereret med anerkendelsesværdige formål, dog ikke

for dem, der bor i Slesvig-Holsten – så den danske regering ikke agter at følge den tyske linje?

Kl. 13:37

Kl. 13:35

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ministeren.

Kl. 13:35

Justitsministeren (Nick Hækkerup):

Tilgangen vil stadig være, at der skal være et anerkendelsesværdigt formål, og man kan måske sige, at alene det, at man bor i grænseområdet, er et anerkendelsesværdigt formål. Det er jo en strid om ord. Så det kommer ikke an på det. Det afgørende er selvfølgelig resultatet. Men pointen er, at vi jo helt fra starten, da vi lukkede ned, har sagt, at der er nogle anerkendelsesværdige formål, der gør, at man skal have lov til at komme ind. Der har vi så tilføjet nye anerkendelsesværdige formål undervejs og til sidst med den store beslutning jo åbnet for turisme som et anerkendelsesværdigt formål.

Kl. 13:36

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det Ulla Tørnæs for det sidste spørgsmål. Værsgo.

Kl. 13:36

Ulla Tørnæs (V):

Jeg håber faktisk, at ministeren selv kan høre, at det her jo bliver mere og mere grotesk. Det bliver i hvert fald mere og mere kompliceret, og det bliver vanskeligere og vanskeligere at navigere i det. Jeg har så bare et yderligere spørgsmål.

Nu hører vi i dag, at tyskerne åbner op for alle EU-lande, inklusive Storbritannien og andre EØS-lande. Hvordan vil regeringen håndtere det, at Danmark jo så, uanset hvordan vi vender og drejer det, bliver transitland?

Kl. 13:36

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ministeren.

Kl. 13:36

Justitsministeren (Nick Hækkerup):

Tyskernes valg af åbning er jo deres valg. De står i en anden situation; de har en anden geografi; de har en anden størrelse; de har andre forhold, end vi har. Derfor må de vælge, hvad de synes er den rigtige måde at gøre det på. Svenskerne har valgt deres model. Nordmændene har valgt deres model, en model, som ikke ligger flere kilometer fra vores. Og vi har i Danmark valgt den model, som vi syntes var relevant, og som jo i forlængelse af de mange gange, vi har snakket om det her spørgsmål i salen, har drejet sig om at sikre den turistindustri i det jyske område, som vi nu får åbnet op for.

Kl. 13:37

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Spørgsmålet er slut. Det næste spørgsmål er fortsat til justitsministeren, og nu er det fru Fatma Øktem.

Kl. 13:37

Spm. nr. S 1291

5) Til justitsministeren af:

Fatma Øktem (V):

Hvad er ministerens holdning til, at voldtægtsofre ifølge en ny undersøgelse fra Rigspolitiet er dem, der er mest utilfredse med politiets arbejde?

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Værsgo for oplæsning af spørgsmålet.

Fatma Øktem (V):

Mange tak. Hvad er ministerens holdning til, at voldtægtsofre ifølge en ny undersøgelse fra Rigspolitiet er dem, der er mest utilfredse med politiets arbejde?

Kl. 13:37

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ministeren.

Kl. 13:37

Justitsministeren (Nick Hækkerup):

De tal, som vi ser i politiets nylig offentliggjorte tilfredshedsundersøgelse, er ikke tilfredsstillende. Hele 47 pct. af de personer, som har været udsat for en voldtægt, er utilfredse med politiets håndtering af sagen, og det kan vi selvsagt ikke leve med. Undersøgelsen understreger med meget stor tydelighed vigtigheden af, at politiet skal have fokus både på opklaring af sagen, men også på, hvordan man møder ofrene. Det gælder sådan set alle ofre for kriminalitet.

Der er de seneste år taget en række skridt både i forhold til at forbedre borgernes møde med politiet og helt konkret i forhold til politiets håndtering af sager om voldtægt. Politiet skal således i forbindelse med behandling af voldtægtssager have øget fokus på at sikre, at anmeldelse af voldtægt altid tages alvorligt og behandles grundigt, og at offeret føler sig tryk og føler sig taget seriøst.

Der er ligeledes indført en række minimumsbehandlingsskridt, som politiet skal tage i forbindelse med enhver anmeldelse af voldtægt, så man er sikker på, at der sker en tilfredsstillende behandling. Og på politiuddannelsen er der i dag større fokus på afhøringsmetoder, der i højere grad tager hensyn til den situation, som offeret befinder sig i.

Man må konstatere, at det ikke er nok, når en stor andel er utilfredse med politiets håndtering. Det er også derfor afgørende for mig, at vi nu forsøger at sætte fokus på, at ofrene mødes med åbenhed, respekt og professionalisme. Derfor er vi netop nu i gang med at se på, hvordan vi kan implementere de gode anbefalinger, som den ekspertarbejdsgruppe, der har siddet på Justitsministeriets område, er kommet med, og hvordan de kan blive til virkelighed. Noget af det er vi nået et stykke vej med, noget af det skal der arbejdes videre med.

Kl. 13:39

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Fru Fatma Øktem, værsgo.

Kl. 13:39

Fatma Øktem (V):

Mange tak. Det glæder mig, at justitsministeren også ser meget alvorligt på, at voldtægtsofre i høj grad er utilfredse med politiets arbejde. Som ministeren også var inde på, er det hele 47 pct., og det er virkelig et højt tal. Utilfredsheden hænger især sammen med oplevelsen af, at anmeldelsen ikke bliver taget tilstrækkelig seriøst, siger rapporten her.

I 2016 lancerede regeringen under Venstres ledelse et udspil med titlen »Respekt for voldtægtsofre«. Det satte bl.a. gang i en række initiativer rundt i politikredsene med henblik på at forbedre voldtægtsofrenes oplevelse af mødet med systemet. I rapporten kan jeg læse, at de tiltag, der er sat i gang, også er helt efter bogen og er de rigtige tiltag, men bare ikke kan slå igennem.

Så mit spørgsmål til ministeren er: Hvilke initiativer vil ministeren sætte i gang ud over dem, der er nævnt, og som er sat i gang, men som jo åbenbart ikke er slået igennem siden 2016? Vil ministeren sætte nogle andre tiltag i gang?

	Kl. 13:40		Kl. 13:43
Formanden (Henrik Dam Kristensen): Ministeren.		Formanden (Henrik Dam Kristensen): Ministeren.	
	Kl. 13:40		Kl. 13:43
Justitsministeren (Nick Hækkerup): Jamen det vil jeg. Som sagt har der siddet et ekspertpanel, som er kommet med nogle anbefalinger. Noget af det er, at der skal laves f.eks. en materialesamling over traumereaktioner, sådan at politiet kan forudse, hvordan folks reaktioner på traumer er. Altså, det kan sagtens være sådan, at en, der er blevet voldtaget, i virkeligheden reagerer med normal opførsel og ikke reagerer meget udadtil, men at det ikke skal tages til indtægt for, at det så ikke er så alvorligt, som det er. Og der er også en række andre anbefalinger.		Justitsministeren (Nick Hækkerup): Jamen det er der. Altså, vi har snakket om minimumsagsbehandlingsskridt i politiet – det er et initiativ, som er færdigimplementeret. Vi forventer, at den her materialesamling over traumereaktioner er færdig her i sommeren i år. Så snakker vi om videoafhøringer af ofre; det er noget af det, som vil indgå i den flerårsaftale for politiet, vi skal til at forhandle. Så er der det, vi kalder traumeinformeret praksis, som vi også skal arbejde videre med, der er revision af ...	
	Kl. 13:41		Kl. 13:44
Formanden (Henrik Dam Kristensen): Fru Fatma Øktem, værsgo.		Formanden (Henrik Dam Kristensen): Tak! Spørgsmålet er slut. Vi fortsætter med spørgsmål til justitsministeren. Nu er det fru Eva Kjer Hansen, der er spørger, og medspørger er fru Ulla Tørnæs.	
	Kl. 13:41		Kl. 13:44
Fatma Øktem (V): I nogle af anbefalingerne i rapporten skrives der simpelt hen, at man skal sætte gang i tiltag, der øger politiets empati og forståelse. Det er jo lidt underligt at tænke på, at der ikke skulle være den empati og forståelse for ofre, der står i sådan en situation. Jeg kunne godt tænke mig at spørge ministeren, om ministeren har nogle tal for, hvor mange af de anmeldelser der bliver trukket tilbage, og om vi ved, hvorfor de bliver trukket tilbage. For jeg kan jo godt være bekymret for, hvis det første møde med systemet er så ubehageligt, at ofrene også trækker deres sager tilbage.		Spm. nr. S 1298 6) Til justitsministeren af: Eva Kjer Hansen (V) (medspørger: Ulla Tørnæs (V)): Får tyske turister lov til at komme til Danmark i sommerferien i år?	
	Kl. 13:42	Formanden (Henrik Dam Kristensen): Værsgo til oplæsning af spørgsmålet.	Kl. 13:44
Formanden (Henrik Dam Kristensen): Så er det ministeren. Værsgo.		Eva Kjer Hansen (V): Tak. Får tyske turister lov til at komme til Danmark i sommerferien i år?	
	Kl. 13:42		Kl. 13:44
Justitsministeren (Nick Hækkerup): Jeg tror, der er mange forklaringer på, at der på voldtægtsområdet optræder et mørketal. Jeg tror desværre, at en af forklaringerne er den, som spørgeren også indikerer, nemlig at den, der har været udsat for forbrydelsen, er usikker på, om det vil føre til noget at indgive anmeldelse. Det er også derfor, jeg synes, at det er vigtigt, at vi tager skridt i retning af en samtykkebaseret voldtægtsbestemmelse, sådan at de krav, vi har i dag, om, at der skal foreligge vold eller tvang eller andet, ikke skal gælde, og at vi går over til en situation, hvor det understreges, at man er herre over egen krop, og at vi altså skal bevæge os i retning af en samtykkebaseret voldtægtsbestemmelse.		Formanden (Henrik Dam Kristensen): Ministeren.	Kl. 13:44
	Kl. 13:42		
Formanden (Henrik Dam Kristensen): Fatma Øktem for sidste spørgsmål.		Justitsministeren (Nick Hækkerup): Det er jo et svar, som jeg har glædet mig meget til at give spørgeren, for det er et spørgsmål, som jeg har fået <i>nogle</i> gange! Og jeg kan se, at spørgeren også har en glad forventning til svaret, for svaret er som bekendt: Ja, tyske turister får lov til at rejse ind i Danmark i sommerferien Regeringen fremlagde i fredags en plan for en kontrolleret og gradvis genåbning af sommerturismen. Planen indebærer, at turister fra Tyskland, Norge og Island kan indrejse i Danmark fra den 15. juni. Turister skal dokumentere, at de har booket ophold uden for København, og skal have booket mindst seks overnatninger i et sommerhus, på en campingplads, på et hotel eller lignende. Jeg er glad for, at vi er nået til et sted, hvor vi kan åbne for turister, for det er et udslag af, at vi i Danmark har godt styr på situationen. Det er også bare vigtigt at holde fast i, at vi skal følge udviklingen i smittespredningen herhjemme og i vores nabolande tæt, fordi en åbning af grænserne kan medføre, at smittede personer rejser ind i landet og dermed kan starte nye smittekæder. Derfor holder vi selvfølgelig også nøje øje med udviklingen herhjemme og i vores nabolande, for det er klart, at når vi nu åbner, er det under forudsætning af, at vi ikke lige pludselig mister kontrollen over situationen igen.	
	Kl. 13:42		
Fatma Øktem (V): Selvfølgelig er al form for vold ubehageligt, men jeg tænker, at det her i voldtægtssagerne må være ekstremt ubehageligt at skulle sidde og anmelde og genopleve de ting, man har været udsat for – ikke fordi jeg siger, at alt andet ikke også er. Men det her må være helt særlig ubehageligt. Jeg hæfter mig sådan lidt ved, at der bliver sagt, at politiet skal trænes i mere empati og forståelse. Og der kunne jeg godt tænke mig at høre ministeren, om der – ud over alle de tiltag, som er blevet omtalt – er noget særligt på vej om, hvordan man kan træne empati og forståelse for personer i den her situation. Er det noget, vi kan forvente fra ministeren?			

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Fru Eva Kjer Hansen.

Kl. 13:45 at tyske turister får mulighed for at tage til Norge, og Danmark bliver højst sandsynligt transitland. Hvad vil vilkårene være for de tyske turister, som skal igennem Danmark for at komme til deres feriedestination? Skal de booke et feriehus og opholde sig 6 dage i Danmark, eller får de mulighed for at transportere sig igennem Danmark?

Eva Kjer Hansen (V):

Hvorfor synes ministeren, at det er bekymrende, at en tysk familie f.eks. kun bor 3 dage på en campingplads i Danmark?

Kl. 13:45

Kl. 13:48

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ministeren.

Kl. 13:46

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ministeren.

Kl. 13:48

Justitsministeren (Nick Hækkerup):

Jamen det synes jeg sådan set heller ikke er bekymrende. Hvis de bor 3 dage på en campingplads i Danmark og så tager videre til en anden campingplads og bor der 3 dage f.eks., så er der seks overnatninger i Danmark, og så kan jeg ikke se noget bekymrende i det. Når vi har sagt, at der skal være seks overnatninger, er det for at sikre en vis konsistens i, hvem det er, vi får ind i landet, og dermed bedre mulighed for at sikre os mod smittespredning og bedre mulighed for at kunne følge den smittespredning, som der måtte ske.

Kl. 13:46

Justitsministeren (Nick Hækkerup):

Det spørgsmål havde jeg ikke lige set komme, men sådan som jeg husker det, er et af de anerkendelsesværdige formål – og det er derfor, jeg står her og bladrer i oversigten over anerkendelsesværdige formål – at man er på transit igennem Danmark, altså at man bevæger sig igennem landet og derfor godt må gøre det.

Kl. 13:49

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Fru Eva Kjer Hansen.

Kl. 13:46

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Fru Ulla Tørnæs, værsgo.

Kl. 13:49

Eva Kjer Hansen (V):

Ligger der så en anerkendelse af, at smittespredningen faktisk har været meget lav og under stærk kontrol i Slesvig-Holsten, når ministeren nu efter så mange ugers diskussion om, hvad der er anerkendelsesværdige formål, faktisk også siger, at alene det, at man bor i Slesvig-Holsten, er et anerkendelsesværdigt formål? Eller hvad er det for nogle nye oplysninger, ministeren har fået, siden ministeren har ændret opfattelse?

Kl. 13:46

Ulla Tørnæs (V):

Det er helt i orden, men jeg stiller sådan set spørgsmålet, mestendels fordi jeg håber på, at ministeren kan se, at det her bliver mere og mere grotesk. For hvad sker der for den tyske turist, hvis vedkommende får brug for en overnatning i Danmark? Det vil jo så formentlig blive en enkelt overnatning. Jeg er ked af at komme i den her situation, men jeg må tilstå, at jeg synes, at der er sådan en lille snert af Komiske Ali over de svar, som vi får fra ministeren, og som vi de seneste mange uger har fået fra ministeren.

Kl. 13:49

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ministeren.

Kl. 13:47

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Tak. Ministeren, værsgo.

Kl. 13:49

Justitsministeren (Nick Hækkerup):

Det er en flerhed af omstændigheder, som spiller ind. Men det er klart, at det selvfølgelig betyder noget, hvordan situationen håndteres i Slesvig-Holsten. Havde situationen været markant anderledes end i Danmark, havde positionen nok været en anden, ligesom det selvfølgelig betyder noget med den reaktion, som vi har mødt fra grænseområdet, hvor man jo har sagt med fast stemme, at den tætte og gode interaktion, som der er, har vi behov for af mange forskellige grunde at få tilbage på sporet igen – ikke kun økonomisk, men også kulturelt osv.

Kl. 13:47

Justitsministeren (Nick Hækkerup):

Det er jeg selv sagt ikke enig i. Vi benytter os jo også af transitmuligheden, når danskere f.eks. kører i transit igennem det sydlige Sverige for at tage til Bornholm. Jeg tror, man skal anerkende ønsket om at sikre, at vi har nogenlunde styr på det antal, der kommer til Danmark, og at vi har nogenlunde styr på, at det ikke en meget fluktuerende strøm af turister, som kommer her.

Kl. 13:50

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det medspørgeren, fru Ulla Tørnæs, der har 1 minuts taletid.

Kl. 13:47

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Fru Eva Kjer Hansen for det sidste spørgsmål. Værsgo.

Kl. 13:50

Ulla Tørnæs (V):

Tak. Jeg har til stadighed vanskeligt ved at forstå, at der er større smitterisiko, hvis man opholder sig to eller tre nætter i Danmark, end hvis man opholder sig seks nætter, men lad nu det være. Jeg vil gå tilbage til noget, som jeg berørte perifært i det foregående spørgsmål, nemlig det her med, at Tyskland åbner op. Det vil sige,

Kl. 13:47

Eva Kjer Hansen (V):

Synes ministeren ikke, at det er lidt pinligt at stille de her krav til de tyske turister, der vil komme til Danmark, om at de skal overnatte i mindst seks nætter, når nu Tyskland siger, at danske turister er velkomne i Tyskland, når nu Tyskland åbner og siger: Nu skal vi igen have gang i beskæftigelsen og økonomien, og derfor åbner vi nu for nabolandene? Synes ministeren ikke, at det er – ja – småpinligt at skulle informere sine tyske kollegaer om, at vi fastholder nogle restriktioner?

Kl. 13:50

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ministeren.

Kl. 13:50

Justitsministeren (Nick Hækkerup):

Nej, og det var heller ikke sådan, det blev opfattet. Så skjulte min tyske kollega det i hvert fald godt, da jeg talte med ham om det og fortalte om betingelserne. Tværtimod var han meget tilfreds med, at Danmark åbner grænserne, ligesom jeg jo har fået betydelig kvittering for, at det her giver mulighed for, at turismeindustrien herhjemme kan komme rigtig godt i gang igen.

Kl. 13:51

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Spørgsmålet er slut. Dermed siger vi tak til spørgerne og til justitsministeren.

Nu går vi videre til social- og indenrigsministeren med spørgsmål fra Nils Sjøberg.

Kl. 13:51

Spm. nr. S 1289 (omtrykt)

7) Til social- og indenrigsministeren af:

Nils Sjøberg (RV):

Mener ministeren, at det er rimeligt at lade tilbuddet om handicapydelse afhænge af alder, hvilket er tilfældet med handicaprelaterede merydelser såsom støtte til at køre i en kassebil og til særlig medicin og hjælp til at skifte en pære, som man mister retten til, når man fylder 65 år?

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Værsgo for oplæsning af spørgsmålet.

Kl. 13:51

Nils Sjøberg (RV):

Tak.

Mener ministeren, at det er rimeligt at lade tilbuddet om handicapydelse afhænge af alder, hvilket er tilfældet med handicaprelaterede merydelser såsom støtte til at køre i en kassebil og til særlig medicin og hjælp til at skifte en pære, som man mister retten til, når man fylder 65 år?

Kl. 13:51

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ministeren.

Kl. 13:51

Social- og indenrigsministeren (Astrid Krag):

Tak til spørgeren for at bringe det vigtige emne op. Netop spørgsmålet om overgange, både mellem barndom og voksenlivet og voksen- og seniortilværelsen, eller ældrelivet, om man vil, er et af de centrale punkter i regeringens handicappolitik. Vi har allerede taget flere vigtige skridt for at løfte netop den dagsorden. I fredags sendte vi et lovforslag i høring, som forpligter kommunerne til at igangsætte forberedelsen af overgangen til voksenlivet for unge med handicap, når de fylder 16 år, ligesom vi aktuelt her i salen er ved at behandle et lovforslag, der skal sikre, at unge med omfattende funktionsnedsættelse tilbydes overvågning og støtte om natten i eget hjem, så de ikke skal flytte hjemmefra, når de fylder 18 år, på dato, men kan få en mere individuelt tilpasset overgang til voksenlivet.

Men lad mig bare sige det helt klart: Mennesker med handicap skal have den hjælp og støtte, de har behov for. Ingen må efterlades uden mulighed for at få hjælp, når de overgår til folkepensionsalderen. Derfor er der også en lang række af servicelovens bestemmelser, som er uafhængige af alder. Med det sagt er det rigtigt, at der også er nogle typer af udgifter, som mennesker med handicap kan få støtte til før folkepensionsalderen, men ikke efter. Det er en indretning af vores lovgivning, som bygger på en politisk prioritering, og det vil være forbundet med offentlige merudgifter at ændre det.

Ud over det skal ophøret ved folkepensionsalderens indtræden også ses i lyset af, at et af formålene – i hvert fald historisk set – med merudgiftsydelsen, og det gælder vel også i dag, er at sikre, at borgere med funktionsnedsættelse, som yder en særlig indsats for at bevare tilknytningen til arbejdsmarkedet, også understøttes i at kunne forblive på arbejdsmarkedet. Man må også huske på, at selv om merudgiftsydelsen ophører, fratages den enkelte borger – og godt for det – jo ikke al hjælp. Den øvrige hjælp efter serviceloven, f.eks. personlig og praktisk hjælp i hjemmet, hjælpemidler, bilstøtte m.v., løber videre, og kommunen skal også vurdere, om nogle af de udgifter, som borgeren tidligere fik dækket efter merudgiftsreglerne, kan dækkes efter lov om social pension.

Kl. 13:54

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Værsgo til hr. Nils Sjøberg.

Kl. 13:54

Nils Sjøberg (RV):

Først og fremmest tak til ministeren. Det glæder mig, at man nu er i gang med at lave nogle gode og fornuftige overgangsordninger – forhåbentlig – for unge, der bliver ældre, eller børn, der bliver voksne. Udfordringen er jo i den her sammenhæng den situation, som personer på under 65 år står i – personer, som har fået hjælp f.eks., som jeg nævnte her, til at køre i en kassebil eller skifte en pære. Det drejer sig sågar også om medicin.

Jeg anser det for underligt, at man stopper med at få den her tildeling af ydelser som handicappet, og jeg forstår også, at det er en af de ting, som regeringen vil sætte fokus på. Det håber jeg. Men det undrer mig meget, at man, bare fordi man fylder 65 år eller bliver folkepensionist, rent faktisk skal ophøre med det her. Jeg kan faktisk rent ud sagt ikke forstå det. Ens handicap eller udgifter hertil forsvinder jo ikke, bare fordi man har fødselsdag, og det hjælper ikke borgerne meget, at de eventuelt kan komme ind under pensionslovgivningens regler om personlige tillæg. Der er jo helt klart og tydeligt besparelser i det her.

Af netop den årsag ved jeg, at det er en mærkesag for Danske Handicaporganisationer, ikke på grund af besparelserne, men fordi det er så tydeligt, at der faktisk sker forværringer. Man får ikke den hjælp, som man fik, før man fyldte 65 år. Derfor vil jeg gerne høre ministeren, hvordan det kan være, at vi har fået sådan et system.

Kl. 13:55

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ministeren.

Kl. 13:55

Social- og indenrigsministeren (Astrid Krag):

Tak for at kvittere for optagetheden. Det er et af de områder, som er rigtig vigtige for den her regering at kigge nærmere på, altså bedre overgange i livet. Det er et af de centrale punkter i regeringens handicappolitik. Derfor kommer vi også til arbejde videre med det. Det er dejligt allerede nu at kunne konstatere, at vi kommer til at kunne have nogle gode drøftelser om det med Det Radikale Venstre.

Så vil jeg sige, at i virkeligheden kalder det jo nok mere på en historisk gennemgang af, hvorfor man har fået de regler, man har i dag, for i det store hele er det jo et spørgsmål om politiske prioriteringer. Men hvad der sådan er den nærmere baggrund for, at snittet ligger, hvor det gør, kan jeg ikke stå og ridse op her i dag.

Kl. 13:56

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Nils Sjøberg, værsgo.

Kl. 13:56

Nils Sjøberg (RV):

Tak. En af de organisationer, som helt naturligt sætter fokus på det her, er naturligvis Danske Handicaporganisationer, som kommer med nogle ganske gode forslag, som jeg da vil anbefale at man inddrager i det videre arbejde. Vil ministeren se på, hvordan man kan få ændret systemet, så det er til at gennemskue for almindelige borgere – her tænker jeg sådan set også på mig selv – så borgerne fortsat kan få dækket deres ekstraomkostninger på grund af handicap?

Kl. 13:56

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ministeren.

Kl. 13:56

Social- og indenrigsministeren (Astrid Krag):

Som sagt tror jeg, at hele spørgsmålet om overgang, både fra børnetil voksenliv og fra voksenliv til senior- eller pensionisttilværelse, er noget af det, vi skal kigge på i vores handicappolitik. Jeg kan afsløre, at jeg allerede har kigget på DH's, Danske Handicaporganisationers, gode anbefalinger. Det er bl.a. fra deres katalog og anbefalinger, at det lovforslag, jeg beskrev, og som vi har sendt i høring nu, om at sikre bedre overgange for unge ind i voksenlivet, kommer fra. Så det vil vi blive ved med at være optaget af, og jeg vil bare gerne kvittere for, at det også er noget, Det Radikale Venstre går op i, kan jeg forstå.

Kl. 13:57

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Nils Sjøberg for det sidste spørgsmål.

Kl. 13:57

Nils Sjøberg (RV):

Tak. Så vil jeg afslutningsvis spørge ministeren, hvad ministeren så vil gøre for de mange pensionister, som i dag ikke er dækket af den nuværende lovgivning, og som sådan jo heller ikke bliver det, ved at der bliver lavet en ny lovgivning. Hvad vil man gøre for dem, der ligger i mellemgruppen?

Kl. 13:57

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ministeren.

Kl. 13:57

Social- og indenrigsministeren (Astrid Krag):

Som ordføreren sikkert også ved, fordi jeg har svaret Socialudvalget på det tilbage i december sidste år, vil det jo medføre nogle merudgifter, hvis man skulle fjerne aldersbegrænsningen – på det konkrete spørgsmål om merudgiftsydelsen på et niveau, der hedder 75 mio. kr. varigt. Det gælder jo her ligesom alle andre steder, at det vil være en diskussion om, om det er det væsentligste sted at sætte ind i en samlet politisk prioritering af, hvordan vi kan sikre bedre overgange for mennesker med handicap og funktionsnedsættelse. Den drøftelse tager jeg meget gerne, også med Det Radikale Venstre – det er i hvert fald noget af det, vi mener er afgørende at få kigget på i vores handicappolitik.

Kl. 13:58

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Tak til spørgeren.

Vi fortsætter med spørgsmål til social- og indenrigsministeren. Nu er det hr. Morten Messerschmidt, som er spørger, og medspørger er hr. Jens Henrik Thulesen Dahl.

Kl. 13:58

Spm. nr. S 1309

8) Til social- og indenrigsministeren af:

Morten Messerschmidt (DF):

Hvad er generelt efter ministerens opfattelse den rimelige grænse for som byrådsmedlem at opholde sig i udlandet og derfra blot varetage sine forpligtelser via videolink i stedet for at bede om orlov fra byrådsarbejdet og indkalde en stedfortræder, og hvad er konkret ministerens holdning til, at byrådsmedlem i Albertslund Hediye Temiz (R) siden marts måned har opholdt sig i Tyrkiet og passet sit hverv i byrådet derfra via videolink?

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Værsgo for oplæsning af spørgsmålet.

Kl. 13:58

Morten Messerschmidt (DF):

Tak, formand. Hvad er generelt efter ministerens opfattelse den rimelige grænse for som byrådsmedlem at opholde sig i udlandet og derfra blot varetage sine forpligtelser via videolink i stedet for at bede om orlov fra byrådsarbejdet og indkalde en stedfortræder, og hvad er konkret ministerens holdning til, at byrådsmedlem i Albertslund Hediye Temiz (R) siden marts måned har opholdt sig i Tyrkiet og passet sit hverv i byrådet derfra via videolink?

Kl. 13:58

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ministeren.

Kl. 13:58

Social- og indenrigsministeren (Astrid Krag):

Tak for spørgsmålet. For at være medlem af en kommunalbestyrelse skal man bo i kommunen, og det giver mening, for hvervet kræver lokal tilknytning og lokal tilstedeværelse. Hvervet består ikke kun af de politiske møder, men også af andre aktiviteter, f.eks. besøg på institutioner, møder med borgere og interessegrupper. Derfor er det generelt min opfattelse, at et kommunalbestyrelsesmedlem ikke kan være væk fra kommunen i længere tid og samtidig varetage et hverv på en fyldestgørende måde.

Vurderingen af, om det er rimeligt, at et medlem varetager sit hverv fra et sted uden for kommunen, kan nok i nogle tilfælde være anderledes under coronakrisen end i en normal situation. Det skyldes dels, at de politiske møder nogle steder afholdes via video, dels, at smitterisikoen har lukket rigtig mange af kommunalbestyrelsernes udadvendte aktiviteter ned. Dermed har der mange steder været færre aktiviteter for lokalpolitikere end normalt.

Jeg kender kun den konkrete sag, sådan som den er beskrevet i Danske Kommuner den 26. maj i år. Her fremgår det, at gældende regler er overholdt. Jeg kan også konstatere, at kommunalbestyrelsen i sidste uge på foranledning af Dansk Folkepartis byrådsmedlem tog sagen op og besluttede, at medlemmer af Albertslunds kommunalbestyrelse kan deltage i virtuelle møder, indtil den offentlige sektor på Sjælland genåbner. Så man har lokalt fundet en løsning, som man mener fungerer.

Så vil jeg bare sige helt personligt, at jeg som folkevalgt ikke ville have stor lyst til at sidde i et land langt væk, mens Danmark var ramt af en alvorlig krise som coronaen.

Kl. 14:00

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Morten Messerschmidt.

Kl. 14:00

Morten Messerschmidt (DF):

Der tror jeg, at ministeren og jeg har det på samme måde. Det at være valgt til et borgerligt ombud, det at være valgt, hvad enten

det er til Folketinget eller til et byråd, er jo ikke bare et spørgsmål om, at man så sådan rent teknisk eller på anden måde er med til beslutningerne, men også om at vise interesse i det arbejde, man nu engang er blevet bedt om at varetage af vælgerne.

Kl. 14:03

Derfor er jeg glad for den sidste bemærkning fra ministeren, ikke mindst fordi man jo, når sådan en sag her får lov til at passere, sagtens kunne forestille sig, at der sidder andre folk rundt omkring i andre kommunalbestyrelser, som synes, at det da kunne være frygtelig rart at passe arbejdet fra en eller anden pool omkring Middelhavet, eller hvor det nu måtte være, hvor det måske sådan vejrmæssigt er lidt mere bekvemt, eller hvad det måtte være.

Det, der jo især er bemærkelsesværdigt ved den her sag, er, at den pågældende radikale politiker helt åbent på Facebook tilkendegiver, at det skam ikke er, fordi hun ikke kan komme hjem, at hun bliver i Tyrkiet. Det er simpelt hen, fordi hun bare hellere vil være sammen med sine bedsteforældre, end hun vil være hjemme i Danmark. Og det er der, hvor tingene begynder at blive en lille smule, synes jeg, underlige. For det første fordi Udenrigsministeriet jo meget klart har opfordret folk til at komme hjem til Danmark, men for det andet jo også fordi der kan være et sikkerhedsmæssigt spørgsmål, tænker jeg, når man er på videolink. Altså, de møder, som vi både i Folketinget, men også i byrådene, har i udvalgene, er jo lukkede, og der må det bare siges, at man jo altså ikke kan vide sig helt sikker på, hvem det er, der sidder på den anden side af en pc-skærm, altså hvad det er for nogle folk, der rent faktisk sidder og lytter med, når der holdes de her møder.

Så derfor vil jeg gerne bede social- og indenrigsministeren om meget klart at sige, at kan man komme hjem som byrådsmedlem, så skal man selvfølgelig komme hjem. Eller også skal man sørge for, at der kommer en stedfortræder ind.

Kl. 14:02

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ministeren.

Kl. 14:02

Social- og indenrigsministeren (Astrid Krag):

Jamen som sagt kender jeg jo ikke til alle leder og kanter af den konkrete sag, men jeg kan konstatere, at ifølge den artikel, som jeg også tror at spørgerne tager afsæt i i deres spørgsmål her, har den lokale forvaltning slået fast, at det her er inden for gældende regler. Og det kan jeg henholde mig til, så langt som hvad det angår.

Så er der den her diskussion om sikkerhed i udvalgs møder via videolink. Altså, selv i en normal situation, hvor der ikke er et særligt møderegelsæt i forlængelse af coronaen, er det faktisk sådan, at det er muligt for udvalgene at holde deres møder som videomøder.

Kl. 14:03

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Morten Messerschmidt, værsgo.

Kl. 14:03

Morten Messerschmidt (DF):

Men det er vel næppe det, der er tilrådeligt. Som ministeren også selv er inde på i sit første svar, handler det at varetage et hverv jo om, at man er til stede, at man viser interesse osv. og ikke bare holder sig væk, fordi det nu lige er mere bekvemt. Altså, det kan godt være, at det er inden for reglerne. Jeg synes nu, at den måde, jeg læser § 15, stk. 1, i styrelsesvedtægten på, lidt indikerer noget andet. Men derfor har jeg bare brug for, at indenrigsministeren – i forhold til alle andre, der måtte have samme ambitioner om at komme til et måske mere bekvemt land og sidde på videolink der – siger, at det ikke er det, regeringen ønsker, at det ikke er den rigtige måde at gøre det på.

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ministeren, værsgo.

Kl. 14:03

Social- og indenrigsministeren (Astrid Krag):

Jeg tror, at jeg kan sige det tydeligt sådan, at jeg synes, det er meget godt, at vi har de regler, vi har normalt. Jeg ser ikke nogen anledning til, at de særlige muligheder, der har været under coronaen, skal blive hverdag.

Men når spørgeren nu selv spørger ind til det her med sikkerheden i forhold til at holde udvalgs møder over video, vil jeg bare opklare, at den mulighed allerede er der i dag efter de normale regler, altså også, når vi ikke står i en særlig situation. Jeg har ikke noget overblik over, hvor mange udvalg i hvor mange kommuner der vælger at benytte sig af det, men jeg antager, at sikkerheden, når det er en del af de gældende regler, eksisterende med hensyn til at kunne afvikle det på den måde.

Kl. 14:04

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det medspørgeren, hr. Jens Henrik Thulesen Dahl. 1 minut, værsgo.

Kl. 14:04

Jens Henrik Thulesen Dahl (DF):

Tak. Jeg synes jo, det er interessant at tage den her diskussion, også i lyset af, at regeringen lige er på vej med nogle regler i forhold til fravær. For mig at se stiller det her jo spørgsmålet: Hvad er fravær? Er det ikke fravær, hvis man sidder i et land et eller andet sted ude i verden og godt nok er med på et videolink, men ikke er bare i nærheden af at være i nærheden? Altså, hvornår er det fravær? I de nye regler, der er på vej, tales der om 1 måneds fravær. Her har man så været fraværende i 2 måneder. Er det ikke fravær? Hvornår er det fravær?

Jeg sidder selv i en kommunalbestyrelse, og det er jo da lidt interessant at vide. Jeg er fuldstændig med på, at i et vist omfang kan der godt være et telefonmøde eller et videomøde, hvis der er ting, der haster og lige skal klares, måske lidt uafhængigt af de normale udvalgs møder, men der er et stykke derfra og så til at deltage systematisk over længere tid på videolink. Burde det ikke komme ind i de nye regler?

Kl. 14:05

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ministeren.

Kl. 14:05

Social- og indenrigsministeren (Astrid Krag):

Hvad angår de gældende regler, kan jeg sige, at den bekendtgørelse, som gør det muligt, at kommunalbestyrelser og byrødder mødes på videolink, udløber med udgangen af den her måned. Det er jo en nødbekendtgørelse, der har været udstedt på grund af de særlige omstændigheder, coronaen har givet. Vi har ikke pålagt kommunalbestyrelser og byråd at afvikle møderne på den måde, men man har fået muligheden for at lave lokale vurderinger. Det er jo også det, der er tilfældet her, og på Dansk Folkepartis foranledning har man tilmed så i sidste uge, som jeg forstår det, haft en fornyet drøftelse af, hvordan man lokalt mener man vil tilrettelægge sit arbejde.

Jeg er glad for, at vi har de regler, vi har normalt, og at vi meget snart går tilbage til de almindelige rammer. Men jeg må også bare sige, at Dansk Folkepartis eget byrådsmedlem, der har stillet det her forslag, jo selv i den artikel, vi kredser omkring her, også medgiver, at det er svært at definere hundrede procent, hvor grænsen går.

Er det så et problem, hvis man sidder i Ringkøbing eller i Skagen? Hvad så, hvis ens kommune grænser op til Malmø eller Flensborg? Er det så noget andet? Og på den måde tror jeg, at det er meget godt, at vi har nogle klare regler til hverdag, altså at den her særlige periode er ved at være slut nu, og at man så i øvrigt tager nogle gode solide lokale drøftelser.

Kl. 14:06

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Jens Henrik Thulesen Dahl, værsgo.

Kl. 14:06

Jens Henrik Thulesen Dahl (DF):

Men derfor virker det vel også oplagt, når man nu netop er i gang med at diskutere fravær og diskutere fraværsreglerne, at sige, at så må den her diskussion også ind. For som ministeren selv siger, er der udvalgmøder i dag, der kører med skypedeltagelse eller med telefondeltagelse. Og det kunne man jo godt forestille sig – i lyset af det, vi har været udsat for de seneste måneder – kunne gribe om sig, hvis vi ikke ligesom bliver enige om at sætte nogle rammer for, hvilket niveau der er acceptabelt i den her sammenhæng.

Kl. 14:07

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ministeren.

Kl. 14:07

Social- og indenrigsministeren (Astrid Krag):

Jamen til det er der jo at sige, at der er grænser for, hvor meget det kan gribe om sig, for under normale omstændigheder kan man ikke afholde kommunalbestyrelsesmøder som videomøder, og det er jo først og fremmest af den meget principielle grund, at offentligheden skal have adgang til møderne. Derfor er det ikke en del af de gældende regler, at man kan det, og det har jeg ikke nogen intention om at det skal blive.

Som jeg også sagde, ville jeg personligt have det mærkeligt med at være folkevalgt og så befinde mig meget langt væk fra det land eller det område, jeg var folkevalgt i, under så stor en sundhedskrise som den, vi har været i lige nu. Og jeg synes jo også, det er sundt, at man har haft nogle af de der diskussioner lokalt. Jeg er i øvrigt meget enig med spørgeren og spørgerens kollega i, at det er et enormt vigtigt erhverv, man har, når man er lokalpolitiker, og at det skal man tage alvorligt.

Kl. 14:07

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Så er det hr. Morten Messerschmidt for det sidste spørgsmål. Værsgo.

Kl. 14:08

Morten Messerschmidt (DF):

Jeg må sige, at jeg synes, det er underligt, at ministeren tager så let på det her. Altså, vi har en udenrigsminister, der siger, at man skal komme hjem til Danmark. Vi har en styrelsesvedtægt, der klart siger og understreger, hvad ministeren i øvrigt også selv gør, det her med, at man skal bo i den pågældende kommune. Og det er ikke lang tid siden, at Socialdemokratiet var ude med en udmelding – sammen med Socialistisk Folkeparti og i øvrigt også De Radikale, V og K – om, at man skal gøre den periode, hvor man kan være fraværende uden at indkalde en stedfortræder, kortere. Jeg vil gøre opmærksom på, at Steen Christiansen, der er borgmester i Albertslund, tilhører det samme parti som indenrigsministeren. Så jeg synes, det er underligt, at indenrigsministeren ikke kan sige: Det her er ikke acceptabelt.

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ministeren, værsgo.

Kl. 14:08

Kl. 14:08

Social- og indenrigsministeren (Astrid Krag):

Der har jo været nogle særlige regler gældende her under coronakrisen, af hensyn til at det lokale demokrati også der har været helt afgørende. Det har været vigtigt, at det har kunnet fungere, og at man har kunnet være beslutningsdygtig og jo også har kunnet tage et ansvar for en meget svær situation for hele vores land, men i høj grad også i forhold til de mange forskellige funktioner, en kommune varetager for nogle af de udsatte borgere, for børnene og for de ældre. Og derfor har der jo været en bekendtgørelse, der har gjort det muligt at afvikle møder, at træffe beslutninger og at være ansvarlige lokalpolitikere på en anden led.

Jeg er glad for, at vi ikke har de regler til hverdag. Som spørgeren værdsætter jeg også utrolig meget det lokale demokrati, og det fordrer også en aktiv deltagelse.

Kl. 14:09

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak til spørgerne. Tak til ministeren.

Vi går videre. Nu er det et spørgsmål til sundheds- og ældreministeren fra hr. Martin Geertsen.

Kl. 14:09

Spm. nr. S 1292

9) Til sundheds- og ældreministeren af:

Martin Geertsen (V) (medspørger: **Sophie Løhde** (V)):

Hvorfor mener regeringen, at patienterne ikke skal have patientrettighederne tilbage før den 1. januar 2021?

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Værsgo for oplæsning af spørgsmålet.

Kl. 14:09

Martin Geertsen (V):

Tak for det, formand. Spørgsmålet lyder: Hvorfor mener regeringen, at patienterne ikke skal have patientrettighederne tilbage før den 1. januar 2021?

Kl. 14:09

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ministeren.

Kl. 14:09

Sundheds- og ældreministeren (Magnus Heunicke):

Tak for det, formand. Sundhedsvæsenet har stået i en ekstraordinær situation i de seneste måneder på grund af coronaepidemien. I den situation har det været nødvendigt at give regionerne mulighed for ud fra en samlet vurdering af deres kapacitet at se bort fra tidsfristerne i reglerne vedrørende ret til hurtig udredning og udvidet frit sygehusvalg. Det er som bekendt sket for at give regionerne mulighed for at prioritere patienter med akutte og livstruende sygdomme, f.eks. patienter med covid-19. Heldigvis ser vi i øjeblikket en positiv udvikling med epidemien i Danmark. Det gør, at vi kan øge aktiviteten i sundhedsvæsenet, så flere patienter kan blive udredt og behandlet.

Regeringen har et stort fokus på at indhente udskudte udredninger og behandlinger i sundhedsvæsenet som følge af coronavirus. Det indgår som et vigtigt element i den netop indgåede aftale om regionernes økonomi for 2021. Her er det bl.a. aftalt, at regionerne sikres finansiering til afvikling af ventetidspuklen. Derudover har regeringen og Danske Regioner indgået aftale om en national plan

for genindførelse af patientrettighederne til hurtig udredning og behandling.

Kl. 14:13

Den her plan betyder, at udrednings- og behandlingsretten bliver genindført pr. 1. september 2020 på psykiatriområdet og pr. 1. januar 2021 på det somatiske område. Derudover genindføres regionernes oplysningspligt til patienter pr. 1. juli i år. Det betyder, at hospitalerne senest 8 hverdage efter at have modtaget en patienthenvisning eller udredt en patient skal oplyse patienten om muligheder for behandling. Det skal skabe overblik og større tryghed for patienterne. Det mener jeg er en god og ambitiøs plan. Den giver patienterne en tryghed og vished for, hvornår rettighederne træder i kraft igen, og den giver samtidig vores regioner mulighed for at planlægge og prioritere fornuftigt i en tid, hvor der stadig væk er smitte i samfundet, og hvor sygehuse stadig væk hurtigt skal kunne omstille aktiviteter, hvis epidemien blusser op igen. Med planen tager regeringen dermed ansvar for, at sundhedsvæsenet og personalet kan følge med. Tak.

Kl. 14:11

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Martin Geertsen, værsgo.

Kl. 14:11

Martin Geertsen (V):

Tak for det, og tak til ministeren for besvarelsen. For mit parti, Venstre, er det med patientrettigheder hjerteblod, og jeg vil faktisk gå så langt som til at sige, at det er en del af vores dna. Efter min opfattelse har patientrettigheder jo to formål. Dels et formål i kraft af sig selv som stærke rettigheder for patienterne, så patienterne ved, hvad de har at rette sig efter, dels også som et styringsinstrument i det danske sundhedsvæsen forstået på den måde, at kan man ikke udrede eller behandle en patient til tiden, altså inden for 1 måned, må man altså fra systemets side finde et alternativ til den pågældende patient. Nu har patientrettighederne, som ministeren siger, jo været suspenderet på grund af coronakrisen, og for os er det meget vigtigt, at de genindføres hurtigst muligt.

Som det er ministeren bekendt, har Venstre jo ved flere lejligheder fremført det synspunkt, at man burde indføre nogle faglige kriterier for, hvornår vi kan genindføre patientrettighederne. Vi har bl.a. peget på, at kapaciteten i sundhedsvæsenet kunne være styrende for genindførelsen. Det argument har regeringen og ministeren hidtil afvist med det argument, at man ikke har haft et overblik over, hvordan man skal overvåge ventetidspuklen og aktiviteten i sundhedsvæsenet – eller sagt på dansk, så har regeringen sagt, og regeringen siger, at man ikke ved, hvad status er i sundhedsvæsenet nu, så derfor vil man ikke genindføre patientrettighederne.

Mit spørgsmål til ministeren her som et opfølgende spørgsmål til hovedspørgsmålet er: Hvornår har regeringen skaffet sig et overblik over situationen i sundhedsvæsenet, så vi eventuelt kan fremskynde genindførelsen af patientrettighederne? For i forhold til det der med 1. januar: Altså, man kan jo godt vælge at kalde det en aftale, men vi skulle jo have gennemført dem alligevel den 1. januar, al den stund at det sådan set er der, bekendtgørelsen udløber – så aftale og aftale. Det er det, der står i loven, det er det, der står i bekendtgørelsen, og det er der ikke meget aftale over.

Så hvornår skaffer regeringen sig et overblik over situationen i sundhedsvæsenet, så man kan få genindført patientrettighederne – og gerne før 1. januar?

Kl. 14:13

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ministeren.

Sundheds- og ældreministeren (Magnus Heunicke):

Jo, det er en aftale. Den er indgået mellem regeringen og Danske Regioner. Den beskriver meget, meget klart de forskellige skridt, der skal være hen imod en fuld genindførelse, bl.a. at vi kan indføre patientrettigheder på det psykiatriske område tidligere end på det somatiske – det havde vi håbet man ville kvittere for fra Venstres side, men det vil man ikke – lige så vel som oplysningspligten også kommer ind langt tidligere. Den aftale er jo indgået efter et langt samarbejde med vores regioner netop for at få skabt overblik over epidemien og det tryk, der er på vores behandlingssystem.

Kl. 14:14

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Martin Geertsen, værsgo.

Kl. 14:14

Martin Geertsen (V):

Jeg vil gerne kvittere for det på det psykiatriske område, men vil ministeren ikke bekræfte, at det på det somatiske område er sådan, at der siger bekendtgørelsen, at der skal patientrettighederne alligevel genindføres 1. januar? Så hvad er der egentlig af nyt i det, der står i den aftale? Det er mit første spørgsmål.

Jeg har et andet spørgsmål: Sundhedsministeren siger til mig i et svar dateret den 23.4., at man ultimo maj vil have skaffet sig et overblik over ventetidspukkel og aktivitet i det danske sundhedsvæsen. Hvornår kommer det overblik fra regeringens side?

Kl. 14:15

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ministeren.

Kl. 14:15

Sundheds- og ældreministeren (Magnus Heunicke):

Vi arbejder hele tiden med at få skaffet data for at gå mere i dybden, og man må jo nok se frem til, at det bliver data, der også beskriver de forskelle, hvorunder sundhedsvæsenet har kunnet håndtere krisen. Nogle regioner og nogle hospitaler har været langt mere belastet end andre, og nogle specialer kan man også hurtigere sætte i gang end andre. I takt med at vi får de data, vil vi selvfølgelig også orientere Folketinget om det.

Kl. 14:15

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Martin Geertsen til sidste spørgsmål.

Kl. 14:15

Martin Geertsen (V):

Men undskyld mig, sundhedsminister: Altså, sundhedsministeren har brugt argumentet om, at man ikke har haft overblik over situationen i det danske sundhedsvæsen – det har man lovet at man ville skaffe – og det var så argumentet for, at man ikke kunne genindføre patientrettighederne. Det har man så lovet at skaffe med udgangen af maj. Det overblik har sundhedsministeren endnu ikke tilvejebragt. Og igen, undskyld mig: Kan man undre sig over, hvis nogen skulle have den tanke, at sundhedsministeren sidder på de informationer med henblik på at udskyde genindførelse af patientrettighederne?

Kl. 14:16

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ministeren.

Kl. 14:16

Sundheds- og ældreministeren (Magnus Heunicke):

Ja, det kan jeg afvise fuldstændigt, og bare for lige at dæmpe gemmerne her i Folketingssalen: Hvis man sammenligner med sidste gang, vi havde en ekstraordinær situation – det var på VK-regeringens vagt efter sygeplejerskekonflikten tilbage i 2008 og 2009 – så lavede man faktisk også en plan for genindførelse. Der havde man ikke en epidemi, man skulle håndtere imens – det har vi stadig væk på nuværende tidspunkt. Men sammenlignet med de to tidsintervaller, er der en temmelig tæt lighed, og der er intet i den her situation, som skulle gøre, at det er mindre ambitiøst. Tværtimod er det på de parametre, som jeg mener er relevante, mere ambitiøst, hvad vi leverer i dag, end hvad man leverede dengang tilbage i 2008 og 2009.

Kl. 14:16

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Spørgsmålet er slut.

Vi fortsætter med sundheds- og ældreministeren, men også med hr. Martin Geertsen som spørger.

Kl. 14:17

Spm. nr. S 1293

10) Til sundheds- og ældreministeren af:

Martin Geertsen (V) (medspørger: Sophie Løhde (V)):

Mener ministeren, at det er udtryk for åbenhed, når regeringen forud for statsministerens pressemøde den 23. marts 2020 bremsede offentliggørelse af positive coronatal?

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Værsgo for oplæsning af det næste spørgsmål.

Kl. 14:17

Martin Geertsen (V):

Tak. Mener ministeren, at det er udtryk for åbenhed, når regeringen forud for statsministerens pressemøde den 23. marts 2020 bremsede offentliggørelse af positive coronatal?

Kl. 14:17

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ministeren.

Kl. 14:17

Sundheds- og ældreministeren (Magnus Heunicke):

Åbenhed og inddragelse har været vigtige pejlemærker for regeringens indsats under coronakrisen. Vi har også haft blik for, at der skulle være en fælles og koordineret kommunikation fra myndighedernes side. Samtidig har vi været i en ny og ukendt situation, hvor der ikke har været en på forhånd fastlagt model for, hvordan man bedst kunne sikre denne åbenhed og denne inddragelse. Det ændrer ikke ved, at beregningsgrundlag fra Statens Serum Institut er lagt åbent frem. Kildekoder er offentliggjort. Sundhedsstyrelsens strategi og statusrapporter er tilgængelige for alle.

Jeg kan forstå, spørgeren nu henviser til en korrespondance omtalt i Ekstra Bladet mellem Statens Serum Institut og Sundhedsstyrelsen om, hvornår man skulle offentliggøre nye tal for smittetrykket i Danmark. Jeg vil godt minde om, at smittetrykket ikke kan observeres – det skal beregnes. Sådanne beregninger vil være forbundet med usikkerhed og kan jo også blive revideret i Danmark såvel som i udlandet. Det har vi også set i den her aktuelle situation. Jeg hæfter mig ved, at både Sundhedsstyrelsen og Statens Serum Institut i korrespondancen omtalt i samme artikel giver udtryk for, at man uanset den positive udvikling i smittetrykket stadig skal fastholde strategien med at holde afstand.

Jeg er helt åben for, at vi, når vi er på den anden side af den her krise, får analyseret og evalueret forløbet grundigt. Så kan vi jo lære af det til en anden gang – også i forhold til at sikre åbenhed og inddragelse undervejs. Det ville være godt for alle at være bedre forberedt på en lignende situation, der kunne opstå fremover. Tak.

Kl. 14:18

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Martin Geertsen, værsgo.

Kl. 14:18

Martin Geertsen (V):

Tak til ministeren for besvarelsen. Den her historie i Ekstra Bladet fra den 28. maj og så mit spørgsmål, som ministeren ganske rigtigt siger refererer til historien, handler jo om, at der på tværs af sundhedsmyndigheder den 20. marts er et ønske om at offentliggøre nogle positive takter i forhold til smittetrykket i Danmark – et smittetryk, som tilsyneladende var lavere end ventet. Angiveligt var den faglig direktør i Statens Serum Institut, Kåre Mølbak, og direktøren i Sundhedsstyrelsen, Søren Brostrøm, enige om, at de positive coronatal burde offentliggøres med det samme, altså den 20. marts.

Men det måtte man ifølge den aktindsigt, som Ekstra Bladet har fået foretaget, tilsyneladende ikke. Det blev igen ifølge Ekstra Bladets aktindsigt og deres gengivelse bremset rent politisk. Man måtte med andre ord vente 3 dage med, at tallene og rapporten kom til offentlighedens kendskab, nemlig først i forbindelse med at statsministeren forlængede nedlukningen af Danmark den 23. marts.

En ting er jo – og det kunne jo i sig selv være interessant at bore i – hvem det var, der bremsede den offentliggørelse osv. osv., men det er egentlig ikke det, der optager mig så meget lige her. Det, der optager mig, og det, jeg synes er langt mere væsentligt, er, om regeringen mener, at der er tal og informationer, som befolkningen ikke kan tåle at høre, når de ligger klar til offentliggørelse.

Kl. 14:20

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ministeren.

Kl. 14:20

Sundheds- og ældreministeren (Magnus Heunicke):

Det kan jeg afvise – det er der ikke. Vi har et ønske, selvfølgelig, om en fælles koordineret kommunikation fra myndighedernes side. Den her rapport blev jo offentliggjort – som jeg er orienteret – den 23. marts, men jeg må gøre opmærksom på, at det er et beregnet tal. Det vil sige, at man jo kunne se de aktuelle tal hver eneste dag. Så det var de beregnede tal, som blev offentliggjort den 23. marts, og det vil sige, at der var fuld offentlighed og fuld åbenhed.

Kl. 14:20

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Martin Geertsen.

Kl. 14:20

Martin Geertsen (V):

Jeg må sige ligeud, at jeg igennem længere tid har haft lidt svært ved at forstå, hvorfor der er informationer, som regeringen har behov for at holde, om jeg så må sige, skjult for befolkningen. Man kan vel med god ret sige, at regeringen har indgået en eller anden form for kontrakt med befolkningen. På den ene side har regeringen foretaget nogle ganske voldsomme og drastiske indgreb i den personlige frihed – mange mennesker har mistet deres job, og atter andre står muligvis til at miste det – og på den anden side er det vel så også rimeligt, at regeringen så at sige holder sin del af kontrakten ved ikke at putte med informationer og holde informationer tilbage. Er ministeren ikke enig i det?

Kl. 14:21

Kl. 14:23

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ministeren.

Kl. 14:21

Sundheds- og ældreministeren (Magnus Heunicke):

Vi havde en opgave, og den opgave er ikke ændret væsentligt, nemlig at få Danmark sikkert og trygt igennem epidemien, hvor vi havde smittetal og smittekæder i Danmark, og man vurderede, der var høj risiko for at få smittekæder, som man så det i Norditalien. Det var situationen i de her uger i marts måned, som vi nu taler om. Og den fuldstændig afgørende vurdering var, at vi kom sikkert og trygt ud af det. Samtlige ting her er jo offentlige. Her er det et spørgsmål, om noget blev offentliggjort en fredag stedet for en mandag – det gør ikke en klap forskel.

Kl. 14:22

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Martin Geertsen for sidste spørgsmål. Værsgo.

Kl. 14:22

Martin Geertsen (V):

Jo, men det er bare ikke det eneste eksempel, vi har set. Der har været talrige eksempler på, at man, om jeg så må sige, har skubbet informationer og holdt ting tilbage og måske lige skåret et hjørne i sin information.

Altså, er ministeren ikke enig i, at der er en form for samfunds-kontrakt med danskerne? Man har foretaget nogle ret drastiske indgreb i forhold til danskernes frihed – og det er så den ene side af kontrakten. Har regeringen så ikke på den anden side i den her kontrakt også en forpligtelse til at være fuldstændig skarp på sin kommunikation og være åben over for danskerne om, hvad det er, der foregår?

Kl. 14:22

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ministeren.

Kl. 14:22

Sundheds- og ældreministeren (Magnus Heunicke):

Regeringen har været åben. Alle de her tal er lagt frem. Mig bekendt er vi et af de mest åbne lande overhovedet i verden – altså selv kildekoder bag forskernes matematiske modeller ligger fremme til fri afbenyttelse på internettet.

Her har vi en situation, hvor vi nu går 2½ måned tilbage, om noget, der blev offentliggjort mellem nogle styrelser en mandag i stedet for en fredag. Det gør virkelig ingen forskel for mig. Det ligger fuldt tilgængeligt, og det har ligget der siden den der fredag.

Kl. 14:23

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak til hr. Martin Geertsen. Spørgsmålet er slut.

Vi går videre, og det er stadig væk sundheds- og ældreministeren, men nu er det hr. Kim Valentin som spørger.

Kl. 14:23

Spm. nr. S 1296

11) Til sundheds- og ældreministeren af:

Kim Valentin (V):

Hvad er ministerens holdning til en hurtigere genindførelse af de almindelige udrednings- og behandlingsrettigheder i lyset af den aktuelle situation med covid-19?

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Værsgo at læse spørgsmålet op.

Kim Valentin (V):

Hvad er ministerens holdning til en hurtigere genindførelse af de almindelige udrednings- og behandlingsrettigheder i lyset af den aktuelle situation med covid-19?

Kl. 14:23

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Minister.

Kl. 14:23

Sundheds- og ældreministeren (Magnus Heunicke):

Jamen tak for det spørgsmål. Som jeg allerede har redegjort for i mit svar på spørgsmål nr. S 1292, har regeringen og Danske Regioner indgået aftale om netop en national plan for genindførelse af patientrettighederne til hurtig udredning og behandling. Den plan indebærer, at regionernes oplysningspligt til patienter bliver gennemført pr. 1. juli i år. Oplysningspligten betyder, at hospitalerne senest 8 hverdage efter at have modtaget en patienthenvisning eller efter at have udredt en patient skal oplyse patienten om muligheder for behandling. Det skal være med til at skabe en større tryghed og skabe overblik og klarhed for patienterne. Dernæst genindføres udrednings- og behandlingsretten på psykiatriområdet pr. 1. september 2020. Og endelig indebærer den nationale plan, at udrednings- og behandlingsretten bliver genindført på det somatiske område pr. 1. januar 2021.

Det er en – synes jeg – god og ambitiøs plan; den giver vores patienter en tryghed og vished for, hvornår rettighederne træder i kraft igen, og den giver samtidig regionerne mulighed for at planlægge og prioritere fornuftigt i en tid, hvor der stadig er smitte, der skal håndteres i samfundet og i sundhedsvæsenet. Og vi må også sige helt ærligt – det står også som et led i planen – at sygehusene stadig væk får mulighed for at kunne omstille aktiviteter, hvis epidemien skulle blusse op igen i Danmark.

Derudover har regeringen stort fokus på at indhente udskudte udredninger og behandlinger som følge af coronavirus, og det kan man se af den aftale for regionernes økonomi, der blev indgået i fredags, hvor det bl.a. netop indgår, at vores regioner bliver sikret finansiering til afvikling af ventetidspuklen, som er skabt af coronavirus. Og det vil sige, at det er finansieret, det er aftalt, det er planlagt.

Kl. 14:25

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Kim Valentin, værsgo.

Kl. 14:25

Kim Valentin (V):

Tak. Jeg skulle jo stille det her spørgsmål, før den aftale var lavet, så derfor synes jeg, at det også er rigtigt af mig at sige, at det jo ikke er alt, der er løst med den aftale. Jeg må også sige, at patientrettighederne er en hjertesag for Venstre. For os er det helt afgørende, at danskerne både har ret til den hurtige udredning af deres sygdom og ret til hurtigt igangsat behandling. Under vores regeringer op igennem 00'erne er de her patientrettigheder blevet styrket ret markant, og det gør, at danskerne i dag har ret til en meget hurtig udredning inden for 30 dage og en igangsat behandling inden for yderligere 30 dage. Og det giver os faktisk nogle af de stærkeste patientrettigheder i verden, hvilket jeg jo er stolt af, og det er også derfor, jeg stiller de her spørgsmål til ministeren.

Coronaepidemien har så gjort, at de almindelige patientrettigheder er blevet suspenderet efter den 18. marts, og af respekt for covid-19 besluttede man så at udskyde al ikkeakut aktivitet. Det har vi fuld forståelse for. Sundhedsvæsenets kapacitet måtte ikke

overstiges, mange operationer og behandlinger er udskudt, og det har resulteret i en meget, meget stor pukkel af ventelister. Et skøn siger, at 25.000-30.000 operationer er aflyst på grund af covid-19, og det her dækker over så mange patienter, som er berettiget til behandling og operation, så de kan komme videre med deres liv; danskere i smerte, der ser frem til en ny hofte eller et nyt knæ. Så nu er der så kommet en ny aftale om genindførelse af patientrettigheder, og jeg tror nok, at man må sige, at aftalen følger det samme forsigtighedsprincip, der gennemsyrrer regeringens genåbningsstrategi. Lægeforeningen vurderer, at man realistisk kan overveje at sætte udredningsretten i gang igen inden længe. Hvad siger ministeren til det?

Kl. 14:27

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Minister, værsgo.

Kl. 14:27

Sundheds- og ældreministeren (Magnus Heunicke):

Jamen det er rigtigt, at jeg kan bekræfte, at vi har nogle stærke patientrettigheder her i Danmark – dem værner jeg om. Og da vi satte dem ud af kraft, ja, da var der forståelse, også fra oppositionen, og det kvitterer jeg for; det var nødvendigt. Men derfor handler det også om at lave en holdbar plan for at bringe dem tilbage igen i en normal tilstand, hvor de altså er aktiveret igen. Og det er lavet sammen med formanden for Danske Regioner – og generelt med Danske Regioner – og den plan er en robust plan i forhold til det, der kan lade sig gøre. Men der er en pukkel, der skal håndteres, og som skal finansieres, også i forhold til de medarbejdere, som også skal kunne følge med.

Kl. 14:28

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Spørgeren.

Kl. 14:28

Kim Valentin (V):

Rettighederne er et løft, det tror jeg at vi alle sammen kan være enige om. Og for Venstre er der ingen tvivl om, at udrednings- og patientrettighederne også er der for at give sikkerhed, så patienterne kan føle tryghed i behandlingen i sundhedsvæsenet. Det er et stort fremskridt, at danskerne har sikkerhed for hurtig udredning og efterfølgende behandling i tilfælde af sygdom. Efter at patientrettighederne blev suspenderet i marts, er ventelisterne bare vokset, og det er selvfølgelig ikke bare navne på et stykke papir, men danske borgere, som venter på, at det bliver deres tur i sundhedssystemet. Hvad er ministerens besked til de danskere, som lige nu venter i usikkerhed om, hvornår det bliver deres tur?

Kl. 14:29

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ministeren.

Kl. 14:29

Sundheds- og ældreministeren (Magnus Heunicke):

Først og fremmest kan jeg godt forstå, at der er usikkerhed, og at der er en uvished. Jeg må sige, at jeg også oplever en utrolig stor forståelse for det. Derfor også en taknemmelighed fra mig til alle vores medarbejdere i sundhedsvæsenet, som virkelig har omstillet sig og knoklet og arbejdet, og som nu står med den nye opgave, nemlig pukkelfåvølningen – som det hedder herinde i Folketinget – men det er jo altså mennesker, det handler om. De skal få dem, der står i kø til en operation, opereret, så vi hurtigst muligt og i alle grene af sundhedsvæsenet, både i psykiatrien og somatikken, kan genetablere vores patientrettigheder. Det er der lagt en plan for.

Kl. 14:29

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Spørgeren.

Kl. 14:29

Kim Valentin (V):

Tak. Det står efterhånden klart, at regeringen har fulgt sin egen maveformemmelse, om man så må sige, i nedlukningen af Danmark. Man har lukket mere og hårdere ned, end myndighederne anbefalede. Det er i sig selv problematisk, at regeringen mener, at den er klogere end de stærkeste kapaciteter på området, men det får naturligvis et ekstra lag, hvis regeringen tøver mere end nødvendigt med at genåbne landet, herunder give danskerne deres udrednings- og patientrettigheder tilbage, så snart muligheden er der. Kan ministeren forestille sig at genindføre patientrettighederne tidligere, end der er lagt op til, hvis covid-19-situationen blive ved med at udvikle sig så positivt, som vi har set i lang tid?

Kl. 14:30

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ministeren.

Kl. 14:30

Sundheds- og ældreministeren (Magnus Heunicke):

Det indgår i den nationale plan, at regionerne skal prioritere en hurtig udredning af patienterne, sådan som spørgeren også var inde på tidligere. Det vil sige, at de skal prioritere en hurtigere udredning. Det er jo hele fundamentet for, at man kan prioritere mellem patienterne og finde ud af, hvem man skal tage allerførst. For hele fundamentet for genoptagelsen af aktiviteten i sundhedsvæsenet er jo, at man lægger en lægefaglig vurdering af, hvilke patienter der skal først til. Dem, der har størst smerter, og dem, der kan få alvorlige men, hvis de ikke får en operation, skal selvfølgelig først til. Derfor er udredning vigtig, og derfor er udredningen det første, det her skal prioriteres.

Kl. 14:31

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak. Spørgsmålet er slut. Tak til hr. Kim Valentin.

Vi går videre til det næste spørgsmål, spørgsmål nr. 1299, som er til sundheds- og ældreministeren stillet af fru Eva Kjer Hansen og med fru Ulla Tørnæs som medspørger.

Kl. 14:31

Spm. nr. S 1299

12) Til sundheds- og ældreministeren af:

Eva Kjer Hansen (V) (medspørger: Ulla Tørnæs (V)):

Hvornår mener ministeren at det skal være muligt at være på restaurant eller værtshus til senere end kl. 24?

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Værsgo for oplæsning.

Kl. 14:31

Eva Kjer Hansen (V):

Hvornår mener ministeren det skal være muligt at være på restaurant eller værtshus til senere end kl. 24?

Kl. 14:31

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ministeren.

Kl. 14:31

Kl. 14:34

Sundheds- og ældreministeren (Magnus Heunicke):

Tak for det spørgsmål. I sidste uge besvarede jeg spørgsmål nr. S 1233 fra samme spørger om, hvorfor jeg mener, det er sundhedsfagligt vigtigt, at serveringssteder lukker kl. 24.00. Dengang svarede jeg bl.a., at det fremgår af den politiske aftale om anden fase af en kontrolleret genåbning af Danmark fra 7. maj, at restauranter og cafeer og lignende kan servere under nærmere retningslinjer, bl.a. vedrørende åbningstid, fysisk afstand m.v. Det vil sige, at det faktisk er forudsat i den politiske aftale, at det bl.a. overvejes, om der skal indføres begrænsninger i forhold til netop åbningstider.

Jeg vil godt i dag understrege igen, at det vigtigste for regeringen er, at vi træffer nogle beslutninger, som sundhedsmæssigt er forsvarlige, og som minimerer smitterisikoen. Sundhedsstyrelsen havde til mit svar i sidste uge uddybet, hvad der lå til grund for deres anbefalinger om lukketider, og det fremgår af deres svar, at der – og jeg citerer – ikke er sundhedsfagligt belæg for at anbefale en bestemt lukketid for serveringssteder, men at det må være pragmatisk at lukke på et tidspunkt, hvor gæsterne må formodes stadig væk at kunne overholde de generelle anbefalinger i tilstrækkelig grad.

Så det er således ikke sundhedsmyndighederne, der har sagt, at det lige netop er kl. 24, at serveringssteder skal lukke, det er sektortoppartnerskabet under Erhvervsministeriet med deltagelse af bl.a. erhvervslivets og arbejdsmarkedets parter, der på baggrund af sundhedsmyndighedernes anbefalinger har udarbejdet retningslinjer, bl.a. omkring lukketider for serveringssteder. Og jeg er enig i, at det er en rigtig fornuftig retningslinje.

Kl. 14:33

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Fru Eva Kjer Hansen.

Kl. 14:33

Eva Kjer Hansen (V):

Tak. Så når ministeren siger, at det er en rigtig fornuftig retningslinje, må jeg forstå, at ministeren mener, at efter kl. 24 kan man ikke formode, at gæsterne vil kunne overholde de generelle anbefalinger. Ministeren mener altså, at folk simpelt hen er for fulde efter kl. 24, til at de kan være ude, og derfor synes ministeren, det er en god idé, at serveringssteder skal lukke kl. 24?

Kl. 14:33

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ministeren.

Kl. 14:33

Sundheds- og ældreministeren (Magnus Heunicke):

Det bliver desværre eller heldigvis, kan man sige, ikke mere korrekt af, at man prøver nu for anden uge i træk at lægge mig ord i munden. Det er ikke min holdning! Man kan godt tale det op og gøre det til et stort, stort politisk slagsmål, og hvis vi gør det, er det måske bedre at finde en anden minister at tale med, for jeg er ikke den type, der har lyst til det. For anden uge i træk vil jeg helt ærligt sige, at der ikke findes en enkelt sundhedsfaglig ting, der kunne begrunde, at det lige er kl. 24.00, at det ikke er kl. 23.30 eller kl. 00.10 f.eks., men det bør være sådan – siger sundhedsmyndighederne – at man skal indskrænke åbningstiderne, hvad partierne jo også har skrevet under på i den politiske aftale.

Kl. 14:34

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Fru Eva Kjer Hansen.

Eva Kjer Hansen (V):

Nu bruger vi jo spørgetiden til at høre, hvad ministerens holdning er, og jeg kan tydeligt fornemme, at det irriterer ministeren, at ministeren skal forholde sig til en regel, som ministeren jo i sidste ende har ansvaret for. Det er derfor, jeg spørger til, hvad det er, der sker kl. 24.00. Hvorfor er det, ministeren mener, at det ikke er ansvarligt for os danskere at være ude på serveringssteder, restauranter og værtshuse efter kl. 24? Ministeren står her i spørgetiden og henviser til alle mulige andre i et forsøg på åbenbart at fralægge sig ansvaret. Så det er jo derfor, jeg spørger: Mener ministeren, at danskerne vil være for fulde til at kunne overholde de generelle retningslinjer, hvis de er ude efter kl. 24.00? Jeg spørger jo, i forlængelse af at ministeren selv har sagt, at den her regel ikke skal gælde i al fremtid.

Kl. 14:35

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ministeren.

Kl. 14:35

Sundheds- og ældreministeren (Magnus Heunicke):

Det er korrekt, det er på ingen måde vores plan, at reglen skal gælde i al fremtid. Men mit svar er det samme. Man har ret til at stille alle de spørgsmål, man vil, men man kan jo ikke ændre på det svar, jeg giver, og svaret er nøjagtig det samme her: Nej, det er ikke sådan, at jeg påstår, eller at nogen står og påstår, at det aldrig vil kunne lade sig gøre på nogen som helst beværtninger eller nogen som helst restauranter at have servering efter midnat. Det vil formentlig godt kunne lade sig gøre sundhedsfagligt forsvarligt nogle steder, men sundhedsmyndighederne siger jo, og det har man fra partiledernes side kvitteret for og været enig i, at der bør laves nogle generelle retningslinjer, herunder også for åbningstider, og det er det, som vi har gjort.

Kl. 14:35

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak. Så er det fru Ulla Tørnæs som medspørger. Værsgo.

Kl. 14:36

Ulla Tørnæs (V):

Skal det, som ministeren svarer her, så forstås sådan, at det i virkeligheden handler om alkoholbevillingerne? Kunne man eventuelt forestille sig, at restauranter, kroer og andet kunne have madservering, men ikke alkoholservering, også efter kl. 24? Er det det, det drejer sig om?

Kl. 14:36

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ministeren.

Kl. 14:36

Sundheds- og ældreministeren (Magnus Heunicke):

Man kunne formentlig forestille sig mange forskellige modeller. Man kunne forestille sig et utal af forskellige modeller. Man skal nok bare være opmærksom på de implikationer, sådan nogle modeller vil medføre. Og når vi læser anbefalingerne, som vi har fået – det har alle partierne jo fået, og det er fuldstændig åbne anbefalinger fra ekspertgruppen, som hele Danmark har kunnet læse, hvis man har haft interesse i det – siger de jo netop, at man ikke kan se på ét element, man er nødt til at se på alle elementer. Og derfor er der ikke kun ét element, man kan se på. Man er nødt til at se på, hvad det ellers får af betydning for natteaktiviteten i samfundet, og der kan man jo godt vurdere, at det sagtens kan lade sig gøre at have udpræget natteaktivitet i et samfund. Sundhedsmyndighederne vurderer bare, at det nok er klogt at have nogle lukketider. Hvornår det præcis

skal være, er jo så det, man har fundet ud af i det samarbejde, i det sektorpartnerskab, og jeg vil da ikke stå her og bestemme over, hvad de skal finde ud af i det sektorpartnerskab. Jeg synes, det er klogt, at de har taget det ansvar. Jeg synes, det er flot, at de har taget det ansvar. Det burde vi hylde her i Folketingssalen.

Kl. 14:37

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Fru Ulla Tørnæs.

Kl. 14:37

Ulla Tørnæs (V):

Men ligesom fru Eva Kjer Hansen kan jeg jo høre, at ministeren forsøger at inddrage alle mulige andre partnere i ansvaret for ministerens regel her. Derfor spørger jeg til ministerens holdning, altså helt inde i hjertekulen: Kunne man forestille sig, at ministeren ville være tilhænger af, at man kunne servere mad, men ikke alkohol, på en restauration efter kl. 24?

Kl. 14:38

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ministeren.

Kl. 14:38

Sundheds- og ældreministeren (Magnus Heunicke):

Det vil jeg meget gerne vurdere, men der vil jeg selvfølgelig lytte meget efter vores ekspertgruppe under Serumintitutet, om det f.eks. vil kunne lade sig gøre at lave nogle udregninger på, hvad det ville betyde for aktiviteten i samfundet, og se på, hvordan sektorpartnerskabet også i givet fald ville kunne indkredse det. Altså, jeg har intet ønske om at lukke nogen dele af samfundet ned mere end højst nødvendigt, men vi står jo stadig væk i en situation nu, hvor vi endelig har epidemien under kontrol, og den kontrol skal vi ikke slippe – det er vigtigt for os.

Kl. 14:38

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Så er det fru Eva Kjer Hansen.

Kl. 14:38

Eva Kjer Hansen (V):

Men kunne ministeren så ikke bare svare på det spørgsmål, der er stillet, nemlig hvornår ministeren mener det igen skal være muligt at være på serveringssteder efter kl. 24? Det er da et rimeligt simpelt spørgsmål at stille ministeren. Så begynder ministeren at tale om alle mulige elementer, som man skal se på. Hvis ministeren mener, der er alle mulige elementer, kunne ministeren så ikke oplyste, hvad det er for nogle ting, der skal ses på, for at ministeren kan tage stilling til, hvornår ministeren vil tillade, at man må være ude på serveringssteder efter kl. 24? Altså, jeg spørger jo simpelt hen til, hvornår det er, ministeren opgiver den her barneepigerolle, som ministeren har indtaget.

Kl. 14:39

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ministeren.

Kl. 14:39

Sundheds- og ældreministeren (Magnus Heunicke):

Jamen det er jo nogle gange her i livet sådan, at der findes meget simple spørgsmål, som der ikke findes meget simple svar på. Det her er jo et meget simpelt spørgsmål; det medgiver jeg da. Lige så vel som det er et simpelt spørgsmål, hvornår vi er færdige med den her coronaepidemi. Det ville vi vel alle sammen ønske at vi kunne svare på, men det kan jeg desværre ikke svare på. Vores forskere får jo uge for uge ny viden om, hvordan den her virus smitter. Det

seneste, vi er begyndt at blive klogere på, er supersmitteindivider og supersmittebegivenheder, hvor folk er tæt sammen og smitter i hundredvis af nye smittekæder, som så kommer i vores samfund. Jeg vil ikke acceptere, at vi skal have en situation, hvor man afkræver en minister svar på at skulle gætte, hvornår coronaepidemien er færdig. Det kan jeg ikke, og det vil jeg heller ikke. (Eva Kjer Hansen (V): Det var heller ikke spørgsmålet.)

Kl. 14:40

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Så er spørgsmålet slut. Tak til fru Eva Kjer Hansen og fru Ulla Tørnæs.

Det næste spørgsmål er også til sundheds- og ældreministeren, stillet af hr. Peter Skaarup. Det er spørgsmål nr. 1318.

Kl. 14:40

Spm. nr. S 1318

13) Til sundheds- og ældreministeren af:

Peter Skaarup (DF):

Er ministeren enig i, at det er vigtigt med en høj grad af åbenhed om grundlaget for nedlukningen af Danmark den 11. marts, og kan ministeren i den forbindelse oplyse, hvilke myndigheder der anbefalede regeringen at lukke ned?

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Værsgo at læse spørgsmålet højt.

Kl. 14:40

Peter Skaarup (DF):

Jo tak, og jeg læser det op. Det lyder sådan her: Er ministeren enig i, at det er vigtigt med en høj grad af åbenhed om grundlaget for nedlukningen af Danmark den 11. marts, og kan ministeren i den forbindelse oplyse, hvilke myndigheder der anbefalede regeringen at lukke ned?

Kl. 14:40

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ministeren.

Kl. 14:40

Sundheds- og ældreministeren (Magnus Heunicke):

Regeringen har løbende handlet ud fra et ønske om at være åben og inddragende i håndteringen af coronakrisen. Samtidig kunne vi i begyndelsen af marts se, hvordan udviklingen i smittespredningen gik faretruende stærkt, og der var behov for resolut handling for at afbøde virusspredningen i Danmark. Tallene taler for sig selv: Den 1. marts havde vi 4 smittede med covid-19, den 11. marts havde vi 514 smittede med covid-19 i Danmark. Fra den 1.-11. marts gik tallet fra 4 til 514.

Den sundhedsfaglige rådgivning var dengang entydig: Vi skulle have brudt smittekæderne. Anbefalingen var derfor at nedbringe den menneskelige kontakt og aktivitet mest muligt. Myndighederne fremlagde en række værktøjer, som vi kunne benytte. Noget kom fra Sundhedsstyrelsen, herunder at minimere aktiviteten og den sociale menneskelige kontakt – det var det, jeg var inde på – undgå offentlig transport i myldretiden, opfordre til hjemmearbejde og begrænse besøg på plejehjem og sygehuse. Samtidig var der elementer i ændringerne i epidemiloven, som Sundhedsstyrelsen dengang ikke mente var nødvendige. Det har også været lagt åbent frem over for Folketinget.

Men det er jo ikke kun Sundhedsstyrelsen, der har rådgivet regeringen, det har også en lang række andre sundhedsmyndigheder gjort, herunder Statens Serum Institut, og myndigheder i øvrigt, både nationalt og internationalt. Elementerne hentede vi altså hos en bred kreds af myndigheder, og i sidste ende var det, som regeringen jo og-

så har sagt fra starten af, en politisk beslutning, hvilke redskaber der blev taget i brug, og det står regeringen fuldstændig på mål for. Når forskellige hensyn skal afvejes, må det være en politisk beslutning, som selvfølgelig vil tage afsæt i myndighedernes rådgivning. Tak.

Kl. 14:42

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Spørgeren.

Kl. 14:42

Peter Skaarup (DF):

Tak for det, og tak for ministerens besvarelse. Vi forsøgte jo, som ministeren måske kan huske, i Folketingssalen i sidste uge også at få svar på det her spørgsmål og ikke så meget en vurdering af, om det var fornuftigt eller ej at lukke ned. Der er jo meget, der tyder på, at det var fornuftigt, at man gjorde det – i hvert fald under en eller anden form. Men vi vil gerne have svar på spørgsmålet: Var det efter anbefaling fra myndighederne og i givet fald hvilke myndigheder, at man valgte at lukke ned?

Jeg synes, at der kommer et lidt andet svar i dag, men det er stadig ikke et svar på det spørgsmål, jeg stiller her i Folketingssalen. Det vil jeg da så lige gentage, for vi forventer selvfølgelig som folketingsmedlemmer, der skal føre en vis form for parlamentarisk kontrol med regeringen, at vi får svar på de spørgsmål, der bliver stillet. Derfor vil jeg godt lige gentage spørgsmålet for ministeren, så vi er sikre på, at der bliver svaret fuldstændig klart og utvetydigt på det, og spørgsmålet lyder jo sådan her: Kan ministeren oplyse, om der var en sundhedsfaglig myndighed, der anbefalede den nedlukning? Og kan ministeren oplyse, om der i det hele taget var en myndighed, der anbefalede nedlukningen? Når jeg spørger på den måde, er det jo, fordi statsministeren sagde, at det var efter anbefaling fra myndighederne, at man valgte at lukke ned.

Så mit spørgsmål til sundhedsministeren er altså: Var der nogle myndigheder, der anbefalede regeringen, at man lukkede ned, og var det en sundhedsfaglig myndighed, der anbefalede nedlukningen?

Kl. 14:44

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ministeren.

Kl. 14:44

Sundheds- og ældreministeren (Magnus Heunicke):

Det er nu præcis det samme, jeg siger i dag, som det, jeg sagde, sidste gang vi havde den her diskussion. Det er altid ærgerligt at gentage sig selv, men det er man jo nødt til at gøre, når man får det samme spørgsmål. Altså, regeringen rådførte sig i dagene op til den delvise nedlukning med en række ministerier og en række myndigheder og også med organisationer internationalt. En så omfattende beslutning er ikke kun baseret på rådgivning fra én myndighed, men det er et politisk ansvar, hvor man har rådført sig med en række relevante myndigheder.

Kl. 14:45

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Spørgeren.

Kl. 14:45

Peter Skaarup (DF):

Det er jeg med på, altså at regeringen rådførte sig med en række myndigheder, og det gør man forhåbentlig i alle den slags beslutninger, der skal træffes i forhold til coronainsatsen. Men spørgsmålet lyder, og jeg vil godt lige gentage det: Var der en myndighed, der anbefalede – og det var det, statsministeren sagde – den nedlukning?

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ministeren.

Kl. 14:45

Kl. 14:45

Sundheds- og ældreministeren (Magnus Heunicke):

Der skal man lige være klar over, at det rigtige citat jo er: myndighederne. Det var jo flertal, der blev sagt på det pressemøde. Vi har aldrig stået og sagt, at der var én myndighed, som nu overtog ansvaret i Danmark. Ansvar er regeringens, ansvaret var regeringens, og det står vi på mål for. Og der kan man jo så som Folketing og vælgere finde ud af, om vi gjorde det rigtige i rette tid i forhold til at håndtere epidemien. Men vi rådførte os med en række *myndigheder* – præcis som vi har sagt hele tiden.

Kl. 14:46

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Spørgeren.

Kl. 14:46

Peter Skaarup (DF):

Ja, nu prøver vi lige en gang til for prins Knud. Ministeren siger – og det er rigtigt, det var det, statsministeren sagde – at myndighederne anbefalede nedlukningen. Så spørger jeg så ministeren, hvad det var for nogle myndigheder, eller hvad var det for en myndighed, der gjorde det. Synes sundhedsministeren ikke, at danskerne har krav på at vide, hvem det var, der anbefalede det, statsministeren sagde på det pressemøde? Er det for meget for langt?

Kl. 14:46

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ministeren.

Kl. 14:46

Sundheds- og ældreministeren (Magnus Heunicke):

En så omfattende beslutning er ikke og kan ikke være baseret på rådgivning fra én myndighed alene. Flere forskellige myndigheder, naturligvis også sundhedsmyndigheder, er involveret i den gruppe, som regeringen rådfører sig med. Derefter er det så regeringen, der træffer en politisk beslutning, og den beslutning, som vi traf, er jeg helt overbevist om var med til at sikre, at vi i Danmark fik stoppet den meget, meget katastrofale stigning, der var i antallet af indlæggelser og i smittetryk.

Kl. 14:47

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak. Spørgsmålet er slut. Vi siger tak til hr. Peter Skaarup og sundheds- og ældreministeren.

Den næste minister, der skal stilles spørgsmål til, er transportministeren, og spørgsmålet er stillet af hr. Kristian Pihl Lorentzen. Det er i første omgang spørgsmål nr. S 1295.

Kl. 14:47

Spm. nr. S 1295

14) Til transportministeren af:

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Hvad er ministerens holdning til, at landstrafikken for jernbanen i Danmark er faldet markant i perioden fra 2009 til 2019, i lyset af at der i samme periode blev bevilget 132 mia. kr. til drift og anlæg af jernbanen, samt i lyset af at der i samme periode var pæn fremgang i landstrafikken i lande som Sverige, Norge, Tyskland og Storbritannien?

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Værsgo at læse spørgsmålet højt.

Kl. 14:47

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Tak for det, formand. Mit spørgsmål lyder således:

Hvad er ministerens holdning til, at landstrafikken for jernbanen i Danmark er faldet markant i perioden fra 2009 til 2019, i lyset af at der i samme periode blev bevilget 132 mia. kr. til drift og anlæg af jernbanen, samt i lyset af at der i samme periode var pæn fremgang i landstrafikken i lande som Sverige, Norge, Tyskland og Storbritannien?

Kl. 14:48

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ministeren.

Kl. 14:48

Transportministeren (Benny Engelbrecht):

Tak for spørgsmålet. Som jeg næppe behøver at sige, tager jeg naturligvis jernbanen lige så alvorligt, som spørgeren gør. Derfor er jeg faktisk glad for, at vi har mulighed for at drøfte det her i dag under to spørgsmål, og derfor opfatter jeg det også først og fremmest som konstruktivt, at spørgeren har stillet spørgsmålet.

Jeg skal dog for god ordens skyld lige gøre opmærksom på en lille ting i forhold til præmissen med beløbet, som spørgeren nævner, på de 132 mia. kr., der er bevilget, jævnfør svaret på spørgsmål nr. S 298.

For isolerer man den del, der handler om, hvad der faktisk er investeret i nyanlæg på jernbanen, så er det jo et betragteligt mindre beløb, vi taler om, faktisk et beløb, en bevilling på 35 mia. kr. over samtlige 10 år og et træk på den bevilling på blot 28,8 mia. kr. Her gemmer sig altså noget af forklaringen på en del af udfordringen, altså dette, at der er en række af de store projekter, som vi er blevet enige om i fællesskab, som ikke har fået tilstrækkeligt afløb, og som også har været stærkt forsinkede.

Så derfor er vi selvfølgelig nødt til at kigge på nogle af de iboende styrker, der er i jernbanen. Det er jo ikke mindst at transportere mange mennesker hurtigt mellem de store byer og i øvrigt transportere mange mennesker i de tæt bebyggede områder. Toget spiller også en helt central rolle i samspillet med øvrige transportformer – busser, biler, cykler – og i det hele taget med hensyn til at sikre større grad af mobilitet og også med andre former for transport. Det kunne være delebiler, cykler og alt muligt andet. Så samspillet mellem transportformerne er meget vigtigt. Og hvis vi skal styrke det og udnytte togets styrkeposition, skal vi investere klogt og i de rigtige projekter, og det er også det, som vil være regeringens proces fremadrettet.

Kl. 14:50

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Hr. Kristian Pihl Lorentzen.

Kl. 14:50

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Tak for svaret. Ja, vi er meget enige om, at vi ikke kan undvære jernbanen. Både med hensyn til pendlertrafik, men også på de fjerne stræk har jernbanen stor betydning for vores samfund, og den skal selvfølgelig spille bedst muligt sammen med bl.a. også cykeltrafikken og biltrafikken. Det er vi helt enige om. Det er også derfor, vi sammen har bevilget de her mange penge. Jeg er med på, at de ikke alle sammen endnu har fundet afløb, og det er et af problemerne. For folk ved godt ude i samfundet, at vi har bevilget mange penge til jernbanen, og har dermed også nogle berettigede forventninger om, at der sker forbedringer. Men det er jo det, det kniber med. Og det er en af de udfordringer, som vi skal arbejde sammen om at få løst nu her.

Det er jo således, at hvis du ser på Danmark, er der et fald på 17 pct. i passagertallet i fjerntogstrafikken. I Sverige er der en stigning på 21 pct., i Norge en stigning på 31 pct., i Tyskland en stigning på 21 pct. og i Storbritannien en stigning på 30 pct. Hvad tror ministeren er årsagen til det meget uhyggelige tal, som jo er der, på trods af at vi faktisk har bevilget så mange penge til jernbanen?

Kl. 14:51

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ministeren.

Kl. 14:51

Transportministeren (Benny Engelbrecht):

Noget af det skyldes jo naturligvis, at biltrafikken i den samme periode også er steget og bilejerskabet er steget. Samtidig har der også været forskellige tiltag – ikke mindst Storebæltstrabat og den slags ting – som gør, at det har været gjort mere attraktivt at vælge personbilen frem for jernbanen. Og samtidig har vi haft de udfordringer, der har været med at få gennemført de projekter, der er blevet besluttet. Altså, at man har investeret bredt i jernbanen, er jo ikke det samme, som at projekterne så også bliver udført rettidigt, desværre.

Kl. 14:52

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Spørgeren.

Kl. 14:52

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Tak. Jeg tror selv på, at det helt afgørende for passagererne er, at der kører tog til tiden, at de kan stole på køreplanen, og derfor er der jo et meget vigtigt begreb, der hedder punktlighed omkring hele planlægningen af vores togsystem. Det er jo så også derfor, jeg synes, det er værd at dvæle ved, at ministeriet i det netop gennemførte serviceeftersyn af jernbanen siger noget om kundepunktlighedskravene til DSB, som jo i 2020 f.eks. er 86 pct., hvilket er langt over det, der er præsteret i det foregående år, og som ligger omkring 79 pct., og jeg kan se, at ministeren lægger op til at reducere kravet til kundepunktligheden for DSB. Hvad gavner det passagererne, at vi politikere reducerer kravet til DSB i stedet for at prøve at løse det og få flere tog til tiden?

Kl. 14:53

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ministeren.

Kl. 14:53

Transportministeren (Benny Engelbrecht):

Det ligger faktisk implicit i de store investeringer, der kommer til at blive lavet på jernbanen i de kommende år, hvor det, når man laver et stykke vejarbejde på en vej, så er naturligt, at folk godt forstår, at man skal nedsætte hastigheden. Det er jo desværre lidt den samme udfordring, vi har på jernbanen, nemlig at man så må indsætte togbusser i den periode, hvor der er afbrydelser af togtrafikken, og det vil have en direkte konsekvens. Så det handler faktisk ikke så meget om DSB, men i virkeligheden mere om Banedanmark og det, om der overhovedet er en kanal at køre på. Og det bliver vi nødt til at være realistiske i forhold til.

Kl. 14:53

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Spørgeren.

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Ja, det er jeg enig i, og jeg kommer lidt over til Banedanmark i det næste spørgsmål. Men jeg vil godt dvæle lidt mere ved det her krav. For jeg kan forstå, at regeringen lægger op til, at man går over til såkaldte prognoser fra 2020, hvor man så nedjusterer prognoserne i forhold til, hvad man sådan realistisk set kan præstere. Og så er det så det, der bliver fastsat som et krav til DSB, og det gør man så årligt. Hvem har ministeren tænkt sig skulle tage stilling til sådan nogle reducerede krav? Er det en politisk stillingtagen, eller er det noget, der skal ske administrativt imellem departementet og DSB?

Kl. 14:53

Kl. 14:54

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ministeren.

Transportministeren (Benny Engelbrecht):

Jeg forestiller mig, at vi også skal drøfte de ting, når vi skal kigge på langsigtede aftaler, på infrastruktur og transport i det hele taget. Men jeg tror ikke, der er nogen, der er uenige i, at vi ikke kan fordr, at DSB og andre aktører kan køre bedre end det, som skinnerne og signalsystemerne osv. giver mulighed for. Derfor er vi nødt til leve med en kortere periode i nogle år, hvor der kan være en reduceret punktlighed, for at vi så derefter kan komme ud på den anden side og få en langt bedre punktlighed. Og vi er ikke uenige om, at målet er en langt bedre kundepunktlighed end i dag.

Kl. 14:54

Kl. 14:54

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak for det. Spørgsmålet er slut.

Vi går videre til det næste spørgsmål, som også er til transportministeren, og som også er stillet af hr. Kristian Pihl Lorentzen, og det er spørgsmål nr. 1297.

Kl. 14:55

Spm. nr. S 1297

15) Til transportministeren af:

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Hvad er ministeren holdning til, at den danske jernbane ifølge regeringens serviceeftersyn af jernbanen (maj 2020) fremstår nedslidt, umoderne, udfordret og teknologisk tilbagestående, i lyset af at der i perioden fra 2009 til 2019 blev bevilget 132 mia. kr. på anlæg og drift af jernbanen?

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Værsgo.

Kl. 14:55

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Tak for det, formand. Spørgsmålet lyder således: Hvad er ministeren holdning til, at den danske jernbane ifølge regeringens serviceeftersyn af jernbanen fra maj 2020 fremstår nedslidt, umoderne, udfordret og teknologisk tilbagestående, i lyset af at der i perioden fra 2009 til 2019 blev bevilget 132 mia. kr. på anlæg og drift af jernbanen?

Kl. 14:55

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ministeren.

Kl. 14:55

Transportministeren (Benny Engelbrecht):

Tak for spørgsmålet. Ja, det er fuldstændig rigtigt, at det i det serviceeftersyn, som jo er råt for usødet, usminket, sandheden på bordet, svesken på disken, fremgår, at jernbanen til trods for de

investeringer, der er lavet, og som jeg var inde på under det forrige spørgsmål – ca. 28,8 mia. kr. er der investeret i nyanlæg i en 10-årig periode – fremstår som nedslidt, umoderne, udfordret og teknologisk tilbagestående. Og det er, fordi der ikke er sikret tilstrækkelige investeringer i jernbanen igennem årene.

Jeg skal jo understrege, at det ikke kun er i de forgangne 10 år, som spørgeren er inde på, men at det jo i virkeligheden er igennem en lang periode før det. Elektrificeringen blev stoppet i 1990'erne, og vi har signaler, der er mellem 50 og 100 år gamle, og det tog, IC4, der skulle have været grundpillen i dansk togdrift, kender vi jo desværre alle historien omkring.

Det er åbenlyst, at det ikke er en situation, vi kan leve med, og det er også derfor, jeg er glad for, at et bredt flertal i Folketinget rent faktisk har bakket op om en ny kurs, et nyt spor.

Vi skal have nye signalsystemer, for de gamle kan ikke holde meget længere, vi skal have elektrificeret jernbanen, fordi vi ikke kan blive ved med at leve med, at togdriften i Danmark kører på diesel, og vi skal også have nye tog, fremtidens tog, for det fortjener danskerne i det 21. århundrede.

De tre projekter – nye signaler, en elektrificering og fremtidens tog – hører uløseligt sammen. Vi kan ikke få det ene uden de andre, men når investeringerne er gennemført, vil de være med til at skabe en mere moderne jernbane, som ikke længere fremstår nedslidt, som ikke længere fremstår umoderne, som ikke længere fremstår udfordret, og som ikke længere fremstår teknologisk tilbagestående. I den forbindelse er det også vigtigt at bemærke, at det altså kun er cirka en fjerdedel af udgifterne til jernbanen, der rent faktisk er gået til nyinvesteringer.

Kl. 14:57

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Hr. Kristian Pihl Lorentzen.

Kl. 14:57

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Jeg vil gerne kvittere for, at der i det hele taget er lavet et serviceeftersyn, der gør, at vi får et overblik på tværs af jernbanen. Jeg tror, at det, der har manglet, har været, at vi fik det der overblik på tværs af bl.a. DSB og Banedanmark, sådan at vi ved, hvad det betyder for den anden del af sektoren, hvis vi gør sådan og sådan med den ene del. Så det vil jeg gerne kvittere for, og jeg kan også garantere for, at vi vil være med til konstruktivt at følge op på det.

Men det er altså en meget alvorlig karakteristik, vores jernbane har fået, og selv om der er gode forklaringer på meget af det, så tror jeg jo, at der er mere at gøre politisk. Vi må et spadestik dybere. Bl.a. tror jeg, at der kunne være et problem med den måde, vi organiserer jernbanen på. Spørgsmålet er, om Banedanmark har fået for mange bolde i luften. Som ministeren sagde som et svar til et tidligere spørgsmål, er der jo rigtig mange projekter, som ikke er rullet ud, fordi de bliver forsinket, og der er andre grunde til det. Kunne det være, at Banedanmark simpelt hen ikke har kræfter nok til at have så mange bolde i luften på en gang, og at det kan være årsagen til, at der er forsinkelser og fordyrelser, og at vi egentlig bruger mange penge uden at mærke effekten, og at det i sidste ende går ud over passagererne?

Kl. 14:58

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ministeren.

Kl. 14:58

Transportministeren (Benny Engelbrecht):

Det er jo ikke nogen hemmelighed, med hensyn til den nye jernbane, som skal anlægges over Vestfy, at det for den del af arbejdet, som skal foregå i det åbne land, jo netop ikke lægges hos Banedanmark,

men at den del af gennemførelsen derimod lægges hos Vejdirektoratet. Og det er jo ud fra en betragtning om, at Banedanmark har mange opgaver. Men ud over at Banedanmark har mange bolde i luften, har de også leverandører, som har mange bolde i luften, og som de kan være stærkt afhængige af, og hvor leverandører kan blive deciderede stopklodser – deciderede stopklodser – for nogle af de projekter, som Banedanmark skal gennemføre.

Kl. 14:59

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Spørgeren.

Kl. 14:59

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Jeg hilser det velkommen, at der gøres et forsøg på at aflaste Banedanmark, bl.a. ved den nye jernbane hen over Vestfyn. Det tror jeg er meget hårdt tiltrængt, og jeg vil godt følge op på det der med ressourcerne hos Banedanmark. Indtil for cirka et år siden kendte jeg ikke begrebet validator. Nu har jeg fundet ud af, at det er en meget vigtig funktion inden for jernbanesektoren, en uddannet person, en meget erfaren person, der er i stand til at vurdere de her projekter. Og de er jo blevet en knap ressource, en flaskehals, som gør, at projekterne mange gange bliver forsinket og fordyret. Derfor vil jeg spørge: Vil ministeren inddrage partierne i at få styr på de validatorressourcer, der jo er fuldkommen afgørende for en succes i forhold til de mange anlægsprojekter på jernbanen?

Kl. 14:59

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ministeren.

Kl. 15:00

Transportministeren (Benny Engelbrecht):

Ja, jeg forestiller mig faktisk, hvis ellers kalenderen tillader det for os alle, at vi drøfter lige præcis det spørgsmål allerede i morgen på det møde, som jeg har indkaldt transportordførerne til.

Kl. 15:00

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Spørgeren.

Kl. 15:00

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Jamen top! Jeg er klar, jeg rydder kalenderen. Afslutningsvis vil jeg så lige slå fast, at jeg tror, det er meget vigtigt, at vi nu fokuserer vores kræfter på at få tog til tiden på vores eksisterende jernbane, og at vi holder op med at iværksætte nye storstilede prestigeprojekter som det ned igennem Østjylland med en ny jernbane og en jernbanebro over Vejle Fjord. Og derfor vil jeg spørge ministeren, om han er enig i den tilgang. Lad os nu fokusere alt på at få togene til at køre til tiden. Jeg tror, det er det, der lokker passagererne tilbage i kupéerne.

Kl. 15:00

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ministeren.

Kl. 15:00

Transportministeren (Benny Engelbrecht):

Der er ingen tvivl om, at det, der på den helt korte bane skal gennemføres, er de tre store projekter, som jeg indikerede, altså en elektrificering, et signalsystem og nye tog – i en lidt anden rækkefølge, fordi signalsystemet skal på plads – førend vi kan gennemføre elektrificeringen, og det uagtet at der selvfølgelig eksempelvis også er en ny jernbane over Vestfyn, som skal laves samtidig. Men der, hvor hovedfokus skal ligge, bliver at sikre de ressourcer, der er nødvendige for at gennemføre de projekter, der allerede er besluttet,

og især signalsystemet, som nu heldigvis, som det også fremgår af serviceeftersynet, er kommet ind i en positiv gænge.

Kl. 15:01

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak til transportministeren og til hr. Kristian Pihl Lorentzen.

Vi går videre til det næste spørgsmål, nr. 1307, til ministeren for udviklingssamarbejde stillet af hr. Alex Vanopslagh.

Kl. 15:01

Spm. nr. S 1307

16) Til ministeren for udviklingssamarbejde af:

Alex Vanopslagh (LA):

Hvad mener ministeren om, at en stor dansk støttemodtager, Oxfam Ibis, kører kampagne mod Lagkagehuset?

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Værsgo at læse spørgsmålet højt.

Kl. 15:01

Alex Vanopslagh (LA):

Tak for det. Spørgsmålet lyder: Hvad mener ministeren om, at en stor dansk støttemodtager, Oxfam IBIS, kører kampagne mod Lagkagehuset?

Kl. 15:01

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ministeren.

Kl. 15:01

Ministeren for udviklingssamarbejde (Rasmus Prehn):

Først og fremmest tak for spørgsmålet. Jeg kan oplyse, at Udenrigsministeriet har et godt samarbejde med Oxfam IBIS, bl.a. igennem de strategiske partnerskaber og igennem Dansk-Arabisk Partnerskabsprogram. For så vidt angår den omtalte kampagne, er den udelukkende finansieret af medlemsbidrag til Oxfam IBIS. Der er altså ikke gået midler fra Udenrigsministeriet til kampagnen.

Og lad mig her, 2 dage før vi skal fejre vores grundlov, Danmarks frie forfatning, slå fast, at jeg fuldt ud respekterer civilsamfundets ret til at ytre sig, både i Danmark og i udviklingslandene. For selv om vores grundlov efterhånden er en ældre dame på 171 år, er det stadig vigtigt og nødvendigt, at vi værner om dens principper og frihedsrettigheder. Det gælder også ytringsfriheden.

I det globale Syd ser vi desværre en tendens til, at covid-19-pandemien misbruges til at undertrykke civilsamfunds råderum, menneskerettigheder, retsstatsprincipper og demokrati. Indgreb i ytringsfriheden og økonomiske straffeaktioner over for organisationer, der ytrer sig, er blandt de indskrænkninger, vi ser eksempler på, og det er i sandhed dybt bekymrende, og det tager vi fra dansk side kraftigt afstand fra. Derfor er jeg også meget stolt af og glad for at forsvare de principper og rettigheder, som vi finder i vores danske grundlov, udeomkring i verden.

Derfor vil jeg også gerne gøre det helt klart, at jeg som udviklingsminister ikke har og ikke skal have hverken indflydelse på eller en holdning til, hvilke kampagner enkelte civilsamfundsorganisationer kører for deres egne midler. Jeg håber, at også Liberal Alliance og resten af Danmark er enig med mig i, at vi skal stå vagt om vores frihedsrettigheder og værne om navnlig ytringsfriheden.

Kl. 15:03

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Hr. Alex Vanopslagh.

Kl. 15:03

Alex Vanopslagh (LA):

Det sidste er jeg sådan set meget enig med ministeren i. Altså, der er ikke nogen i Folketinget, der skal forbyde Oxfam IBIS at køre kampagner mod danske virksomheder og anklage dem for at snyde i skat, selv om de ikke har snydt i skat.

Det, jeg gerne vil høre ministerens holdning til, er jo det, som man bruger millioner af skattekrone på at støtte, nemlig organisationen Oxfam IBIS. Jeg ved godt, at man ikke rent politisk understøtter de kampagner, de kører, men når det alligevel er relevant, er det jo, fordi det, at Oxfam IBIS kører nogle usande kampagner mod eksempelvis Lagkagehuset om, at de skulle snyde i skat og slippe af sted med det, jo er noget, der er inde og pille ved noget så fundamentalt som tilliden og sammenhængskraften i vores samfund.

Hvis det lykkes at knæsatte en fortælling om, at virksomheder i Danmark kan snyde i skat, mens Folketinget ser gennem fingre med det, uden at skattevæsenet opdager det, uden at retsinstanser kan gøre noget ved det – og det er jo det, Oxfam IBIS påstår – så er man inde og pille ved noget meget fundamentalt, nemlig tilliden til demokratiet og tilliden til institutionerne i vores retssamfund, og jeg mener, at Oxfam IBIS er med til at underminere det, når de fremfører usande påstande om danske virksomheder. Det er vi jo indirekte med til at honorere med 155 mio. kr. om året, og der må ministeren vel have en holdning til, om man ønsker at støtte nogle organisationer, der måske laver noget fint udviklingsmæssigt arbejde, men som også bidrager til at underminere tilliden i det danske samfund, eller om man ikke hellere vil støtte nogle andre organisationer, der ikke på den måde underminerer tilliden i det danske samfund.

Ligesom vi med hjælpepakkerne siger, at vi gerne vil hjælpe folk til at beskytte deres medarbejdere med lønkomensation, men at vi ikke vil beskytte de medarbejdere, hvis det er sådan, at virksomheden er i skattely, så kan man vel også i forbindelse med udviklingsorganisationer sige, at dem vil man gerne støtte, men hvis de på anden vis underminerer tilliden i det danske samfund, kan de ikke få skattekrone.

Kl. 15:05

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ministeren.

Kl. 15:05

Ministeren for udviklingssamarbejde (Rasmus Prehn):

Jamen det er fuldstændig rigtigt, at når vi kigger på noget så vigtigt som tillid i et samfund og det, at alle bidrager med det, de skal, så er det meget afgørende, og det er noget af det, som jeg som udviklingsminister gør opmærksom på, når jeg samarbejder med udviklingslande.

I forhold til organisationen Oxfam IBIS, så har de budt ind på nogle konkrete projekter, hvor de løser nogle konkrete opgaver for Udenrigsministeriet og for Danmark, og det er de projekter, de får penge til. De får ikke penge fra udenrigsministeren til at lave andre kampagner. Der er det så en organisation, som fuldstændig frit og demokratisk opkræver medlemskontingent og laver de kampagner, de vil, og der kan, vil og skal jeg ikke blande mig i deres ytringsfrihed.

Kl. 15:06

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Spørgeren.

Kl. 15:06

Alex Vanopslagh (LA):

Men ved at sende en check på 150 mio. kr. af skatteydernes penge direkte ned i lommen på Oxfam IBIS hvert år, er man jo med til

at styrke den organisation, og den organisation bliver også styrket i at underminere tilliden i det danske samfund. Jeg vil egentlig bare høre, om ministeren er enig i – jeg ved godt, det ikke nødvendigvis lægger op til regulering – at det, at man kører fejlagtige kampagner baseret på usandheder mod danske virksomheder, om, at de skulle snyde i skat, når det ikke er tilfældet, er med til at underminere tilliden i det danske samfund. Og er ministeren enig i, at vi principielt ikke ønsker, at de organisationer får statsstøtte kastet i nakken, uagtet hvad den statsstøtte så går til?

Kl. 15:06

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ministeren.

Kl. 15:06

Ministeren for udviklingssamarbejde (Rasmus Prehn):

Min opgave som udviklingsminister er at sikre, at de penge, jeg betaler ud, går til at løse de opgaver, der er nærmere defineret. Og der har jeg ikke grund til at kritisere Oxfam IBIS. De løser de opgaver, de er blevet bedt om at løse, og det lever de op til. Hvad de gør for deres egne medlemskrone, kan og vil jeg ikke blande mig i, så længe de lever op til landets regler. Og det er sådan, at de bruger deres grundlovssikrede ytringsfrihed. Er der nogen, der har et problem med, hvordan de ytrer sig, må de håndtere det ad anden vej.

Kl. 15:07

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Spørgeren.

Kl. 15:07

Alex Vanopslagh (LA):

Vi kunne tage det hypotetiske eksempel, at Oxfam IBIS i stedet for at lyve om danske virksomheder og anklage dem for at begå lovbrud, når det ikke er tilfældet, opførte sig som Rasmus Paludan gør ved at sprede usandheder om nogle medborgere i samfundet – måske nogle etniske minoriteter. Lad os sige, det var en hobbybeskæftigelse for Oxfam IBIS ved siden af det velgørende arbejde, som de får støttekrone til. Hvis det var sådan, ville ministeren så også have den holdning og sige: Det er fint nok, de må gerne opføre sig som Rasmus Paludan, for skattekrone går til noget andet? Eller ville ministeren alligevel tænke: Nej, den type splittelse og den type adfærd vil jeg simpelt hen ikke støtte med skattekrone; vi finder nogle andre, der kan udføre de her opgaver for det velgørende arbejde i tredjeverdenslande?

Kl. 15:08

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ministeren.

Kl. 15:08

Ministeren for udviklingssamarbejde (Rasmus Prehn):

Nu er det sådan, at Oxfam IBIS laver en kæmpe indsats med humanitære indsatser bl.a. i Syrien, Libanon og Yemen; de har også været engageret i Dansk-Arabisk Partnerskabsprogram; de har sågar lavet ulandskalender tilbage i 2016 – et godt og hæderligt stykke arbejde, som vi er glade for at støtte fra den danske regerings side. Det, vi rent juridisk kan forholde os til, er: Hvis der er organisationer, som byder ind på at løse en opgave, får de penge efter de opgaver, de løser; og vi kan ikke blande os i, hvordan de ytrer sig. Og jeg synes, det er lidt besynderligt, her 2 dage før grundlovsdag, at en politiker i det danske Folketing begynder at udfordre ytringsfriheden.

Kl. 15:08

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak til ministeren for udviklingssamarbejde, og tak til hr. Alex Vanopslagh.

Det næste spørgsmål er til børne- og undervisningsministeren, og det er stillet af hr. Jens Henrik Thulesen Dahl fra Dansk Folkeparti med medspørger fru Ellen Trane Nørby fra Venstre.

Kl. 15:11

Kl. 15:09

Spm. nr. S 1316

17) Til børne- og undervisningsministeren af:

Jens Henrik Thulesen Dahl (DF):

Hvordan kan det efter ministerens opfattelse sikres, at unge på stu og fgu, som på grund af coronakrisen har mistet fremdrift i deres uddannelsesforløb, kan få ekstra tid lagt i forlængelse af forløbet?

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Værsgo at læse spørgsmålet højt.

Kl. 15:09

Jens Henrik Thulesen Dahl (DF):

Tak. Hvordan kan det efter ministerens opfattelse sikres, at unge på stu og fgu, som på grund af coronakrisen har mistet fremdrift i deres uddannelsesforløb, kan få ekstra tid lagt i forlængelse af forløbet?

Kl. 15:09

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Børne- og undervisningsministeren.

Kl. 15:09

Børne- og undervisningsministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil): Jamen tusind tak for det spørgsmål. Det er faktisk et spørgsmål, som ligger mig rigtig meget på sinde, og derfor har jeg også mødtes med de interessenter, der sidder på fgu, stu og tamu osv., simpelt hen for at holde mine ører på vandrørerne, i forhold til hvor de unge, der har været hjemme i den her periode og i hele det her forløb, der har været svært, er henne.

For tamu-elevernes vedkommende har der jo ikke været hjemsendelse, men derfor kan de omvæltninger, der har været i vores samfund, selvfølgelig godt sætte sig for sårbare grupper alligevel.

Derfor har jeg valgt at lytte rigtig meget efter og også taget initiativ til, at vi mødes med en 14-dageskadence den kommende tid. Så når de har fået de unge lidt mere op under neglene – det er jo ret nyt for dem, at hele flokken er tilbage – kan de give tilbagemeldinger på lige præcis den her problemstilling. Det har jeg selvfølgelig tænkt mig også at bringe ind i den politiske følgegruppe, vi har, hvor ordføreren også deltager, så vi kan have en fælles drøftelse af, hvordan vi tackler det.

Kl. 15:10

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Spørgeren.

Kl. 15:10

Jens Henrik Thulesen Dahl (DF):

Så det er det, der sker. Jeg er fuldstændig med på, at der er nogle unge, der egentlig har haft det meget godt med at være hjemme og rent faktisk har både lært og udviklet sig, og så er der nogle, der reelt set har misset 1-2 måneder af den fremdrift, de skulle have haft. Der tænker jeg jo, at vi er nødt til at sikre, at de rent faktisk får mulighed for at få forlænget – og det er jo lige om lidt. Man kan sige, at opgaven jo et eller andet sted ligger ude i kommunerne, ude i ungeenhederne. Det ved jeg at vi er fuldstændig enige om, altså at det er dem, der har opgaven. Men udfordringen for mig at se er, hvordan vi så sikrer, at de faktisk løfter opgaven, så vi ikke om 2-3 måneder står med nogle unge, der er røget ud af de her tilbud uden egentlig at være nået dertil, hvor de efter den plan, der var lagt, skulle være nået, så de rent faktisk kan komme videre i enten et job eller en videre uddannelse.

Børne- og undervisningsministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil):

Altså, jeg vil sige det sådan, at vi fra ministeriets side har lavet et hyrdebrev til fgu-institutionerne for at gøre opmærksom på de gældende regler, sådan at de er opmærksomme på det. Det er jo trods alt nye institutioner, og det er deres første år, de kører igennem nu. Det vil sige, at det at gøre klart og gøre dem opmærksom på, hvad der ligesom er regelgrundlaget, har vi syntes var vigtigt. Så tror jeg faktisk, og jeg synes, at erfaringen her under corona har været, at ting bevæger sig så hurtigt. Det er godt, at vi forudser det her problem, vil jeg gerne sige – og ordføreren har taget det op over for mig tidligere. Men jeg tror simpelt hen også, at vi skal følge det på relativt tæt basis for at være sikre på, at der ikke sker det, at det ikke bliver løftet. For de må faktisk helst ikke falde mellem to stole.

Kl. 15:12

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak. Spørgeren.

Kl. 15:12

Jens Henrik Thulesen Dahl (DF):

Nej, og det er jo rart, at ministeren har sendt noget ud til institutionerne. Har ministeren sendt det samme ud til kommunerne, ungeenhederne, sådan at de rent faktisk også ved det? For det er jo sådan set dem, der skal sikre, at midlerne er der, og at forlængelsen bliver godkendt. Og i samme ombæring hører jeg ikke ministeren sige noget om stu-eleverne, for de står jo med den samme udfordring: De har også været væk og har måske oven i købet brug for nogle ekstra tiltag, fordi de udfordringer, som de har, jo ofte er betydeligt større end dem, som fgu-eleverne har. Så dér kan der være ting, som der skal samles op på, og ting, der skal gøres.

Så kunne man forestille sig et hyrdebrev også dér, i forhold til at kommunerne sikrer, at de tilbud, som de nu har anbragt stu-eleverne i, også bliver forlænget i det omfang, der er nødvendigt?

Kl. 15:12

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ministeren.

Kl. 15:12

Børne- og undervisningsministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil):

Man kan forestille sig rigtig mange forskellige ting, herunder også det, spørgeren nævner. Men det kræver, at vi først og fremmest har fået en melding tilbage fra sektoren. Og på det første møde var sektorens opfattelse den, at det simpelt hen var for tidligt at vurdere endnu. Og nu er der kun en uge til, at jeg holder det næste møde i den 14-dageskadence, og der vil jeg tro, at de har et bedre overblik over det. Og det vil sige, at inden vi begynder bare at tage tilfældige værktøjer op af værktøjsskassen, vil jeg gerne vide fra dem, også relativt ofte, hvordan det står til, om der er problemer, og om der er nogle huller, vi ikke er opmærksomme på. Og så synes jeg, vi skal løse dem, efterhånden som de opstår, og der er jeg sådan set villig til at åbne værktøjsskassen og kigge ned i, hvad der så kan ramme de problemer bedst.

Kl. 15:13

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak. Så er det fru Ellen Trane Nørby.

Kl. 15:13

Ellen Trane Nørby (V):

Tak. Jeg er fuldstændig enig med min gode kollega hr. Jens Henrik Thulesen Dahl i, at vi står i en situation, hvor nogle af fgu-eleverne og stu-eleverne i den grad har behov for at få forlænget deres uddannelsesforløb, simpelt hen fordi de ikke har fået den faglige læring,

som de har behov for for at komme videre. Og der er jo nogle af dem, der heldigvis er godt kørende; der er også nogle af dem, som ude på deres fgu-institution er ved at tage en erhvervsgrunduddannelse, og som skal ud i et forløb, der ikke er et undervisningsforløb på institutionen, men ude i et erhvervsrettet forløb. Der har regeringen jo fuldstændig glemt de fgu-elever, der er under egu-ordningen i forhold til den trepartsaftale, der er lavet. Det betyder jo, at der er nogle fgu-institutioner, der lige nu står i en rigtig, rigtig presset situation, for de har både nogle elever, der mangler læring fra undervisningssituationen, men de står også i en situation, hvor deres sandsynlighed for at få en praktikplads er blevet reduceret markant med den trepartsaftale, som regeringen har indgået. Og det kunne jeg egentlig også godt tænke mig at høre ministeren om, altså hvad ministeren vil gøre for ikke at tabe eleverne dér.

Kl. 15:14

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ministeren.

Kl. 15:14

Børne- og undervisningsministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil): Jeg er ikke helt sikker på, at jeg forstår, hvad spørgeren mener med, at regeringen har glemt egu, så det bliver spørgeren nok nødt til at afklare, for at jeg kan give et ordentligt svar på spørgsmålet.

Kl. 15:15

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Fru Ellen Trane Nørby.

Kl. 15:15

Ellen Trane Nørby (V):

Jamen vi står jo med nogle fgu-elever, som har mistet nogle måneders undervisning, hvilket kan være helt afgørende for, at nogle af dem kan komme godt videre i et forløb, og vi står samtidig i en situation, hvor nogle af dem – dem, der går på et egu-forløb – samtidig kan se, at der nu gives næsten fuld lønkomensation til de elever, der kommer fra de erhvervsfaglige uddannelser, altså fra eud-systemet. Men dem, der går i fgu-systemet via egu'en, vil ikke samtidig opleve, at de får den økonomiske håndsrækning, der er givet med trepartsaftalen. Det gør jo de her fgu-elever endnu mere sårbare, end de ellers ville være.

Kl. 15:15

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ministeren.

Kl. 15:15

Børne- og undervisningsministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil): Men det er jeg da som minister fuldstændig bekendt med, og derfor forstod jeg heller ikke rigtig det der med, at vi skulle have glemt nogen. Egu-eleverne har som bekendt ingenting at gøre med AUB-systemet. I parentes bemærket har ordføreren jo selv været med til at fremsætte et beslutningsforslag, hvor man end ikke ville give lærlingene en håndsrækning; man ville bare helt fladt udbetale pengene til arbejdsgiverne uden at stille nogen former for modkrav. Jeg har ikke glemt nogen, så jeg er fuldstændig bevidst om, hvilke problemstillinger der er for egu-eleverne, og jeg har selvfølgelig også tænkt mig at følge op på dem. Det har bare ikke noget at gøre med lærlingeaftalen, som ordførerens parti vel at mærke ikke havde tænkt sig skulle se sådan ud, som den nu er kommet til at se ud.

Kl. 15:16

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Så er det Jens Henrik Thulesen Dahl.

Kl. 15:16

Jens Henrik Thulesen Dahl (DF):

Det, jeg hører og håber, jeg kan konkludere på det her, er, at ministeren følger meget tæt op, så vi sikrer, at der hverken blandt fgu-eleverne, stu-eleverne eller fgu-eleverne er nogen, der efterfølgende vil opleve ikke at have fået den støtte og den hjælp til, at de faktisk kommer igennem med det resultat, som de gerne skulle have, så vi alle sammen kan være forvisset om, at de i sidste ende når det niveau og den uddannelse, som de nu hver for sig har behov for.

Kl. 15:16

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ministeren.

Kl. 15:16

Børne- og undervisningsministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil):

I virkeligheden har jeg det sådan, og det er jo sådan helt generelt og særligt for den her gruppe, at jeg er meget optaget af de unge i al almindelighed, og så er jeg optaget af den her gruppe i særdeleshed, og det er jo, fordi det er en gruppe, som er særlig sårbare. Det vil sige, at når vi taler om fgu, når vi taler om stu, og når vi taler om tamu, så er det for mig at se nogle af de grupper, man særlig i krisesituationer skal have et særligt blik for. Så jeg vil gerne give håndslag på, at det her er noget, jeg har tænkt mig at blive ved med at følge meget tæt med i, og hvor jeg bestemt også vil vende tilbage til Folketingets partier, hvis og når der bliver behov for at skulle bruge yderligere redskaber. Så tusind tak for også at rejse spørgsmålet.

Kl. 15:17

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak for det. Spørgsmålet er slut.

Vi går videre til næste spørgsmål, nr. 1322, som også er til børne- og undervisningsministeren. Det er stillet af hr. Jens Henrik Thulesen Dahl, og medspørger er fru Ellen Trane Nørby.

Kl. 15:17

Spm. nr. S 1322 (omtryk)

18) Til børne- og undervisningsministeren af:

Jens Henrik Thulesen Dahl (DF) (medspørger: **Ellen Trane Nørby (V)**):

Synes ministeren, at det er udtryk for en bevidst skævvridning mellem de kommunale og de private dagtilbud og dagtilbudslovens grundlæggende lighedsprincip, når der via den politiske aftale fra den 22. april 2020 er aftalt ligestilling af tilbuddene i forhold til økonomisk kompensation, når virkeligheden i stedet er, at de kommunale dagtilbud er blevet kompenseret for merudgifter i forbindelse med genåbning, mens de private tilbud endnu ikke er blevet kompenseret for de merudgifter til f.eks. rengøring og tilbagebetaling af forældrebetalingen som følge af coronanedlukningen?

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Værsgo at læse spørgsmålet højt.

Kl. 15:17

Jens Henrik Thulesen Dahl (DF):

Tak. Synes ministeren, at det er udtryk for en bevidst skævvridning mellem de kommunale og de private dagtilbud og dagtilbudslovens grundlæggende lighedsprincip, når der via den politiske aftale fra den 22. april 2020 er aftalt ligestilling af tilbuddene i forhold til økonomisk kompensation, når virkeligheden i stedet er, at de kommunale dagtilbud er blevet kompenseret for merudgifter i forbindelse med genåbning, mens de private tilbud endnu ikke er blevet kompenseret for de merudgifter til f.eks. rengøring og tilbagebetaling af forældrebetalingen som følge af coronanedlukningen?

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ministeren.

Kl. 15:18

sig i de kommunale beslutninger, der så ligger på ryggen af det. Hvis Dansk Folkeparti gerne ville have haft det, skulle man have bedt om det eller sat sig igennem ved forhandlingsbordet eller sagt nej til aftalen. Det er jeg – i parentes bemærket – utrolig glad for at I ikke har gjort. Men i aftalen ligger, at kommunerne kompenseres under et, og det vil sige, at når man gør det, så er der mindre snor i at sikre, at pengene går præcis til de ting, man gerne vil. Det er jo det evige spørgsmål mellem stat og kommune. Så jeg er utrolig glad for, at Dansk Folkeparti er med i aftalen – det må du ikke misforstå – men det er bare for at sige, at det jo er det, der ligger i aftalen, og derfor vil jeg mene, at alle er gået ind i med åbne øjne, at det betyder, at kommunerne så kan vurdere forskelligt.

Kl. 15:21

Børne- og undervisningsministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil): Det fremgår af den politiske aftale fra den 22. april 2020, at merudgifterne, der er forbundet med genåbningen af dagtilbuddene, vil indgå i en samlet aftale med KL om covid-19-relaterede udgifter, og det fremgår endvidere af den politiske aftale, at midlerne gives til kommunerne under et. En del af kompensationen vedrører de kommunalt finansierede private tilbud, og private tilbud efter dagtilbudsloven finansieres via kommunen, og der gives ikke direkte tilskud fra staten. Kompensationen af de kommunalt finansierede private tilbud sker derfor via kommunerne som en del af den samlede kompensation.

For kort tid siden indgik regeringen så en aftale med KL om kommunernes økonomi for 2021, og der kompenseres kommunerne for i alt 2,6 mia. kr. i 2020 til håndtering af merudgifterne i forbindelse med coronaen. Det dækker bl.a. merudgifter til rengøring i forbindelse med både kommunale og private tilbud i 2020 og en differentieret forældrebetaling i dagtilbud i forbindelse med genåbningen. Den samlede kompensation er altså ikke et udtryk for en skævvridning.

Så har regeringen lagt vægt på en lokal frihed til at fastsætte de nærmere kriterier for kompensation, og derfor er det op til en lokal vurdering på baggrund af de lokale forhold, hvad de enkelte kommuner vælger at kompensere dagtilbuddene for. Jeg vil sige om det, at det står enhver frit for at stemme i forbindelse med kommunalvalget. Personligt stemmer jeg på Socialdemokratiet, og sådan deler vi os efter anskuelse i forbindelse med kommunalvalg, og hvis man er uenig i den måde, der bliver prioriteret på i kommunen, så skal man jo tænke grundigt over, hvor man sætter sit kryds næste gang.

Kl. 15:19

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Spørgeren.

Kl. 15:19

Jens Henrik Thulesen Dahl (DF):

Jeg er fuldstændig bekendt med, at det her er lavet, sådan at det bliver en del af den kommuneaftale, der er lavet, at der er sat penge af, og at der forhåbentlig også inden så længe i Finansudvalget bliver afgivet de midler. Men det, jeg egentlig spørger til i den her sammenhæng, er: Synes ministeren på basis af den aftale, som vi selv har lavet, om, at der skal kompenseres både i de kommunale institutioner og i de private institutioner, at det er rimeligt, at de kommunale institutioner i vid udstrækning er blevet kompenseret, men at de private institutioner ikke er blevet kompenseret? De ved ikke, hvornår de får noget; de ved ikke, hvad de får; de ved ikke, hvor meget de får; og de er fuldstændig afhængige af, hvad man i den enkelte kommunalbestyrelse måtte synes var rimeligt. Er det en rimelig fordeling, når vi egentlig i en fælles aftale har sagt, at vi ønsker, at de private institutioner kompenseres på lige fod med de offentlige?

Kl. 15:20

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ministeren.

Kl. 15:20

Børne- og undervisningsministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil): Jamen det ligger i den politiske aftale, at midlerne gives til kommunerne under et, og det vil sige, at det ville være at begynde at blande

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Tak. Spørgeren.

Kl. 15:21

Jens Henrik Thulesen Dahl (DF):

Men der er vel ikke noget, der hindrer regeringen i at sige til kommunerne i forhold udmøntningen af pengene, at de her penge faktisk også skal dække de private institutioner? Altså, det var en del af aftalen. Det var i hvert fald min forståelse af den aftale, som vi har indgået, at det er rigtigt, at pengene kommer via kommunerne, fordi det nu er den måde, pengene flyder ud på, nemlig at kommunerne betaler til de private institutioner, men at de private institutioner skulle kompenseres og også skulle kompenseres rimeligt og på samme niveau, som man kompenserer de kommunale. Vil det ikke være rimeligt, at man fra regeringens side siger, at det er sådan, det skal være?

Kl. 15:22

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ministeren.

Kl. 15:22

Børne- og undervisningsministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil): Jeg mener, at det er den samme diskussion, man evig og altid har om forholdet mellem statens og kommunernes økonomi. I aftalen ligger, at vi jo har sat det beløb af, der gør det muligt for kommunerne at kompensere. Det er jo bestemt hensigt med aftalen, at vi sætter et beløb af, der betyder, at man kan kompensere hele sektoren rimeligt. Det er det, vi gerne har villet herindefra.

Så er det sådan, at når man giver pengene til kommunerne under et, som er det, der ligger i den her aftale, så er det ikke et »skal«-værktøj. Så er det sådan, at pengene bliver uddelt under et, og så er der kommunale prioriteringer, og sådan er forholdet mellem statens og kommunernes økonomi. Alle, der er med i den her aftale, har jo truffet en beslutning om, at det er sådan, man tildeler pengene. Ellers skal man lave det i puljer eller bruge andre typer af metoder, hvor man bedre kan holde snor i pengene, men det har vi ikke gjort med den her aftale.

Kl. 15:23

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Så er det fru Ellen Trane Nørby.

Kl. 15:23

Ellen Trane Nørby (V):

Ministeren har jo ad flere omgange under nedlukningen og i forbindelse med de aftaler, vi har lavet i forbindelse med coronaen, sagt, at det ikke var nu, at der skulle kæmpes ideologiske kampe. Og det er også den klare opfattelse, vi har i forhold til den aftale, vi har lavet om at få kompenseret ikke bare de kommunale daginstitutioner, men også de private daginstitutioner og de selvejende daginstitutioner.

Det er også vores klare opfattelse, at det er det, vi har aftalt politisk, altså at det her ikke var en ideologisk kamp fra regeringens side, hvor man nu igen ville prøve at se, om man ikke kunne undgå at betale den regning, der lå ude hos de private og selvejende institutioner. Og jeg har da også en klar forventning om, at regeringen så lever op til den politiske aftale, vi har indgået, og at man netop ikke bruger coronanedlukningen til nu at lade de private og selvejende institutioner sidde med en stor regning til ekstra rengøring, håndsprit og ekstra pædagogisk personale som følge af de sundhedsfaglige retningslinjer, der er.

Det er jo ikke første gang, vi spørger ministeren og regeringen om det her. Det har vi gjort gennem de sidste par måneder med utallige spørgsmål uden at få nogen svar. Derfor spørger vi også ministeren i salen i dag for at få et klart svar på, hvornår institutionerne kan forvente, at der kommer penge ud til dem for den ekstra regning, som coronaen også har påført dem.

Kl. 15:24

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ministeren.

Kl. 15:24

Børne- og undervisningsministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil):
Jeg mener, at det er den helt rigtige linje, at man ikke skal bruge coronanedlukningen til at køre ideologiske Hassaner af, og derfor har det været utrolig vigtigt for mig, at vi har haft et meget bredt samarbejde, både i Folketinget, men også med forskellige interessenter, om, hvordan vi gjorde de her ting bedst. Og i den aftale, som spørgeren også selv som tidligere minister har været med til at indgå, står der jo sådan set, at kommunerne bliver kompenseret under et, og det vil sige, at det så er deres ansvar at fordele pengene.

Socialdemokratiet har ikke noget ønske om at blande sig i det kommunale selvstyre på det her punkt oven på en aftale, der så klart slår det modsatte princip fast. Normalt ville Venstre jo heller ikke som borgmesterparti stå og sige, at man, oven på at man har lavet en aftale, hvor de kompenseres under et og derfor får penge til både at kunne levere en kompensation til de private og til de kommunale institutioner, går ind og blander sig i den kommunale økonomi. Hvis man gerne vil blande sig, plejer det at være med enten puljer eller andre redskaber, fordi man fra starten ligesom har sagt, at det er den måde, der skal sættes af på.

Så det her er at følge aftalens bogstav og den måde, vi indgår aftaler på på Christiansborg. Jeg ved ikke rigtig, om Venstre fortryder det, eller om man er gået bort fra at synes, at det er en god idé med det kommunale selvstyre.

Kl. 15:25

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Fru Ellen Trane Nørby.

Kl. 15:25

Ellen Trane Nørby (V):

Det her handler overhovedet ikke om det kommunale selvstyre. Det handler om, hvorvidt regeringen lever op til den politiske aftale, man har indgået med Folketingets partier. Jeg har aldrig nogen sinde oplevet en situation, hvor man indgår en politisk aftale herinde, hvor man er enig om, at de kommunale, de selvejende og de private institutioner selvfølgelig alle sammen skal kompenseres for den ekstraregning, som de er blevet påført som følge af coronaen – der går altså også helt almindelige børn ude i vores selvejende institutioner, som også har haft behov for, at der kom håndsprit, og som også er underlagt nogle krav – og hvor regeringen så løber fra den aftale og bare siger: Det er op til kommunerne at beslutte, og hvis kommunerne beslutter noget andet end det, regeringen har indgået en politisk aftale om, så er det jo det kommunale selvstyre. Altså, undskyld

mig: Sådan fungerer vores aftalekultur jo ikke her på Christiansborg. Og det håber jeg egentlig også at ministeren vil bekræfte.

Kl. 15:26

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ministeren.

Kl. 15:26

Børne- og undervisningsministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil):
Det står fuldstændig klart i aftalen, både hvad den handler om, nemlig at pengene gives til private, selvejende og kommunale institutioner helt bredt, og der står også, at pengene gives under et. Og der er blevet lavet en økonomiaftale med kommunerne, hvor der gives 2,6 mia. kr. til at dække omkostningerne i forbindelse med coronaen ind. Det vil sige, at jeg mener, at vi ord til andet følger den aftale, nemlig at vi har sat et beløb af, så man kan dække hele den omkostning, der er. Og det vil sige, at det er fuldstændig sædvane, når man laver aftaler, hvor man siger, at man giver pengene under et, at kommunerne så disponerer. Det er et fornuftigt princip i forbindelse med det kommunale selvstyre, og jeg er egentlig lidt overrasket over, at Venstre gerne vil have afskaffet det. Det synes jeg da egentlig er helt nyt.

Kl. 15:26

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Tak for det. Så er det hr. Jens Henrik Thulesen Dahl.

Kl. 15:27

Jens Henrik Thulesen Dahl (DF):

Jeg synes, det er meget mærkeligt at høre ministeren argumentere for, at det her er rent kommunalt selvstyre, og at vi derfor ingenting kan. De penge, der bliver givet til minimumsnormeringer, skal bruges til noget bestemt. Der bliver givet penge til skolerne til lærerne, og de skal bruges til noget bestemt. Her har vi en situation, hvor vi har lavet en fælles aftale om, at vi ønsker – det var der i hvert fald bred enighed om – at kompensere både de kommunale institutioner og de private institutioner for de ekstra omkostninger, de har haft. Og vi har meldt ud til dem, at de selvfølgelig er en del af det, og derfor kunne de roligt gå i gang med at bruge de penge, der var nødvendige for at levere den ydelse, som vi ønskede de fortsat leverede i den her tid. Og så vil man ikke være med til at sikre, at de rent faktisk får dem. I princippet kan de jo risikere, at kommuner rundt omkring i landet siger: Vi vil ikke give dem noget som helst. Og så står de bagefter og har ingen penge.

Kl. 15:27

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ministeren.

Kl. 15:27

Børne- og undervisningsministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil):
Hvis det var sådan, at både Venstre og Dansk Folkeparti havde ment, at vi skulle lave en aftale om en pulje, som man så kunne søge fra, så havde vi haft en anden situation end den, vi står i nu. Så ja, det er da fuldstændig rigtigt, at man godt kan vælge en metode, så man er sikker på det ene og det andet og det tredje, og hvor man begrænser det kommunale selvstyre. Det gør vi også med mellemrum, når vi laver den type aftaler.

I den aftale, vi har indgået her, og som alle partierne har godkendt og nikket til, står der, at kommunerne kompenseres under et. Det betyder med andre ord, at pengene lægges over til kommunerne. De får nok penge til at kunne dække opgaven, men de prioriterer selv inden for det kommunale selvstyre. Så jeg overholder sådan set bare aftalen. Det er jeg gammeldags nok til at synes er en virkelig god idé.

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak for det til børne- og undervisningsministeren og til hr. Jens Henrik Thulesen Dahl og fru Ellen Trane Nørby.

Vi går videre til det næste spørgsmål, som er spørgsmål nr. 1283, til uddannelses- og forskningsministeren stillet af fru Marie Bjerre fra Venstre og med hr. Torsten Schack Pedersen, også fra Venstre, som medspørger.

Kl. 15:28

den bekymring, om så hovedkontoret også skal ligge i København i den her erhvervsklynge, når nu alle de her maritime erhverv er i Nordjylland. Det er egentlig derfor, vi sætter fokus på den her sag, og vi mener også, det er vigtigt at få gjort ministeren opmærksom på det.

Det, jeg egentlig ville have spurgt om, er, om ministeren mener, det er vigtigt for et Danmark i balance og den decentrale erhvervsfremmestrategi, at man har klyngehovedkontorer fordelt geografisk i hele landet. Det kan jeg så forstå at ministeren er enig i, og det er vi som sagt rigtig glade for.

Jeg kan også forstå på den udmelding, der er kommet for ganske få timer sidde i pressen, at man vil se på, hvordan der kan rykkes flere hovedkontorer ud. Det, som jeg derfor så i stedet vil spørge om, er, hvordan ministeren vil sikre det. Skal ansøgningerne gå om? Eller hvordan vil ministeren tage beslutningen om fordelingen af de her hovedkontorer? Kan ministeren prøve at uddybe det lidt nærmere?

Tak.

Kl. 15:31

Spm. nr. S 1283 (omtrykt)

19) Til uddannelses- og forskningsministeren af:

Marie Bjerre (V) (medspørger: **Torsten Schack Pedersen (V)**):

Mener ministeren, at man i forbindelse med de igangværende erhvervsklyngekonsolideringer som følge af den nye erhvervsfremmereform bør sikre en ligelig geografisk fordeling af de 12 hovedkvarterer, som afspejler regionale styrkepositioner?

Kl. 15:28

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Værsgo at læse spørgsmålet op.

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ministeren.

Kl. 15:31

Marie Bjerre (V):

Tak for det. Mener ministeren, at man i forbindelse med de igangværende erhvervsklyngekonsolideringer som følge af den nye erhvervsfremmereform bør sikre en ligelig geografisk fordeling af de 12 hovedkvarterer, som afspejler regionale styrkepositioner?

Kl. 15:28

Uddannelses- og forskningsministeren (Ane Halsboe-Jørgensen):

Tak for det. Jeg kan betrygge spørgeren med, at både regeringen og jeg som minister er meget optaget af den geografiske balance i vores land, også når vi ikke bliver spurgt om det eksplicit. Men det er dermed trods alt stadig væk en anerkendelse af, at vi er mange her på Christiansborg, der har det fokus i alt, hvad vi laver, inklusive selvfølgelig også vores erhvervsfremmesystem, som er den sag, vi diskuterer i dag.

Det her skal kunne lade sig gøre med en bedre balance, i første omgang forhåbentlig via dialog, men ellers alternativt ved at lade opslaget gå om.

Kl. 15:32

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ministeren.

Kl. 15:29

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Spørgeren.

Kl. 15:32

Uddannelses- og forskningsministeren (Ane Halsboe-Jørgensen):

Ja, det mener ministeren, og tak for at sætte fokus på en rigtig vigtig diskussion, nemlig hvordan vi sikrer, at det stærke, pulserende og dynamiske erhvervsliv, vi har i hele landet, og som viser gode eksempler landet over på gode samarbejder med vores vidensinstitutioner, også understøttes i lige præcis det system, som gerne skal bidrage til at blive endnu bedre til det. Så ja, det er helt afgørende for mig som minister, at der selvfølgelig bliver en balance i den fordeling, vi lige nu er i gang med en proces omkring.

Kl. 15:29

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Spørgeren.

Kl. 15:29

Marie Bjerre (V):

Tusind tak for det positive svar. Jeg havde faktisk næsten godt luret, at det var det, der ville blive svaret, for jeg lagde nemlig mærke til, at det for ganske få timer siden i hvert fald røg ud i pressen, at ministeren har tænkt sig at flytte hovedkontorerne ud af hovedstaden. Det er jo en melding, vi som nordjyder er rigtig glade for, og måske kommer meldingen oven i købet, fordi vi lige i dag er en række nordjyske folketingspolitikere, der faktisk stiller spørgsmål om den her sag, ovenikøbet til en nordjysk minister.

Hvis det er tilfældet, er vi i hvert fald glade for, at vi har rejst sagen her i dag. Ministeren kan jo nok godt regne ud, at det er, fordi vi rent faktisk også forsøger at løfte en nordjysk sag, for vi har flere styrkepositioner i Nordjylland.

En af styrkepositionerne er inden for det maritime erhverv og logistik. Der har vi rigtig mange styrkefordele. Der er man lige nu i gang med at konsolidere sig, bl.a. med brancheorganisationerne, som har hovedkontorer her i København. Derfor opstår der selvfølgelig

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ministeren.

Kl. 15:32

Uddannelses- og forskningsministeren (Ane Halsboe-Jørgensen):

For mig og for regeringen er det vigtigt, at det overordnede billede er mere i balance og dækker en større del af landet end det, der tegner sig et billede af på nuværende tidspunkt med ansøgningerne. Der var frist i onsdags. Siden da har vi selvfølgelig kigget overordnet på de næsten 3.000 siders ansøgninger, der er kommet. Jeg kan ikke gå ned i den enkelte ansøgning, og jeg har heller ikke lyst til det, men det, jeg i hvert fald politisk kan forholde mig til, er, at vi skal have en bedre balance på det overordnede plan. Jeg håber, det kan lade sig gøre med dialog. Det tror jeg sådan set også på at det kan.

Kl. 15:33

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak. Så er det hr. Torsten Schack Petersen.

Kl. 15:33

Torsten Schack Pedersen (V):

Tak for det. Jeg glæder mig selvfølgelig også over ministerens udmelding om, at der skal være et regionalt hensyn. Man kunne jo selvfølgelig foranlediges til at tro, at det er de spørgsmål, der nu bliver afviklet her i salen, der har fået ministeren på banen nogle få timer før. Det ville jo ikke være første gang i danmarkshistorien, hvis mundtlige § 20-spørgsmål her i Folketingssalen fik ministre til at reagere lidt hurtigere.

Men jeg glæder mig jo over budskabet, for det var sådan set det, der var formålet, nemlig at sikre, at der er en bedre regional balance, et Danmark i bedre balance, og det er jo sådan set et af hovedelementerne i denne reform af erhvervsfremmesystemet, som den tidligere regering lavede.

Jeg glæder mig som sagt over svaret fra ministeren, men når jeg så har kigget lidt på nogle af de ting, der ligger bag, bl.a. den publikation, der hedder »Erhvervsfremme i Danmark 2020-2023«, som ligesom giver opdraget til den klynge dannelse, der er nu, vil jeg bare høre ministeren: Hvornår i forløbet har regeringen gjort det klart, at der skulle ske en geografisk spredning af placeringen af hovedkontorerne for de forskellige klynger?

Kl. 15:34

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ministeren.

Kl. 15:34

Uddannelses- og forskningsministeren (Ane Halsboe-Jørgensen):

Det ligger jo i hele opdraget, det ligger i hele strategien, også for den samlede Erhvervsfremmebestyrelse, at den regionale vinkel er vigtig. Det har de udarbejdet under den tidligere regering. Der har været drøftelser undervejs om, hvorvidt konstruktionen ville føre til en centralisering. Det ser vi jo så desværre nu sker, men derfor er det så også så meget desto vigtigere at have den politiske vilje til at trække i den anden retning, så det stærke erhvervsliv, vi har i hele landet, også afspejles i den fordeling, vi ser ind i.

Kl. 15:35

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Hr. Torsten Schack Pedersen.

Kl. 15:35

Torsten Schack Pedersen (V):

Jeg er meget enig i, at et helt afgørende formål med den reform af erhvervsfremmesystemet, der blev aftalt under den tidligere Venstrestyrede regering, netop var at sikre en stærkere decentral indsats; lade kommunerne være den primære indgang. Men grunden til, at jeg spørger, er jo ikke bare i glæde over, at regeringen har set lyset, men egentlig opklarende. Dem, der har søgt, hvornår er de stødt på en udtalelse fra regeringen om, at det her var et parameter for regeringen, inden de afleverede deres ansøgning? Jeg har ikke kunnet finde det.

Kl. 15:35

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ministeren.

Kl. 15:35

Uddannelses- og forskningsministeren (Ane Halsboe-Jørgensen):

Det her er ikke en betragtning i forhold til den enkelte ansøgning. Det her er uafhængigt af kvaliteten og hensigten og indholdet i den enkelte ansøgning. Det her er et helhedsperspektiv, jeg på regeringens vegne tillader mig at ville lægge ned over den her samlede vurdering på baggrund af det fælles fundament, også for Erhvervsfremmebestyrelsen. Det er ikke den enkelte klyngeansøgning, jeg anfægter, det er det samlede billede og den fordeling, vi ser ind i.

Og fordi det er et opslag, er der faktisk politisk manøvrerum til at sige: Vi lader det her gå om, hvis ikke vi via dialog kan få en bedre fordeling af dem. Og det er jeg villig til.

Kl. 15:36

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak. Så er det fru Marie Bjerre med det sidste spørgsmål.

Kl. 15:36

Marie Bjerre (V):

Tak for det. Nu spurgte min kollega jo ind til, hvordan det samlede billede ser ud, og om det har været meldt ud, at det skulle være mere geografisk fordelt. Kan ministeren lige uddybe lidt, hvordan det ser ud med de her ansøgninger, altså i forhold til at alle har søgt hovedstaden. Og i forlængelse af det kan jeg ikke lade være med at spørge, også som nordjysk valgt: Altså, kan Nordjylland forvente at få et hovedkvarter, eksempelvis inden for det maritime eller inden for fødevarer eller inden for energi? Og er ministeren opmærksom på de styrkepositioner, som Nordjylland har inden for de områder?

Kl. 15:37

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ministeren.

Kl. 15:37

Uddannelses- og forskningsministeren (Ane Halsboe-Jørgensen):

Jeg er meget opmærksom på de styrkepositioner, den nordjyske region har og det nordjyske erhvervsliv dér, ligesom jeg også er fuldt ud bekendt med, at der er styrkepositioner mange andre steder i vores land. Og det er på den baggrund, jeg synes, at det slet ikke er fair og spejler de styrkepositioner, hvis størstedelen, altså langt hovedparten af de ansøgninger, der kom ind, har et ønske om at placere deres hovedsæde i København. Det må og skal kunne gøres bedre, og det vil jeg insistere på, og derfor tager vi nu den dialog med ansøgerne.

Kl. 15:37

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Spørgsmålet er slut. Tak til fru Marie Bjerre og til hr. Torsten Schack Pedersen.

Vi går videre til næste spørgsmål, som er spørgsmål nr. 1285 til uddannelses- og forskningsministeren og stillet af fru Lise Bech.

Kl. 15:37

Spm. nr. S 1284 (omtrykt)

20) Til uddannelses- og forskningsministeren af:

Per Larsen (KF):

Vil ministeren tage højde for regionale styrkepositioner i forbindelse med den igangværende klyngekonsolidering på erhvervsfremmeområdet?

(Spørgsmålet er udgået, da det er taget tilbage af spørgeren).

Kl. 15:37

Spm. nr. S 1285 (omtrykt)

21) Til uddannelses- og forskningsministeren af:

Lise Bech (DF):

Mener ministeren, at man i forbindelse med klyngekonsolideringerne på erhvervsfremmeområdet bør placere hovedkvarteret for Maritime Erhverv og Logistik i Region Nordjylland, eftersom denne region har gode forhold for arbejdet med sektorens strategiske indsatsområder?

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Værsgo at læse spørgsmålet højt.

Kl. 15:38

Kl. 15:40

Lise Bech (DF):

Tak for det. Jamen så vil jeg da gerne stille et ledende spørgsmål til en nordjyde fra en nordjyde: Mener ministeren, at man i forbindelse med klyngekonsolideringerne på erhvervsfremmeområdet bør placere hovedkvarteret for Maritime Erhverv og Logistik i Region Nordjylland, eftersom denne region har gode forhold for arbejdet med sektorens strategiske indsatsområder?

Kl. 15:38

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ministeren.

Kl. 15:38

Uddannelses- og forskningsministeren (Ane Halsboe-Jørgensen):

Tak for spørgsmålet. Og tak for endnu en politisk kraft, der prøver at trække vigtig, vigtig erhvervs politik ud i vores land til dér, hvor der er styrkepositioner. Det vil jeg meget gerne takke for og bidrage til et fokus på.

I forhold til den enkelte og konkrete ansøgning kan jeg ikke gå ned i den. Lige nu pågår der et arbejde med at få vurderet ansøgningerne. Det har jeg slet ikke set noget af endnu. Det eneste, jeg forholder mig til som minister, er det overordnede billede af placering af hovedsæderne, som tegner til at være overordentlig meget drevet af et hovedstadsfokus. Det vil jeg meget gerne have en bedre balance på. Hvad det betyder for de enkelte klynger, og hvad det betyder, når vi dykker ned i kvaliteten af de enkelte ansøgere, er det alt for tidligt at sige noget om.

Kl. 15:39

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Spørgeren.

Kl. 15:39

Lise Bech (DF):

Det er rigtigt, at vi har mange styrker i Nordjylland, og den forrige spørger var inde på det i forbindelse med fødevarer- og energiteknologi osv. Men lige præcis, når man taler maritime erhverv og logistik, har vi simpelt hen de bedste forudsætninger – altså, det ville jo være helt vanvittigt at lægge det i hovedstaden. Nordjylland er jo det eneste sted, hvor man har alt det innovative, og vi har uddannelsesmiljøet, og det ved jeg i hvert fald også at ministeren har kendskab til. Så kan jeg alligevel ikke få ministeren til at sige, at der er nogle fordele ved, at lige præcis det her område bliver placeret i Nordjylland?

Kl. 15:40

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ministeren.

Kl. 15:40

Uddannelses- og forskningsministeren (Ane Halsboe-Jørgensen):

Nu skal vi huske på, at de ansøgninger, der er kommet ind, er ansøgninger, der er indsendt på vegne af aktører fra hele landet, og det gælder også, sådan som jeg forstår det, det, spørgeren henviser til her. Der er i fællesskab udtrykt ønske om nogle hovedsædeplaceringer. Jeg synes, vi skal placere dem mere geografisk fordelt. Den dialog går vi nu ind i. Men i forhold til den enkelte ansøgning har jeg slet ikke nogen forudsætning for at kunne gå ned i at vurdere kvaliteten af den – det er alt for tidligt. Der har først lige været frist, og det vil sige, at det eneste, jeg forholder mig til på vegne af vores land, er det helt overordnede billede af, at det samlet set ser alt for skævt ud.

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Spørgeren.

Kl. 15:40

Lise Bech (DF):

Jamen det er vi jo helt enige om, for det var jo hele formålet med den her erhvervsfremme, nemlig at det skulle blive decentralt. Nu lyder det jo på vandrørene, som om det bliver meget koncentreret omkring hovedstaden. Jeg er meget glad for, at ministeren siger, at det vil hun virkelig kigge ind i. Når vi så kigger på Nordjylland, har vi lige inden for det maritime simpelt hen hele paletten, og vi er den eneste region, der har hele paletten inden for det maritime.

Kl. 15:41

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ministeren.

Kl. 15:41

Uddannelses- og forskningsministeren (Ane Halsboe-Jørgensen):

Det var mest af alt en kommentar, og jeg kan bekræfte, at jeg har kendskab til, at der er helt utrolig stærke nordjyske erhvervsmiljøer. Det synes jeg vi skal glæde os over, ligesom vi skal glæde os over, at de også findes mange andre steder i landet. Det er jo helt grundlæggende også fundamentet for, hvorfor jeg synes, at vores klyngestruktur skal afspejle det, også i dens placering af hovedsæder. Det tror jeg på vi kan.

Kl. 15:41

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Spørgeren.

Kl. 15:41

Lise Bech (DF):

Jeg er glad for, at ministeren er så imødekommende, at det ligesom bliver svært at angribe noget; men jeg vil bare gerne alligevel have en tilkendegivelse af, at lige når vi taler om det maritime, har Nordjylland hele paletten. Og jeg kan godt se og forstå, at det er svært for ministeren at gå ind i det enkelte, men der må jo være nogle kriterier, der ligesom kommer senere hen, for, hvor man skal placere de forskellige klyngehovedkvarterer rundt i landet. Der er nogle kriterier for det – det må der være.

Kl. 15:42

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ministeren.

Kl. 15:42

Uddannelses- og forskningsministeren (Ane Halsboe-Jørgensen):

Det er den dialog, vi nu skal have med dem, der har sendt en ansøgning ind, inklusive om den klynge dannelse, som spørgeren henviser til. Den dialog tror jeg på kan lade sig gøre, for det er jo repræsentanter fra hele landet, der har sendt fælles ansøgninger ind. De har så ønsket én placering af deres hovedsæde; jeg kunne godt tænke mig en dialog om, hvad de i øvrigt havde haft i spil, og om vi via den vej kan få en bedre fordeling, som i højere grad afspejler, at vi faktisk har både vidensinstitutioner og erhvervsstyrker spredt godt rundt i vores land. Det skal vi selvfølgelig afspejle i det her system.

Kl. 15:42

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak for det. Spørgsmålet er slut. Tak til uddannelses- og forskningsministeren og til fru Lise Bech.

Det næste spørgsmål er til erhvervsministeren. Det er spørgsmål nr. 1304, og det er stillet af hr. René Christensen. Er der nogen, der kan se ham nogen steder?

Det ser ikke ud til, at han er her. Er han lige på trapperne? Vi trækker vejret dybt et par gange. Velkommen til!

Kl. 15:45

Spm. nr. S 1304

22) Til erhvervsministeren af:

René Christensen (DF):

Finder ministeren det ikke uhensigtsmæssigt, at der ikke er mulighed for at tilbagebetale udbetalinger fra lønkompensationsordningen, hvis en virksomhed ikke har brug for de udbetalte midler?

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Værsgo at læse spørgsmålet højt.

Kl. 15:45

René Christensen (DF):

Tak. Jeg skal først undskyldte, at ministeren skulle vente. Det skal man ikke.

Finder ministeren det ikke uhensigtsmæssigt, at der ikke er mulighed for at tilbagebetale udbetalinger fra lønkompensationsordningerne, hvis en virksomhed ikke har brug for de udbetalte midler?

Kl. 15:45

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ministeren.

Kl. 15:45

Erhvervsministeren (Simon Kollerup):

Tak for spørgsmålet. Jeg tror retfærdigvis, at der var et spørgsmål, der faldt ud undervejs, så spørgeren skal være helt lovligt undskyldt. Det er, hvad der kan ske.

Jeg har stor forståelse for virksomheder, der gerne vil betale tilbage, hvis de har fået udbetalt for meget i kompensation. Kompensationsordningerne og hjælpepakkerne har skullet vedtages og også implementeres med rigtig stor hast, for at vi har kunnet sikre virksomhederne og rigtig mange jobs – faktisk for over 230.000 personer – hurtigst muligt. Derfor har der også været et klart ønske om at få ordningerne ud at virke så hurtigt som muligt. Og det er også derfor, regeringen anmodede Finansudvalget om mulighed for straksudbetaling af midlerne, hvilket faktisk resulterede i, at ni ud af ti virksomheder har fået udbetalt deres lønkompensation den 1. maj.

Nu er Erhvervsstyrelsen så i gang med at udvikle det administrative setup til, at virksomhederne kan tilbagebetale udbetalt kompensation. Eventuel tilbagebetaling af kompensation vil selvfølgelig senest skulle ske i forbindelse med den opfølgende afrapportering til Erhvervsstyrelsen, hvor virksomhederne skal godtgøre for de faktiske hjemsendelser og lønudgifter.

Der er løbende kommet ansøgninger til flere af ordningerne, og derfor har det været prioriteret at sagsbehandle disse, så de kunne blive udbetalt. At det endnu ikke har været muligt at tilbagebetale kompensation frivilligt, skyldes altså alene en prioritering af at få midlerne udbetalt.

Kl. 15:47

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Spørgeren.

Kl. 15:47

René Christensen (DF):

Tak for svaret. Men vi ved så heller ikke, hvor mange penge der reelt er betalt for meget ud. Jeg vil lige læse her, hvad jeg har fået fra en borger:

Jeg skriver til dig angående hjælpepakkerne, der er vedtaget i forbindelse med hele coronasituationen. Der er ingen tvivl om, at det koster statskassen rigtig mange penge, og at det er supergodt med hjælpepakkerne. Men jeg står faktisk i en situation, at jeg gerne vil sende pengene retur, men det er ikke muligt. Da Mette lukkede Danmark, var der rigtig mange kloge hoveder i tv, der sagde, at nu ville boligmarkedet falde sammen. Vi oplevede da også en lille uges tid, hvor telefonerne ikke ringede, og som indehaver af en lille ejendomsmæglerforretning i det midtjyske var gode råd dyre. Hvad ville der ikke ske, og hvad ville det betyde for min lille butik? Derfor sendte jeg mine to fuldtidsmedarbejdere hjem. Jeg var i tvivl om, hvornår jeg skulle søge lønkompensationen, for jeg kunne ikke på Erhvervsstyrelsens hjemmeside finde en sidste frist for dette. Min revisor sagde, at jeg blot skulle søge på forkant, selv om jeg ikke vidste, hvornår jeg fik mine medarbejdere igen. Det var nemt at søge, og der gik kun få dage, så var pengene der – fint nok. Men heldigvis gik det stik modsat de kloge hoveder, og vi har faktisk aldrig solgt så mange ejendomme, som vi har gjort de sidste 2 måneder, hvilket har betydet, at jeg efter 4-5 uger var så heldig at måtte kalde mine personaler tilbage – en god historie. Nu vil jeg jo helst ikke have penge stående, som ikke er mine, og jeg vil da slet ikke have statens penge stående, når der er nogle, der har mere brug for dem, end jeg har. Sagen er blot, at jeg ikke kan få lov til at sende pengene retur. Jeg har talt med Erhvervsstyrelsen, som oplyste mig, at der endnu ikke er et system, der kan håndtere dette. Jeg er klar over, at alle lønkompensationssystemerne er lavet med lynets hast, men jeg synes faktisk, at det er lige så vigtigt, at vi lige så hurtigt kan sende pengene retur igen. Erhvervsstyrelsen oplyste mig, at jeg ikke er den eneste, der har ringet om dette. Så venligst en opfordring herfra: Sørg for, at Erhvervsstyrelsen får lavet et system, så vi kan få registreret, hvornår medarbejderne er kommet retur. Så tror jeg, der vil komme en del penge tilbage til statskassen.

Det er jeg sådan set enig med den dame, som har sendt mig den her mail, i. Og derfor spørger jeg ministeren: Hvor langt er vi egentlig med, at dem, som ikke har brug for de her hjælpemidler, også får mulighed for at sende dem retur?

Kl. 15:49

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Det var lige på kanten af reglerne i forretningsordenen for længden af citater. Men værsgo, minister.

Kl. 15:49

Erhvervsministeren (Simon Kollerup):

Til gengæld var det et godt citat. Jeg synes faktisk, at der var gode elementer i historien her: at boligmarkedet faktisk har det udmærket, at den pågældende virksomhed har måttet kalde medarbejdere tilbage igen, og at den pågældende virksomhed rent faktisk også har fået pengene udbetalt hurtigt. Det synes jeg er tre gode nedslagspunkter.

Nu er vi der i behandlingen af ansøgningerne, at vi kan begynde at lave det setup, der kan tage imod tilbagebetalinger igen, og jeg forventer, at muligheden for, at man kan tilbagebetale pengene, vil åbne inden for et par uger. Så vi er opmærksomme på det her. Vi har bare prioriteret at få pengene hurtigt ud at virke, og nu begynder vi så at kunne give mulighed for tilbagebetaling inden for et par uger.

Kl. 15:50

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Spørgeren.

Kl. 15:50

René Christensen (DF):

Dansk Folkeparti har jo fra dag et både haft et meget stort fokus på, at det var de rigtige, der fik pengene, og at vi skulle passe på, at der ikke blev svindlet med det her. Og vi har jo også i fællesskab været

med til at sætte regler op for, at hvis man svindler med det, falder hammeren, og den falder rigtig hårdt. Så tak for det samarbejde, der har været omkring det.

Kl. 15:52

Men det, der ligger i det her, er jo sådan lidt i nærheden af det: at dem, som har mulighed for at sende penge tilbage, kan få lov til at gøre det så hurtigt som muligt, så de ikke ligesom ligger og brænder i lommen, og man kan kigge på dem. Og derfor vil jeg spørge ministeren igen: Skal vi så forvente, at man på Erhvervsstyrelsens hjemmeside inden for nogle få uger kan se, hvordan man betaler pengene tilbage?

Kl. 15:51

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ministeren.

Kl. 15:51

Erhvervsministeren (Simon Kollerup):

Jeg vil også starte med at kvittere for samarbejdet. Jeg kan bekræfte til fulde, at Dansk Folkeparti ikke bare har været opsat på at få pengene ud at virke hurtigt, men også at det var til de rigtige, og at dem, der ville misbruge ordningerne, selvfølgelig ikke skulle have adgang til det. Så bare tak for det samarbejde.

Erhvervsstyrelsen er rigtig godt i gang med at få det her modul op at stå. Om et par uger vil det være klart, og jeg kan jo tilkendegive klart i dag, at det vil blive meldt ud også af Erhvervsstyrelsen, når det er klart til, at man kan begynde at tilbagebetale. For alle er selvfølgelig interesseret i, at det kun er de penge, der skal bruges til den konkrete nødhjælp. Alt overskydende skal selvfølgelig tilbage igen, og det tror jeg både virksomheder og vi som politikere ser ens på.

Kl. 15:51

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Spørgeren.

Kl. 15:51

René Christensen (DF):

Jeg vil bare gerne kvittere for svaret, og så vil jeg selvfølgelig holde øje med, om det, ministeren står her og siger i Folketingssalen i dag, også bliver til virkelighed. For jeg tror egentlig, at det her billede fra sådan en ejendomsmægler er rimelig retvisende for hovedparten af de virksomheder, som har søgt hjælpepakkerne. Jeg tror, rigtig mange har gjort det lidt på forkant for at være sikker på, at man også blev en del af det. Var det en pulje, der var stor nok? Der var meget usikkerhed dengang. Som også mailskrivener skriver her, blev man anbefalet: Søg hellere for at være sikker. Og derfor tror jeg, der ligger rigtig mange penge derude. Så vi vil følge op på det, som ministeren har sagt her i dag.

Kl. 15:52

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ministeren.

Kl. 15:52

Erhvervsministeren (Simon Kollerup):

Det vil jeg kun se frem til. Og så vil jeg bare understøtte, at der bliver informeret om det, når muligheden åbner sig. Jeg ved ikke, om det er det overvejende billede, at folk har fået for mange penge, men jeg kan godt bekræfte, at der er flere virksomheder, der har henvendt sig for at kunne få lov at betale penge tilbage. Og den mulighed åbner sig så inden for et par uger. Til gengæld har der også været rigtig, rigtig mange virksomheder, der har haft gavn af, at vi prioriterede at få pengene rigtig hurtigt ud til en start. Så vi har taget tingene i den rækkefølge, og det tror jeg i sidste ende har været det klogeste.

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak til erhvervsministeren og til hr. René Christensen.

Den næste minister, der skal stilles spørgsmål til, er udlændinge- og integrationsministeren. Og det er fru Marie Krarup fra Dansk Folkeparti, der stiller spørgsmål nr. 1315.

Kl. 15:53

Spm. nr. S 1315

23) Til udlændinge- og integrationsministeren af:

Marie Krarup (DF):

Hvad er ministerens holdning til, at sikkerhedssituationen i dele af Syrien siden december 2019 har været så god, at der i flere tilfælde ikke længere gives flygtningestatus til asylansøgere derfra, og at flere syrere tilsyneladende allerede frivilligt rejser tilbage, og vil ministeren i kølvandet på genoplukningen af verdenssamfundet efter coronakrisen have særlig fokus på hjemsendelse af herboende syriske flygtninge, der med deres tilbagevenden til Syrien kan bidrage yderligere til en stabilisering og genopbygning af det syriske samfund?

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Værsgo at læse spørgsmålet højt.

Kl. 15:53

Marie Krarup (DF):

Tak. Hvad er ministerens holdning til, at sikkerhedssituationen i dele af Syrien siden december 2019 har været så god, at der i flere tilfælde ikke længere gives flygtningestatus til asylansøgere derfra, og at flere syrere tilsyneladende allerede frivilligt rejser tilbage, og vil ministeren i kølvandet på genoplukningen af verdenssamfundet efter coronakrisen have særlig fokus på hjemsendelse af herboende syriske flygtninge, der med deres tilbagevenden til Syrien kan bidrage yderligere til en stabilisering og genopbygning af det syriske samfund?

Kl. 15:53

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ministeren.

Kl. 15:53

Udlændinge- og integrationsministeren (Mattias Tesfaye):

Jeg er først og fremmest glad for, at sikkerhedssituationen er bedre i Syrien. Flygtningenævnet har siden december, altså for et halvt år siden, taget stilling til en række sager vedrørende personer fra Damaskusområdet i Syrien. Og i de her sager har det været Flygtningenævnets vurdering, at de generelle forhold i Damaskus har ændret sig og ikke længere i sig selv kan føre til asylretlig beskyttelse, og det er der selvfølgelig grund til at være glad for. Men det er så ikke ensbetydende med, at alle personer, der stammer fra Damaskus eller Syrien, nu kan vende tilbage. Personer fra Damaskus kan stadig være i individuel risiko for forfølgelse, og Damaskus er stadig det eneste område i Syrien, hvor Flygtningenævnet har vurderet, at den generelle sikkerhedssituation gør det muligt at vende tilbage til området. Som spørgeren også selv peger på, har afgørelsen gjort det relevant at vurdere, hvordan vi stiller os i forhold til udsendelse af syrere, der ikke længere har lovligt ophold. Vores holdning er, at flygtninge som udgangspunkt skal rejse hjem igen, når forholdene i landet tillader det, og det gælder selvfølgelig også for syriske statsborgere. Og derfor synes jeg naturligvis, det er meget glædeligt, at der allerede er syrere, der rejser frivilligt hjem; sidste år var det omkring 100 syriske statsborgere, der er taget tilbage til Syrien.

Myndighederne vil også fortsat bistå syrere uden lovligt ophold med at planlægge frivillig udrejse til Syrien, og så vil de danske

myndigheder som udgangspunkt kunne bruge de såkaldte motivationsfremmende foranstaltninger over for de udlændinge uden lovligt ophold, der ikke i første omgang udrejser frivilligt. Det betyder bl.a., at udlændinge kan pålægges opholds- og meldepligt. Hvis der skulle være syrere uden lovligt ophold, der ikke udrejser frivilligt, er der lige nu nogle helt særlige omstændigheder med hensyn til Syrien, fordi der af udenrigspolitiske årsager indtil videre ikke gennemføres tvangsmæssige udsendelser til Syrien. Beslutningen er baseret på en analyse og en politisk linje, som vi deler med vores allernærmeste allierede i Europa, bl.a. Tyskland, Frankrig, Storbritannien, og USA. Og vi er i dialog med vores allierede, og vi arbejder målrettet på at kunne genoptage eller igangsætte de tvangsmæssige udsendelser til Syrien, og det håber jeg selvfølgelig vi kan komme i gang med hurtigst muligt.

Kl. 15:55

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Spørgeren.

Kl. 15:55

Marie Krarup (DF):

Tak for svaret. Kernen i spørgsmålet var jo, om man vil have særlig fokus på hjemsendelse af syriske flygtninge, og jeg synes, at svaret var nej. Det synes jeg jo er ærgerligt, fordi vi nu har den her afgørelse fra Flygtningenævnet om, at forholdene i sig selv i Damaskusområdet ikke kan berettige til asyl, og det burde jo åbne for, at man gennemgik alle opholdstilladelser for herboende syrere og fik dem sendt tilbage, som kan sendes tilbage nu, og som kommer fra de områder, hvor der ikke er nogen helt særlige ting, der gør, at de er særligt forfulgte – så de med det samme kan blive sendt tilbage. Og det var ikke det, jeg hørte i svaret, og det synes jeg er ærgerligt. Det, jeg hører i svaret, er jo bare et generelt udsagn om, at man arbejder med sagerne.

Men samtidig har vi jo også fået de nye regler om, at folk kan blive her, hvis de har arbejde. Så det vil jo sige, at man vil kunne se syriske flygtninge, der ikke har et særligt beskyttelsesbehov, som kommer fra Damaskusområdet, og som vil kunne blive boende i Danmark, fordi de har arbejde. Det synes jeg er virkelig sørgeligt og ærgerligt.

Derudover er det her med, at man ikke vil tvangsudsende, fordi man ikke vil samarbejde med Assads styre, jo virkelig en besynderlig beslutning. For vel er Assad en diktator af en ubehagelig art, som vi ikke vil have i Danmark, men dem er der rigtig mange af rundt omkring i verden. Vil det så betyde, at man ikke kan udsende til lande, hvor der er ubehagelige styreformer eller måske ubehagelige partier ved magten? Det mener jeg er en uholdbar måde at drive flygtningepolitik på.

Så alt i alt synes jeg, at det var et lidt ærgerligt svar at få her. Man vil altså ikke have fokus på hjemsendelse af syriske flygtninge i fremtiden.

Kl. 15:58

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Tak. Ministeren.

Kl. 15:58

Udlændinge- og integrationsministeren (Mattias Tesfaye):

Jo, det vil vi gerne, både når vi nægter at forlænge opholdstilladelserne, fordi de generelle forhold er af en karakter, hvor der ikke er brug for beskyttelse, og også hvis vi inddrager opholdstilladelser, som egentlig skulle have løbet noget længere. Både når vi inddrager og når vi nægter at forlænge dem, har det selvfølgelig betydning, at nogle kommer fra det område af Syrien, hvor Flygtningenævnet nu har vurderet, at der i hvert fald i forhold til de generelle forhold ikke er noget grundlag for asylretlig beskyttelse.

Til det sidste vil jeg sige, at vi ikke har nogen kvaler med at udsende til stater, der er nogle skurke; vi udsender jo meget gerne til Iran, Saudi-Arabien, Qatar og andre steder. Det er, fordi der er en udenrigspolitisk linje, som vi er enige om i Vesten, om ikke at samarbejde med Assadregimet, og det er den alliance, vi meget nødig vil bryde.

Kl. 15:58

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Tak. Spørgeren.

Kl. 15:58

Marie Krarup (DF):

Det synes jeg så man skal tage op til overvejelse, for der er jo rigtig mange syriske flygtninge i Vesteuropa. Det er jo en helt forkert måde at gå til det på. Men det er jo også en forkert måde at gå til det på, at man udelukkende vil nægte forlængelse af opholdstilladelser, men at man ikke vil iværksætte nogen foranstaltninger for at få folk til at rejse, andet end at man vil motivere. Men det er jo ikke tilstrækkeligt, for så kan folk jo i praksis blive her, så længe de har lyst til det. Det er ikke en fornuftig måde at føre politik på, og det er ikke en fastholdelse af paradigmeskiftet, som man jo ellers har lovet før valget.

Kl. 15:59

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ministeren.

Kl. 15:59

Udlændinge- og integrationsministeren (Mattias Tesfaye):

Vi står fast på det, der bliver kaldt paradigmeskiftet, altså at flygtninge er her midlertidigt. I det omfang, at syriske flygtninge får inddraget deres opholdstilladelse og kommer i udsendelsesposition, skal de også rejse hjem – det er der ingen tvivl om. Hvis ikke de gør det, ender de jo i sidste ende på et udrejsecenter, og så vil de kunne blive omfattet af alt det her opholds- og meldepligt. Og som jeg også nævnte i min tale, vil der også være mulighed for at kunne frihedsberøve folk oppe på det, der hedder Ellebæk, i Nordsjælland, hvis vi f.eks. kan se en mulighed for at udsende folk. Den særlige situation, der er omkring Syrien, er bare, at vi ikke vil bryde alliancen med resten af Vesten og begynde at arbejde sammen med Assad.

Kl. 16:00

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Spørgeren.

Kl. 16:00

Marie Krarup (DF):

Men når det forholder sig sådan, er det jo heller ikke rigtigt, at der er fokus på hjemsendelser. Så er det jo forkert at sige det, fordi man ikke vil gøre noget konkret i forhold til det. Så jeg synes jo, at det i højere og højere grad bliver sådan lidt Komiske Ali-agtigt, at man står og siger, at man fastholder paradigmeskiftet, altså hjemsendelsespolitikken, samtidig med at man altså ikke vil bruge tvangsudsendelser, og man vil lade folk, der er i beskæftigelse, blive jeg er som ikke er jo tjekket er langtidssyge her. Det er jo helt grotesk.

Kl. 16:00

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ministeren.

Kl. 16:00

Udlændinge- og integrationsministeren (Mattias Tesfaye):

Vi vil gerne bruge tvangsudsendelser. Lige nu på grund af corona er der ikke så mange fly i luften, men ellers kører tvangsudsendelserne, og de skal køre, og vi glæder os til at komme i gang med det igen.

Vi har ingen kvaler med at udsende folk med tvang, for hvis ikke det værktøj er i værktøjsskassen, er der heller ingen, der accepterer at rejse hjem frivilligt. Så det er helt afgørende, at vi kan sende hjem med tvang. Der er bare ét land, vi har problemer med lige nu, fordi vi ikke ønsker at indlede et samarbejde med Assadregimet. Og vi synes, det ville være ufornuftigt, hvis Danmark som det eneste vestlige land begyndte at gå enegang dér og indirekte begyndte at anerkende det regime, der er i Syrien for tiden.

Kl. 16:01

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til ministeren. Spørgsmålet er blevet besvaret.

Det næste spørgsmål under dagsordenspunktet er spørgsmål 24, og det er et spørgsmål til beskæftigelsesministeren, og det er stillet af fru Ulla Tørnæs.

Kl. 16:01

Spm. nr. S 1288

24) Til beskæftigelsesministeren af:

Ulla Tørnæs (V) (medspørger: **Troels Lund Poulsen (V)**):

Hvad er ministerens holdning til, at en virksomhed har måttet afskedige 200 medarbejdere på grund af ministerens ulovlige forvaltning af lønkompensationsordningen?

Første næstformand (Karen Ellemann):

Værsgo for oplæsning af spørgsmålet.

Kl. 16:01

Ulla Tørnæs (V):

Mange tak. Hvad er ministerens holdning til, at en virksomhed har måttet afskedige 200 medarbejdere på grund af ministerens ulovlige forvaltning af lønkompensationsordningen?

Kl. 16:02

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ministeren.

Kl. 16:02

Beskæftigelsesministeren (Peter Hummelgaard):

Tak for spørgsmålet. Lad mig starte med at slå noget fast: Der er ikke forvaltet ulovligt. Erhvervsstyrelsen har hele tiden forvaltet efter bekendtgørelsen, og hvis der er nogen, der skulle have afholdt sig fra at søge om lønkompensation, kan de stadig væk søge frem til den 30. juni uden at blive omfattet af det fulde neutralitetsprincip. At en virksomhed har afskediget medarbejdere, inden de gik ind i lønkompensationsordningen, er ikke usædvanligt, ligesom den virksomhed, som jeg formoder spørgeren henviser til, efterfølgende kan have søgt om og fået lønkompensation.

Kl. 16:02

Første næstformand (Karen Ellemann):

Spørgeren.

Kl. 16:02

Ulla Tørnæs (V):

Tak for svaret. Det kommer bag på mig, må jeg sige. Hvis man graver et lillebitte smule i den her sag, fremgår det rent faktisk, at der ikke er noget som helst lovgrundlag for at udøve den diskrimination, som ministeren bl.a. gennem udtalelser til offentligheden efter min opfattelse har gjort sig skyldig i. Ser man i trepartsaftalen, ser man i aktstykket, som et enigt flertal har vedtaget i Folketingets Finansudvalg, ser man på den bekendtgørelse, som erhvervsministeren har udmøntet reglerne i, så vil man erfare, at der intet grundlag er for den diskriminering mellem virksomheder, som ministeren har været talsmand for, nemlig at man, såfremt man var omfattet af en arbejdskonflikt, ikke var berettiget til at søge om lønkompensation.

Så jeg er noget overrasket over, at ministeren bare står sådan fuldstændig høj i hatten og siger, at det ikke er noget problem, når man udmærket ved, at der findes i hvert fald én virksomhed, som har afskediget ikke mindre end 200 medarbejdere, netop fordi virksomheden blev gjort bekendt med, at den ikke var berettiget til at være omfattet af lønkompensationsordningerne. Sideløbende har jeg haft ministeren i samråd i Folketingets Beskæftigelsesudvalg, hvor ministeren har forklaret mig, at der i den bunke, hvor den pågældende virksomhed, jeg her taler om, lå, ovre i Erhvervsstyrelsen lå ni øvrige virksomheder. Men ministeren har også svaret mig i et skriftligt svar, at der samlet set er 632 virksomheder, som er omfattet af en arbejdskonflikt og derfor ifølge ministeren, i hvert fald af de oplysninger, som ministeren gav til Folketinget, ikke var berettiget til at være omfattet af lønkompensationsordningerne.

Kl. 16:04

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ministeren.

Kl. 16:04

Beskæftigelsesministeren (Peter Hummelgaard):

Der gælder et generelt princip om, at staten forholder sig neutralt i konflikter på arbejdspladserne, fordi løn- og arbejdsforhold er et anliggende for arbejdsmarkedets parter. Princippet betyder bl.a., at staten ikke tager stilling i konflikter og dermed ikke igangsætter aktiviteter, som kan være til fordel for enten den ene eller den anden part, og er udmøntet i en række love på ministeriets område. Konkret i forhold til lønkompensationsordningen har Beskæftigelsesministeriet vurderet, at virksomheder omfattet af konflikt som en konsekvens af princippet om neutralitet ikke kan få fuld kompensation fra ordningen. Det berører dog alene de konkrete stillingskategorier på virksomheden, der er omfattet af konflikten, og den vurdering har været delt med arbejdsmarkedets parter i forbindelse med fortolkningen af trepartsaftalen.

Kl. 16:05

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til ministeren. Så er det spørgeren igen.

Kl. 16:05

Ulla Tørnæs (V):

Men det er jo lige præcis det sidste, som ministeren her nævner, som der ikke har været lovgrundlag for, og derfor har ministeren jo handlet ulovligt, når ministeren har svaret Folketinget, at man ikke var berettiget til at få lønkompensation, såfremt man var omfattet af en arbejdskonflikt, og ministeren har også sagt det i offentligheden.

Jeg skal bare her understrege, at Venstre har sagt ja til at være med til at indføre lønkompensationsordningerne, og det har vi gjort for at holde hånden under danske arbejdspladser, sådan at medarbejdere ude på virksomhederne ikke skulle afskediges på grund af covid-19-krisen.

Kl. 16:06

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak. Ministeren.

Kl. 16:06

Beskæftigelsesministeren (Peter Hummelgaard):

Og det vil vi jo fra regeringens side fortsat gerne takke Venstre for at have medvirket til, for den ambition deler vi. Konkret i forhold til den fortolkning af trepartsaftalen vil jeg sige, at det er det, som jeg har uddybet i et notat fra den 23. marts, og den forventede anvendelse af princippet er også lagt til grund i mit svar på spørgsmål nr. 26 til det lovforslag, der gjorde det muligt at skubbe ferie i tillæg til det. Erhvervsministeriet og Beskæftigelsesministeriet er

imidlertid blevet opmærksomme på, at neutralitetsprincippet ikke er blevet udmøntet efter hensigten i den udstedte bekendtgørelse om lønkompensationsordningen, som også erhvervsministeren og jeg har redegjort for i spørgsmål. Det er der nu rettet op på, og det gælder alene fremadrettet.

Kl. 16:07

Første næstformand (Karen Ellemann):

Så er der adgang til en medspørger. Det er hr. Troels Lund Poulsen, der har 1 minut. Værsgo.

Kl. 16:07

Troels Lund Poulsen (V):

Tak for det, og tak for de svar, der er kommet indtil videre. Blot for at forstå det helt korrekt: Jeg forstår ministeren på den måde, at der ikke er nogen, som har søgt om lønkompensation, som måtte være blevet afvist, på baggrund af at de havde været konfliktramte, i forhold til neutralitetsprincippet. Det var det, ministeren sagde. Er det rigtigt forstået?

Kl. 16:07

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ministeren.

Kl. 16:07

Beskæftigelsesministeren (Peter Hummelgaard):

Det er de oplysninger, vi i hvert fald har modtaget fra Erhvervsstyrelsen. Der er ingen virksomheder, som er blevet nægtet lønkompensation, hvis de i øvrigt lever op til de regler, der udmønter ordningen, herunder at virksomheden udbetaler løn til de pågældende medarbejdere.

Kl. 16:07

Første næstformand (Karen Ellemann):

Medspørgeren.

Kl. 16:07

Troels Lund Poulsen (V):

Så tror jeg bare, man må sige, at ministeren igen desværre ikke har været i stand til at give fyldestgørende oplysninger her i Folketinget. For der er eksempler på, at virksomheder faktisk har fået det modsatte svar fra Erhvervsstyrelsen, og derfor er det jo ret alvorligt, hvis Erhvervsstyrelsen, om man så må sige, har administreret en ordning, som der ikke har været hjemmel til, og som der heller ikke, om man så må sige, har været lovgivningsmæssig opbakning til.

Kl. 16:08

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ministeren.

Kl. 16:08

Beskæftigelsesministeren (Peter Hummelgaard):

Altså, i forhold til det svar, som jeg giver, og det notat fra den 23. marts og det ene efterfølgende svar til Folketinget i slutningen af marts, hvor vi som en tolkning på trepartsaftalen siger, at neutralitetsprincippet skal gælde, har Erhvervsministeriet og Beskæftigelsesministeriet fundet ud af, at det ikke har været udmøntet korrekt i bekendtgørelsen. Det er også derfor, at der i det svar, jeg har oversendt til spørgeren og medspørgeren, gøres gældende, at man rent faktisk har mulighed for nu at søge hele vejen frem til den 30. juni.

Kl. 16:09

Første næstformand (Karen Ellemann):

Så er det fru Ulla Tørnæs til en sidste runde af ½ minuts varighed. Værsgo.

Kl. 16:09

Ulla Tørnæs (V):

Det er jo ærgerligt, at ministeren står her og bruger svartiden på at gøre mig opmærksom på noget, som det rent faktisk var mig der gjorde ministeren opmærksom på. For der fandtes ikke noget som helst lovligt grundlag for den forvaltning af trepartsaftalen, som ministeren har udøvet. Og at ministeren blev gjort opmærksom på det, skyldtes, at jeg stillede spørgsmål til ministeren, som ministeren ikke kunne svare på. Nu står ministeren så her og siger, at man er blevet opmærksom på det. Ja tak, hr. lærer, undskyld mig, det var sådan set alene, fordi ministeren blev gjort opmærksom på det fra min side!

Men kan ministeren så ikke lige forklare mig, hvor lovhjemmelen i aktstykket er til at ændre bekendtgørelsen, sådan at det, ministeren mente den 23. marts, nu rent faktisk bliver lovligt? Hvor er hjemmelen til at lovliggøre det?

Kl. 16:09

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak. Ministeren, værsgo.

Kl. 16:10

Beskæftigelsesministeren (Peter Hummelgaard):

Jeg tror først og fremmest, at det bare er vigtigt, at vi er enige om præmissen. Altså, det har jo været Beskæftigelsesministeriets og min opgave sammen med arbejdsmarkedets parter, ligesom det i øvrigt altid er, at tolke efterfølgende på alle de tvivlsspørgsmål, der opstår mellem parterne om, hvordan trepartsaftalen skal forstås.

Der har været mange spørgsmål undervejs. Et af dem har været om neutralitetsprincippet, og et andet har været, om virksomheder, der fyrer, inden de træder ind i ordningen, stadig væk må blive omfattet af ordningen. Et helt tredje spørgsmål har været, om det overhovedet er muligt at rotere medarbejdere rundt i ordningen. Og der har været massevis af den type spørgsmål, som vi hele vejen igennem har skullet afklare, herunder neutralitetsprincippet. Det er så ikke blevet udmøntet korrekt i bekendtgørelsen, og det synes jeg er beklageligt, og det er også derfor, at der ikke er nogen virksomheder, som med det i hånden kan blive nægtet lønkompensation bagudrettet.

Kl. 16:10

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak for besvarelsen af spørgsmålet.

Det næste spørgsmål til beskæftigelsesministeren er stillet af hr. Troels Lund Poulsen med medspørger fru Ulla Tørnæs.

Kl. 16:11

Spm. nr. S 1290

25) Til beskæftigelsesministeren af:

Troels Lund Poulsen (V) (medspørger: **Ulla Tørnæs** (V)):

Hvad er ministerens holdning til de vildledende oplysninger, som ministeren gav til Folketinget i »Notat – lønkompensation og konflikt« af 23. marts 2020?

Første næstformand (Karen Ellemann):

Værsgo til hr. Troels Lund Poulsen for oplæsning af spørgsmålet.

Kl. 16:11

Troels Lund Poulsen (V):

Tak for det. Vi bliver i samme boldgade, om man så må sige. Spørgsmålet lyder: Hvad er ministerens holdning til de vildledende oplysninger, som ministeren gav til Folketinget i »Notat – lønkompensation og konflikt« af 23. marts 2020?

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ministeren.

Kl. 16:11 ministeren ønsker skulle have været gældende, men det har den så været. Vil der blive udbetalt erstatning til de virksomheder, der har fyret medarbejdere, fordi de har fået oplyst, at de ikke kunne få lønkomensation, fordi man har administreret efter det, som kommer til at være gældende, hvis regeringen får sin vilje, efter den 30. juni?
Kl. 16:14

Beskæftigelsesministeren (Peter Hummelgaard):

Tak for spørgsmålet. Jeg er glad for at få mulighed for at svare på anklagerne om vildledning af Folketinget. Jeg er ret uforstående over for, på hvilken måde jeg skulle have vildledt Folketinget, i forhold til hvordan jeg ser neutralitetsprincippet anvendt i forhold til lønkomensation. I notatet, som spørger henviser til, redegøres der fra ministeriets side for det klare udgangspunkt, at staten forholder sig neutralt i konflikter. Det er et sagligt princip, som også er anvendt på en række områder i beskæftigelseslovgivningen, og som bygger på, at løn- og arbejdsforhold er et anliggende for arbejdsmarkedets parter. Konkret i forbindelse med udmøntningen af trepartsaftalen om lønkomensation har Beskæftigelsesministeriet vurderet, at virksomheder omfattet af konflikt som en konsekvens af princippet om neutralitet ikke kan få fuld komensation fra ordningen. Det drejer sig helt konkret om de stillingskategorier, der er omfattet af konflikten. Den vurdering har også været delt med arbejdsmarkedets parter.

Dette er derfor også lagt til grund i mit svar på spørgsmål 26 til lovforslag 141, som blev afgivet til Folketinget den 23. marts 2020, ligesom det er uddybet i det notat af 23. marts, som spørgerne henviser til. Erhvervsministeriet og Beskæftigelsesministeriet er imidlertid blevet opmærksomme på, at neutralitetsprincippet ikke er blevet udmøntet efter hensigten i den udstedte bekendtgørelse om lønkompositionsordningen, som erhvervsministeren og jeg har redegjort for i svar 258 til Beskæftigelsesudvalget. Det er der nu rettet op på fremadrettet. Virksomheder, som endnu ikke måtte have søgt, kan stadig væk nå at søge om lønkomensation.

Jeg vil gerne slutte af med at understrege, at der er ingen, der er blevet afskåret fra at søge om lønkomensation, ligesom der ikke er nogen virksomheder, der er blevet nægtet lønkomensation, hvis de i øvrigt lever op til de regler, der udmønter ordningen, herunder at de udbetaler løn til de pågældende medarbejdere.

Kl. 16:13

Første næstformand (Karen Ellemann):
Hr. Troels Lund Poulsen.

Kl. 16:13

Troels Lund Poulsen (V):

Tak for det. Jeg tror, man skal passe på med meget skræmmet at sige, at der ikke er nogen virksomheder, der er blevet nægtet at modtage lønkomensation, når vi lige havde diskussionen før. Jeg ville så nok være ret påpasselig med som minister at gå videre ned ad den vej, men det vurderer ministeren jo selv.

Først og fremmest er det vigtigt at sige, at det jo ikke er arbejdsmarkedets parter, der laver lovgivning i Danmark, trods alt, altså, det er jo med al respekt Folketinget. Det er heller ikke sådan, at ministeren kan regere ved hjælp af dekret. Det kræver, at der er 90 mandater, der bakker op, eller at der i hvert fald er 90 mandater, der ikke mener det modsatte. Derfor er der vel to ting, der rejser sig. Først og fremmest er der jo det principielle spørgsmål, som det her også kredser om, nemlig: Hvor er den lovgivningsmæssige hjemmel, hvor er ophængen til at knæsatte neutralitetsprincippet? Altså, når man ser det aktstykke, der gik igennem Finansudvalget, hvor er det så helt præcis, man siger, at det er her, man vil gøre det? Det er det første spørgsmål.

Det andet spørgsmål er: Hvad vil man gøre i det tilfælde, at der er virksomheder, der har fået afslag på deres ansøgning om lønkomensation, fordi bekendtgørelsen nu har været gældende ved en fejl, men som skulle have haft det? Det er ikke den bekendtgørelse, som

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ministeren.

Kl. 16:14

Beskæftigelsesministeren (Peter Hummelgaard):

Jamen altså, jeg vil starte med at sige, også fordi spørgeren nu nævner det igen, at jeg er blevet oplyst om, at der ikke er nogen virksomheder, som skulle være blevet nægtet lønkomensation med ophæng i neutralitetsprincippet. Det vil vi selvfølgelig gå tilbage og tjekke op på, også når nu spørgeren siger endnu en gang, at det har han en viden om eller en formodning om at nogen måtte være blevet. Det vil vi selvfølgelig tjekke op på.

Det andet spørgsmål, som ordføreren er inde på ...

Kl. 16:15

Første næstformand (Karen Ellemann):

Det bliver i næste runde, da tiden er gået. Det er spørgeren. Værsgo.
Kl. 16:15

Troels Lund Poulsen (V):

Skal vi så ikke bare give ordet videre? Jeg er jo ikke som sådan ordfører. Jeg er bare folketingsmedlem.

Kl. 16:15

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ministeren.

Kl. 16:15

Beskæftigelsesministeren (Peter Hummelgaard):

Det er helt i orden. Men spørgeren spørger ind til, hvad det er for en hjemmel, der så måtte være fremadrettet, som jo ikke har været der bagudrettet. Den bemyndigelsesbestemmelse, som erhvervsministeren blev tildelt i aktstykket om lønkomensation, indebærer meget klart hjemmel til at fastsætte regler om bl.a. kriterier og vilkår for lønkomensation og modtagerkreds. Det har altså ved aktstykkets vedtagelse været klart for Finansudvalget, at der administrativt ville blive fastsat nærmere regler om netop kriterier, vilkår og modtagerkreds.

Jeg har ingen grund til at tro andet, end at den bemyndigelse, som erhvervsministeren har fået af Finansudvalget, selvfølgelig er givet i overensstemmelse med de retningslinjer, som gælder for tekstanmærkninger. Der er ikke tale om bebyrdende regler. Lønkompositionsordningen er en begunstigende tilskudsordning, der giver virksomhederne mulighed for at søge om komensation efter de rammer, der er sat i ordningen.

Kl. 16:16

Første næstformand (Karen Ellemann):

Hermed giver jeg adgang til medspørgeren. Fru Ulla Tørnæs, en runde a 1 minut. Værsgo.

Kl. 16:16

Ulla Tørnæs (V):

Jeg vil gerne følge op på svaret her, fordi det jo er sådan, at man lovgiver gennem et aktstykke med en anmærkning, som giver en bemyndigelse til erhvervsministeren, som udsteder en bekendtgørelse – først en bekendtgørelse, som ministeren ikke var enig i indholdet af, og nu laver man så en ny bekendtgørelse. Kan ministeren ikke selv høre, at vi er ude på et meget, meget tyndt grundlag?

Det er jo også sådan, at når man lovgiver med tilbagevirkende kraft, hvilket det her jo bliver, så skal det være med en begunstigen- de retsakt, og det vil det her jo under ingen omstændigheder være, for ministeren har jo tidligere svaret mig, at der er 632 virksomheder, som er omfattet af en arbejdskonflikt og dermed ville være potentielle modtagere af lønkompensation i den kategori. Det er de virksomheder, som ministeren fremadrettet kommer til at fratage muligheden for at være en del af lønkompensationsordningerne, og det er, uanset hvordan man vender og drejer det, lovgivning med tilbagevirkende kraft.

Kl. 16:17

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ministeren.

Kl. 16:17

Beskæftigelsesministeren (Peter Hummelgaard):

Jeg er ikke enig i, at det har karakter af at være lovgivning med tilbagevirkende kraft. Det, der har været tilfældet, er, at det har været Beskæftigelsesministeriets vurdering, at neutralitetsprincippet også gjorde sig gældende til trepartsaftalen og dermed lønkompensationsordningen, som lægger til grund, at staten forholder sig neutralt i konflikter, ligesom vi ved lovgivning har bestemt, at man ikke kan udbetale dagpenge til lønmodtagere, der er i konflikt, og ligesom der er blevet fastsat en lang række andre kriterier for virksomheder for at få adgang til lønkompensationsordningen, herunder det væsentligste, at man ikke må fyre sine medarbejdere, mens man er i lønkompensationsordningen.

Jeg er ikke enig i, at der er tale om lovgivning med tilbagevirkende kraft. Tværtimod er det jo blevet klargjort, at hvis der er nogen, der skulle have afholdt sig fra at søge om lønkompensation, så kan de stadig væk søge frem til den 30. juni uden at blive omfattet af det fulde neutralitetsprincip.

Kl. 16:18

Første næstformand (Karen Ellemann):
Medspørgeren.

Kl. 16:18

Ulla Tørnæs (V):

Men prøv at høre her: Vi er virkelig, virkelig ude på et tyndt grundlag. Der har på intet tidspunkt, bortset fra de fejlagtige oplysninger, som ministeren har givet Folketinget, overhovedet været drøftet, hvorvidt neutralitetsprincippet skulle gælde for lønkompensationsordningerne. Så går det pludselig op for ministeren – enten har man glemt det, eller også er man blevet mindet om det af nogle af vennerne i fagbevægelsen, at der måske var noget, man ikke lige helt havde husket – og vupti så mener man, man har grundlag, hjemmel til at kunne udstede en så vidtgående bekendtgørelse som erstatning for en tidligere udarbejdet bekendtgørelse, som man ganske vist fortolkede fejlagtigt.

Kan ministeren ikke selv høre, at det er et meget, meget tyndt grundlag som minister at stå på? Det her handler om mennesker af kød og blod, som har mistet deres job, fordi ministeren har givet fejlagtige oplysninger dels til Folketinget, dels til offentligheden.

Kl. 16:19

Første næstformand (Karen Ellemann):
Tak! Taletiden er ophørt. Det er ministeren. Tak.

Kl. 16:19

Beskæftigelsesministeren (Peter Hummelgaard):

Jeg er nødt til at sige igen til spørgeren: Jeg har ikke givet fejlagtige oplysninger til Folketinget. Jeg har svaret på et spørgsmål. Jeg har oversendt et notat omkring, hvordan neutralitetsprincippet skulle for-

stås i forhold til trepartsaftalen. Jeg har så efterfølgende sagt, at det princip ikke er blevet udmøntet i bekendtgørelsen, og det er også derfor, at erhvervsministeren har udstedt en bekendtgørelse, der gør det muligt for alle at søge om lønkompensation frem til den 30. juni uden at blive omfattet af det fulde neutralitetsprincip.

Kl. 16:20

Første næstformand (Karen Ellemann):

Så er det hovedspørgeren, hr. Troels Lund Poulsen, til en sidste runde. Værsgo.

Kl. 16:20

Troels Lund Poulsen (V):

Tak for det. Vi får jo rig lejlighed til at forfølge det her principielle og også stærkt interessante spørgsmål, for vi har jo bedt både beskæftigelsesministeren og erhvervsministeren om at komme i samråd. Men der er en ting, som jeg syntes igen lige fortjener at blive fremhævet, selv om det er af mere teknisk karakter, og det er hele den der kæde af forklaringer om, at man godt kan gøre det i tredje eller fjerde række, fordi der engang var et aktstykke og al mulig andet. Men det er jo sådan, at Finansudvalget er blevet enige om en arbejdsform, og her tillader jeg mig så bare at citere:

Når lovgivningen sker i tilknytning til et aktstykke, er der særlige retssikkerhedsmæssige forhold, der skal tages i betragtning.

Nogle af betænkkelighederne ved at lave reguleringer i en tekstanmærkning er der redegjort for i den beretning om Finansudvalgets arbejdsform, som findes, og som er bredt støttet af partierne i Folketinget. Både under punkt 5.2. og i særdeleshed under 6.3.4. lægges der op til, at materiel lovgivning skal være af ikkebebyrdende karakter, og det er jo lige præcis det, der kommer til at være gældende efter den 30. juni, hvis ministeren og regeringen udsteder den her bekendtgørelse.

Kl. 16:21

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ministeren.

Kl. 16:21

Beskæftigelsesministeren (Peter Hummelgaard):

Men det er der jo i givet fald, og nu er vi helt inde ved kernen, en uenighed om og en uenighed om den juridiske fortolkning af det, for vi har svært ved at se, at der er tale om bebyrdende regler. Lønkompensationsordningen er en begunstigende tilskudsordning, der giver virksomheder en mulighed for at søge om kompensation efter de rammer, der er sat i ordningen. Der er ikke nogen, der pålægger nogen virksomhed nogen byrder, men man fastsætter nogle kriterier for, hvad det er for nogle vilkår, hvorunder man kan modtage tilskud og kompensation.

Kl. 16:21

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til beskæftigelsesministeren for besvarelsen af spørgsmålene. Tak til spørgerne.

Det næste spørgsmål på dagsordenen er spørgsmål 26, og det er et spørgsmål til miljøministeren, som er i salen. Miljøministeren er til stede, og spørgeren er klar.

Kl. 16:22

Spm. nr. S 1286

26) Til miljøministeren af:

Nils Sjøberg (RV):

I lyset af, at en rapport fra Aarhus Universitet sidste år konkluderede, at der i august og september i 2018 og 2019 var det værste iltsvind i 15 år i det sydlige Lillebælt, Det Sydfynske Øhav og i de

sydjyske fjorde, hvad har ministeren så tænkt sig at gøre for at sikre, at vi får formindsket omfanget af iltsvind i disse områder?

Første næstformand (Karen Ellemann):
Værsgo til oplæsning af spørgsmålet.

Kl. 16:22

Nils Sjøberg (RV):

Tak. Det her drejer sig om iltsvind i Lillebælt. En rapport fra Aarhus Universitet sidste år konkluderede, at der i august og september i 2018 og 2019 var det værste iltsvind i 15 år i det sydlige Lillebælt, Det Sydfynske Øhav og i de sydjyske fjorde. Hvad har ministeren tænkt sig at gøre for at sikre, at vi får formindsket omfanget af iltsvind i disse områder?

Kl. 16:22

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ministeren.

Kl. 16:22

Miljøministeren (Lea Wermelin):

Tak for spørgsmålet. Først og fremmest vil jeg sige, at jeg deler spørgerens bekymring for vores vandmiljø, og de her iltsvindsrapporter sidste år viste netop, at iltsvindet i 2019 var usædvanlig stort og langvarigt. Udfordringerne med iltsvind understreger også, at der er behov for at nedbringe udledningerne af kvælstof og fosfor for at forbedre vandmiljøet. Det vil ikke være muligt at fjerne iltsvind fra havene fuldstændig, fordi de også påvirkes af vind og vej, men vi kan og vi skal nedbringe belastningerne af vores havmiljø og på den måde mindske risikoen for udbredt iltsvind i fremtiden.

Vi ved, at udledningerne af kvælstof ikke er faldet som forventet. Det handler vi på. Derfor indgik regeringen også i efteråret en aftale med støttepartierne, bl.a. også Radikale Venstre, og Alternativet, om at øge indsatsen for at nedbringe kvælstof med 1.150 t allerede i år.

I forbindelse med de kommende vandområdeplaner for 2021-2027 kommer vi også til at revurdere indsatsbehovet for at opnå god tilstand i vores kystvande. Vandområdeplanerne vil beskrive de indsatser, der skal til, for at forbedre tilstanden i de forskellige vandområder. Det gælder jo også de nævnte områder: det sydlige Lillebælt, Det Sydfynske Øhav og i de sydjyske fjorde. Det er også klart, at hele diskussionen om spildevand selvfølgelig også indgår i de vandplaner, hvor vi jo også skal fortsætte det arbejde, der er i gang. Og Miljøstyrelsen overvåger af samme grund også udviklingen af iltsvind, og jeg har selv været med dem nede for at se det arbejde, de laver, for det er meget vigtigt og en prioritet, som jeg tror at spørgerens parti og regeringen deler fuldt ud. Tak.

Kl. 16:24

Første næstformand (Karen Ellemann):
Så er det spørgeren. Værsgo.

Kl. 16:24

Nils Sjøberg (RV):

Tak. Det glæder mig, at ministeren sætter fokus på det her område, men situationen er ganske og særdeles alvorlig i Lillebælt, i særdeleshed i den sydlige del af Lillebælt. Situationen er jo den, at kvælstofbelastningen på landsplan er halveret siden 1990'erne, men stadig væk er alvorlig og katastrofal i netop den sydlige del af Lillebælt, hvor der er nogle helt ekstraordinære og voldsomme problemer. Det er det, der bliver gjort opmærksom på i en rapport fra Aarhus og Aalborg universiteter. Der er så meget gift, der er så meget svovlbrinte, at der faktisk er dødt – der ligger sådan en hel dyne i bunden af havet – og det er en virkelig alvorlig situation.

Kravene til at forbedre vandmiljøet i Danmark kom jo fra EU i 2000. Den første deadline var i 2009, som blev forlænget til 2015,

så til 2021, og nu så igen til 2027. Alligevel valgte den forrige regering at meddele Kommissionen, at det som sagt var urealistisk at nå målene om en vandtilstand, der var tilfredsstillende, i 2027. Vi har et vandmiljø i det sydlige Lillebælt – Aabenraa Fjord, Flensborg Fjord – hvor der længe har været et så lavt iltniveau, at der bliver frigivet svovlbrinte, så fiskene dør.

Hvis man kigger på de kort, der er lavet – nu er det her selvfølgelig et, som ministeren givetvis kender, så det er der måske ikke nogen grund til at vise – er det selv i november måned, hvor situationen burde være i orden, ekstraordinært galt. Så derfor: Hvornår har den nuværende minister tænkt sig, at der skal være en god miljøtilstand igen?

Kl. 16:26

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ministeren.

Kl. 16:26

Miljøministeren (Lea Wermelin):

Tak for det opfølgende spørgsmål. Jeg var selv med til en konference – »Hjælp Lillebælt« – der blev holdt her i februar, hvor man jo også på tværs af de interesser, der er lokalt, sagde: Det går simpelt hen ikke, vi er nødt til at gøre noget mere for vores havmiljø. Den bekymring deler jeg også. Og det er også derfor, jeg er glad for, at vi allerede fra 2020 har taget et skridt sammen med Radikale Venstre i forhold til at få nedbragt udledningen af kvælstof til vores vandmiljø, som vi jo ved er en af de vigtige presfaktorer i det med at skabe iltsvind i vores havmiljø.

Men jeg tror også, det er vigtigt at sige, at vi jo i forhold til vandrammedirektivet også står et andet sted nu med det flertal, vi har, i forhold til den tidligere regering, for vi har jo forpligtet os på sammen i forståelsespapiret, at vi skal leve op til vandrammedirektivet, som jo slutter i 2027, som spørgeren var inde på.

Kl. 16:27

Første næstformand (Karen Ellemann):
Spørgeren.

Kl. 16:27

Nils Sjøberg (RV):

Tak. Lige netop! For det fremgår jo også af Basisanalysen for vandområdeplaner 2021-2027 fra Miljøministeriet, at der på landsplan ikke har været en tydelig udvikling i faldet af kvælstof i de senere år, og at der ikke ses nogen udvikling for fosfor fra 2000 og frem. Så det glæder mig meget, at ministeren er opmærksom på, at det netop er et punkt, som er helt afgørende for os i vores forståelsespapir.

Hvad tænker ministeren om det, og vil ministeren ændre på situationen, som den er nu?

Kl. 16:27

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ministeren.

Kl. 16:27

Miljøministeren (Lea Wermelin):

Heldigvis glæder jeg mig over, vi nu står på et grønt mandat, ikke bare som regering, men også som flertal i Folketinget, i modsætning til den tidligere regering, som jo med landbrugspakken skubbede en miljøregning foran sig, vel vidende at både Socialdemokratiet, men jo også Radikale Venstre og andre råbte vagt i gevær og sagde: Pas nu på vores vandmiljø; pas nu på med den miljøregning, som kommer af at lave den landbrugspakke.

Men alligevel kørte man altså på, og det betyder jo, at vi i dag står med den her store opgave. Jeg har stor forventning til, at det er en opgave, som vi skal løse i fællesskab.

Kl. 16:28

Kl. 16:30

Første næstformand (Karen Ellemann):
Spørgeren.

Kl. 16:28

Nils Sjøberg (RV):

Tak. Det får mig så til at spørge, hvilke metoder ministeren så vil tage i brug for sikre, at vi får nedbragt udledningen af næringsstoffer til Lillebælt og fjordene, så vi får genskabt en god miljøtilstand. Der tænker jeg ikke bare i forhold til samarbejdet om at finde nogle løsninger, men også hvilke konkrete løsninger. Har ministeren gjort sig nogen overvejelser?

Kl. 16:28

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ministeren.

Kl. 16:28

Miljøministeren (Lea Wermelin):

Ja, det er klart, at vi jo skal have fat i forskellige værktøjer for at nå i mål med vandrammedirektivet. I første omgang har vi jo sat nogle af de analyser og det forarbejde i gang, som spørgeren også er inde på, fordi de nye vandplaner skal være klar i begyndelsen af det nye år. Det vil sige, at vi sådan set er ved at lægge sidste hånd på det faglige grundlag. Og så skal vi jo mødes som partier og tale om, hvordan vi egentlig kan lave de konkrete indsatser, og det vil være mange ting, som vi der skal have fat i. Derfor sidder der også lige nu lokale vandråd rundt i hele Danmark, som kigger på, hvad det er for nogle indsatser, der skal til, f.eks. i vandløb. Og vi kigger jo på, hvad det er, landbruget eksempelvis skal levere, og hvad der skal leveres fra spildevandsindsatsen i forhold til at komme i mål?

Kl. 16:29

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til ministeren, og tak til hr. Nils Sjøberg. Spørgsmålet er besvaret.

Det næste spørgsmål er også til miljøministeren, og det er stillet af hr. Kim Valentin fra Venstre.

Kl. 16:29

Spm. nr. S 1294

27) Til miljøministeren af:

Kim Valentin (V):

Hvilke overvejelser gør ministeren sig om, at der i Københavns Kommune er blevet udledt over 35 milliarder liter urensset spildevand i Øresund i perioden fra 2014 til 2018, og hvilke initiativer vil ministeren tage, for at der ikke fremover bliver udledt spildevand til skade for miljø og biodiversitet?

Første næstformand (Karen Ellemann):

Værsgo til oplæsning af spørgsmålet.

Kl. 16:29

Kim Valentin (V):

Tak til formanden. Hvilke overvejelser gør ministeren sig om, at der i Københavns Kommune er blevet udledt over 35 milliarder liter urensset spildevand i Øresund i perioden fra 2014 til 2018, og hvilke initiativer vil ministeren tage, for at der ikke fremover bliver udledt spildevand til skade for miljø og biodiversitet?

Kl. 16:30

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ministeren.

Miljøministeren (Lea Wermelin):

Først og fremmest er jeg glad for, at Venstre også er med på, at det her er en vigtig dagsorden, altså at vi passer bedre på vores vandmiljø. For jeg mener, at vi udleder alt for meget spildevand ved overløb i Danmark, og som det foregående spørgsmål jo også viste, er vores vandmiljø presset af alt for mange næringsstoffer, og vi er stadig langt fra at opfylde vandrammedirektivets målsætninger, så det skal vi gøre bedre.

Jeg har søsat en række projekter, som skal give bedre data om overløb, så kommunerne bedre kan nedbringe de overløb. Det handler konkret om, at kommunerne nu er forpligtet i lovgivningen til at indberette de data om spildevand. Det betyder, at vi har opdateret den database, hvor kommunerne skal indberette, som jo er hele grundlaget, for at vi også politisk kan kigge på, hvilke kommuner det er, der har store problemer her, og hvor det er, der skal sættes ind. Så har jeg igangsat en undersøgelse for at nedbringe usikkerheden i forhold til data om overløb gennem bedre modeller og målinger. Og vi har også igangsat nye, konkrete målinger i vandløb i forhold til problemet med spildevand og også besigtigelser ved overløb. Så der er sat en række ting i gang.

Det er også vigtigt at sige, at klimatilpasning og overløb er to sider af samme sag. Det handler jo om at styre vandet, når der kommer meget vand ned fra oven. Derfor er det også et vigtigt skridt, at regeringen og partierne bag vandsektorloven for nylig besluttede at give spildevandsselskaberne bedre vilkår til at finansiere klimatilpasningsprojekter, altså at man, når der kommer meget vand ned fra oven, så kan parkere vandet, i stedet for at vi ser de overløb, som spørgeren jo bl.a. spørger ind til. Så er der også vandplanerne, som er vigtige i det her, hvor vi skal fastlægge indsatser for at reducere udledningen af kvælstof til vores kystvande, og det handler jo både om spildevand, men også om landbruget.

Så jeg håber sådan set meget, at Venstre vil indgå konstruktivt i de drøftelser, vi skal have, både i forhold til en konkret klimatilpasningsplan i Danmark og i forhold til de kommende vandplaner, som skal være færdige i starten af det nye år.

Kl. 16:32

Første næstformand (Karen Ellemann):

Spørgeren.

Kl. 16:32

Kim Valentin (V):

Tak for svaret, og tak for den positive tilgang, som jeg kan love at Venstre også har i den her sammenhæng – selvfølgelig har vi det. Det har vi i alle forhandlinger.

Jeg har jo selv været borgmester, og jeg kan sige, at noget af det, jeg er forundret over, er, at der ikke har været en dialog om den her udledning. Nu har vi jo hørt, at der var planer om at udlede endnu mere, og der er sådan set stadig væk planer fra Københavns Kommunes side om at udlede endnu mere spildevand i Øresund, og der tænker jeg, at man godt kan blive lidt forundret over, at der ikke har været en dialog mellem ministeren og den pågældende borgmester. Jeg kan huske, at jeg da er blevet ringet op nogle gange af en minister, der har spurgt, om man ikke kunne gøre sådan eller sådan, og man hører jo meget efter, hvad en minister siger. Jeg må også sige, at jeg er lidt forundret over det forhold, at det først var efter, at der var mange interesseorganisationer, miljøorganisationer og borgere, der gik ind i den her sag, at der rent faktisk skete noget. Jeg synes faktisk, at det burde være en nobrainer. Det skal jeg ikke udelukkende bebrejde ministeren, for den må jo naturligvis også ligge på den lokale borgmesters bord.

Så har jeg et spørgsmål til ministeren om det, at Københavns Kommune i 2025 gerne vil være verdens første CO₂-neutrale hoved-

stad og kombinere vækst, udvikling og øget livskvalitet med CO₂-reduktioner, hvilket jo passer fint til vores nationale målsætninger, kan man sige. Men jeg fristes til at spørge ministeren, om ministeren ikke finder det paradoksalt, at Københavns Kommune var parat til at udlede spildevand svarende til 200 svømmehaller i Øresund, når byen samtidig slår sig op på at ville være klimaneutral i 2025.

Kl. 16:34

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ministeren.

Kl. 16:34

Miljøministeren (Lea Wermelin):

Jeg vil gerne sige meget klart om den konkrete sag, der var om Københavns Kommunes udledningsplaner, at min bekymring også gik på både vores havmiljø, men også på badevandskvaliteten. Jeg hørte første gang om sagen, da den blev bragt i medierne, dvs. om fredagen, og om lørdagen var jeg ude at opfordre til, at man stoppede de konkrete udledningsplaner. Men det er også vigtigt at sige, at det var en kommunal afgørelse og altså ikke en afgørelse, som jeg som minister kunne gribe ind over for, men det ændrer da ikke på, at jeg kan have en holdning til det. Jeg vil samtidig glæde mig over, at Københavns Kommune rent faktisk nu har sagt, at de planer nu er helt skudt til hjørne. Det var overborgmesteren ude at sige i går. Det tror jeg er ret vigtigt

Kl. 16:35

Første næstformand (Karen Ellemann):
Spørgeren.

Kl. 16:35

Kim Valentin (V):

Jeg vil nu godt have lov at være en lille smule tvivlende, for hvis man ser på, hvad det er for en beslutning, der er taget, så er det jo ikke en beslutning om, at det her ikke skal ske – det er bare en beslutning om netop at skyde det til hjørne, så vidt jeg kan se. Det kan være, ministeren ved noget mere, og så hører jeg jo nok om det. Øresundsområdet er jo netop badevand, miljø og biodiversitet. Vi er blevet berømmet for, at man kan bade i havnen og mange andre ting, og turisme bliver en større og større indtægtskilde for os. Så hvordan skal man se det i forhold til, at det her blot er en udsættelse?

Jeg vil godt spørge ministeren om, hvad ministeren vil gøre for permanent at stoppe udledning af spildevand i Øresund og ikke blot lade Københavns Kommunes teknik- og miljøforvaltning udsætte udledningen til senere på året.

Kl. 16:36

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ministeren.

Kl. 16:36

Miljøministeren (Lea Wermelin):

Først og fremmest vil jeg i forhold til det her med, om det er skudt til hjørne, sige, at meldingen fra Københavns Kommune netop var, at man ikke udskød til efteråret. Det er den seneste melding, at man helt har stoppet de konkrete planer, og det var det, jeg lige kommenterede på. Det er bare, så der er klarhed om det.

Så er det da vigtigt, at Københavns Kommune også skal levere, i forhold til at der skal være mindre spildevand i vores havmiljø, og jeg er sådan set glad for, at rigtig mange borgere, organisationer og også partier har reageret på det her, for vi kan jo se, at hvis vi skal levere bedre kvalitet i forhold til vores vandmiljø, skal vi gøre noget, både ved spildevandet, men jo også ved de andre kilder, bl.a. landbruget, og jeg håber da, at Venstre er lige så opsat på at gøre

noget, ikke bare i forhold til spildevandsdelen, men også i forhold til landbruget.

Kl. 16:36

Første næstformand (Karen Ellemann):
Spørgeren.

Kl. 16:36

Kim Valentin (V):

Tak, det er vi, hundrede procent. Min gode kollega Jacob Jensen udtalte det så præcist i Berlingske i sidste uge:

»Udgangspunktet må være, at vi ikke skal lukke spildevand urenset ud i vores natur, men det er ikke nok at sige, at det må kommunerne tage sig af. Det bliver vi nødt til at have et samlet overblik over.«

Problemet er jo netop, at vi ikke har et samlet overblik. Det sker mange steder, og det er umuligt at kontrollere. Det vil jeg blot opfordre ministeren til at tage fat i, og derfor vil jeg afslutningsvis spørge ministeren, hvad ministeren vil tage af nationale initiativer for at sikre dansk miljø og biodiversitet mod spildevandsudledning.

Kl. 16:37

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ministeren.

Kl. 16:37

Miljøministeren (Lea Wermelin):

Hvor lang tid har spørgeren? For det kan jeg tale rigtig længe om. Jeg tror også, det er vigtigt at sige, at det ikke kun er ét værktøj, vi skal have fat i, hvis vi skal løse den her kæmpestore opgave, som det faktisk er at skabe et godt vandmiljø i vores kystvande. Hvad angår det iltsvind, vi var inde på før, men jo også Øresundsregionen og den havkvalitet, der skal være der, skal vi have fat i mange ting. Og det gælder bl.a. overløb, hvor vi er i gang med data, og hvor jeg også meget klart har sagt: Lad os tale sammen som partier, også når vi får afdækket den konkrete sag fra Københavns Kommune, med hensyn til hvad der skal til for at stramme op på det her. Vi skal også bare være ærlige om, at spildevandsindsats er én ting, og det skal vi gøre noget ved, men det kræver altså også, at der er flere partier, som gerne vil løfte en indsats i forhold til landbruget.

Kl. 16:38

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til ministeren for besvarelsen. Tak til spørgeren. Der er ikke flere spørgsmål til miljøministeren.

Til gengæld er der et par spørgsmål til kulturministeren. Og det første spørgsmål til kulturministeren er stillet af fru Charlotte Broman Mølbæk.

Kl. 16:38

Spm. nr. S 1273

28) Til kulturministeren af:

Charlotte Broman Mølbæk (SF):

Vil ministeren på kulturinstitutionernes vegne igangsætte en publikumsundersøgelse, der kan give svar på, hvordan borgerne vil forholde sig til igen at benytte sig af kulturtilbud, når genåbningen af disse kan iværksættes fuldt ud, og samtidig vise, hvilke forholdsregler og skridt de kan tage for at gøre borgerne endnu mere trygge ved igen at benytte kulturtilbud?

Første næstformand (Karen Ellemann):

Værsgo til oplæsning af spørgsmålet.

Charlotte Broman Mølbæk (SF):

Tak for det. Vil ministeren på kulturinstitutionernes vegne igangsætte en publikumsundersøgelse, der kan give svar på, hvordan borgerne vil forholde sig til igen at kunne benytte sig af kulturtilbud, når genåbningen af disse kan iværksættes fuldt ud, og samtidig vise, hvilke forholdsregler og skridt de kan tage derude for at gøre borgerne endnu mere trygge ved igen at benytte kulturtilbud?

Kl. 16:38

tvivl om, som kulturministeren også sagde så fint, at vi kommer til at have udfordringer i mange år frem. Derfor er det også vigtigt, at vi ikke går med bind for øjnene, men at vi har et åbent syn på, hvad det er, der skal ske. Og derfor opfordrer jeg ministeren til netop at iværksætte den her undersøgelse, så vi kan vide lidt mere om, hvordan situationen er, når det gælder de forskellige kulturinstitutioners tilbud.

Anerkender ministeren, at det her kan være et rigtig gavnligt værktøj for os i forhold til at tage de rette politiske beslutninger?

Kl. 16:39

Kl. 16:42

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ministeren.

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ministeren.

Kl. 16:39

Kl. 16:42

Kulturministeren (Joy Mogensen):

Mange tak. Og tak for spørgsmålet. Jeg og regeringen er meget opmærksomme på, at mange af kulturlivets institutioner vil befinde sig i en ny virkelighed også efter genåbningen, fordi covid-19 jo både har ændret publikums vaner og også pålagt restriktioner for deres aktiviteter, i hvert fald for en periode.

Under normale omstændigheder er det kulturlivets institutioner og organisationer, der selv foretager brugerundersøgelser af deres publikum. Det er også min opfattelse, at der er en del af dem, der gør det og løbende sender deres konklusioner til os, som jeg deler, så hurtigt jeg kan, med ordførerne. Men derudover vil jeg også gerne henvise spørgeren til den rapport, som Finansministeriet offentliggjorde den 28. april, der hedder »Genåbning fase 2: Økonomiske prioriteringer«. Det er i hvert fald min opfattelse, at en del af det, spørgeren ønsker belyst, står beskrevet ganske godt i denne rapport. Af rapporten fremgår det nemlig, at kultur- og fritidslivet rammes økonomisk hårdt sammenlignet med andre brancher på grund af covid-19, bl.a. på grund af aflysning af store begivenheder og lukning, men også at dele af kultur- og fritidslivet vil være økonomisk udfordret i fremtiden. Det fremgår af rapporten, at det er usikkert, om en fjernelse af restriktionerne alene vil kunne bringe produktionen tilbage på et normalt niveau for aktiviteterne, og at selv uden restriktioner kan der være en tendens til en tilbageholdende adfærd hos forbrugerne, især blandt brancher med overvejende indendørs aktiviteter eller stor forsamlingsstæthed.

Dette rækker også ind i perioden efter hjælpepakkenes ophør, og derfor er jeg også glad for, at finansministeren har indkaldt til drøftelser om de justeringer, der måtte være behov for og brug for efter hjælpepakkenes ophør. Helt konkret hvilke forholdsregler og skridt institutionerne selv kan tage for at gøre borgerne mere trygge, har vi forsøgt at adressere i forhold til de retningslinjer, som er udarbejdet med aktørerne selv og – hvad kan man sige – kvalitetsstempelen af Sundhedsstyrelsen.

Kl. 16:41

Mange tak. Ja, det anerkender jeg til fulde. Men spørgerens parti og regeringen har jo i fællesskab lavet en finanslov, som bl.a. skærer ned på konsulentudgifter, og det er vi dermed enige om er en god vej at gå. Så hvis jeg skal igangsætte det, vil det være noget, jeg vil tage op med ordførerne, og det kan jeg passende gøre på spørgerens foranledning her i dag og så spørge, om vi skal prioritere nogle af de midler, der f.eks. går fra det kulturelle aktstykke, til at igangsætte sådan en konsulentundersøgelse.

Det, jeg bare synes er vigtigt også at få med, er, at der faktisk allerede ligger ret mange undersøgelser, der underbygger det, som den norske undersøgelse, som spørgeren refererer til, siger, nemlig at publikums adfærd vil være forandret i lang tid endnu, og at de økonomiske konsekvenser faktisk allerede er opgjort af Finansministeriet selv. Og forhandlingerne om, hvad man kan gøre ved det her fra Folketingets side, kan ikke afvente sådan en publikumsundersøgelse – det står faktisk lige for. Og det synes jeg også er vigtigt at vi alle sammen husker.

Kl. 16:43

Første næstformand (Karen Ellemann):
Spørgeren.

Kl. 16:43

Charlotte Broman Mølbæk (SF):

Jamen jeg er glad for, at kulturministeren anerkender, at vi i hvert fald kan drøfte, om vi skal afsætte nogle midler til det her sammen. For én ting er, hvad vi kan se ind i og formode, men en anden ting er, hvad vi kan vide lidt mere præcist, i forhold til hvad borgerne tænker og hvad de egentlig tør bevæge sig ud i. Men det er faktisk også lige så vigtigt for kulturtilbuddene derude, som jo ikke har det store, forkromede overblik, men som kun har deres egne budgetår at kigge ind i, at de ved helt præcist, hvad det er, der skal til, for at borgerne vælger at benytte deres kulturtilbud igen, og kan indrette sig efter det og være kreative i forhold til det.

Kl. 16:44

Første næstformand (Karen Ellemann):
Spørgeren.

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ministeren.

Kl. 16:41

Kl. 16:44

Charlotte Broman Mølbæk (SF):

Det er sådan, at jeg har set en undersøgelse fra USA, der peger på, at 40 pct. ikke ønsker at vende tilbage til kulturlivet igen, før man har fundet en vaccine. I Norge kan man se, at op imod en tredjedel af indtægterne står til at forsvinde, fordi der er en meget stor procentdel af befolkningen, der endnu ikke er trygge ved at deltage i kulturaktiviteterne. Så derfor mener jeg, at det giver rigtig god mening at kigge på, hvad publikums tanker er om det her. Hvad siger borgerne i Danmark egentlig til det, når nu kulturtilbuddene er blevet åbnet igen? Hvad er det, kulturinstitutionerne kan kigge ind i? Hvad er det for en fremtid, de kigger ind i? For der er ingen

Kulturministeren (Joy Mogensen):

Det er faktisk mit indtryk, at kulturinstitutionerne selv laver de her undersøgelser, også her under coronaen, og at de også i høj grad har blik for, hvordan de kan forandre sig. Sammen med Statens Kunstfond og en række almennyttige fonde er vi jo også fra Kulturministeriets side gået ind i det her samarbejde, der hedder »Sammen om kunsten«, i coronatiden, hvor vi netop giver mulighed for, at kulturinstitutioner og kunstnere kan byde ind med, hvordan man kan lave kultur under de restriktioner og give publikum den sikkerhed,

de har brug for i den her særlige tid. Det mangler vi jo stadig væk at se sådan rigtig udfoldet. Men det er bare for at sige, at der er nogle ting i gang. Det, jeg hører rigtig mange efterspørge, er: Hvad sker der, når hjælpepakkerne udløber? Og de forhandlinger ligger altså i Finansministeriet allerede i næste uge.

Kl. 16:44

Første næstformand (Karen Ellemann):
Spørgeren til en sidste runde a ½ minut. Værsgo.

Kl. 16:44

Charlotte Broman Mølbæk (SF):

Jamen jeg glæder mig over, at kulturministeren også har et blik for, hvad det er, der sker lige om lidt, for én ting er hjælpepakkerne og hjælpepakkerens udløb, og jeg ved også, at rigtig mange kulturinstitutioner lige nu har svært ved at overskue, hvordan de kan blive hjulpet af dem, men noget andet er det langstrakte syn, i forhold til hvordan vi kan bære kulturlivet ordentligt igennem det her, så vi får bevirket, at vi ikke bruger vores penge dumt, at vi ikke laver dumme politiske beslutninger, men også at vi får sikret, at vi ikke mister nogle af de rigtig mange gode og brede spektrerede tilbud, vi har derude.

Kl. 16:45

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ministeren.

Kl. 16:45

Kulturministeren (Joy Mogensen):

Jeg er fuldstændig enig. Jeg håber, at vi kan få en god drøftelse i ordførerkredsen, som tager højde for de dele af kulturbranchen, der selv laver deres egne undersøgelser, og at vi husker at bruge de undersøgelser, vi allerede har. Og så må vi jo kigge på de midler, vi har til rådighed, i forhold til hvor stor og omfattende en undersøgelse vi synes der kan være brug for. Men jeg vil også bare lige huske på det her »Sammen om kunsten«, hvor kulturen jo selv giver et bud på, hvordan de kan forvandle sig under de her restriktioner. Så det glæder jeg mig til at samarbejde om.

Kl. 16:46

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til spørgeren. Tak til ministeren for besvarelsen af spørgsmålet.

Dagens sidste spørgsmål er også til kulturministeren – i syngende storform, formentlig – og det er fra hr. Morten Messerschmidt.

Kl. 16:46

Spm. nr. S 1314

29) Til kulturministeren af:

Morten Messerschmidt (DF):

Vil ministeren sikre, at Danmarks Radio også bringer morgensang på tv, efter at coronakrisen er slut?

Første næstformand (Karen Ellemann):

Værsgo til oplæsning af spørgsmålet.

Kl. 16:46

Morten Messerschmidt (DF):

Tak, formand. Vil ministeren sikre, at DR også bringer morgensang på tv, efter at coronakrisen er slut?

Kl. 16:46

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ministeren.

Kulturministeren (Joy Mogensen):

Jeg takker for spørgsmålet, som jeg tager som et udtryk for, at spørgeren ligesom jeg har konstateret, at DR har fundet nye måder at samle befolkningen på, hvor man har taget nogle af de gode gamle dyder som fællessang op. Jeg tror, at der måske er mange, der ikke ville have væddet mange penge på, da det startede, hvor populært det faktisk er blevet, men det er jo blevet rasende populært – 260.000 danskere sang i gennemsnit med i april. På den måde synes jeg, at coronatiden har været en anledning til, at DR har samlet befolkningen med en række meget stærke public service-programmer. Derfor var jeg også glad for, at DR valgte at udvide fællessangen helt frem til sankthans.

Nu er det jo ingen hemmelighed, at spørgerens parti og regeringen har lidt forskellige holdninger til, hvor meget vi som politikere kan diktere, hvad DR skal sende, men jeg kan fortælle, at jeg har spurgt DR om, hvad deres planer er for fællessangen også efter sankthans, og de har oplyst, at de faktisk går med planer om at formidle fællessang også efter sankthans på DR og Ramasjang. Det synes jeg at vi i fællesskab skal glæde os til. Men det er bare for at sige, at jeg har hverken hjemmel til eller til hensigt at pålægge DR noget. Jeg glæder mig over, at de har fundet det her format. Jeg glæder mig over, at danskerne har bakket sådan op om det, og jeg glæder mig over, at DR har kunnet oplyse, at de allerede nu går med planer om at give det et mere fast format.

Kl. 16:47

Første næstformand (Karen Ellemann):

Spørgeren.

Kl. 16:47

Morten Messerschmidt (DF):

Tak for svaret, som jo, som jeg hører det, i et eller andet omfang er, at der stadig og i et voksende omfang vil være fællessang på DR, men at ministeren ikke direkte kan blande sig i det. Fred være med det. Jeg er nu overbevist om, at hvis ministeren over en kop kaffe eller på anden måde – det kunne også være over et glas vin, eller hvad ved jeg – taler med de folk, der er på DR, lytter de ganske indgående. Der håber jeg så, at ministeren vil overbringe nogle overvejelser, for der er, som det bliver nævnt, ingen tvivl om, at danskerne har taget fællessangen til sig. Man kan nærmest sige, at den er blevet genopfundet. Det er vel kun inden for de seneste par generationer, at det er sådan, at folk kan gå gennem barndommen og ungdommen og ind i voksenlivet uden at kende i hvert fald 10, 20 eller 30 af de mest traditionsrige danske sange og salmer for den sags skyld.

Det er en enormt vigtig opgave for at sikre det kulturelle fællesskab og sammenhængskraften i samfundet. Og der håber jeg så, at DR måske også vil brede sig lidt ud over Emil Holms Kanal. Det er, som om man har været meget optaget af at dyrke sine egne brands. Phillip Faber er jo blevet alles darling. Der synes jeg, at der også er brug for at kigge lidt ud på, hvad der foregår i forsamlingshusene og ved de forskellige forsamlinger rundtomkring i landet. Der er jo også kommet alle mulige alsangsbegivenheder ude i menighedshusene, hvor der er fremragende forsangere osv.

Jeg synes, det er en forpligtelse også for DR at formidle det, der foregår uden for DR's egen kreds af ansatte, ingen onde ord om Phillip Faber eller andre, og at man altså ligesom kommer ud i virkeligheden. TV 2 Charlie er jo lykkedes med det i deres fællessangsprogrammer. Derfor håber jeg, med den længde som en ministers arme nu engang skal have, at kulturministeren også vil sende det budskab videre, at der foregår rigtig meget ude i det levende civilsamfund, og at det er en DR-forpligtelse at få det formidlet.

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ministeren.

Kl. 16:50 sendt et signal til DR. Hvor ministerens armlængde osv. begrænser beføjelserne, har Folketinget jo ikke det samme. Så den invitation tager vi meget gerne imod. Og så håber jeg derfra, at sangen vil gælde ud over hele landet.

Kl. 16:52

Kulturministeren (Joy Mogensen):

Ligesom der ikke er hjemmel til, at ministeren har holdninger til konkrete programmer, har jeg det heller ikke til, hvem der er studieværter i de konkrete programmer. Men jeg kan fortælle, at DR faktisk også inden corona havde taget noget af det, som spørgeren måske efterspørger, op – godt nok stadig under ledelse af den nævnte Phillip Faber – nemlig at komme rundt i landet til 24 timers fællessang, mener jeg det var, fra forskellige dele af Danmark, hvor det netop var de lokale, der blev inviteret ind på højskoler og andre lokale forsamlingssteder, og hvor det så også var lokale personligheder, der var med til sammen med kulturpersonligheder at begrunde det, ligesom det f.eks. har været tilfældet med fællessangen fredag aften.

Kl. 16:50

Første næstformand (Karen Ellemann):
Spørgeren.

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ministeren.

Kl. 16:52

Kulturministeren (Joy Mogensen):

Helt konkret: Såfremt Folketinget ønsker at gøre retningslinjer gældende i forhold til fællessang, er det jo, når vi i Kulturministeriet reviderer den her public service-aftale, at man konkret kan skrive det ind. Efter min opfattelse ville det stadig væk være måske lige detaljeret nok, men jeg ser frem til fortsatte drøftelser med spørgeren om, hvordan vi får udbredt fællessang.

Kl. 16:53

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til kulturministeren. Tak til spørgeren. Spørgsmålet er blevet besvaret.

Kl. 16:50

Hermed er hele spørgetiden også afsluttet.

Morten Messerschmidt (DF):

Ja, og på den måde er Phillip Faber jo trådt ind i den tradition, som jeg tror at den navnkundige Michael Bojesen i sin tid grundlagde – også et DR-koryfæ, i hvert fald på et tidspunkt. Så der er ingen tvivl om, at DR har været drivende i det her, men jeg synes stadig væk, at der er brug for at få bredt fortællingen om, hvad fællessang er, ud. Jeg færdes som bekendt en del i Bakkens Hvile, og det vil jeg sige er fællessang. Vi ved, hvordan der i menighedshuse og alle mulige andre steder rundt omkring, uden at det er initieret af DR, foregår det her. Og der er det bare min bøn, at ministeren har en holdning til, at det skal DR også dække. Det er ikke forbudt at have en holdning, selv om man er minister.

Kl. 16:51

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ministeren.

Meddelelser fra formanden

Første næstformand (Karen Ellemann):
Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, torsdag den 4. juni 2020, kl. 10.00.

Jeg henviser til den dagsorden, der vil fremgå af Folketingets hjemmeside.

Mødet er hævet. (Kl. 16:53).

Kl. 16:51

Kulturministeren (Joy Mogensen):

Jeg ville blive meget glad, hvis det her fællessang på DR bare blev ved med at blomstre og blomstre. Jeg synes dog ikke, at vi skal pålægge DR det fulde ansvar. Noget af det, som jeg både lærte at kende i mit tidligere arbejde som borgmester, men også med glæde har gænsket som minister, er faktisk det her Sangens Hus, som ligger i Herning, og som igennem de senere år har fået held med at oprette sangkraftcentre, bl.a. i Roskilde – samlet ti steder i Danmark. Og jeg kan fortælle, at de faktisk er op til drøftelse her på finansloven i det kommende efterår, så der kan det jo være, at spørgeren og jeg kan have en god drøftelse om, hvordan vi kan videreføre de gode erfaringer, som netop handler om at få fællessang bredt ud på arbejdspladser, på skoler, i lokalsamfundet, vidt og bredt.

Kl. 16:52

Første næstformand (Karen Ellemann):
Spørgeren til en sidste runde.

Kl. 16:52

Morten Messerschmidt (DF):

Det betragter jeg som en meget imødekommende bemærkning. Og jeg tror netop, det kan være vigtigt at få engageret Folketinget, både for at vise, at Folketinget er et repræsentativt hus, som tager den del af den danske kulturarv alvorligt, men måske også for så at få